

**LATVIJAS REPUBLIKAS
KULTŪRAS MINISTRIJA**

**GADA PUBLISKAIS PĀRSKATS
2023**

**Rīga
2024**

MINISTRIJAS DARBĪBAS VIRZIENI UN TO MĒRĶI	3
MINISTRIJAS ORGANIZATORISKĀ STRUKTŪRA 2023. GADĀ	5
PĀRSKATA GADA GALVENĀS PRIORITĀTES UN TO ĪSTENOŠANA	7
BUDŽETA PROGRAMMA “NOZARU VADĪBA UN POLITIKAS PLĀNOŠANA”	14
<i>RADOŠO INDUSTRIJU POLITIKA.....</i>	<i>14</i>
<i>SABIEDRĪBAS SALIEDĒTĪBAS POLITIKA.....</i>	<i>16</i>
<i>LĪDZDALĪBA EIROPAS SAVIENĪBAS POLITIKAS IZSTRĀDĒ.....</i>	<i>20</i>
<i>AUTORTIESĪBAS.....</i>	<i>21</i>
<i>IEKŠĒJAIS AUDITS</i>	<i>21</i>
BUDŽETA PROGRAMMA “PROFESIONĀLĀ MĀKSLA”	22
<i>MŪZIKA UN TEĀTRIS.....</i>	<i>23</i>
<i>LITERATŪRA UN GRĀMATNIECĪBA</i>	<i>25</i>
<i>VIZUĀLĀ MĀKSLA</i>	<i>27</i>
<i>ARHITEKTŪRA UN DIZAINS</i>	<i>27</i>
<i>FILMU MĀKSLA</i>	<i>28</i>
<i>BUDŽETA PROGRAMMA “KULTŪRIZGLĪTĪBA”</i>	<i>34</i>
<i>BUDŽETA PROGRAMMA “KULTŪRAS MANTOJUMS”</i>	<i>37</i>
<i>KULTŪRAS PIEMINEKĻU AIZSARDZĪBA.....</i>	<i>37</i>
<i>MUZEJI.....</i>	<i>39</i>
<i>BIBLIOTĒKAS.....</i>	<i>40</i>
<i>ARHĪVI.....</i>	<i>44</i>
<i>NEMATERIĀLAIS KULTŪRAS MANTOJUMS</i>	<i>47</i>
<i>Kultūras informācijas sistēmu attīstība</i>	<i>52</i>
BUDŽETA PROGRAMMA “KULTŪRAS PROJEKTI UN INVESTĪCIJAS”	58
<i>IZCILĪBAS BALVA KULTŪRĀ UN KM BALVA KULTŪRIZGLĪTĪBĀ</i>	<i>58</i>
<i>VALSTS VIENOTĀ BIBLIOTĒKU INFORMĀCIJAS SISTĒMA</i>	<i>58</i>
<i>KULTŪRAS INFRASTRUKTŪRA</i>	<i>58</i>
<i>UNESCO LATVIJAS NACIONĀLĀ KOMISIJA</i>	<i>59</i>
<i>DALĪBA ZIEMEĻVALSTU UN BALTIJAS VALSTU MOBILITĀTES PROGRAMMĀ “KULTŪRA”</i>	<i>61</i>
BUDŽETA PROGRAMMA “VALSTS KULTŪRKAPITĀLA FONDS”	64
BUDŽETA PROGRAMMA “SABIEDRĪBAS SALIEDĒTĪBAS PASĀKUMI”	67
BUDŽETA PROGRAMMA “MEDIJU POLITIKAS ĪSTENOŠANA”	68
ES FONDU UN ĀRVALSTU FINANŠU PALĪDZĪBAS LĪDZFINANSĒJUMU ĪSTENOTIE PROJEKTI	68
BUDŽETA PROGRAMMA “LĪDZEKĻU NEPALEDZĒTIEM GADĪJUMIEM IZLIETOJUMS”	77
AKTĪVI UN PASĪVI	78
SAŅEMTO ZIEDOJUMU UN DĀVINĀJUMU IZLIETOJUMS	79
IEMAKSAS STARPTAUTISKAJĀM ORGANIZĀCIJĀM	79
MAKSAS PAKALPOJUMI UN CITI PAŠU IEŅĒMUMI	80
PERSONĀLS.....	81
KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU	82
<i>SADARBĪBA AR NVO</i>	<i>84</i>
<i>☐ KONFERENCES UN SEMINĀRI.....</i>	<i>84</i>
<i>☐ ES kultūras kontaktpunkts:</i>	<i>84</i>
<i>STARPTAUTISKĀ SADARBĪBA.....</i>	<i>85</i>
PLĀNI 2024.GADAM	93
LIETOTIE SAĪSINĀJUMI	97

MINISTRIJAS JURIDISKAIS STATUSS, POLITIKAS JOMAS UN FUNKCIJAS

Kultūras ministrija (turpmāk - Ministrija) ir vadošā valsts pārvaldes iestāde kultūras nozarē, kas ietver autortiesību, kultūras pieminekļu aizsardzības, arhīvu, arhitektūras, dizaina, tautas mākslas, teātra, mūzikas, muzeju, bibliotēku, vizuālās mākslas, grāmatniecības, literatūras, kinematogrāfijas un kultūras un radošo industriju izglītības apakšnozares. Ministrija atbild arī par valsts politiku sabiedrības integrācijas un plašsaziņas līdzekļu jomā. Ministrija 2023. gadā strādāja, pamatojoties uz Kultūras ministrijas nolikumu, Kultūras ministrijas darba plānu 2023. gadam, Kultūras ministrijas darbības stratēģiju 2022.-2027.gadam, Deklarāciju par Artura Krišjāņa Kariņa vadītā Ministru kabineta iecerēto darbību un Valdības rīcības plānu Deklarācijas īstenošanai, Kultūrpolitikas pamatnostādnēm "Kultūrvalsts" 2022.-2027.gadam un Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības pamatnostādēm 2021.-2027.gadam.

Saskaņā ar nolikumu Ministrijai noteiktas šādas funkcijas:

- izstrādāt kultūras politiku;
- organizēt un koordinēt kultūras politikas īstenošanu;
- organizēt valsts kultūras objektu ēku un būvju būvniecību;
- vadīt valsts un starptautiskos projektus un programmas valsts kultūras objektu būvniecībai;
- sekmēt muzeju darbības pilnveidošanu un koordinēt to attīstību (neatkarīgi no muzeja statusa);
- pārraudzīt Nacionālo muzeju krājumu, sekmēt tā saglabāšanu un koordinēt komplektēšanas stratēģiju;
- izstrādāt valsts politiku sabiedrības integrācijas jomā;
- izstrādāt masu informācijas (plašsaziņas) līdzekļu politiku;
- veikt citas ārējos normatīvajos aktos noteiktās funkcijas.

MINISTRIJAS DARBĪBAS VIRZIENI UN TO MĒRĶI

Kultūras ministrijas darbs 2023. gadā atbilstoši tās darba plānam notika astoņos darbības virzienos saskaņā ar katram virzienam noteiktajiem mērķiem:

1. EFEKTĪVA, UZ REZULTĀTU VIRZĪTA KULTŪRPĀRVALDĪBA

Nodrošināt efektīvu, atklātu un uz rezultātiem virzītu politikas plānošanu un ieviešanu Kultūras ministrijas kompetences jomās; veidot nepieciešamos nosacījumus Latvijas kultūras ilgtspējai, atbalstot radošus projektus, inovācijas un sabiedrības iniciatīvas kultūras jomā, attīstot nacionālas nozīmes kultūras infrastruktūru, īstenojot Latvijas starptautiskās sadarbības saistības kultūrā.

2. PROFESIONĀLĀS MĀKSLAS KVALITĀTE UN PIEEJAMĪBA

Nodrošināt profesionālās mākslas produktu kvalitāti un pieejamību sabiedrībai, kā arī sekmēt to daudzveidību un izcilību, t.sk. veicināt radošo industriju attīstību un konkurētspēju.

3. SABIEDRĪBAS VAJADZĪBĀM ATBILSTOŠA KULTŪRIZGLĪTĪBA

Nodrošināt sabiedrības vajadzībām un darba tirgus prasībām atbilstošas kultūrizglītības ieguves iespējas, gan sekmējot kultūras jomas profesionāļu konkurētspēju, gan paplašinot kultūrizglītības pieejamību sabiedrībai mūžizglītības kontekstā.

4. KULTŪRAS MANTOJUMA SAGLABĀŠANA, AIZSARDZĪBA, IZPĒTE UN PIEEJAMĪBA

Nodrošināt kultūras mantojuma saglabāšanu, aizsardzību, izpēti, popularizēšanu un pieejamību sabiedrībai; saglabāt kultūras mantojumu kā nozīmīgu cilvēka dzīves kvalitātes nodrošinājuma faktoru – apzināt, aizsargāt un iekļaut mūsdienu dzīves aprītē kultūras mantojumu, veicināt sabiedrībā izpratni par kultūrvēsturiskajām vērtībām.

5. NACIONĀLĀS IDENTITĀTES UN PIEDERĪBAS SAJŪTAS STIPRINĀŠANA

Veicināt saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības attīstību, īstenojot pasākumus latviešu valodas vides uzlabošanai un sekmēt vienojošas sociālās atmiņas attīstību un sabiedrības izpratni par Latvijas valstiskuma veidošanos.

6. PILSONISKĀS SABIEDRĪBAS ATTĪSTĪBA UN SABIEDRĪBAS SALIEDĒTĪBA

Stiprināt pilsoniskās sabiedrības (t.sk. mazākumtautību) organizāciju kapacitāti un atbalstīt to darbību visos plānošanas reģionos; nodrošināt pasākumu izvērtēšanu un plānošanu, veidojot pastāvīgu dialogu ar sabiedrību.

7. ATBALSTS DIASPORAI

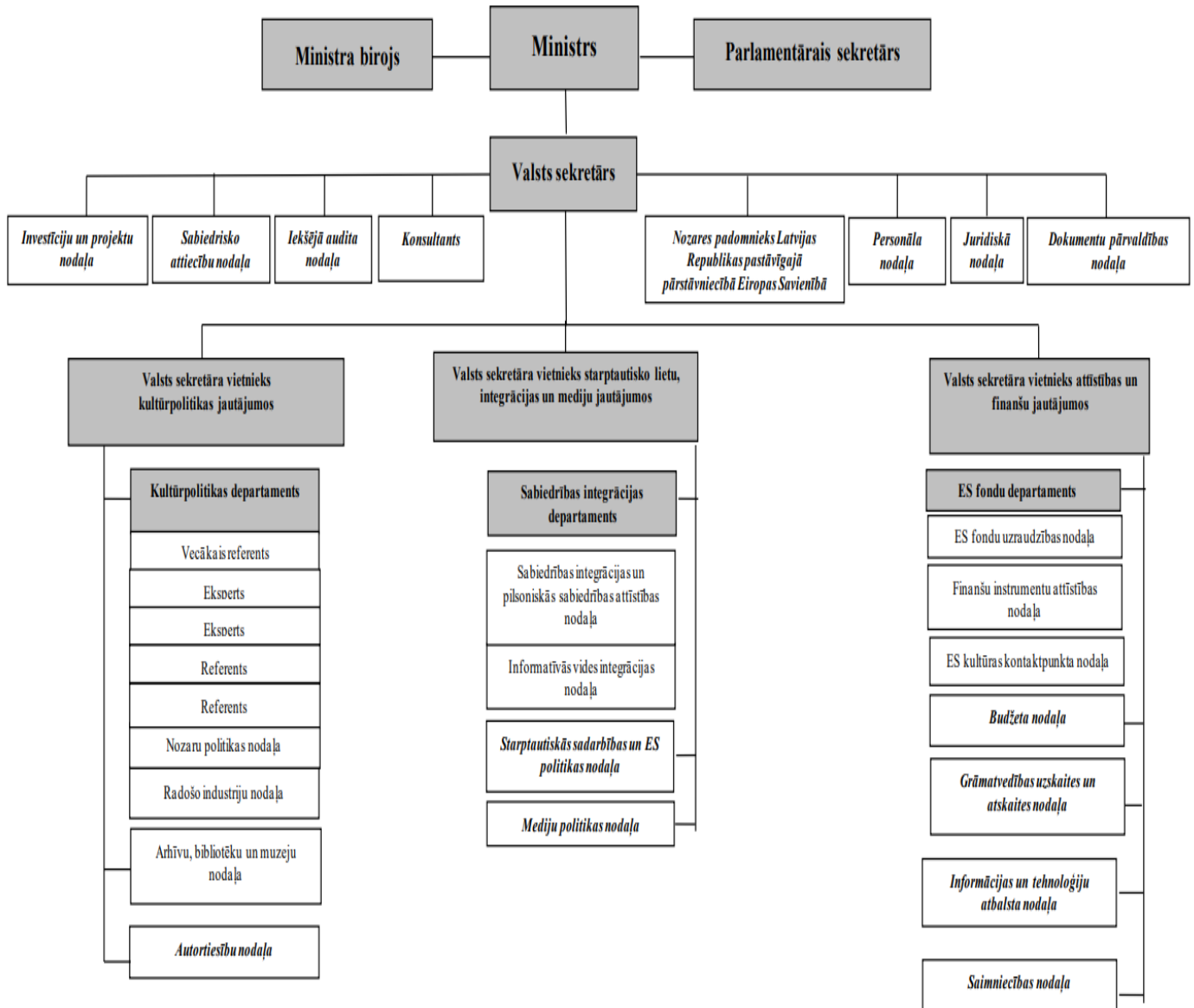
Sadarbībā ar latviešiem ārzemēs atbalstīt Dziesmu un deju svētku tradīcijas ilgtspējas nodrošināšanu diasporas mītnes zemēs; atbalstīt pasākumus, kas stiprina piederības sajūtu Latvijai un tās kultūrtelpai.

8. MEDIJU POLITIKA

Atbalstīt mediju vides daudzveidību; veicināt mediju vides kvalitāti un atbildīgumu; pilnveidot mediju nozares profesionāļu izglītību; sekmēt Latvijas iedzīvotāju medijpratību, veicināt indivīdam un sabiedrībai drošu mediju vidi.

MINISTRIJAS ORGANIZATORISKĀ STRUKTŪRA 2023. GADĀ

Kultūras ministrijas struktūra

Ministrijas padotībā ir:

Nacionālais kino centrs,
 Kultūras informācijas sistēmu centrs,
 Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde,
 Latvijas Nacionālais arhīvs,
 Latvijas Nacionālais kultūras centrs,
 Latvijas Nacionālā bibliotēka,
 Latvijas Neredzīgo bibliotēka,
 Latvijas Nacionālais vēstures muzejs,
 Latvijas Nacionālais mākslas muzejs,
 Rīgas vēstures un kuģniecības muzejs,
 Rakstniecības un mūzikas muzejs,
 Memoriālo muzeju apvienība,
 Latvijas Etnogrāfiskais brīvdabas muzejs,
 Rundāles pils muzejs,
 Īpaši aizsargājamo kultūras pieminekļu –
 Turaidas muzejrezervāts,
 Latvijas Mākslas akadēmija,
 Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmija,
 Latvijas Kultūras akadēmija,
 Mākslu izglītības kompetences centrs
 “Liepājas Mūzikas, mākslas un dizaina
 vidusskola”,
 Mākslu izglītības kompetences centrs “Rīgas
 Dizaina un mākslas vidusskola”,
 Mākslu izglītības kompetences centrs
 “Nacionālā Mākslu vidusskola”,
 Mākslu izglītības kompetences centrs
 “Ventspils Mūzikas vidusskola”,
 Mākslu izglītības kompetences centrs
 “Latgales Mūzikas un mākslas vidusskola”,
 (Rēzeknes Mākslas un dizaina vidusskola, Jāņa
 Ivanova Rēzeknes Mūzikas vidusskola)
 Alfrēda Kalniņa Cēsu Mūzikas vidusskola,
 Staņislava Broka Daugavpils Mūzikas
 vidusskola,
 Jāzepa Mediņa Rīgas Mūzikas vidusskola,
 Jelgavas Mūzikas vidusskola.

**Ministrija ir valsts kapitāla daļu turētāja
šādās kapitālsabiedrībās:**

VSIA “Latvijas Nacionālais simfoniskais
 orķestris”,
 VSIA “Valsts Akadēmiskais koris "Latvija""",
 VSIA “Latvijas Koncerti”,
 VSIA “Kremerata Baltica”,
 VSIA “Rīgas cirks”,
 VSIA “Jaunais Rīgas teātris”,
 VSIA “Dailes teātris”,
 VSIA “Latvijas Nacionālais teātris”,
 VSIA “Latvijas Leļļu teātris”,
 VSIA “Daugavpils teātris”,
 VSIA “Valmieras drāmas teātris”,
 VSIA “Mihaila Čehova Rīgas Krievu teātris”,
 VSIA “Latvijas Nacionālā opera un balets”,
 VSIA “Liepājas simfoniskais orķestris”,
 SIA “Starptautiskā rakstnieku un tulkotāju
 māja”.

PĀRSKATA GADA GALVENĀS PRIORITĀTES UN TO ĪSTENOŠANA

Valsts kultūrpolitika, valsts politika sabiedrības saliedētības jomā un masu informācijas (plašsaziņas) līdzekļu politika

- No 2023. gada 30. jūnija līdz 9. jūlijam norisinājās XXVII Vispārējie latviešu dziesmu un XVII Deju svētki Rīgā, galvenais akcents – Dziesmusvētku tradīcijas 150 gadu jubileja.
- Nacionālās akustiskās koncertzāles “Rīgas Filharmonijas” novietnei izraudzīts Rīgas Kongresu nams, MK apstiprināts lēmums un projekta īstenošanas modelis, noslēdzies metu konkurss.
- Pabeigta VSIA “Latvijas Leļļu teātris” ēkas pārbūve un ēka nodota ekspluatācijā. Teātris atgriezies ēkā un tur atsācis darbību.
- Pabeigta VSIA “Jaunais Rīgas teātris” ēkas pārbūve un restaurācija. Ēka nodota ekspluatācijā. Pabeigta Rīgas pils Kastellas daļas 1. un 2. kārtas pārbūve un restaurācija. Ēka nodota ekspluatācijā.
- Pabeigti VSIA “Dailes teātris” priekšlaukuma pārbūves darbi. Laukums nodots ekspluatācijā.
- Uzsākta Riharda Vāgnera nama Rīgā atjaunošanas projekta īstenošana (21.05.2023. notika Vāgnera teātra laika kapsulas iemūrēšanas ceremonija, simboliski atzīmējot ēkas atjaunošanas darbu sākumu).
- Veiktas konsultācijas ar Rīgas Svētā Pētera baznīcas nodibinājumu par koncepcijas izstrādi, lai sekmētu turpmāku investīciju piesaisti, Rīgas Svētā Pētera baznīcas saglabāšanu un atjaunošanu, atbilstoši Rīgas Svētā Pētera baznīcas likumā (pieņemts Saeimā 24.03.2022.) noteiktajam.
- Valsts teātru, koncertorganizāciju, muzeju, bibliotēku, arhīvu u.c. kultūras iestādēs strādājošo darbinieku atalgojuma fondam 2023. gadā panākts 3,8 miljonu *euro* palielinājums, lai no 2023. gada 1. aprīļa un 2023. gada 1. jūlijam pietuvinātu kultūras darbinieku atlīdzību sabiedriskajā sektorā strādājošo vidējam atalgojumam.
- Saskaņā ar MK 2023. gada 2. marta rīkojumu Nr. 101 “Par valsts pētījumu programmu “Latvijas kultūra – resurss valsts attīstībai” 2023.-2026. gadam” sagatavots nolikums, izstrādāts valsts pētījumu programmas nolikums, izsludināts konkurss, veikta pieteikumu izvērtēšana, noslēgts līgums ar konkursa uzvarētāju - projekts “Latvijas kultūras ekosistēma kā resurss valsts izturēspējai un ilgtspējai”. To īsteno pētniecības konsorcijs, kuru veido piecas zinātniskās, izglītības un kultūras mantojuma institūcijas – Latvijas Kultūras akadēmijas (turpmāk – LKA) kā projekta iesniedzējs un projekta sadarbības partneri – Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmija (turpmāk – JVLMA), Latvijas Mākslas akadēmija (turpmāk – LMA) un Latvijas Nacionālā bibliotēka (turpmāk – LNB), Latvijas Universitātes Literatūras, folkloras un mākslas institūts (turpmāk – LU LFMI).
- 2023. gada 29. augustā pieņemti MK noteikumi Nr. 489 “Kārtība, kādā aprēķina un piešķir valsts budžeta finansējumu programmas “Latvijas skolas soma” īstenošanai 2023./2024. mācību gada pirmajā semestrī”. 2023. gada 19. decembrī pieņemti MK 2023. gada 19. decembra noteikumi Nr. 762 “Noteikumi par valsts profesionālās ievirzes izglītības standartu mākslu jomā”.
- MK 2023. gada 11. aprīļa rīkojums Nr. 205 “Par Rēzeknes Mākslas un dizaina vidusskolas un Jāņa Ivanova Rēzeknes mūzikas vidusskolas reorganizāciju un Mākslu izglītības kompetences centra “Latgales Mūzikas un mākslas vidusskola” izveidi” nosaka, ka ar 2023. gada 1. augustu ir reorganizētas KM padotībā esošās valsts profesionālās izglītības iestādes – Rēzeknes Mākslas un dizaina vidusskola un Jāņa Ivanova Rēzeknes mūzikas vidusskola. Tās apvienojot, izveidota KM padotībā esošu profesionālās izglītības iestāde – Mākslu izglītības kompetences centrs “Latgales Mūzikas un mākslas vidusskola”.
- Turpinājās darbs pie Latviešu vēsturisko zemju un Nemateriālā kultūras mantojuma likumu īstenošanas. Nodrošināti “Latviešu vēsturisko zemju programmas” konkursi VKKF, papildināts Nemateriālā kultūras mantojuma saraksts, iekļaujot četras jaunas vērtības.
- 2023. gada 5. septembrī notikusi pirmā Eiropas Kultūras galvaspilsētas Liepājas uzraudzības sanāksme.
- 2023. gada 18. oktobrī stājās spēkā grozījumi Vidzemes, Latgales, Kurzemes un Zemgales ģerboņu likumā, pārdēvējot to par Latviešu vēsturisko zemju ģerboņu likumu un paredzot Latviešu vēsturisko zemju ģerboņu likuma papildināšanu ar latviešu vēsturiskās zemes Sēlijas ģerboni.
- 2023. gada 23. martā pieņemti apjomīgi grozījumi Autortiesību likumā, ar kuriem pārņemtas Eiropas Savienības direktīvas Nr. 2019/789 un Nr. 2019/790.
- MK 2023. gada 26. maija rīkojums Nr. 298 “Par Latvijas Neredzīgo bibliotēkas reorganizāciju” paredz, ka ar 2023. gada 1. jūliju ir reorganizēta KM padotībā esošo valsts pārvaldes iestāde Latvijas Neredzīgo

bibliotēka, nododot Latvijas Neredzīgo bibliotēkas struktūrvienības – filiālbibliotēkas – Balvu filiālbibliotēku, Cēsu filiālbibliotēku, Daugavpils filiālbibliotēku, Jelgavas filiālbibliotēku, Liepājas filiālbibliotēku, Rēzeknes filiālbibliotēku un Ventspils filiālbibliotēku un iedzīvotāju ar redzes traucējumiem un funkcionālo lasītnespēju bibliotēkārās apkalpošanas uzdevumu izpildi, attiecīgajām pašvaldībām. Minētā valsts pārvaldes uzdevuma īstenošana 2023. gadā un turpmākajos gados tiks nodrošināta atbilstoši KM valsts budžeta līdzekļiem, un Latvijas Neredzīgo bibliotēkai uz trim gadiem slēdzot deleģēšanas līgumus ar pašvaldībām. Latvijas Neredzīgo bibliotēkas reproducēto darbu krājumi tiks nodoti attiecīgajām pašvaldību bibliotēkām, noslēdzot deponēšanas līgumu (<https://likumi.lv/ta/id/342165-par-latvijas-neredzigo-bibliotekas-reorganizaciju>).

- Apstiprināts 2023. gada 2. marta MK rīkojums Nr. 117 “2.1.1.1.i. investīcijas projekta “IKT vienota pārvaldība un digitālie risinājumi kultūras nozares institūcijām” pases apstiprināšanu”, ar kuru apstiprināts finansējums investīcijas projektā “IKT vienota pārvaldība un digitālie risinājumi kultūras nozares institūcijām”, lai pilnveidotu kultūras nozares pamatdarbības procesus – vienotā bibliotēku kopkataloga, Nacionālā muzeju krājuma kopkataloga, informācijas sistēmas “Mantojums” un Valsts vienotās arhīvu informācijas sistēmas pilnveide, KM resora centralizētas informācijas un komunikāciju tehnoloģiju pārvaldības pilnveide.
- Saskaņā ar MK 2023. gada 13. aprīļa rīkojumu Nr. 209 apstiprināts plānošanas dokuments – “Plāns rasisma un antisemitisma mazināšanai 2023. gadam”.
- Saskaņā ar MK 2023. gada 17. oktobra rīkojumu Nr. 677 apstiprināta valsts pētījumu programmas “Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības attīstība 2023-2025” izveide un uzsākta tās īstenošana.
- Īstenota nevalstisko organizāciju kapacitātes stiprināšana un pilsoniskās sabiedrības stiprināšana, sadarbībā ar Sabiedrības integrācijas fondu konkursa kārtībā piešķirot finansējumu 1 888 088,00 *euro* apmērā nevalstisko organizāciju īstenotiem projektiem. Sagatavots un Sabiedrības integrācijas fondā izsludināts konkurss nevalstisko organizāciju atbalstam 2024. gadā 2 350 000,00 *euro* apmērā.
- Nodrošināts finansējums diasporas politikas īstenošanai 797 435 *euro* apmērā, tostarp atbalstot 73 diasporas pašdarbības kopu dažādās vajadzības, piemēram, mēģinājumu, koncertu un nometņu telpu nomai, tērpu sastāvdaļu un aksesuāru iegādei un šūšanai, amatiereteātra izrāžu dekorāciju izgatavošanai un rekvizītu iegādei, folkloras kopām nepieciešamo latviešu tradicionālo tautas instrumentu iegādei un skaņu aparātūras – mikrofoni, skaņu un miksera pulsts u.tml. aprīkojuma – iegādei, pašdarbības kopu māksliniecisko spēju stiprināšanai un izaugsmei, diasporas lielo reģionālo Dziesmu svētku un kultūras dienu plānošanu un gatavošanos tiem, koncertu rīkošanu, grāmatu komplektu iegādi 73 un diasporas nedēļas nogales skolām 28 diasporas mītnes zemēs (Eiropā, Amerikā, Austrālijā, Dienvidāfrikā, Jaunzēlandē) un piedalīšanos lasīšanas veicināšanas programmā, kā arī sekmējot diasporas notikumu atspoguļojumu trīs diasporas mediju saturā.
- Nodrošināta mediju vides daudzveidības saglabāšana, paplašinot Mediju atbalsta fonda programmas, sniedzot atbalstu komercmediju attīstībai nacionālā un reģionālā līmenī. 4,2 miljonu *euro* apmērā atbalstīti 98 projekti, tai skaitā 48 reģionālo mediju projekti.
- Sekmēta dažādu sabiedrības grupu medijpratība, piemēram, organizējot mācības pedagogiem, speciālistiem darbā ar jauniešiem un bibliotekāriem. Veicināta jauniešu medijpratība, īstenojot medijpratības nodarbības 30 izglītības iestādēs, kā arī koordinēta medijpratības organizāciju sadarbība.
- Īstenoti pasākumi mediju profesionāļu prasmju pilnveidošanai nacionālo un reģionālo mediju nozares darbiniekiem un žurnālistiem mobilajā žurnālistikā un īstenots projekts topošo mediju profesionāļu un profesionālās mediju vides mijiedarbības veicināšanai, kura ietvaros četrās Latvijas pilsētās norisinājās lekcijas par vienkāršo valodas lietošanu medijos.
- MK 2023. gada 28. novembra sēdē izskatīti un apstiprināti grozījumi MK 2017. gada 24. oktobra noteikumos Nr. 635 “Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” prioritārā virziena “Vides aizsardzības un resursu izmantošanas efektivitāte” 5.5.1. specifiskā atbalsta mērķa “Saglabāt, aizsargāt un attīstīt nozīmīgu kultūras un dabas mantojumu, kā arī attīstīt ar to saistītos pakalpojumus” trešās projektu iesniegumu atlases kārtas “Ieguldījumi kultūras un dabas mantojuma attīstībai nacionālās nozīmes attīstības centru pašvaldībās” īstenošanas noteikumi” (MK 2023. gada 28. novembra noteikumi Nr. 686) un 2023. gada 5. decembra sēdē izskatīti un apstiprināti grozījumi MK 2016. gada 29. marta noteikumos Nr. 188 “Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 5.6.1. specifiskā atbalsta mērķa “Veicināt Rīgas pilsētas revitalizāciju, nodrošinot teritorijas efektīvu sociālekonomisko izmantošanu” īstenošanas noteikumi” (MK 2023. gada 5. decembra noteikumi Nr. 720). Grozījumi minētajos MK noteikumos izstrādāti, lai nodrošinātu

sekmīgu Eiropas Savienības fondu 2014.-2020. gada plānošanas perioda projektu pabeigšanu, nosakot garāku projektu ieviešanas un rādītāju sasniegšanas termiņu pēc Eiropas Savienības fondu 2014.-2020. gada plānošanas perioda attiecināmības termiņa beigām - 2023. gada 31. decembra, paredzot projektu pilnīgu pabeigšanu 2024. gadā, kā arī atsevišķu projektu īstenošanu 2021.-2027. gada plānošanas perioda ietvaros. Lai uzsāktu Eiropas Savienības fondu 2021.-2027. gada plānošanas perioda investīciju sekmīgu ieviešanu, MK 2023. gada 10. oktobra sēdē izskatīti un apstiprināti:

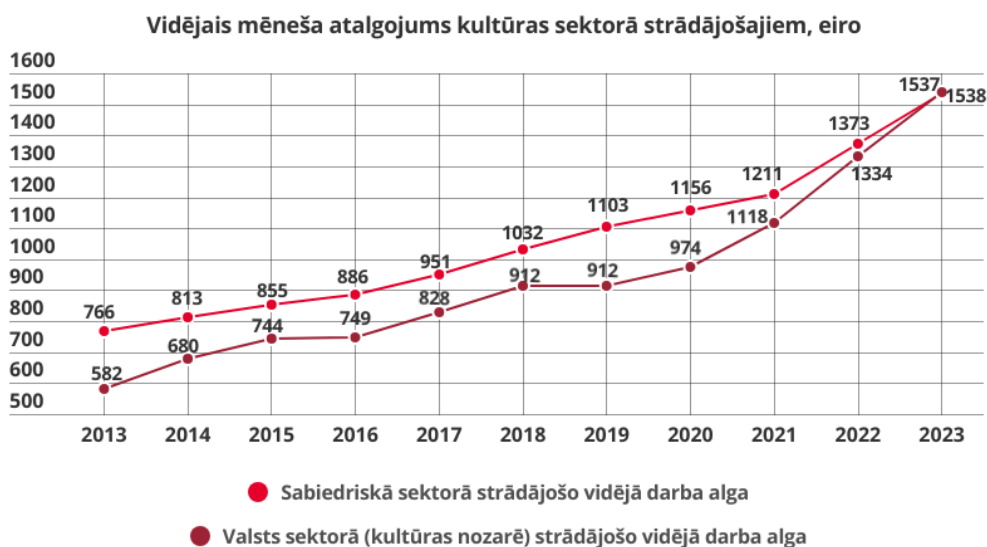
- - Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021.-2027. gadam 4.3.4. specifiskā atbalsta mērķa "Sekmēt aktīvu iekļaušanu, lai veicinātu vienlīdzīgas iespējas, nediskriminēšanu un aktīvu līdzdalību, kā arī uzlabotu nodarbināmību, jo īpaši attiecībā uz nelabvēlīgā situācijā esošām grupām" 4.3.4.8. pasākuma "Sabiedrības saliedēšana, veicinot jauniebraucēju iekļaušanos vietējā sabiedrībā un sekmējot starpkultūru komunikāciju" īstenošanas noteikumi (MK 2023. gada 10. oktobra noteikumi Nr. 581);
- - Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021.-2027. gadam 5.1.1. specifiskā atbalsta mērķa "Vietējās teritorijas integrētās sociālās, ekonomiskās un vides attīstības un kultūras mantojuma, tūrisma un drošības veicināšana pilsētu funkcionālajās teritorijās" 5.1.1.7. pasākuma "Reģionālās kultūras infrastruktūras attīstība kultūras pakalpojumu pieejamības uzlabošanai" īstenošanas noteikumi (MK 2023. gada 10. oktobra noteikumi Nr. 576).
- Lai uzsāktu investīciju sekmīgu ieviešanu Eiropas Savienības fondu 2021.-2027. gada plānošanas periodā, MK 2023. gada 12. septembra sēdē izskatīti un apstiprināti Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021.-2027. gadam 5.1.1. specifiskā atbalsta mērķa "Vietējās teritorijas integrētās sociālās, ekonomiskās un vides attīstības un kultūras mantojuma, tūrisma un drošības veicināšana pilsētu funkcionālajās teritorijās" 5.1.1.5. pasākuma "Unikāla Eiropas mēroga kultūras mantojuma atjaunošana, lai veicinātu to pieejamību, attīstot kultūras pakalpojumus" īstenošanas noteikumi (MK 2023. gada 12. septembra noteikumi Nr. 530).
- Noslēgusies projektu ieviešana Eiropas Savienības fondu 2014.-2020. gada 13.1. pasākuma "Palīdzēt veicināt ar Covid-19 pandēmiju un tās sociālajām sekām saistītās krīzes seku pārvarēšanu un sagatavoties zaļai, digitālai un noturīgai ekonomikas atveseļošanai", 13.1.4. specifiskā atbalsta mērķa "Atveseļošanas pasākumi kultūras jomā", kura mērķis bija sniegt atbalstu kultūras nozares organizācijām (1.k., 2.k.) un filmu producentiem (ražotājiem) (3.k.), lai mazinātu Covid-19 pandēmijas izraisītās krīzes sekas un saglabātu darba vietas organizācijās, kas darbojas kultūras un radošajās nozarēs, paātrinot kultūras nozares organizāciju pielāgošanos jaunajiem apstākļiem un veicinot plašāku kultūras pakalpojumu pieejamību, tādējādi radot pozitīvu ietekmi uz vietējām kopienām, kā arī reģionālās kultūrvides aktivizēšanos un ekonomisko attīstību" ietvaros.
- Uzsākta MK noteikumu izstrāde Atveseļošanās fonda 2.2.1.5.i investīciju "Mediju nozares uzņēmumu digitālās transformācijas veicināšana", lai 2024. gadā uzsāktu to ieviešanu.
- Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonda 2021-2027. gada plānošanas perioda ietvaros uzsākta projektu īstenošana šādās aktivitātēs – Nr. 13.1. "Vienas pieturas aģentūras izveide un darbības nodrošināšana", Nr. 13.2. "Trešo valstu pilsoņu iekļaušana vietējā sabiedrībā, veicinot latviešu valodas lietošanas un apguves iespējas" un Nr. 13.3. "Trešo valstu pilsoņu integrācijas pasākumi, kas veicina mērķa grupas iekļaušanos sabiedrībā".
- Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) finanšu instrumenta 2014.-2021. gada perioda programmas "Vietējā attīstība, nabadzības mazināšana un kultūras sadarbība" atklātā konkursa "Atbalsts profesionālās mākslas un kultūras produktu radīšanai bērnu un jauniešu auditorijai" ietvaros pabeigta 10 projektu īstenošana. Apstiprināto projektu ietvaros tiks radīti jauni profesionālās laikmetīgās mākslas un kultūras produkti, kā arī veicināta auditorijas attīstība.
- Nodrošināta līdzdalība un Latvijas interešu aizstāvēšanu ES Padomes Audiovizuālo un mediju jautājumu darba grupā un Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīvas kontaktkomitejā darbā pie Eiropas Mediju brīvības akta izstrādes.
- Latvijas prezidentūras Eiropas Padomes (EP) Ministru komitejas ietvaros tika plānoti 17 pasākumi, kas ir pakārtoti prezidentūras prioritātēm. No tiem četri KM atbildības jomās: 29.-31.maija konference "Mūsdienu arhitektūras vieta kultūras mantojuma saglabāšanā", 15.-16.jūnija konference "Nikosijas konvencija: krimināltiesiskā atbilde uz nodarījumiem, kas saistīti ar kultūras vērtībām", 05.-06.oktobra. konference "Spalva ir stiprāka par zobenu? Kā risināt šodienas izaicinājumus vārda brīvībai un žurnālistu drošībai" un

21.oktobra ekspertu paneldiskusijas "Stāsti, kas šķērso robežas: Eiropas seriālu kopražošanas noteikumu veidošana".

- TAIEK (Tehniskās palīdzības un informācijas apmaiņas instruments) programmas ietvaros mācību vizītē tika uzņemta Melnkalnes Kultūras un mediju ministrijas delegācija, kuras brauciena mērķis bija veikt izpēti par iespējamiem modeļiem, lai Melnkalnē izveidotu uzraudzības struktūru dezinformācijas un naida runas apkarošanai.
- KM, NEPLP, Valsts valodas centrs un Latvijas Preses izdevumu asociācija parakstīja sadarbības memorandu ikgadējas akcijas "Latvijas mediju valodas balva" rīkošanai, kuram jau ir pievienojušās vairākas citas institūcijas un organizācijas.

2023.gada pētījumi:

- SIA "Civitta Latvija" veica pētījumu "Pētījums par romu situāciju Latvijā".
- SIA "Civitta Latvija" veica pētījumu "Izvērtējums par Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības attīstības plānu 2022.-2023. gadam".
- "TNS Latvia" īstenoja pētījumu par Latvijas nacionālo mediju vidi 2023. gada pirmajā pusgadā.
- "Latvijas Fakti" īstenoja pētījumu "Latvijas iedzīvotāju mediju lietošanas paradumi", kurā tika ietverti arī medijpratības jautājumi.

* - no 2014.-2022. gadam kultūras sektorā norādīts vidējais plānotais atalgojums amata vietai, neskaitot pedagogu amata vietas.

Dati: CSP, KM Budžeta nodaļa

Mediju politika

- Turpināta Mediju atbalsta fonda programmu pilnvērtīga īstenošana. Konkursu kārtībā bija pieejami 4,2 miljonu *euro*, sniedzot atbalstu komercmediju attīstībai nacionālā un reģionālā līmenī (kopumā atbalstīti 98 projekti sabiedriski nozīmīga, kvalitatīva mediju satura veidošanai).
- Veicināta mediju nozares pašorganizēšanās kvalitātes un atbildīguma paaugstināšana, piešķirot 53 254 *euro* Latvijas Mediju ētikas padomes darbības atbalstam.
- Stiprināta mediju nozares nevalstisko organizāciju kapacitāte, piešķirot 33 376 *euro* Latvijas Žurnālistu asociācijas darbības atbalstam.
- Īstenoti pasākumi mediju profesionāļu prasmju pilnveidošanai nacionālo un reģionālo mediju nozares darbiniekiem un žurnālistiem mobilajā žurnālistikā un īstenots projekts topošo mediju profesionāļu un profesionālās mediju vides mijiedarbības veicināšanai, kura ietvaros četrās Latvijas pilsētās norisinājās lekcijas par vienkāršo valodas lietošanu medijos.

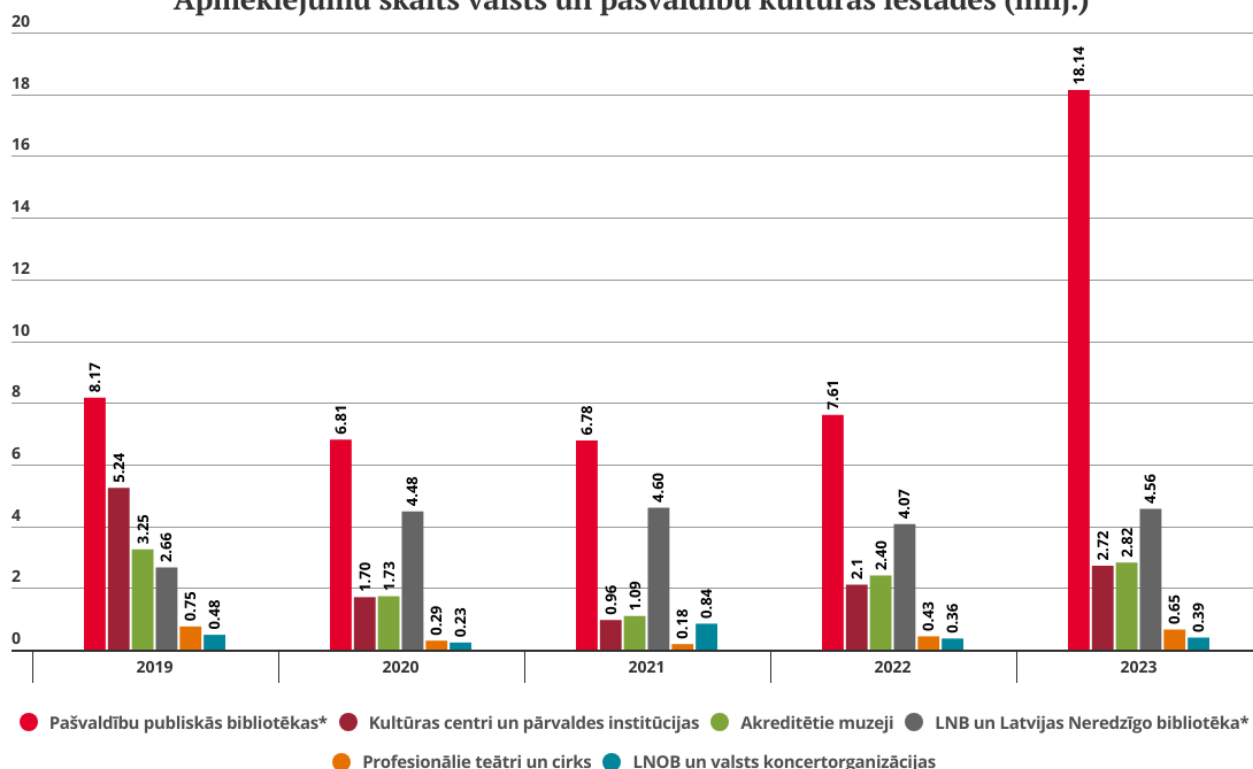
- Īstenoti pasākumi Latvijas iedzīvotāju medijpratības stiprināšanai: 1)sadarbībā ar Latvijas Universitāti un Vidzemes Augstskolu īstenotas medijpratības nodarbības 30 Latvijas skolās un sasniedzot 1432 skolēnus (projekts turpināsies 2024. gadā) 2)sadarbībā ar Baltijas Mediju izcilības centru un citiem partneriem organizēta “Medijpratības diena: kāpēc mācīt un mācīties?”; 3)nodrošināta koordinācija starp atbildīgajām institūcijām medijpratības veicināšanas jomā, organizējot divas partneru sanāksmes; 4)noslēgts līgums ar biedrību “Zemgales NVO Centrs” par senioru medijpratības veicināšanu 2024. gadā. Ar sadarbības partneriem Latvijā organizēta Pasaules medijpratības un informācijpratības nedēļa.
- Sadarbībā ar LNB īstenoti vairāki semināri un pasākumi medijpratības veicināšanai publisko bibliotēku bibliotekāriem, pedagogiem, senioriem un citām sabiedrības grupām, piemēram, semināri “Finanšu pratība, medijpratība un bibliotēkas” un “Jaunieši un sociālie mediji: kā gudri patērēt un radīt”. Īstenoti projekti “Ar viedumu medijpratībā” un “Medijpratības meistari”. Kopā visi pasākumi pulcēja 1163 dalībniekus– 189 pedagogus un 974 bibliotekārus, kā arī citus interesentus. Izveidots informatīvs izdevums "Jaunieši un bibliotekāri – kopīgs ceļš medijpratībā".
- Īstenoti pētījumi par Latvijas iedzīvotāju mediju lietošanas paradumiem, Latvijas nacionālo mediju vidi un sadarbībā ar NEPLP un VK īstenots pētījums par informatīvo telpu Latgalē, padziļināti izpētīt auditoriju Latgales reģionā un fizisko informāciju plūsmu kartējumu Daugavpilī.
- Latvijas prezidentūras Eiropas Padomes (EP) Ministru komitejas ietvaros 5.-6.oktobrī sadarbībā ar Ārlietu ministriju un Tiesībsargu tika organizēta starptautiska konference par vārda brīvību un žurnālistu drošību “Spalva stiprāka par zobenu? Risinot mūsdienīgu izaicinājumus vārda brīvības un žurnālistu drošības jomā”. Tās ietvaros tika atklāta EP žurnālistu drošības kampaņa, kuras mērķis ir aicināt EP dalībvalstis ieviest nacionālos plānus un mehānismus žurnālistu drošībai un risināt aktuālos izaicinājumus, ar kuriem žurnālisti un mediju darbinieki saskaras.
- Latvijas intereses pārstāvētas ES Padomes Audiovizuālo jautājumu darba grupas 15 sanāksmēs.

Eiropas Savienības (ES) fondi

- Turpinājās ES fondu 2014.-2020. gada plānošanas perioda 5.5.1. specifiskā atbalsta mērķa “Saglabāt, aizsargāt un attīstīt nozīmīgu kultūras un dabas mantojumu, kā arī attīstīt ar to saistītos pakalpojumus” un 5.6.1. specifiskā atbalsta mērķa “Veicināt Rīgas pilsētas revitalizāciju, nodrošinot teritorijas efektīvu sociālekonomisko izmantošanu” īstenošana.
- Apstiprināti MK 2023. gada 10.oktobra noteikumi Nr. 581 “Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021.–2027. gadam 4.3.4. specifiskā atbalsta mērķa "Sekmēt aktīvu iekļaušanu, lai veicinātu vienlīdzīgas iespējas, nediskriminēšanu un aktīvu līdzdalību, kā arī uzlabotu nodarbināmību, jo īpaši attiecībā uz nelabvēlīgā situācijā esošām grupām" 4.3.4.8. pasākuma "Sabiedrības saliedēšana, veicinot jauniebraucēju iekļaušanos vietējā sabiedrībā un sekmējot starpkultūru komunikāciju" īstenošanas noteikumi”, lai nodrošinātu pielāgotu un individuālu sociālekonomiskās iekļaušanās mentora un sociālā darbinieka pakalpojumu patvēruma meklētājiem un starptautiskās aizsardzības saņēmējiem ilgspējīgas nacionāla līmeņa koordinējošās institūcijas "Vienas pieturas aģentūra" darbības ietvaros;
- Apstiprināti MK 2023. gada 12. septembra noteikumi Nr. 530 “Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021.–2027. gadam 5.1.1. specifiskā atbalsta mērķa "Vietējās teritorijas integrētās sociālās, ekonomiskās un vides attīstības un kultūras mantojuma, tūrisma un drošības veicināšana pilsētu funkcionālajās teritorijās" 5.1.1.5. pasākuma "Unikāla Eiropas mēroga kultūras mantojuma atjaunošana, lai veicinātu to piekļūstamību, attīstot kultūras pakalpojumus" īstenošanas noteikumi”, lai nodrošinātu unikālu valsts nozīmes kultūras pieminekļu, kas atrodas UNESCO Pasaules mantojuma sarakstā iekļautā teritorijā Rīgas vēsturiskajā centrā, projektu īstenošanu;
- Apstiprināti MK 2023. gada 10. oktobra noteikumi Nr. 576 “Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021.–2027. gadam 5.1.1. specifiskā atbalsta mērķa "Vietējās teritorijas integrētās sociālās, ekonomiskās un vides attīstības un kultūras mantojuma, tūrisma un drošības veicināšana pilsētu funkcionālajās teritorijās" 5.1.1.7. pasākuma "Reģionālās kultūras infrastruktūras attīstība kultūras pakalpojumu piekļūstamības uzlabošanai" īstenošanas noteikumi”, lai attīstītu nacionālas vai reģionālas nozīmes kultūras infrastruktūru, kas nodrošina profesionālās mākslas darbību vai atmiņas institūcijas funkciju.

- Uzsākta ES fondu 2021.- 2027.gada plānošanas perioda 4.3.2. specifiskā atbalsta mērķa plānošana paredzot uz sociālo iekļaušanu orientēta un mērķauditorijas vajadzībās balstīta kultūras piedāvājuma veidošanu.
- Uzsākta Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonda 2021. – 2027. gada plānošanas perioda integrācijas jomas aktivitāšu īstenošana Vienas pieturas aģentūras darbības nodrošināšanai un latviešu valodas kursu un integrācijas kursu īstenošanai.
- Nodrošināta Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014. – 2020. gada plānošanas perioda programmas „Izaugsme un nodarbinātība” prioritārā virziena „Pasākumi Covid-19 pandēmijas seku mazināšanai” 13.1.4. specifiskā atbalsta mērķa „Atveseļošanas pasākumi kultūras jomā” plānošana un ieviešana, nodrošinot atbalstu Latvijas pilnmetrāžas filmu un seriālu uzņemšanai un daudzpusīgas profesionālās mākslas pieejamības nodrošināšanai nacionālas vai reģionālas nozīmes attīstības centros Latvijā.
- Nodrošināta ES Atveseļošanas fonda Latvijas Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna 2.2. reformas un investīciju virziena “Uzņēmumu digitālā transformācija un inovācija” 2.2.1.5.i. investīcijas “Mediju nozares uzņēmumu digitālās transformācijas veicināšana” īstenošanas nosacījumu saskaņošana.
- 2023. gadā sagatavoti Atveseļošanās fonda projekti “Mediju satura integrācija Latvijas digitālā kultūras mantojuma platformā”, “Saules parks pašpatērīna elektroenerģijas nodrošināšanai LNB”, “Energiefektivitātes uzlabošana LNB repozitārijā Ropažu novadā “Rakstos”” un “Latvijas Nacionālās bibliotēkas mākoņdatošanas pakalpojumu attīstība valsts datu apstrādes mākoņa ietvaros”, kuriem ir iegūts finansējums infrastruktūras un pakalpojumu attīstībai.

Apmeklējumu skaits valsts un pašvaldību kultūras iestādēs (milj.)

*t.sk. virtuālie apmeklējumi

Dati: KM Kultūrpoltikas departaments

MINISTRIJAS BUDŽETS UN TĀ IZLIETOJUMS

Atbilstoši likumam “Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam” Kultūras ministrijas budžetu 2023.gadā veidoja līdzekļi ministrijas pamatfunkciju īstenošanai, kas sadalīti 10 budžeta programmās un 11 apakšprogrammās, kā arī budžets ES politikas instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošanai, kas sadalīts septiņās budžeta programmās un 14 apakšprogrammās.

Dati: KM Budžeta nodaļa

Kopsavilkums ar mērķdotācijām, euro

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2022. gadā (faktiskā izpilde)	2023. gadā	
			apstiprināts likumā	izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	238 198 133	244 043 255	1.
1.1.	dotācijas	231 148 364	231 481 747	1.1.
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	5 259 281	11768 647	1.2.
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	426 220	428 215	1.3.
1.4.	valsts budžeta transferts	1 364 268	364 646	1.4.
2.	Izdevumi (kopā)	239 623 431	244 308 583	2.
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	227 697 982	239 979 867	2.1.
2.1.1.	kārtējie izdevumi	90 772 070	103 544 163	2.1.1.
2.1.2.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	87 059 222	82 772 020	2.1.2.
2.1.3.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	247 976	216 382	2.1.3.
2.1.4.	uzturēšanas izdevumu transferti	49 618 714	52 538 302	2.1.4.
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	11 925 449	5 237 716	2.2.

BUDŽETA PROGRAMMA “NOZARU VADĪBA UN POLITIKAS PLĀNOŠANA”

Budžeta programmā “Nozaru vadība un politikas plānošana” piešķirtā finansējuma ietvaros nodrošināta nacionālajām interesēm atbilstošas politikas veidošana kultūras, kultūrizglītības, autortiesību, sabiedrības saliedētības, audiovizuālo pakalpojumu jomās, lai nodrošinātu nacionālā kultūras mantojuma saglabāšanu un laikmetīgās mākslas procesu attīstību, iekļaušanos starptautiskajos kultūras procesos un atbilstošas kultūrvides veidošanu valstī, arī piesaistot starptautiskos finanšu resursus.

Darbības rezultāti:

NVO līdzdalība politikas veidošanā (līdzdalība % no KM organizēto konsultatīvo sanāksmju un darba grupu skaita)	69
Sagatavoto un MK iesniegto tiesību aktu projektu skaits	103
Noslēgto sadarbības un līdzdarbības līgumu skaits	40

RADOŠO INDUSTRIJU POLITIKA

- Sadarbībā ar Latvijas Investīciju un attīstības aģentūru (LIAA) 2016. gadā izveidotais Radošo industriju biznesa inkubators (RIBI) veiksmīgi darbojas un ieņēmis savu nozīmīgu lomu radošo industriju ekosistēmā. Kopējais inkubatoram atvēlētais finansējums līdz 2023. gada nogalei bija 7 058 823 *euro*, ko veidoja ERAF finansējums 6 miljonu *euro* un valsts budžeta finansējums 1 058 823 *euro* apmērā. Līdz Tabakas fabrikas kompleksa rekonstrukcijas beigām Radošo industriju biznesa inkubators darbojas pagaidu telpās Elizabetes ielā 45/47, Rīgā.
- 2023. gadā notika tikai 1 uzņemšana un tikai pirmsinkubācijas programmā, tā kā RII programma noslēdzās ar 31. decembri. Kā parasti tika uzņemti 20 pirmsinkubācijas dalībnieki. 2023. gadā inkubācijas programmā darbojās aptuveni 20 komersanti, kur daļai gada laikā beidzās līgumi. Inkubatora dalībniekiem ir bijuši pieejami tādi atbalsta pakalpojumi kā telpas darbam, apmācības un konsultācijas, kā arī ir iespēja jauniešiem iesaistīties tīklošanās pasākumos, pieredzes stāstu vakaros un citos pasākumos. Bez minētā uzņēmumiem ir bijusi iespēja saņemt finanšu atbalstu grantu veidā. Papildus tika organizēti šādi projekti:
 - Inkubators katru gadu organizē arī *Creative Business Cup* nacionālo atlasi, (kā nacionālais partneris dāņu zīmolam *Creative Business Network*), kur uzvarētājs piedalās starptautiskā konkursā *Creative Business Cup Global*. 2023. gada Latvijas uzvarētājs Beat the Storm ieguva godalgoto 2.vietu pasaules konkursā;
 - Iedvesmas vakars – “Radošie ceļo!” jeb kā mūsu kopienas dalībnieki atgūst iedvesmu un enerģiju, lai varētu sasniegt lieliskus rezultātus gan dzīvē, gan biznesā!;
 - Vakars radošajiem uzņēmējiem, māksliniekiem un darītājiem! 6. oktobrī Cēsīs, Raiņa ielā 27 – koppasākums ar Cēsu Skola 6, 2.gadu pēc kārtas;
 - Iniciatīva “MENTORS biznesa izaugsmei” no marta līdz septembrim.
- Turpināta Latvijas pārstāvniecība Ziemeļu dimensijas Kultūras partnerībā. Saistībā ar 2022. gada 24. februārī Krievijas veikto iebrukumu Ukrainā, partnerībai nācies uz laiku apturēt vairākas iesāktās aktivitātes un projektus, kuros līdzdalību ņēma agresorvalsts Krievija. 2022. gada 9. martā Eiropas Savienība, Islande un Norvēģija publicēja kopīgu paziņojumu par sadarbības ar Krieviju un Baltkrieviju pārtraukšanu. ES apturēja arī partnerības un EUNIC finansējumu 1,4 miljonu *euro* vērtībā atbalstam Ziemeļu dimensijas partnerībai kultūras jomā, kas ietekmēja arī partnerības sekretariāta darbības izmaksas un dalību vairākos projektos. Tika veikta juridiski saistošo dokumentu izpēte, saistībā ar Krievijas iespējamo izslēgšanu no partnerības. Neskatoties uz izaicinājumiem, partnerība ir aktīvs projektu partneris dažāda līmeņa *Interreg* un citos liela mēroga Eiropas projektos, aktīvs tādos Kultūras un radošo industriju sadarbības tīklos kā *Culture Action Europe*, Eiropas Radošās uzņēmējdarbības tīklā (ECBN), starptautiskās profesionālās mobilitātes sadarbības tīklā *OnTheMove* un citos. 2023.gada jūnijā notika Ziemeļu dimensijas Kultūras partnerības Vadības grupas tikšanās Stokholmā Zviedrijā, savukārt novembrī - Oslo, Norvēģijā. Neskatoties uz izaicinājumiem, partnerība ir aktīvs projektu partneris dažāda līmeņa *Interreg* un citos liela mēroga Eiropas projektos, aktīvs tādos Kultūras un radošo industriju sadarbības tīklos kā *Culture Action Europe*, Eiropas Radošās uzņēmējdarbības

tīklā (ECBN), starptautiskās profesionālās mobilitātes sadarbības tīklā *OnTheMove* un citos. 2023. gadā partnerība no astoņiem projektiem četriem projektiem bija vadošais partneris. Tiek turpināts meklēt juridisko risinājumu, kas ļautu izslēgt no partnerības Krieviju un partnerībai turpināt aktivitātes.

- 2021. gadā aizsāktais iniciatīvas „radi!” akadēmijas formāts turpinājās arī 2023. gadā - akadēmijas ietvaros tika papildus radīti 7 jauni video stāsti par tādām tēmām kas ir Kultūras un radošās industrijas, radošuma nozīme mazpilsētās un reģionos, iekļaujoša radošu telpu veidošana, jauno tehnoloģiju nozīme pilsētu attīstībā, priekšrocību un trūkumu analīze, u. c.
- 2023. gadā „radi!” iniciatīvas ietvaros attīstīts starptautiskais ietvars – ņemta dalība Eiropas Inovāciju un Tehnoloģiju institūta Kultūras un Radošuma dienās 2023 Vīnē, Boloņā, Amsterdamā un Bilbao, Baltijas jūras reģiona lielāko inovācijām, radošumam un uzņēmējdarbībai veltīto konferencē "SLUSH" Nīderlandē.
- Jau desmito gadu tiek finansiāli atbalstīta un nodrošināta radošo industriju komunikācijas platformas “FOLD” darbība, kas fokusējas gan uz jaunumu atspoguļojumu, gan procesu analīzi, gan radošo industriju uzņēmumu kataloga paplašināšanu u.c. tematiem, vienlaicīgi nodrošinot augsti kvalitatīvu informācijas saturu un attīstoties par stabilu un uzticamu radošo industriju mediju. Platforma jau iemantojusi savu lasītāju auditoriju gan Latvijā, gan ārvalstīs. 2023. gadā fold.lv publicētas 375 ziņas latviešu valodā (vidēji 7 nedēļā) un 134 ziņas, angļu valodā (vidēji 2,5 nedēļā). 2023. gadā vietni fold.lv apmeklējuši 88 500 lasītāju (*users*), kuri mājaslapas sadaļas kopumā skatījuši 195 500 reižu (*pageviews*). Lapas apmeklējumu skaits (*sessions*) — 120 000. 2023. gadā fold.lv svinēja savu 10 gadu jubileju. Par godu desmitgadei mājaslapā tika izveidota rakstu sērija, atskatoties uz būtiskākajām desmit gados aprakstītajām tēmām un notikumiem, kā arī aizsākta jauna rubrika "Forša fiča", kurā radošo industriju pārstāvji iesaka kādu noderīgu rīku, lietotni vai paradumu, kas ir nozīmīgs viņu ikdienas darbā un varētu noderēt arī citiem. "Forša fiča" tiek publicēta katru piektdienu, un to ilustrē mākslinieces Katrīnas Sadovņikovas veidotas animācijas.
- Deleģējuma līguma "Par atsevišķu valsts pārvaldes uzdevumu veikšanu mūsdienu ritmiskās, populārās mūzikas eksporta veicināšanai" ietvaros “Latvijas mūzikas attīstības biedrība/Latvijas mūzikas eksports” īstenoja deviņus dziesmu rakstīšanas nometnes “RigaLive”, kur divu dienu laikā tika radītas 26 jaunas dziesmas. Šai sesijai tika saņemti vairāk kā 220 pieteikumi no 14 valstīm. Dziesmu rakstīšanas nometnē piedalījās dalībnieki no Latvijas, Igaunijas, Lielbritānijas, Čehijas, Polijas, Zviedrijas, Slovēnijas, Francijas, Vācijas. Biedrība pārstāvēja Latvijas mūzikas industriju 6 mūsdienu ritmiskās populārās mūzikas industrijas eksporta veicināšanas pasākumos ārvalstīs, ņemot vērā aktuālās tendences, vietējo un ārvalstu ekspertu ieteikumus - mūzikas konferencē “Future Echos 2023”, Zviedrijā, “MENT 2023”, Slovēnija, *Tallinn Music Week* Tallinā, Igaunijā, Eiropas Mūzikas eksporta misija, Itālijā, u.c. Tika nodrošināta Latvijas autoru un producentu dalība dziesmu rakstīšanas nometnē Zviedrijā, Latviju pārstāvēja Elviss Patriks Pētersons un Kaspars Ansons. Biedrība organizējusi 7 izglītojošas meistarklase - “Līgumi, kādu parakstīsi, tāda izvērtīsies tava karjera un finanses” ar mūzikas nozarē praktizējošu juristu Maarten Leopold, meistarklase “Eksportam gatavs?”, "Autorskola" (LV) (Liena Edvardsa, LaIPA un Linda Zommere - Patentu valdes juridiskās nodaļas vadītāja, meistarklase "Kaimiņvalsts mūzikas tirgus atklāšana – Igaunija" (ENG) (Ave Tölpt, Music Estonia), u.c. Veidots diskusiju cikls "Sinhronizācija: mūzika filmās, reklāmās un citur" (ENG) (Guna Zučika (LV), Dāvis Sīmanis (LV), Magdalena Niestryjewska (PL), Sandra Perens (EE), Elvijs Pārpucis (LV)). Latvijas Mūzikas attīstības biedrība/Latvijas Mūzikas eksports” Interreg Baltijas jūras reģiona programmas ietvaros ar 1. novembri oficiāli uzsāka dalību “Mūzikas industrijas noturības attīstības programmā” (“Music Industry. Resilience Acceleration Programme”/MI-RAP). Šī trīs gadus ilgā projekta mērķis ir uzlabot reģiona mūzikas sektora noturību un attīstību.
- Ar Kultūras ministrijas finansiālu atbalstu sekmīgi īstenota Mūzikas ierakstu gada balva “Zelta mikrofons 2023” pasniegšanas ceremonija.
- Tika turpināta dalība Valsts kancelejas izveidotajā Valsts pārvaldes Inovācijas ekspertu tīklā un Inovācijas laboratorijas organizētajos pasākumos.
- Uzsākta aktīvāka sadarbība ar digitālo spēļu nozares pārstāvjiem Latvijā - tikšanās ar Latvijas spēļu izstrādātāju asociācijas vadītāju Jāzepu Rutki un spēļu izstrādātāju Lauru Vilsoni. Tiek kopīgi meklēti risinājumi spēļu industrijas kā radošo industriju daļas popularizēšanai un attīstībai Latvijā.

SABIEDRĪBAS SALIEDĒTĪBAS POLITIKA

Īstenota sabiedrības saliedētības politikas veidošana:

- Atbilstoši Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības attīstības plānā 2022.-2023. gadam un Plānā darbam ar diasporu 2021.-2023. gadam noteiktajiem pasākumiem ar NVO ir noslēgti 14 līdzdarbības līgumi par atsevišķu valsts pārvaldes uzdevumu veikšanu un 12 līgumi par piešķirtā valsts budžeta finansējuma izlietošanu pilsoniskās sabiedrības attīstības, starpkultūru dialoga stiprināšanas jomā, kā arī diasporas atbalsta pasākumiem.
- Nodrošināta Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības attīstības pamatnostādņu īstenošanas uzraudzības padomes, Mazākumtautību nevalstisko organizāciju pārstāvju konsultatīvās padomes, Konsultatīvās padomes romu līdzdalības veicināšanai darbība.

Nodrošināts atbalsts pilsoniskās sabiedrības attīstībai:

- Nodrošināta valsts budžeta finansētās programmas „Latvijas NVO fonds” īstenošana. 2023. gadā projektu īstenošanai bija pieejams valsts budžeta finansējums 1 888 088 *euro* apmērā, kas sadarbībā ar Sabiedrības integrācijas fondu ļāva atbalstīt 105 projektu īstenošanu šādos darbības virzienos: NVO darbības stiprināšana, NVO interešu aizstāvības stiprināšana, Atbalsts NVO pilsoniskās sabiedrības aktivitātēm un NVO savstarpējās sadarbības stiprināšana. Sagatavots un Sabiedrības integrācijas fondā izsludināts konkurss nevalstisko organizāciju atbalstam 2024. gadā 2 350 000 *euro* apmērā.

Sekmēta mazākumtautību kultūras savpatnības saglabāšana:

- Atbalstīti pasākumi mazākumtautību savpatnības saglabāšanai – sniegts atbalsts Itas Kozakevičas Latvijas Nacionālo kultūras biedrību asociācijas (LNKBA) darbības nodrošināšanai. LNKBA īstenoja mazākumtautību organizāciju pasākumus - izstādes, koncertus un tematiskos pasākumus LNKBA ēkā Rīgā, Slokas ielā 37, tai skaitā nedēļu ilgu mazākumtautību festivālu „Vienoti dažādībā – 2023” (22.11.-04.12.2023).
- LNKC nodrošinājis atbalstu mazākumtautību kultūras savpatnības saglabāšanai:
- Latvijas mazākumtautību kultūru festivāla 2024.gadā sagatavošanas darbu veikšanai* - nodrošināta Mazākumtautību festivāla “Valā vērti atslēdzīņ!” sagatavošana, t.sk. koncepcijas un vizuālā tēla izveide un prezentēšana, darba grupas tikšanās (t.sk. izbraukuma – festivāla norises vietās) un festivāla sagatavošanas darbu plānošana (t.sk. izmaksu tāmes, programmas sagatavošana), prezentācijas materiālu izstrāde, festivāla Nolikuma sagatavošana u.c.;
- Mazākumtautību kolektīvu vadītāju radošās nometnes un profesionālās kompetences pilnveides pasākumu organizēšanai, gatavojoties XXVII Vispārējiem latviešu dziesmu un XVII Deju svētkiem* - nodrošināta sagatavošanās mazākumtautību programmai XXVII Vispārējos latviešu dziesmu un XVII deju svētkos, t.sk. nodrošināta skašu norise Latvijas pilsētās un novados (21.01.2023. Daugavpilī (24 kolektīvi, 251 dalībnieks), 22.01.2023. Rēzeknē (19 kolektīvi, 240 dalībnieki), 28.01.2023. Liepājā (3 kolektīvi, 37 dalībnieki), 28.01.2023. Ventspilī (5 kolektīvi, 49 dalībnieki), 04.02. un 05.02.2023. Rīgā (47 kolektīvi, 664 dalībnieki). Kopā: 98 kolektīvi un 1241 dalībnieki).
- 04.03.2023. norisinājās informatīvais seminārs mazākumtautību kolektīvu vadītājiem, Dziesmusvētku koordinatoriem (85 dalībnieki).
- Nodrošināta Mazākumtautību mākslinieciskās programmas norise XXVII Vispārējos latviešu dziesmu un XVII deju svētkos, t.sk. koncerts “Saules dziesmu audeklā” (2023.gada 2.-4. jūlijs Mihaila Čehova Rīgas Krievu teātris), Tautu diena “Raduma spēks” (2023. gada 6.jūlijā Vērmānes dārzā un Esplanādē, Rīgā) un Mazākumtautību garīgās mūzikas koncerts (7. jūlijā, Rīgas Vecajā Svētās Ģertrūdes evaņģēliski luteriskā baznīcā).
- LNKC organizēja programmu “Latvijas kultūras vēstnieki 2023”, kuras ietvaros norisinājās profesionālās pilnveides kursu cikls “Tehnoloģijas. Inovācijas. Līdzdalība” (28.11., 05.12., 14.12.), un Latvijas kultūras vēstnieku vasaras nometne (18.08.-20.08.).
- Sadarbībā ar biedrību „Romu Kultūras centrs” īstenoti sabiedrības izpratnes veicinoši pasākumi par romu kultūru, mākslu un vēsturi, tostarp romu genocīdu un Starptautisko Romu kultūras festivālu „ROMA WORLD 2023” 2023. gada novembrī, kā arī organizētas ekskursijas Romu Vēstures un mākslas muzejā gida pavadībā un nodrošinātas telpas romu folkloras ansambļa AME ROMA mēģinājumiem, sagatavojoties dalībai:
 - Romfest 2023 festivālā Tallinā, Igaunijā;

- Starptautiskās Romu dienas koncertā Valgā, Igaunijā;
- Vispārējos latviešu Dziesmu un Deju svētkos;
- Roma World 2023.
- Nodrošinātas telpas romu jauniešu sagatavošanai dalībai izglītojošai ekskursijai Latvijas romu jauniešiem Aušvicas muzejā un dalībai pasākumā „DIKH HE NA BISTER” Aušvicā (Polijā).
- 2023. gada 6. septembrī Latvijas Universitātes Akadēmiskajā bibliotēkā tika atklāta izstāde par romu kultūras mantojumu „Romi Latvijā; izveidots informatīvais buklets “Romi Latvijā”.
- Nodrošinātas telpas Starptautiskā Romu kultūras festivāla „ROMA WORLD 2023” sagatavošanas darbiem.
- 2023. gada 16.05 – 28.07 norisinājās Ornellas Rudevičas gleznu izstādīšana Eiropas romu mākslas un kultūras institūta (ERAC) organizētajā izstādē “Emerging talents” (“Jaunie talanti”) Berlīnē, Vācijā.
- Nodrošinātas individuālās konsultācijas Latvijas romiem t.sk. Otrajā pasaules karā cietušajiem romiem, viņu tiesību un interešu aizstāvības jomā.
- Īstenotas konsultācijas, konsultējot romus par dažādiem sociāliem, administratīviem, bērnu aprūpes, izglītības u.c. jautājumiem.
- Lai veicinātu dialogu starp romu kopienu un sabiedrību, kā arī lai attīstītu romu iekļaušanas politikas koordinācijas procesu, sadarbojoties ar Latvijas pašvaldību un nozaru ministriju iestāžu pārstāvjiem, Kultūras ministrija ar EK atbalstu īstenoja projektus „Latvijas romu platforma VI” un „Latvijas romu platforma VII”. Projektu ietvaros tika nodrošināta romu mediatoru darbība Latvijas pašvaldībās, notika darbnīcas un semināri romu jauniešu un sieviešu kapacitātes stiprināšanai, pieredzes apmaiņas tikšanās par romu NVO pārstāvju un vietējo pašvaldību sadarbību, semināri skolotājiem un pašvaldības kultūras un sociālajiem darbiniekiem par jauniešu izglītošanu par romu vēsturi, t.sk. par romu holokaustu, kā arī sabiedrības izpratni veicinoši pasākumi par Latvijas romiem, t.sk. Eiropas Padomes informatīvā materiāla jauniešu izglītošanai par romu genocīdu publicēšana, dzīvesstāstu par Latvijas romu kopienas pārstāvjiem publicēšana sabiedriskajos medijos, sagatavota izstāde par Latvijas romu kultūras mantojumu, kā arī veikts pētījums par romu situāciju Latvijā.

Veicināta vienojošas sociālās atmiņas veidošana:

- Noslēgts līdzdarbības līgums ar Latvijas Okupācijas muzeja biedrību, kā arī finansēšanas līgumi ar biedrību „Šamir”, nodibinājumu „Komunistiskā terora upuru atbalsta un palīdzības fonds „Sibīrijas bērni””, biedrību „Romu kultūras centrs” un nodibinājumu “Ekspozīcijas “Sirdsapziņas uguns” atbalsta fonds” par atsevišķu valsts pārvaldes uzdevumu īstenošanu vienotas sociālās atmiņas stiprināšanai, kā arī finansēšanas līgums ar Žaņa Lipkes muzeju par sabiedrības izglītošanas un izpratnes veicināšanas pasākumiem par Latvijas vēsturi.
- Sadarbībā ar nodibinājumu “Komunistiskā terora upuru atbalsta un palīdzības fonds “Sibīrijas bērni”” organizēti sabiedrību izglītojoši pasākumi un aktivitātes par deportācijām, t.sk. izveidota dokumentālā filma „Tālā Zeme Sibīrija. Kāpēc mēs braucām?” (2023), Jūrmalas muzejā un Ventspils muzejā tika izstādīta ceļojošā izstāde „1949. gada 25. marta deportācija” (izstādi apmeklēja 430 skolēni Ventspilī un 150 skolēni Jūrmalā), konference „Mēs neesam aizmirsuši”, kas veltīta 1941. gada 14. jūnija aizvesto piemiņai Valsts Prezidenta pilī, koncerts „Aizvestajiem”, kas veltīts 1949. gada 25. martā uz Sibīriju aizvestajiem Latvijas bērniem, grāmatas „Stāsti un zīmējumi par Sibīriju. Kur palika tēvi?” sagatavošana un izdošana. Biedrība “Šamir” 2023. gadā ir nodrošinājusi sabiedrību izglītojošu pasākumu par ebreju holokausta notikumiem Otrā pasaules kara laikā norisi, tostarp Rīgas geto izveidi, kā arī nodrošināta regulāra informācijas aprīte, komunikācija un publicitāte par veiktajiem sabiedrību izglītojošiem pasākumiem par ebreju holokausta notikumiem Otrā pasaules kara laikā, aptverot plašu sabiedrības loku, t.sk.:
- Rīgas Geto un Latvijas holokausta muzejā atskaites periodā tika īstenoti sekojoši pasākumi: - rīkotas divas jaunas izstādes Rīgas geto un Latvijas holokausta muzejā - ASV mākslinieka, Latvijas ebreja pēc izcelsmes, Emīla Zilbermana instalāciju “Idol” un muzeja ārējas ekspozīcijas daļu “Rīgas geto vēsture īsumā un Rīgas geto hronika”. Papildus tika sagatavotas virtuālas versijas trīs esošajām izstādēm: “Aizvērtas robežas. Latvijas stāsts”, “No putekļiem un pelniem”, “Idol”; - 2023. gadā muzeja apmeklētāju skaits sāka atgūties pēc Covid-19 pandēmijas un 2023. gada laikā muzeju apmeklēja vairāk nekā 18 tūkstoši cilvēku no 95 valstīm, aptuveni 10% no tiem bija no Latvijas; - nopublicēta grāmata “Latvijas ebreju vēstures materiālu kopojums. 1 laidniens” latviešu valodā, karte “Ebreju genocīda piemiņas vietas un tematiskie muzeji Rīgā” latviešu un angļu valodā. 2023. gadā biedrība sagatavoja muzeju informatīvo bukletu deviņās jaunās valodās, tostarp: ukraiņu, igauņu,

lietuviešu, portugāļu, dāņu, serbu, čehu, grieķu, un ķīniešu valodās; - tika organizēti trīs dažāda tipa komemorācijas pasākumi: 18. aprīlī Jom Ha Šoa (Holokausta piemiņas diena Izraelē) bija iezīmēta ar izstādes "Īdol" atvēršanu - pasākumu apmeklēja ap 30 cilvēku; 4. jūlijā ebreju tautas genocīda piemiņas dienā Biedrība rīkoja pasākumu "Dzīvo gajiens", pasākumā piedalījās ap 250 cilvēku; 7. decembrī otrajā Rumbulas akcijas priekšvakarā biedrība rīkoja kartes "Ebreju genocīda vietas un tematiskie muzeji Rīgā" prezentāciju Latvijas nacionālās bibliotēkas Draugu telpā. Pasākumu apmeklēja klātienē 20 cilvēki un tiešraidī paskatīja 305 cilvēki.

Nodrošināta nacionālās identitātes stiprināšana Latvijā:

- LNKC īstenojis pasākumus suitu, lībiešu un Latgales kultūras tradīciju saglabāšanai, un kultūras vēstnieku programmas īstenošanai 2023. gadā, t.sk.:
 - noorganizēts konkurss *līvu kultūrtelpas stiprināšanas un popularizēšanas pasākumu nodrošināšanai* (noslēgti 4 (četri) sadarbības līgumi ar 3 (trīs) biedrībām par projektu/pasākumu realizāciju; īstenotas aktivitātes līvu kultūrtelpas stiprināšanai un popularizēšanai, t.sk. grāmatu izdošana un pasākumu īstenošana;
 - *latgaliešu kultūras biedrību vadītāju un Latgales kultūras dzīves organizatoru kapacitātes stiprināšanai*, organizējot radošos seminārus un kursus, un metodiskā materiāla sagatavošanai – LNKC sadarbības ar biedrību "LgSC" ietvaros organizēti 2 (divi) semināri "Latgales kultūras dzīves organizatoru un nevalstisko kultūras organizāciju kapacitātes stiprināšanas" un "Jauniešu iesaistīšanas radošo semināru organizēšana Latgales reģionā" realizācijai Latgalē;
 - *Latgales kultūrvēsturiskā mantojuma un identitātes saglabāšanai un attīstībai* - noslēgts sadarbības līgums ar biedrību „Upītes jauniešu folkloras kopa” Latgales reģiona Upītes kultūrtelpas kapacitātes stiprināšanai un kultūrtelpas ilgtspējas nodrošināšanas pasākumu īstenošanai, t.sk. organizēts folkloras mūziķu simpozījs ar lauka pētījumiem un meistarklasēm par tēmu "Gavēņa garīgās dziesmas Upītes Kultūrtelpā";
 - *Latvijas kultūras vēstnieku* (dažādas etniskās izcelsmes izcilu un radošu personību, kas jūtas piederīgi latviskajai kultūrtelpai) programmas īstenošanai - Latvijas kultūras vēstnieku 2023. gada pamatprogrammas ietvaros nodrošināts semināru cikls "Latvijas kultūras vēstnieki 2023. Tehnoloģijas. Inovācijas. Līdzdalība", kas norisinājās: 28.11.2023, Cēsis, 05.12.2023, Liepājā un 14.12.2023. Rīgā (kopā 63 dalībnieki saņēma LNKC apliecinājumus (18 akadēmiskās stundas)). Nodrošināta "Latvijas kultūras vēstnieku vasaras skolas – 2023" apmācību norise 18.08.2023. Dzērbenes pilsmuižā un 19.08.-20.08.2023. Drustos, sadarbībā ar biedrību "Sadarbības Platforma" (kopā: 30 dalībnieki (37 akadēmiskās stundas)). Nodrošinātas nodarbības "Profesionālās pilnveides kursu "Aktualitātes kultūras centru darbībā" ietvaros 2023. gada 21.-22. novembrī Mazsalacas kultūras centrā (30 dalībnieki).
- Kultūrizglītības programmas "Latvijas skolas soma" eksperti 2023. gadā izstrādājuši kultūras norišu izlasi vienotas skolas koncepta ieviešanai jeb atbalsta materiālu, lai atvieglotu darbu pedagogiem pārejā uz mācībām valsts valodā un palīdzētu mācību procesa plānošanā un valodas apguvē dažāda vecuma bērniem, t.sk. skolēniem ar nepilnīgām latviešu valodas zināšanām vai pavisam bez tām, piemēram, Ukrainas bēgļu skolas vecuma bērniem un jauniešiem.

Atbalstīta saiknes ar Latviju uzturēšana diasporā:

- Atbilstoši Plānam darbam ar diasporu 2021.-2023. gadam un pamatojoties uz iepriekš noslēgtajiem astoņiem līdzdarbības līgumiem valsts pārvaldes uzdevumu veikšanai, nodrošināta sadarbība ar NVO: ārvalstu organizācijas "Pasaules brīvo latviešu apvienība" pārstāvniecību, biedrību "Trīs reiz trīs", nodibinājumu "Nodibinājums 2x2", nodibinājumu "Pasaules latviešu mākslas centrs", biedrību "Latvieši pasaulē – muzejs un pētniecības centrs", biedrību "Laiks-BL", biedrību "Latviesi.com", kā arī, pamatojoties uz līgumu par piešķirtā valsts finansējuma izlietošanu, KM padotības institūcijas – Latvijas Nacionālais kultūras centrs, Latvijas Nacionālā bibliotēka un Latvijas Nacionālais arhīvs – īstenoja pasākumus diasporas atbalstam saskaņā ar tiem uzticētajiem uzdevumiem.
- Notikuši septiņi diasporas iedibinātie vairākpaaudžu ģimeņu saieti pēc (3x3 saietu metodikas) ar kopējo reģistrēto dalībnieku skaitu 1 267 cilvēki; pa vienam saietam notika Vācijā (Bērzainē), Lielbritānijā (Straumēnos), Īrijā (Kāslbārā), ASV (Garezera) un Austrālijā (Adelaidē), un divi saieti notika Latvijā (Ludzā un Mālpilī).

- Diasporas iedibināto jauniešu nometņu programmas (pēc 2x2 semināru metodikas) ietvaros Latvijā notika divi 2x2 semināri – vasaras seminārs “Piederība” notika Ratniekos un ziemas seminārs “Strāvojums” notika Rezidencē “Kurzeme”.
- Atbalstītas 72 diasporas pašdarbības kopu dažādās vajadzības (telpu noma mēģinājumiem, koncertiem, nometnēm, tērpu un aksesuāru sagādāšanai, dekorāciju izgatavošanai un rekvizītu iegādei, latviešu tradicionālo tautas instrumentu iegādei, skaņu aparātūras iegādei), kas veicina māksliniecisko spēju stiprināšanai un izaugsmei, gatavošanās diasporas lielākiem reģionālajiem Dziesmu svētku tradīcijas pasākumiem un kultūras dienām un to norisei.
- Diasporas bērni tika iesaistīti lasīšanas veicināšanas programmā “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija” – programma ārpus Latvijas ir aptvērusi 73 diasporas kopienu centrus 28 pasaules valstīs.
- Pateicoties LNB sagādātajiem un nosūtītajiem grāmatu komplektiem, bērni un viņu vecāki 73 diasporas nedēļas nogales skolās 28 diasporas mītnes zemēs (Eiropā, Amerikā, Austrālijā, Dienvidāfrikā, Jaunzēlandē) varēja piedalīties lasīšanas veicināšanas programmā “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”.
- LNKC sniedzis metodisko atbalstu diasporas latviešiem ārvalstīs, gatavojoties dalībai XXVII Vispārējos latviešu dziesmu un XVII Deju svētkos Latvijā, t.sk.
 - nodrošinātas 17 meistarklases/kopmēģinājumi korim Brazīlijā, ASV, Vācijā, Zviedrijā, Kanādā, Dānijā, Luksemburgā, Itālijā, Austrijā, Francijā, Īrijā, Nīderlandē, Lielbritānijā (katrā meistarklasē/kopmēģinājumā aptuveni 100 dalībnieki);
 - nodrošinātas 5 (piecas) meistarklases/kopmēģinājumi deju kopām Vācijā, Austrālijā, Kanādā, ASV (katrā meistarklasē ~3 deju kolektīvi, 60 dalībnieki); nodrošināti 4 (četri) informatīvie semināri deju kopu vadītājiem gatavojoties XXVII vispārējo latviešu dziesmu un XVII deju svētku lieluzvedumam “Mūžīgais dzinējs”, nodrošināta semināru tiešraide un tiešsaistes platformas Zoom ieraksts (45 dalībnieki no diasporas katrā seminārā);
 - nodrošināti 2 (divi) informatīvie semināri koru diriģentiem un vadītājiem gatavojoties XXVII vispārējo latviešu dziesmu un XVII deju svētku Koru koncertiem, nodrošināta semināra tiešraide un tiešsaistes platformas Zoom ieraksts (aptuveni 50 dalībnieki katrā seminārā), nodrošināta metodiskā materiāla sagatavošana un pieejamības nodrošināšana diasporas deju kolektīvu vadītājiem (t.sk. ievietots LNKC mājas lapā: www.lnkc.gov.lv), kā arī nodrošināta pasākuma “Pasaules latviešu saieta Nams” sagatavošana un norise 2023.gada 3.jūlijā (46 kolektīvi, 1000 dalībnieki, 3500 skatītāji).;
 - nodrošināta ekspertu dalība un metodiskais atbalsts 3 (trīs) amatierteātru festivālos - Norvēģijā (~200 dalībnieki), ASV (~100 dalībnieki) un Lielbritānijā (~100 dalībnieki);
 - sniegts metodiskais atbalsts un virsdiriģenta Ivara Cinkusa dalība 59. Austrālijas latviešu kultūras dienās, kopā (400 dalībnieki).
- Pasaules latviešu mākslas centra (PLMC) galerijā Cēsīs turpinājās izstāde “Ojārs un Silvija – Abstraktais impresionisms Čikāgā” (vēlāk pārceļoja uz Alūksnes novada muzeju) un PLMC kolekcijā esošo mākslinieču-sieviešu radīto darbu izstāde “Sava istaba”, notika izstāde “Abstrakti raksti” un “Aiz horizonta. ALMA Cēsīs”, tika saņemts apvienots mākslas darbu un arhīva materiālu sūtījums no ASV, kā arī tika saņemti ziedotāju apmaksāti mākslas darbu sūtījumi.
- Turpināts darbs pie diasporas vietnes (<http://diaspora.arhivi.lv/>) satura papildināšanas (tiek veidota sadaļa veltīta Zviedrijas latviešu dokumentiem Zviedrijas arhīvā), papildinātas sadaļas “Latvijas Valsts arhīva fondi” ar jauniem aprakstītajiem fondiem, kā arī “Pasaules latviešu dokumenti Latvijā” ar informāciju par Latvijas muzejos glabātiem diasporas dokumentiem. 2023. gadā vietni apmeklējuši 5,7 tūkst interesentu (vairāk kā 62 tūkst. skatījumu). Turpinot LNA sadarbību starp Latviešu Centru Minsterē un Latviešu Kopību Vācijā, 2023. gadā Latviešu Centrā Minsterē turpināta latviešu diasporas dokumentu arhivēšana un sakārtota daļa Minsteres Latviešu ģimnāzijas arhīva (281 kaste). Veikta Zviedrijas latviešu apvienības dokumentu arhivēšana un nodošana glabāšanā Zviedrijas valsts arhīvā (52 kastes).
- LNB tīmekļvietnes sadaļas Dziesmusvētku krātuvē (<https://dziesmusvetki.lndb.lv/>) publicēta angļu valodas saskarne, kā arī satura papildinājumi “Svētki pasaulē” sadaļā. 2023.gadā 2,5 reizes pieauga digitālās kolekcijas apmeklējums, sasniedzot 45 000 lietotājus un 185 000 lappušu skatījumus.
- Tika turpināts sakārtot Sidnejas latviešu biedrības (SLB) arhīvu, kas ietver informāciju par SLB darbību, dažādu kultūras un izglītības organizāciju darbu (teātri, tautas deju kopas, kori, skolas, sporta kopa), kā arī SLB iesaistīšanos sabiedriski politiskajos procesos jautājumā par Latvijas valstiskuma nepārtrauktības uzturēšanu un Trešās Atmodas procesiem. Turpinājās gatavošanās virtuālajai izstādei par SLB vēsturi un

darbību, būtiski papildinot izstādes tematisko nodaļu saturu ar informatīvajiem tekstiem, dokumentu anotācijām, komentāriem pie dokumentiem, veikta to rediģēšana latviešu valodā, kā arī tulkojumi angļu valodā. Darbs pie izstādes tiek turpināts un papildinās ar intervijām un interviju fragmentiem, veikta izstādei sagatavoto video sižetu šifrēšana un titrēšana, veikta vizuālo materiālu sagatavošana un ievietošana digitālajā vidē.

- Diasporas materiālās kultūras un vēstures mantojuma apzināšanai, komplektēšanai un pieejamības sabiedrībai nodrošināšanai Muzejs un pētniecības centrs “Latvieši pasaulē”: (1) ar jaunieguvumiem papildināja kolekcijas “Trimdinieki – Kanāda”, “Trimdinieki – ASV”, “Trimdinieki – Lielbritānija”, “Trimdinieki – Zviedrija”; (2) Sadarbībā ar KISC izstrādāja krājuma importēšanas rīku, lai eksportētu muzeja priekšmetu aprakstus NMKK un muzejs ir palielinājis krājuma ierakstu skaitu savā Digitālās bibliotēkas kolekcijā; (3) Muzeja telpās Berga bazārā piedāvātas trīs tematiskas mazformāta izstādes – “Bēgļu gaitās”, kuru veidoja spilgti priekšmeti, kas 1944. gadā izceļojuši no Latvijas un nu atgriezušies mājās, “Dziesmusvētki ārpus Latvijas” stāstīja par ārzemju latviešu daudzveidīgo kultūras dzīvi, uzturot un godājot šo nozīmīgo tautas tradīciju, “Skaistākais vārds. Ārzemju latviešu redzamās un neredzamās saites ar Latviju” emocionālu saikni ar dzimteni atklāj šķietami ikdienišķi priekšmeti; (4) pabeidza darbu pie muzeja vērienīgās izstādes “Uzvilkta Latviju. Latvieša tautastērps pasaulē”, kurā 40 latviešu tautastērpi atklāja to darinātāju un valkātāju pieredzi Eiropā, Austrālijā un abās Amerikās. Izstāde bija visveismīgākā muzeja 16 gadu pastāvēšanas laikā – tai bija 12,5 tūkst. apmeklētāju un labi atspoguļota medijos.
- Lai saglabātu no Latvijas emigrējušo iedzīvotāju saikni ar Latviju un veicinātu diasporas pašorganizēšanos un diasporas pilsonisko līdzdalību Latvijas sabiedriski politiskajā dzīvē, 2023. gadā Sabiedrības integrācijas fonda Diasporas pilsoniskās līdzdalības veicināšanas programmā atbalstu saņēma un tika īstenoti 16 diasporas NVO. Projektus īstenoja diasporas (tostarp – reģionālās) virsorganizācijas (PBLA, LAAJ, ELA, ELA Jauniešu biedrība), remigrantu un sadarbību ar diasporu īstenojošas organizācijas Latvijā (“Ar pasaules pieredzi Latvijā”, “Ekonomiskā sadarbība un investīcijas Latvijai”), diasporas latviešu amatierteātru kustību pārstāvoša organizācija un informācijas un komunikācijas platforma biedrība “Latvieši.com”.

LĪDZDALĪBA EIROPAS SAVIENĪBAS POLITIKAS IZSTRĀDĒ

- 2023. gadā Zviedrijas un Spānijas prezidentūru ES Padomē laikā Ministrija nodrošināja Latvijas interešu pārstāvēšanu ES Padomes un Eiropas Komisijas rīkotajās sanāksmēs ministrijas kompetences jomās.
- Uz ES Izglītības, jaunatnes, kultūras un sporta ministru padomes sanāksmēm 2023. gada maijā un novembrī tika sagatavotas un atbilstoši kārtībai saskaņotas Latvijas nostājas par šādiem ministrijas kompetencē esošiem jautājumiem:
 - Padomes secinājumi par apdraudētiem un pārvietotiem māksliniekiem, kur dalībvalstis tiek aicinātas kompetences ietvaros veicināt Ukrainas kultūru kopā ar ukraiņu māksliniekiem un kultūras organizācijām, palielināt savas spējas piedāvāt “drošās patvēruma vietas” (*safe havens*) apdraudētiem un pārvietotiem māksliniekiem, kā arī pielāgojot šo personu vajadzībām jau pastāvošās mākslinieku rezidences, skatoties ilgtermiņā. Šajos Secinājumos Latvijai izdevās aktualizēt mākslinieku pašcenzūras jautājumu un īpaši izcelt Ukrainas un Baltkrievijas mākslinieku situāciju, kuriem nepieciešams sniegt lielāku atbalstu;
 - Padomes secinājumi par Eiropas videospēļu nozares kultūras un radošās dimensijas pastiprināšanu kur tiek skatīta videospēļu kā radošo industriju nozares loma plašākā - kultūras, ekonomikas, izglītības griezumā, lai veicinātu Eiropas videospēļu nozares ilgtspējīgu attīstību;
 - Latvija parakstīja Slovēnijas sagatavoto “Ļubļanas manifestu par lasīšanu visaugstākajā līmenī”, jo lasītprasmei ir nemainīga nozīme digitālajā laikmetā un Latvijas Nacionālā bibliotēka (LNB) uzsāka darbu pie nacionāla līmeņa lasīšanas veicināšanas stratēģijas izstrādes.
- ES kultūras ministru neformālajā sanāksmē Kaseresā, Spānijā tika apstiprināta kopīga deklarācija, kas uzsver kultūras nozīmi kā būtisku sabiedrisko labumu, kam ir ietekme gan uz ekonomiku, sociālo jomu un vidi. Kultūrai ir izšķiroša nozīmē demokrātijas aizsardzībā un labākas sabiedrības veidošanā, kas būtu tolerantāka, kritiski domājoša, vienlīdzīgāka. Vairākkārtīgi izskanēja nepieciešamība strādāt kopā, lai iekļautu kultūru kā ilgtspējīgas attīstības virzītājspēks gan reģionālajās, nacionālajās un ES politikās. Latvija aicināja

Eiropai uzņemties iniciatīvu, kas palīdzētu panākt atsevišķa kultūras mērķa ieviešanu ANO ilgtspējīgas attīstības programmā pēc 2030. Sanāksmē tika pausts stingrs nosodījums Krievijas izvērstajam karam Ukrainā, pret tās tautu un kultūras identitāti, kā arī savās uzrunās daudzu dalībvalstu pārstāvji uzsvēra sniegtā atbalsta nozīmi Ukrainas kultūras mantojuma saglabāšanai un digitalizācijai.

- Zviedrijas prezidentūras laikā Latvija aktīvi iesaistījās diskusijās un sniedza virkni konkrētu priekšlikumu, lai precizētu un stiprinātu regulas priekšlikumu par Eiropas mediju brīvības aktu, kas ne tikai būtiski veicina mediju pluralismu un to neatkarību, bet arī ir nopietns ierocis cīņā pret dezinformāciju. Regula nodrošina sabalansētas lielo tiešsaistes platformu un mediju intereses, lai neļautu viltus medijiem iegūt leģitīma medija statusu, lai tie varētu turpināt izplatīt karu slavināšu propagandu un dezinformāciju.
- Kultūras ministre Agnese Logina tikās ar Eiropas Komisijas viceprezidenti Veru Jurovu, lai paustu bažas par Krievijas dezinformācijas izplatīšanu caur satelītiem, kas reģistrēti Eiropas Savienībā. Tikšanās laikā tika pārrunāta arī mākslīgā intelekta ietekme, kas tiek izmantots sankciju apiešanai, kā arī nepieciešamību turpināt darbu pie pārkāpumiem tiešsaistes vidē, jo tā ir ļoti dinamiska.
- Latvija sekoja līdzi kultūras nozares interešu ievērošanai arī Eiropas Parlamentā, tostarp par ziņojumiem par 2018. gadā pieņemtās Ģeo-bloķēšanas regulas ieviešanu un priekšlikumu regulai par maksājumu kavējumu novēršanu komercdarījumos.
- Tāpat KM nodrošināja sadaļas par mediju pluralismu ziņojumam par tiesiskuma situāciju Latvijā sagatavošanu, kā arī turpināja uzturēt dezinformācijas jautājumu ES politiskajā darba kārtībā, kopā ar Ārlietu ministriju formulējot un aizstāvēt Latvijas intereses horizontālā darba grupā noturības uzlabošanas un hibrīddraudu novēršanas jautājumos.

AUTORTIESĪBAS

- 2023. gada 5.aprīlī stājās spēkā apjomīgi grozījumi Autortiesību likumā un Autortiesību kolektīvā pārvaldījuma likumā, lai ieviestu:
 - ES direktīvu (ES) 2019/789, ar ko paredz noteikumus par to, kā īstenojamas autortiesības un blakustiesības, kuras piemēro noteiktām raidorganizāciju tiešsaistes pārraidēm un televīzijas un radio programmu retranslācijām, un ar ko groza Padomes Direktīvu 93/83/EEK;
 - ES direktīvu (ES) 2019/790 par autortiesībām un blakustiesībām digitālajā vienotajā tirgū un ar ko groza Direktīvas 96/9/EK un 2001/29/EK.
- Sadarbībā ar “Latvijas Izpildītāju un producentu apvienību”, Latvijas Universitātes Izglītības zinātņu un psiholoģijas fakultāti un Patentu valdi uzsāka projekta “Mācām nākotnes skolotājus” īstenošana. Projekta ietvaros plānota metodiskā materiāla izstrāde par intelektuālā īpašuma tiesību jautājumiem augstskolu pasniedzējiem un studentiem, kā arī izglītojošu pasākumu organizēšana Latvijas augstskolās.”

IEKŠĒJAIS AUDITS

- 2023. gadā Kultūras ministrijas iekšējā audita vidi veidoja 22 auditējamās sistēmas, no tām 12 pamatdarbības apakšsistēmas, 7 vadības un atbalsta sistēmas un 3 Eiropas Savienības finansēto programmu un projektu īstenošanas apakšsistēmas.
- Kultūras ministrijas Iekšējā audita nodaļa 2023. gadā pabeidza 6 auditus un pārbaudes, novērtējot Ministrijas un padotībā esošo iestāžu izveidoto iekšējo kontroles sistēmu darbību. Auditā rezultātā secināts, ka kopumā Ministrijas un padotības institūciju iekšējā kontroles sistēma darbojas, lai gan ir nepieciešami atsevišķi uzlabojumi – pārskata gadā tika konstatēti atsevišķu, specifisku kontroļu trūkumi, tomēr kopumā novērtētās kontroles ir atbilstošas, pietiekamas un efektīvas, kas ļauj sniegt pietiekamu pārliecību, ka riski tiek vadīti un iestādes noteiktos mērķus sasniegs. Papildus Iekšējā audita nodaļa sniedza 7 konsultācijas.
- Saskaņā ar valsts sekretāra apstiprinātiem iekšējā audita ieteikumiem 2023. gadā bija sniegti 67 ieteikumi, 25 ieteikumi ieviešanas termiņš bija 2023. gads, faktiskais ieviesto ieteikumu skaits – 20 jeb 80%.
- No visiem 2023. gadā veiktajiem auditiem, četri auditi veikti pamatdarbības sistēmās (67%), divi auditi (33%) – vadības un atbalsta sistēmās.

**Programmas “Nozaru vadība un politikas plānošana”
valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, euro**

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2022. gadā (izpilde)	2023. gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	3 445 428	3 884 048	1.
1.1.	dotācijas	3 441 343	3 884 048	1.1.
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	0	0	1.2.
1.3.	valsts budžeta transferts	4 085	0	1.3.
2.	Izdevumi (kopā)	3 445 428	3 884 048	2.
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	3 427 040	3 865 326	2.1.
2.1.1.	kārtējie izdevumi	3 427 040	3 865 326	2.1.1.
2.1.2.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	0	0	2.1.2.
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	18 389	18 722	2.2.

**Programmas “Informācijas tehnoloģiju attīstība un uzturēšana kultūras nozarē”
valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, euro**

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2022. gadā (izpilde)	2023. gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	409 648	609 648	1.
1.1.	dotācijas	409 648	609 648	1.1.
2.	Izdevumi (kopā)	409 648	609 648	2.
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	314 148	514 148	2.1.
2.1.1.	kārtējie izdevumi	314 148	514 148	2.1.1.
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	95 500	95 500	2.2.
2.2.1.	Pamatkapitāla veidošana	95 500	95 500	2.2.1.

BUDŽETA PROGRAMMA “PROFESIONĀLĀ MĀKSĻA”

Budžeta programmā “Profesionālā māksla” īstenotas divas apakšprogrammas – “Filmu nozare” un “Mākslas un literatūra”. Piešķirtā finansējuma ietvaros nodrošināta vizuālās mākslas, teātra, mūzikas, dejas, literatūras un grāmatniecības jomu, kā arī filmu nozares attīstība un integrācija starptautiskajos procesos, laikmetīgās mākslas procesu popularizēšana un pieejamības nodrošināšana.

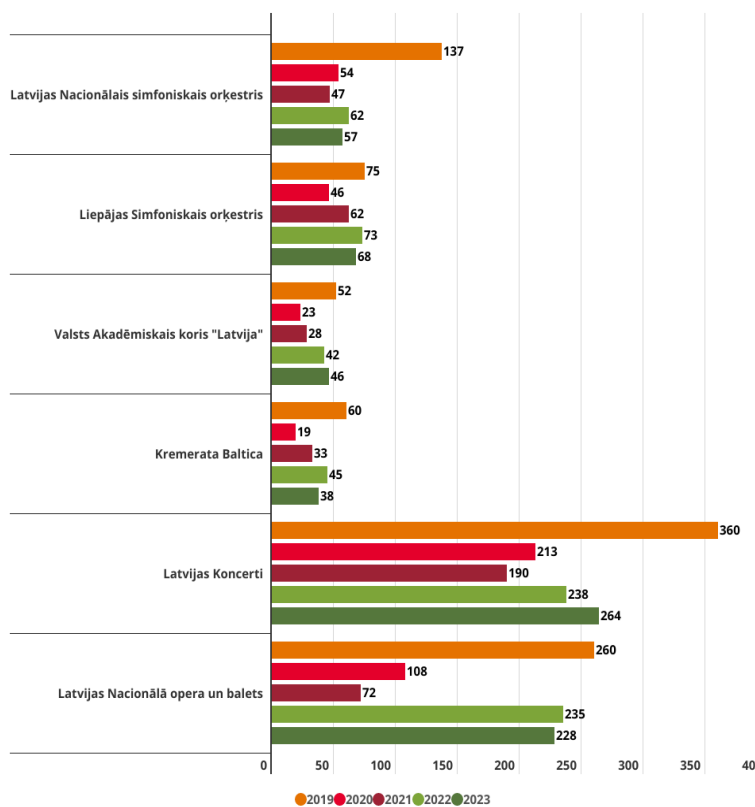
Darbības rezultāti:

Izrādes un koncerti	3 193
Izrāžu un koncertu apmeklējumi	1 025 173
Ar valsts atbalstu producēto filmu skaits	41

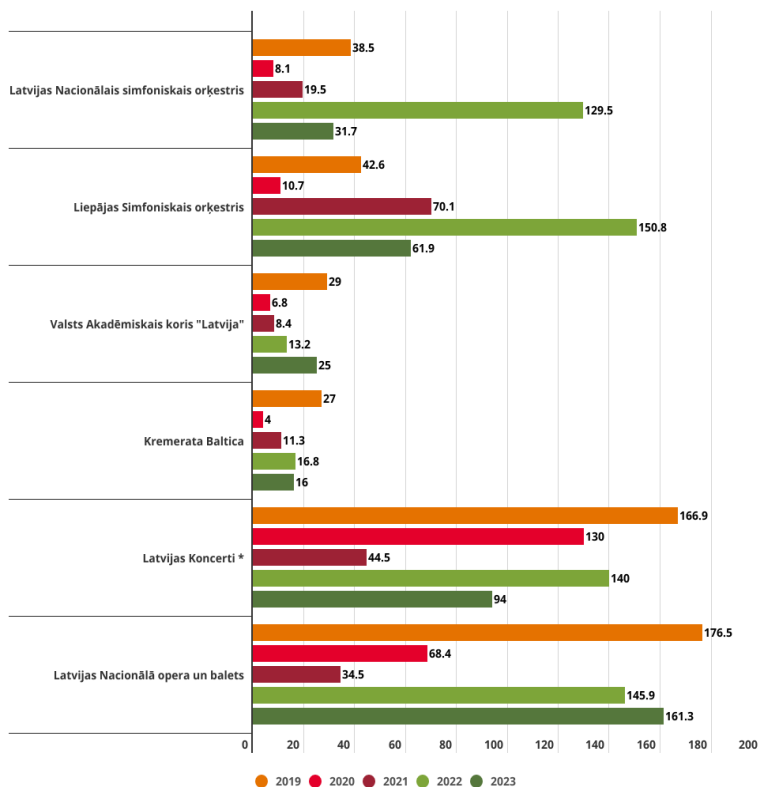
MŪZIKA UN TEĀTRIS

- Konkursa rezultātā noslēgti finansēšanas līgumi par atsevišķu valsts pārvaldes uzdevumu veikšanu mūzikas, dejas un teātra jomā ar 3 nevalstiskajām organizācijām: biedrību "Latvijas Mūzikas informācijas centrs", biedrību "Latvijas Teātra darbinieku savienība", biedrību "Latvijas Dejas informācijas centrs".
- Valsts teātros iestudēts 71 izrāžu jaunuzvedums, t.sk. 19 latviešu oriģināldramaturģijas iestudējumi, notikušas 2 422 izrādes ar 619 834 skatītājiem, tostarp 866 izrādes bērnu un jauniešu auditorijai, 235 izrādes ārpus teātru pastāvīgās atrašanās vietas Latvijā un 11 izrādes ārvalstīs.
- Koncertorganizācijās iestudēta 221 jauna koncertprogramma, notikuši 473 koncerti ar 228 699 klausītājiem; 91 koncerts bērnu un jauniešu auditorijai, 202 koncerti Latvijas reģionos un 63 koncerti ārvalstīs, ierakstīti 11 CD.
- Latvijas Nacionālajā operā un baletā iestudēti 5 jauniestudējumi, izrādītas 228 izrādes un koncerti ar 161 383 skatītājiem, t.sk. 72 izrādes bērnu un jauniešu auditorijai un 5 izrādes Latvijas reģionos.
- VSIA "Rīgas cirks" tika sniedzis 70 izrādes 15 257 skatītājiem, kā arī nodrošinājis 108 pasākumus Cirka izglītības programmas ietvaros, t.sk. 11 pasākumus bērniem, jauniešiem un 97 pieaugušajiem.
- VSIA "Latvijas Koncerti" pēc Latvijas Republikas Valsts prezidenta kancelejas un KM aicinājuma 2023. gada 18. novembrī rīkoja Latvijas Republikas proklamēšanas 105. gadadienai veltītus koncertus visos Latvijas reģionos, kā arī iesaistījās koncertā Rīgā Latvijas Nacionālajā teātrī. Reģionu koncerti notika Ainažos, Preiļos, Skaistkalnē, Jaunjelgavā un Dundagā.
- Lai nodrošinātu kvalitātes izvērtējumu un veicinātu izcilību teātra, dejas un mūzikas nozarē, tika atbalstīta Lielās mūzikas balvas (organizators – VSIA "Latvijas Koncerti"), Dejas balvas (organizators – biedrība "Latvijas Dejas informācijas centrs") un Teātra balvas "Spēlmaņu nakts" (organizators – biedrība "Latvijas Teātra darbinieku savienība") ikgadējā norise. 2023. gada 12. martā pasniegta Lielā mūzikas balva 7 kategorijās, kā arī piešķirtas 2 balvas par mūža ieguldījumu (komponistam Vilni Šmīdbergam un pianistam Arnim Zandmanim). 23.11.2023. notikusi 2022./2023. gada sezonas "Spēlmaņu nakts" balvu pasniegšanas ceremonija, kas tiešraidīta LTV. Tika pasniegtas 15 teātra balvas un 2 balvas par mūža ieguldījumu (Latvijas Nacionālā teātra aktrisei Lolitai Cukai un Valmieras drāmas teātra aktierim Agrim Māsēnam). Par "Gada lielās formas izrādi" kļuva fonda INITIUM iestudējums "Malleus Maleficarum. Jaunais Līgums" I.Poles režijā, bet par "Gada mazās formas izrādi" - Valmieras drāmas teātra iestudējums "Nelabie. Pēc Dostojevskā" E.Senņkova režijā.

Kopējais koncertu skaits gadā

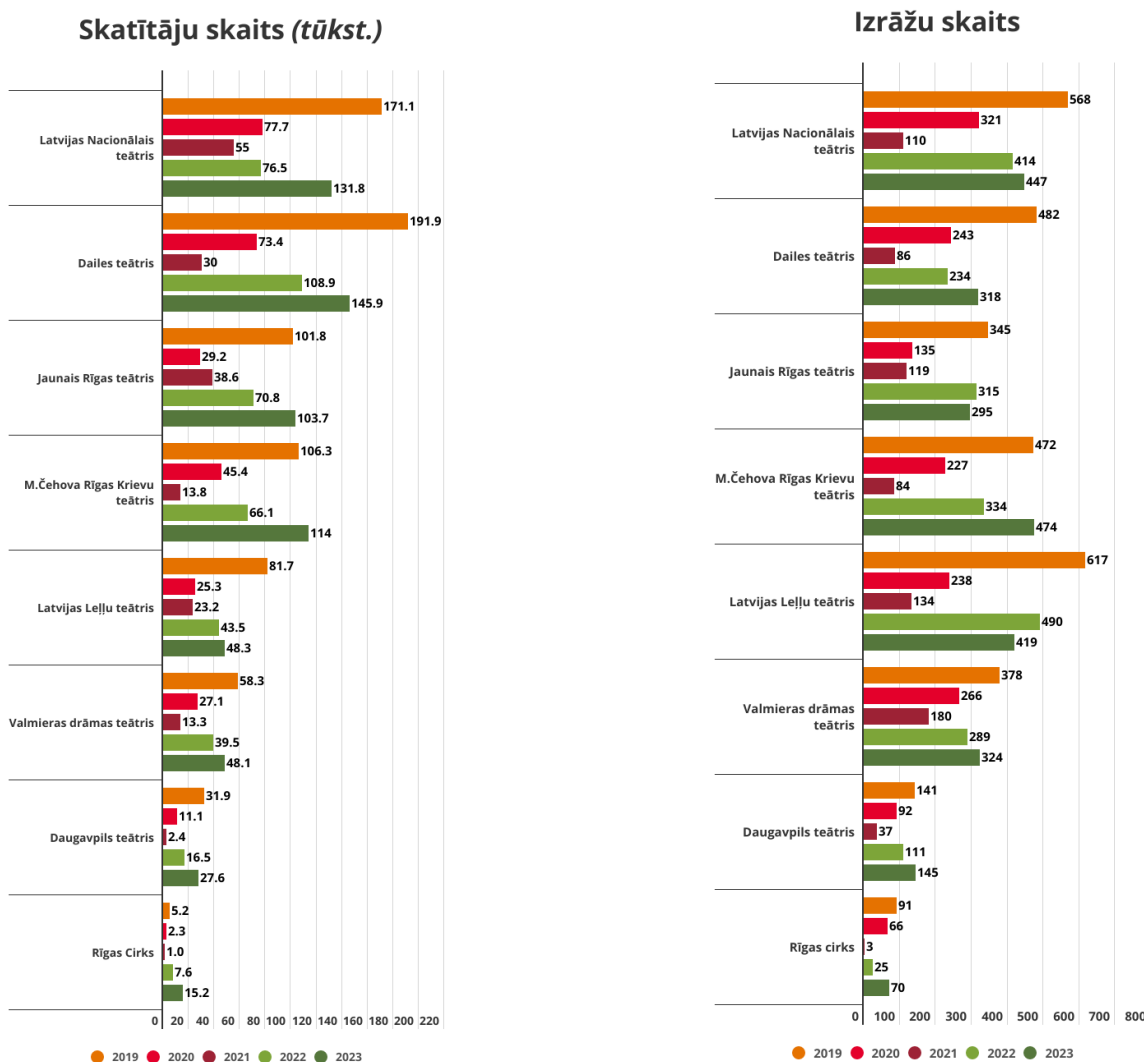
Apmeklējumu skaits (tūkst.)

* 2021.gadā 655 705 digitālie apmeklējumi, kopā 700

Dati: KM Nozaru politikas nodaļa

Profesionālo teātru un cirka darbība Apmeklējumi/izrādes

Dati: KM Nozaru politikas nodaļa

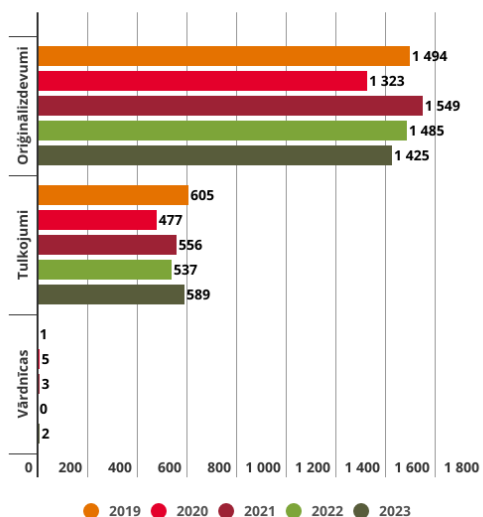
LITERATŪRA UN GRĀMATNIECĪBA

- Atbilstoši deleģētajiem valsts pārvaldes uzdevumiem SIA “Starptautiskā Rakstnieku un tulkotāju māja” 2023. gadā nodrošināta Latvijas dalība 3 grāmatu tirgos – Boloņā, Leipcigā un Frankfurtē.
- Nodrošināti divi grantu konkursi ārvalstu izdevējiem Latvijas autoru darbu tulkošanai un izdošanas ārvalstīs, kurā atbalstīti 66 pieteikumi, t.sk, 45 ārvalstu izdevēju pieteikumi Latvijas literatūras darbu izdošanai un 29 tulkotāju pieteikumi Latvijas literatūras darbu tulkošanai, nodrošināti 30 Latvijas literatūras darbu paraugfragmentu tulkojumi.
- Sadarbībā ar ārvalstu izdevējiem un sadarbības partneriem organizēti 30 pasākumi Vācijā, Austrijā un Šveicē ar 46 Latvijas autoru un nozares profesionāļu dalību, tajā skaitā 7 - Frankfurtes grāmatu tirgus ietvaros ar mērķi vairo Latvijas literatūras redzamību, sagatavojot Latvijas dalību viesu valsts statusam Frankfurtes grāmatu tirgū.
- Nodrošinātas 3 ārvalstu izdevēju, mediju un festivālu pārstāvju vizītes Latvijā ar 37 dalībnieku pārstāvniecību, koncentrējot uzmanību izdevējiem, kas izdod literatūras tulkojumus vācu valodā un viens ikgadējais seminārs tulkotājiem, pulcējot vienkopus 32 Latvijas literatūras tulkotājus uz dažādām ārvalstu valodām.

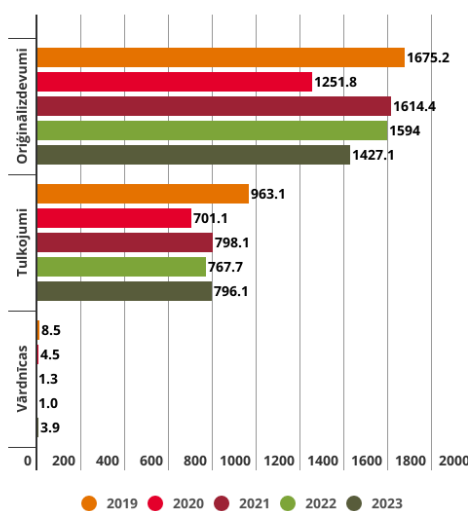
- Visa 2023. gada garumā nodrošināta Latvijas Nacionālās bibliotēkas programmas “Latviešu grāmatai 500” norise un tīmekļvietnes www.gramatai500.lv darbība, nodrošinot konferences, izdevumus, izdevumu tulkojumus, starptautisko sadarbību, izstādes un pasākumus Latvijas Nacionālajā bibliotēkā un citviet Latvijā un ārvalstīs, t.sk., nodrošināta pavadošo pasākumu programma izstādei “Modināšana. Stāsts par hernhūtiešiem, un starptautiska zinātniskā konference “Izdevējdarbība un nācija”, kā arī nodrošināta Latvijas pirmajam grāmatu iespiedējam veltīta izstāde Plantēna-Moretusa muzejā Antverpenē “Tipogrāfa esence. Nikolauss Mollīns. Rīga-Antverpene.”
- Saskaņā ar līdzdarbības līgumu “Par atsevišķu valsts pārvaldes uzdevumu veikšanu Latvijas profesionālās literārās rakstniecības tradīcijas apguves nodrošināšanai un attīstībai” Latvijas Rakstnieku savienība īstenojusi literārās izglītības programmu “Literārā akadēmija” sadarbībā ar Kurzemes un Latgales reģiona literārās izglītības programmām.
- Starptautiskā Rakstnieku un tulkotāju māja Ventspilī nodrošinājusi literārās radošās rezidences 108 rezidentiem.
- Starptautiskā Rakstnieku un tulkotāju māja sadarbībā ar LU Literatūras, mākslas un folkloras institūtu un Latvijas Rakstnieku savienību nodrošinājusi gada ietvaros izdoto Latvijas literatūras darbu profesionāla izvērtēšanu - Latvijas Literatūras gada balvas 2023. gadā piešķirtas balvas 5 nominācijās Latvijas literatūrā - labākais prozas darbs, labākais dzejas darbs, labākais darbs bērniem, labākais tulkojums, spilgtākā debija, kā arī 2 speciālbavlas par īpašu veikumu literatūrā un 1 mūža balva. Nodrošināti 2 ar balvas procesu saistītie literatūras lasījumu pasākumi un balvas pasniegšanas pasākums, pasākuma translēšana internetā, kā arī raidījuma formātā LTV1 2023. gada aprīlī, kā arī ar publicitātes pasākumiem pievēršot auditorijas uzmanību augstvērtīgai Latvijas literatūrai un sekmējot tās turpmāko attīstību. Nodrošināts arī Latvijas bērnu literatūras un ilustrācijas profesionālās izvērtēšanas un sasniegumu apbalvošanas process un Baltijas jūras reģiona J. Baltvilka balvas bērnu literatūrā un ilustrācijā pasākums 2023. gada 24. jūlijā, pasniedzot balvas 4 nominācijās un nodrošinot 1 lasījumu pasākumu.
- Atbilstoši noslēgtajam līdzdarbības līgumam Latvijas Grāmatizdevēju asociācija nodrošinājusi grāmatu mākslas balvas “Zelta ābele” norisi ar mērķi izvērtēt un apbalvot Latvijas izdevēju un mākslinieku veikumu grāmatu dizaina jomā aizvadītajā kalendārajā gadā.
- Līdzdarbības līgumu “Par atbalstu daudzpusīga kultūras medija nodrošināšanai drukātā un/vai interneta vidē” ietvaros sniegts atbalsts kultūras satura veidošanai laikraksta “Latvijas Avīze” iknedēļas pielikumam “Kultūrzīmes” un ar to saistītai interneta platformas sadaļai “Kultūrzīmes”, laikraksta “Diena” iknedēļas izdevumam “Kultūras Diena un Izklaide” un ar to saistītai interneta platformai <https://www.diena.lv/kd/>
- Nodrošināta lasīšanas veicināšanas programma “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”. 2023. gadā tajā iesaistījās 852 bibliotēkas un skolas, kā arī 73 diasporas centri no 28 valstīm, grāmatu lasīšanā un vērtēšanā iesaistot ap 20 000 programmas dalībniekus. Lasīšanas veicināšanas programmai “Grāmatu starts” nepieciešamā grāmata “Vai grāmatai ir knābis?”, kas 2022. gadā 7000 eks. tika iegādāta programmas vajadzībām un padomu grāmata “Bērnus un vecākus tuvina kopīga lasīšana” pakāpeniski nonāk šīs pirmsskolas programmas bibliotēkās, iesaistīto bērnu skaits sasniedzis 4505 dalībniekus. Pēdējo gadu laikā arī diasporas centri tiek iesaistīti “Grāmatu startā”. Ar VKKF atbalstu norisinājās lasīšanas veicināšanas iniciatīva “Nacionālās skaļās lasīšanas sacensības”. Kopumā visās lasīšanas veicināšanas programmās iesaistās vairāk par 32 000 liela auditorija.
- Sadarbībā ar biedrību “Latvijas Rakstnieku savienība” turpināta Baltijas asamblejas balvas saņēmušo darbu tulkošana un izdošana, sērijā “Jaunā klasika” izdots viens literārais darbs un sagatavoti divu darbu tulkojumi.
- Ar VKKF un Rīgas domes finansiālu atbalstu Latvijas Rakstnieku savienība 2023. gadā nodrošinājusi festivāla „Prozas lasījumi” 18 prozas lasījumu pasākumus Rīgā, savukārt festivāla „Dzejas dienas” ietvaros visā Latvijā norisinājušies 106 dzejas lasījumu pasākumi.
- LNB Bibliotēku attīstības centrs ar Valsts Kultūrkapitāla fonda atbalstu īstenoja projektu “Rakstītāji un rakstu darbi: latviešu autori un literatūra Latvijas bibliotēkās”, kura ietvaros 725 publisko bibliotēku krājumi tika papildināti ar 320 dažādu nosaukumu (68% - 216 nosaukumi – oriģinālliteratūra, 32% - 104 nosaukumi – tulkojumi) grāmatām 10 367 eksemplāros (sniedzot nozīmīgu ieguldījumu krājuma bagātināšanā ar daudzveidīgiem izdevumiem. Tika nodrošināta arī konference “Literatūras zināšanas mūsdienīgam bibliotēkaram” bibliotekāru zināšanu papildināšanai.

- LNB īstenoja grāmatu iepirkuma programmu publiskajām bibliotēkām. Iegādātās 320 nosaukumu grāmatas 10 367 eksemplāros no 39 Latvijas izdevējiem saņēmušas 725 bibliotēkas. No iegādātajām grāmatām 68 % ir oriģinālliteratūra, 32 % - tulkojumi.
- Veiksmīgi darbojusies Kultūras informācijas sistēmu centra uzturētā e-grāmatu platforma 3td e-GRĀMATU bibliotēka www.3td.lv. Kopš platformas atklāšanas 2019. gadā šo pakalpojumu izmantojuši 20 000 lietotāji, kas reģistrējušies 3td.lv un kopā e-grāmatas lasīšanai ņēmuši 155 690 reizes. 2023. gada laikā 3td.lv e-grāmatu bibliotēkai, kas jau vairākus gadus pielīdzināma lielākajām publiskajām bibliotēkām valstī, pievienojušies 2189 jauni reģistrēti lietotāji kopējam reģistrēto lasītāju skaitam sasniedzot 19 940. Kopš 3td.lv bibliotēkas atvēršanas 2019. gadā vērojama stabila un noturīga lasītāju interese, to apliecina arī šajā periodā lasīšanai paņemto e-grāmatu izsniegums – 155 690 e-grāmatas. 3td bibliotēkas saturu veido izdevniecības “Zvaigzne ABC”, “Latvijas Mediji”, “Jumava”, “Prometejs”, “Mansards”, kā arī “Latvijas Banka” un noslēgti individuāli līgumi ar autorēm Zani Nuts un Andru Manfeldi. E-grāmatas platformā 3td.lv brīvpieejā var lasīt ikviens interesents, kurš reģistrējies kā lietotājs kādā no Latvijas pašvaldību publiskajām bibliotēkām, tai skaitā diasporas pārstāvji.

Izdevumu skaits

Tirāža (tūkst. eks.)

Dati: LNB Bibliogrāfijas institūts

VIZUĀLĀ MĀKSĻA

- Noslēgti finansēšanas līgumi ar 4 nevalstiskajām organizācijām: biedrību “Jauno mediju kultūras centrs RIX-C” (elektroniskās mākslas darbu pieejamības nodrošināšana), biedrību “KIM?” (laikmetīgās mākslas eksporta un pieejamības nodrošināšana), biedrību “Laikmetīgās mākslas centrs” (vizuālās mākslas pētniecības un pieejamības sabiedrībai nodrošināšana) un biedrību “Kultūras un mākslas projekts NOASS” (video mākslas darbu pieejamības nodrošināšana).
- Organizēts konkurss “Par iespēju pretendēt uz radošo darbnīcu “Cité Internationale des Arts” Parīzē 2024.gadā”. Pamatojoties uz tā rezultātiem, iespēju uzturēties radošajā darbnīcā Parīzē ieguva seši kultūras nozares pārstāvji – katrs divu mēnešu ilgam darba periodam 2024. gadā.
- Nodrošināta sagatavošanās Latvijas dalībai 60. Starptautiskajā Venēcijas mākslas biennālē 2024. gadā.

ARHITEKTŪRA UN DIZAINS

- Latvijas Arhitektu savienība (LAS) organizēja Latvijas Arhitektūras gada balvas 2023 konkursa norisi ar starptautiskas žūrijas dalību, kā arī pavadošo pasākumu programmu Arhitektūras nedēļā un balvas ceremoniju VEF kvartāla “Vasarnīcā”. Latvijas Arhitektūras gada balvas konkursam tika pieteikti 37 darbi, no tiem 33 pieteikumi tika iesniegti kā objekts, bet 4 pieteikumi iesniegti procesu kategorijā. Nākamajā kārtā

tika izvirzīti 12 nominanti. Latvijas Arhitektūras Lielo gada balvu 2023 jeb Grand Prix saņēma Dailes teātra priekšlaukums (SIA "MADE arhitekti" (autoru komanda: Miķelis Putrāms, Linda Krūmiņa, Māra Starka, Mārtiņš Vaskis, Kristis Lūkins, Liena Šiliņa, Jēkabs Slava sadarbībā ar Evelīnu Ozolu).

- Latvijas Arhitektu savienība (LAS) ar Kultūras ministrijas atbalstu regulāri organizē tālākizglītības seminārus arhitektūras profesionāļiem. 2023. gadā laikā arhitektūras nozares profesionāļiem kopumā tika noorganizēts 41 tālākizglītības pasākums par arhitektu praksi regulējošo normatīvo aktu aktualitātēm un to piemērošanu, ar arhitektu praksi saistītu problēmu analīzi, arhitektūras pakalpojumu ekspertu, autortiesību aizsardzības jautājumiem un citām tēmām. Daļa pasākumu tika nodrošināti skatīt attālināti - tiešsaistē Zoom platformā vai LAS uzturētajā tālākizglītības vietnē "Profesionālās kompetences pilnveidošanas pasākumi" (PKPP - <http://pkpp.lv>). Kopumā PKPP arhitektiem un citiem interesentiem bija iespēja skatīt 19 video lekcijas. Tālākizglītības sistēma līdz ar platformu PKPP ir reģistrēta Eiropas Arhitektu padomes (ACE) Profesionālās tālākizglītības programmas reģistrā (<https://www.acecae.eu/access-to-the-profession/continuing-professionaldevelopment/cpd-register/>). Kopumā 2023. gadā LAS organizētos un filmētos seminārus klātienē un attālināti ir apmeklējuši vairāk nekā 2300 dalībnieki. Klātienē norisinājās 44 tālākizglītības pasākumi.

- Savu darbību veiksmīgi turpināja Jaunā Eiropas *Bauhaus* Latvijas kontaktpunkts, kas ir bāzēts LAS un kura darbību finansiāli atbalsta Kultūras ministrija. Jaunā Eiropas *Bauhaus* Latvijas kontaktpunkts 2023. gada noorganizēja un arī iesaistījās vairākos pasākumos, semināros skaidrojot Jaunā Eiropas Bauhaus iniciatīvas un tās atbalsta programmu izmantošanas iespējas Latvijā, kā arī iepazīstinot ar labās prakses piemēriem. Kā piemērus var minēt noorganizētos pasākumus: "ES finansējums vietu un kopienu transformācijai Latvijā" Rīgā, Dailes teātrī, Jaunā Eiropas Bauhaus kopienas vakaru Arhitektu namā un citus. Latvijas kontaktpunkta vadītāja Ieva Zībārte pārstāvēja Latviju Eiropas Savienības prezidentūras organizētajās nacionālo ES Jaunā Eiropas Bauhaus kontaktpunktu sanāsmēs Malmē (Zviedrijā), Granādā (Spānijā) un pasākumā "Jaunais Eiropas Bauhaus pilsētās un reģionos" Briselē (Beļģijā).

- Ar KM atbalstu Venēcijas biennāles 18. starptautiskajā izstādē - tika īstenots Latvijas paviljons "TC - Latvija", kur ekspozīcijā tika aplūkots lielveikals kā arhitektūras un mūsdienu patērētāju kultūras fenomens, apmeklētājiem piedāvājot daudzveidīgu un demokrātisku telpu, kur vienā plauktā satiekas dažādas izcelsmes un ideju produkti. Vairāki starptautiski mediji Latvijas ekspozīciju atzina par vienu no labākajiem biennāles paviljoniem. "T/C Latvija" īstenošanas komanda: komisārs Jānis Dripe, Latvijas Republikas Kultūras ministrija; projekta vadītāja – Austra Bērziņa; komunikācija – Kalvis Kidals; dizaina komanda – Ernests Cerbulis, Ints Mengēlis, Toms Kampars, Karola Rubene; kurators – Uldis Jaunzems-Pētersons; skaņa – Andris Strazds.

- Ar Ministrijas atbalstu darbību veiksmīgi turpina Latvijas Dizaina centrs (LDC), kas 2023. gadā organizēja Latvijas Dizaina gada balvas (LDGB) konkursu. LDGB tika pasniegtas labākajiem darbiem piecās kategorijā — produkti, pakalpojumi, komunikācija, vide un digitālie risinājumi. LDGB 2023 Grand prix un Kultūras ministrijas prēmiju 2000 *euro* apmērā saņēma arhitektūras birojs «Ēter» par izstādes «Weird Sensation Feels Good: The World of ASMR» scenogrāfiju Londonas Dizaina muzejā. Savukārt brīvdabas izstāde «Latvijas Dizaina gada balvas 2023 uzvarētāji» bija skatāma no 24. augusta līdz 2. oktobrim pašā Rīgas centrā, Esplanādē.

- Latvijas Dizaina centrs aktīvi ir publicējis informāciju sociālajos tīklos par dizaina aktualitātēm, notikumiem un procesiem, sagatavojot vairāk nekā 320 ziņas gadā, kā arī organizējis vai līdzdarbojis vairāk nekā 30 dizaina pasākumos un projektos, tajā skaitā organizējis Latvijas jauno modes dizaineru konkursu "Modes Manifestācija", sniedzis priekšlikumus Centrālajai statistikas pārvaldei (CSP) NACE klasifikatora pilnveidei, ir papildinājis Latvijas dizaina uzņēmumu datu bāzi līdz 300 uzņēmumiem, organizējis Latvijas Dizaina gada balvas tematiskos pasākumus, aktīvi iesaistījies BEDA (Eiropas dizaina asociāciju apvienība) dizaina politikas apsekojuma - reģionālās dizaina vajadzības īstenošanā u.c.

FILMU MĀKSĻA

- 2023. gadā Nacionālais kino centrs atbalstīja daudzpusīga nacionālā kino attīstību.
- 2023. gada filmu projektu ražošanas konkurss. 2023. gada 31. maijā apstiprināti Nacionālā kino centra (NKC) 2023. gada jaunu filmu ražošanas konkursa rezultāti, atbalstot 6 dokumentālo, 5 animācijas filmu un

5 spēlfilmu, kopā 16 jaunu filmu veidošanu. Konkursā kopumā tika izvērtēts 36 filmu projekts – 15 dokumentālās filmas, 10 animācijas filmas un 11 spēlfilmas, pretendējot uz konkursa finansējumu 1 411 871 EUR apmērā, kas 2023. gadā paredzēts jaunu filmu ražošanai.

- 2023. gada ražošanā esošu filmu atbalsta konkursā sadalīti 1 738 378 *euro*. Programmas finansējuma ietvaros atbalsts piešķirts 3 spēlfilmu, 3 dokumentālo filmu un 4 animācijas filmu (kopā 10 filmu) ražošanas turpināšanai vai pabeigšanai.

- 2023. gadā Latvijas filmu mārketinga, nozares profesionāļu tālākizglītības un industrijas pasākumu atbalsta konkursa ietvaros atbalstīti sekojošie 54 projekti, saņemot finansējumu kopā 260 103 *euro* apmērā.

- 2023. gada starptautisku kopražojuma filmu atbalsta konkurss. Konkursa mērķis ir atbalstīt starptautiskus filmu kopražojumus, kuros kā mazākuma kopražotājs piedalās Latvijas producējošā kompānija. Konkursa komisijas vērtējumam tika nodoti 15 projektu pieteikumi (5 dokumentālās filmas un 10 spēlfilmas) ar kopējo finansējuma pieprasījumu 948 935 *euro*. Konkursa finansējums 300 000 *euro* apmērā tika piešķirts 3 dokumentālo filmu un 4 spēlfilmu ražošanai.

- 2023. gada 16. oktobrī apstiprināti Nacionālā kino centra (NKC) 2023. gada filmu attīstīšanas projektu konkursa rezultāti, atbalstot 15 filmu attīstīšanas projektus - 7 spēlfilmu projektus, 3 animācijas filmu projektus un 5 dokumentālo filmu projektus. Konkursa mērķis ir atbalstīt pilnmetrāžas spēlfilmu, visu garumu dokumentālo filmu, visu garumu animācijas filmu un seriālu projektu attīstīšanu, t.sk. scenāriju rakstīšanu, tēmu izpēti, tēlu un vizuālo risinājumu izstrādi. Konkursā kopumā tika izvērtēti 42 filmu attīstīšanas projekti – 12 dokumentālo filmu ieceres, 6 animācijas filmu ieceres un 24 spēlfilmu ieceres. Konkursa finansējums 190 000 *euro*, tika piešķirts 15 projektiem.

- 2023. gadā turpinājās darbs pie ERAF atbalstīta projekta. Projekta priekšvēsture: 2022. gada 8. februārī Nacionālais kino centrs darbības programmas „Izaugsme un nodarbinātība” prioritārā virzienā „Pasākumi Covid-19 pandēmijas seku mazināšanai” 13.1.4. specifiskā atbalsta mērķa „Atvērto pasākumu kultūras jomā” trešās projektu iesniegumu atlases kārtas „Atbalsts kino industrijas uzņēmumiem, veicinot to profesionālo kapacitāti un izaugsmi” ietvaros izsludināja pilnmetrāžas filmu un seriālu veidošanas konkursu.

- Projektu pieteikumu iesniegšana šajā konkursā noslēdzās 2022. gada 8. martā, konkursā tika iesniegti 25 projekti - 14 seriāli un 11 pilnmetrāžas filmas. Konkursā iesniegtos pieteikumus vērtēja šim mērķim izveidota ekspertu padome. Konkursa izsludināšanas brīdī konkursa finansējums bija 5 820 000 *euro*. Pamatojoties uz MK 2022. gada 12. aprīļa noteikumiem Nr. 233 “Grozījumi Ministru kabineta 2022. gada 1. februāra noteikumos Nr. 95 “Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” prioritārā virzienā “Pasākumi Covid-19 pandēmijas seku mazināšanai” 13.1.4. specifiskā atbalsta mērķa “Atvērto pasākumu kultūras jomā” trešās projektu iesniegumu atlases kārtas “Atbalsts kino industrijas uzņēmumiem, veicinot to profesionālo kapacitāti un izaugsmi” īstenošanas noteikumi” konkursa finansējums tika palielināts. Pēc palielinājuma konkursa finansējums ir 6 234 897 *euro* apmērā, ko veido REACT-EU finansējums un valsts budžeta līdzekļu piešķirums.

- **Galvenās projekta darbības ietver:**

- 5 pilnmetrāžas filmu (filmas ilgums ir ne mazāks par 65 minūtēm) un 4 oriģinālseriālu (ne mazāk kā 7 sērijās, kur katras sērijas garums ir ne mazāks kā 45 min.) producēšanu un ražošanu, kas projekta izpratnē uzskatāms arī par rezultāta rādītāju;
- Projekta vadības nodrošināšanu (NKC nodrošina projekta vadības un īstenošanas personālu);
- Par plānoto projekta īstenošanas sākumu uzskatāms līguma par projekta īstenošanu parakstīšanas datums, projekta noslēguma datums - 2023.gada 31.decembris.

- 2023. gadā turpinājās programmas ietvaros atbalstīto filmu un seriālu veidošana. Programma noslēdzās 2023. gada 31. decembrī un tās ietvaros finansēto filmu un seriālu publiskā pirmizrādīšana plānota 2024. un 2025. gadā. Pirmā pirmizrāde plānota seriālam “Pansija pilī” - 2024. gada 22. janvārī. 2023. gada 11. septembrī NKC noslēdza līdzdarbības līgumu ar biedrību “Latvijas Kinematogrāfistu savienība”, kas 2023. gadā konkursa kārtībā ieguvusi tiesības veikt atsevišķu valsts pārvaldes uzdevumu – veikt kvalitātes novērtējumu filmu mākslas jomā un 2024., 2025. un 2026. gada sākumā organizējot Nacionālās kino balvas pasākumu “Lielais Kristaps”.

- 2023. gada aprīlī Eiropas Padomes kopražojuma filmu atbalsta fonds Eurimages 2023. gada 1. konkursā ar 400 000 *euro* atbalstījis Latvijas filmu studijas SIA “Dream Well Studio” producēto Ginta Zilbaloža pilnmetrāžas animācijas filmu “Straume”, kas tiek veidota kā Dream Well Studio (Latvija), Sacrebleu Productions (Francija) un Take Five (Beļģija) kopražojums.

- 2023. gada 2. konkursā 150 000 *euro* atbalstu saņēma Latvijas filmu studijas SIA “Atom Art” producētā Edmunda Jansona pilnmetrāžas animācijas filma “Laimīgie”, kas tiek veidota kā Atom Art (Latvija) un filmu studijas LETKO (Polija) kopražojums. Šajā konkursā ar 140 000 *euro* tika atbalstīts arī Norvēģijas filmu studijas “Studio Kozlovski” dokumentālās filmas projekts “Ziemeļi, Dienvidi, Vīrietis, Sieviete” (North, South, Man, Woman), režisors Mortens Traviks (Morten Traavik), kuru līdzproducē Latvijas filmu studija “VFS Films”.
- 2023. gada 3. konkursā 150 000 *euro* atbalstu saņēma Lietuvas filmu studijas MB PO MOKYKLOS producētās režisora Laurynas Bareiša projekts “Sausi slīkstot” (Drowning Dry), ko no Latvijas puses kopproducē studija “Trickster Pictures”.
- NKC regulāri veido vairākus starptautiskus pasākumus ---- Baltijas jūras dokumentālo filmu forumu, kura mērķis ir stiprināt dokumentālā kino projektu starptautisko izplatību, kā arī vairākus uz Latvijas auditoriju orientētus projektus – Baltijas filmu dienas, kuru mērķis ir popularizēt Baltijas valstu filmas, sadarbībā ar Baltijas valstu kino institūcijām, kā arī 4.maija maratonu, kura mērķis ir popularizēt Latvijas filmas valsts svētku kontekstā. NKC veido arī Jauniešu filmu dienu sadarbībā ar Eiropas kino akadēmiju, kuras mērķis ir popularizēt Eiropas kino kultūras vērtības. Visi šie minētie pasākumi veiksmīgi norisinājās arī 2023. gadā.
- Portāls filmas.lv, kura saturu veido Nacionālais kino centrs, ir nostiprinājis savu lomu kā nozīmīgs kultūras medijs. Par to liecina portāla filmas.lv 2023. gada apmeklējumu statistika: 628 206 apmeklējumi (363 958 lietotāju), kas par ~100 000 vairāk kā iepriekšējā gadā; 1 991 726 lapu apskates.
- Nozīmīgu ieguldījumu Nacionālā Kino centra un Latvijas filmu nozares tēla veidošanā un sabiedrības izglītošanā sniedz regulārās ziņas par NKC portāla filmas.lv jaunajām kolekcijām – katra relīze par šādu kolekciju tiek veidota kā īsa un konspektīva lekcija par konkrētu Latvijas kinovēstures segmentu, kura izzināšanai kalpo attiecīgā kolekcija. 2023. gadā izplatītas relīzes par aktrisēm Regīnu Razumu (19.05.2023.) un Lilitu Ozoliņu (9.06.2023.), kinooperatoru Kalvi Zalcmani (11.08.2023.), par Dziesmu svētku tradīcijas atspoguļojumu Latvijas filmās (21.06.2023.); ar plašām filmu kolekcijām un relīzēm atzīmēta aktrises Dzidras Ritenbergas 90. jubileja (29.08.2023.) un kinorežisores Laimas Žurginas 80. jubileja (relīze 25.09.2023.)
- Turpinās sadarbība ar Latvijas pedagogiem, piedāvājot programmu Kino skolās – vienu no filmas.lv sadaļām.
- 2023. gadā NKC mājaslapas jaunumu sadaļā publicētas 154 aktualitātes, tātad „ziņu lentes” intensitāte ir vidēji apmēram 3 ziņas nedēļā (piecās darbdienās). Lapas apmeklējuma statistiku nodrošina vienotā tīmekļvietņu platforma, pēc tās mērījumiem NKC mājaslapas apmeklējums 2023. gadā gandrīz dubultojies – 30 014 lietotāji (pret 16 026 lietotājiem 2022. gadā), tātad 2023. gadā reģistrēti vidēji 2500 apmeklētāji mēnesī.
- Turpinās sadarbība ar Latvijas pedagogiem, piedāvājot programmu Kino skolās – vienu no filmas.lv sadaļām. Projektā “Kino skolās” iekļautas 56 filmas un metodiskie materiāli. „Kino skolās” lieto vairāk kā 2000 autorizēti skolotāji Latvijā un ārzemēs. Sadarbībā ar Valsts izglītības satura centru tiek pārstrādāti un pielāgoti metodiskie materiāli aktuālajām mācību prasībām.
- Turpinās sadarbība LR Ārlietu ministriju – konsultācijas, filmu programmu sastādīšana ar filmu Turpinās sadarbība LR Ārlietu ministriju diasporas atbalstam. Ar LR Ārlietu ministrijas finansiālu atbalstu realizēts projekts diasporai uz Valsts svētkiem 18. novembrī – filmas portālā filmas.lv tiešsaistē visā pasaulē “Patriotu nedēļa”. Tiek veikta sadarbība – konsultācijas, filmu programmu sastādīšana ar filmu izplatītājiem, demonstrētājiem, Latvijas vēstniecībām ārvalstīs, tai skaitā dalība “ES filmu dienās” (EUFF), latviešu diasporu un individuāliem interesentiem tai skaitā vienošanos, filmu nesēju sagatavošana, nosūtīšana un koordinēšana. Vēstniecību atbalstītie pasākumi – “Baltijas filmu dienas”, “Eiropas Savienības filmu dienas”, svētku atzīmēšana vēstniecību telpās u. c. turpina uzsākt – demonstrēt filmas atbilstoši iespējām gan klātienē, gan saglabājot arī tiešsaistes platformu iespējas.
- Izvērtējot diasporas iespējas, filmu demonstrēšana tiek organizēta individuāli, sadarbībā ar Latvijas vēstniecībām, konsulātiem, vai, iesniedzot projektu un pieprasot finansējumu, diasporas aktivitātēm Ārlietu ministrijā vai kā citādi piesaistot finansējumu, tiek piedāvāts optimālākais risinājums, lai ārzemēs dzīvojošiem tautiešiem būtu iespēja skatīties Latvijas filmas.
- Diasporas vidū arī šogad lielu interesi un atzinību izpelnījies visā pasaulē pieejamais NKC portāla filmas.lv piedāvājums: 23.-26.02. Nacionālā Kino balva “Lielais Kristaps”, kurā tika izrādītas 15 filmas 04.05. “4. maija Latvijas filmu maratons”, kurā tika piedāvātas 13 filmas; 21.06.-10.07. “No Jāņiem līdz Dziesmu svētkiem” ar 12 filmu un 11.-19.11. “Patriotu nedēļa” ar 15 filmu piedāvājumu.

- 2023. gada janvārī Francijas pilsētā Biaricā notikušā dokumentālā kino festivāla FIPADOC industrijas programmā tika īstenoti vairāki pasākumi, kuru uzmanības centrā bija Baltijas valstis un Somija.
- Triestes starptautiskā filmu festivāla industrijas sadaļā [When East Meets West](#) jau piekto gadu janvārī tika piešķirtas balvas Baltijas valstu un Itālijas kinematogrāfistu sadarbībā topošiem filmu projektiem. Apbalvoti trīs projekti, un viens no tiem, rež. Lindas Oltes iecere Bērnis, kas top kā producenta Matīsa Kažas kompānijas Trickster Pictures veidota sadarbība ar Itālijas un Lietuvas kolēģiem.
- 2023. gadā no 30. janvāra līdz 3. februārim Klermonferānas starptautiskā īsfilmu festivāla 38. īsfilmu tirgū Baltijas valstu īsfilmas jau otro reizi tika pārstāvētas ar standu. Tā izveidi finansiāli atbalstīja Nacionālais Kino centrs. Tirgus seansā vienkopus ar Lietuvas un Igaunijas īsfilmām, tika izradītas Latvijas īsfilmas.
- 2023. gada februārī Starptautiskā Berlīnes kino festivāla ietvaros norisinājās Eiropas Filmu tirgus (EFM), kura fokusā pirmo reizi bija Baltijas valstis. [Fokusā](#) pirmo reizi bija Baltijas valstis. Filmu tirgū blakus līdzās atradās Latvijas, Lietuvas un Igaunijas stends, ko vienoja kopīgs dizains un vizuālā identitāte. Pasākumā Baltic Producers Spotlight tika izcelti divpadsmit daudzsološi producenti, notik arī citas aktivitātes. Piemēram, Baltijas topošo dokumentālo filmu Rough Cut prezentācijas, Baltijas valstu seriālu prezentācijas – Series Showcase – kurās auditorija tika iepazīstināta ne tikai ar Latvijā tapušajiem seriāliem (Emīlija. Preses karaliene un Krimināllieta iesācējam), bet arī ar jaunajiem projektiem (Pansija pilī, Padomju džinsi un Dumpis) un Latvijā pieejamām tehniskajām iespējām, filmēšanas lokācijām un līdzfinansējuma programmām.
- No 20. līdz 22. martam Lietuvā norisinājās kino industrijas pasākums Meeting Point Vilnius 2023 (MPV). MPV centrālajā programmā Coming Soon starp citiem debijas projektiem bija atlasīta arī spēlfilma no Latvijas – rež. Signes Birkovas Lotus, ko prezentēja filmas autore un prod. Dominiks Jarmakovičs.
- Marta beigās Čehijā notika East Doc Platform – lielākais pasākums, kas paredzēts Centrālās un Austrumeiropas dokumentālo filmu finansēšanai, kopproducēšanai un izplatīšanai. Tajā Latviju pārstāvēja un [Sunny Side of the Doc balvu](#) ieguva topošā rež. Ieva Ozoliņa un prod. Madaras Melbergas dokumentālā filma Balodis ar olīvzaru / Brothers in the Hunt.
- No 14. līdz 22. maijam Kannās norisinājās 76. Starptautiskā Kannu kinofestivāla filmu tirgus Marche du Film. Latvijas filmu industriju tirgū pārstāvēja NKC un Mission Latvia (LIAA) paviljons, kurā strādāja NKC un Latvijas kinoproducentu asociācijas pārstāvji. Latvijas paviljons vairāku desmitu paviljonu konkurencē ieguva 2. vietu sacensībā par labāko dizainu. Tirgus platformā Producers Network aktīvi piedalījās producenti no Latvijas – sadarbojoties Baltijas valstīm, industrijas uzmanības centrā (Producers under Spotlight) nonāca 6 Baltijas producenti, tostarp Inga Praņevska un Linda Krūkle. Producenti Dominiks Jarmakovičs tika izvēlēts kā viens no 20 Eiropas producentiem, kas piedalījās EFP platformā Producers on the Move.
- No 11. līdz 17. jūnijam Francijas pilsētā Ansī (Annecy) notika Starptautiskais animācijas filmu festivāls un tirgus (MIFA). Tirgū Latviju pārstāvēja NKC un Latvijas Animācijas asociācija (LAA) ar standu, kurā darbojās abu institūciju pārstāvji, popularizējot Latvijas animācijas filmas, studijas un starptautiskās sadarbības iespējas. Rež. Ginta Zilbaloža un prod. Matīsa Kažas topošais projekts Straume / Flow tika izvēlēts dalībai topošo projektu Work in Progress / Annecy WIP Sessions prezentācijā.
- No 30. jūnija līdz 8. jūlijam Čehijā norisinājās Karlovi Varu starptautiskais kino festivāls, kura programmai [Works in Development – Feature Launch](#) starp astoņiem topošo filmu projektiem no dažādām valstīm izvēlēts arī režisora Paula Ķestera debijas spēlfilmas projekts Puika, kurš redzēja tumsā.
- No 4. līdz 6. augustam Lokarno starptautiskajā kinofestivālā Šveicē, jauno producentu sadarbības platformā “Match Me!” piedalījās producentes Antra Gaile (Air Production) un Dārta Krāsone (Trickster Pictures).
- No 10. oktobra Viļņā norisinājās [Baltic Pitching Forum](#) – kinoindustrijas pasākums, kas palīdz topošajām īsfilmām un to autoriem satikties ar starptautiskās kinovides ekspertiem un profesionāļiem, piedāvā meistarklases, lekcijas un individuālas konsultācijas. Starp 12 Forumam atlasītajiem [filmu projektiem](#) iekļuvušas trīs topošās spēles īsfilmas no Latvijas.
- Jura Podnieka filma Vai viegli būt jaunam? (1986) tika atlasīta restaurētu klasisko filmu festivāla Festival Lumière restaurācijas projektu prezentācijai Re>Birth, kurā satiekas restaurācijas profesionāļi, klasisko filmu izplatītāji un festivālu kuratori, un veidojas restaurēto filmu tālākais ceļš pie kinoskatītājiem.
- Ziemeļvalstu filmu dienās Lībekā, kinoindustrijas pasākumu sadaļā [Lübeck Meetings](#) pirmo reizi norisinājās jauna iniciatīva Future North – iespēja jauniem talantiem no Ziemeļvalstīm un Baltijas valstīm nonākt Eiropas kinoindustrijas uzmanības centrā, prezentēt savus jaunus projektus un saņemt ekspertu

ieteikumus. Starp septiņiem talantiem no septiņām valstīm izvēlēts arī režisors Armands Začs, kurš šobrīd uzņem savu debijas spēlfilmu [Mūžīgi jauni](#).

▪ Tallinas Black Nights festivāla industrijas sadaļā Industry@Tallinn&Baltic Event Latviju pārstāvēja gan projekt, gan dažādu kino jomu profesionāļi. Programmā [Works in Progress](#), no trīs Baltijas valstu deviņiem projektiem četri bija Latvijas autoru darbi – Dzintara Dreiberģa Tiklā. TTT leģendas dzimšana (studija Kultfilma), Alises Zariņas Nospiedumi (studija Mima Films), Dāvja Sīmaņa Marijas klusums (studija Mistrus Media) un Armanda Zača Mūžīgi jauni (studija White Picture), visi projekti iepriekš atbalstīti dažādos Nacionālā Kino centra konkursos. Režisors Matīss Kaža ar seriāla projektu [Arizonas Džo](#) tika atlasīts programmai [Midpoint Series Launch](#), bet kopražojuma projektu tirgū Co-production Market piedalījās rež. Reinis Kalviņš un producents Gints Grūbe, prezentējot topošo spēlfilmu [Klajumā aiz meža](#), un studijas Film Angels Productions kopražojuma projekts ar Igauniju, režisora Jāka Kilmi topošā filma [Dirt in Your Face](#). Latvijas jaunie profesionāļi piedalījās arī dažādās [Black Nights Discovery Campus](#) programmās - jaunais aktieris Ritvars Logins tika izvēlēts dalībai iniciatīvā [Black Nights Stars](#), savukārt jaunā komponiste Katrīna Anna Verhoustinska piedalījās programmā [Music Meets Film](#), bet operators Aleksandrs Vasks – programmā Frame Within a Frame.

▪ 2023. gada kopīgie kino apmeklētības rādītāji uzrāda kopējās situācijas uzlabošanos – 2023. gadā Latvijā ir bijuši 2 030 545 kino apmeklējumi (2022. gadā – 1 715 494). Kopējās Latvijas kinoizrādīšanas tirgus – 2023. gadā sasniedzis 13 398 190 *euro*, gadu agrāk - 11 171 867 *euro*. Latvijas filmas kinoteātros 2023. gadā ir noskatījušies 167 149 skatītāji, kas veido 8,24% no kopējās tirgus daļas. 2023. gadā kinoteātros izrādītas 64 Latvijas filmas, to skaitā minoritārie kopražojumi.

▪ 2023. gadā kino nozares attīstību turpināja ietekmēt Covid-19 sekas, kas pamatā saistīts ar filmu izrādīšanas krīzi kinoteātros un skatītāju paradumu maiņām. Tomēr 2023. gadā skatītāji pamazām ir atgriezušies kinoteātros, arī 2023. gada Latvijā skatītāko filmu vidū – ir NKC atbalstītā filma Mātes piens, kuru kinoteātros 2023. gadā noskatījās 55 873 skatītāju.

Programmas “Profesionālā māksla” valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, euro

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	2022. gadā (izpilde)	2023. gadā	
			apstiprināts likumā	izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	47 641 353	46 693 202	50 355 654
1.1.	dotācijas	47 639 915	46 683 202	50 355 621
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	1 437	10 000	32
1.3.	pašvaldību budžeta transferts	0	0	0
2.	Izdevumi (kopā)	47 640 993	46 693 202	45 879 013
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	47 636 801	46 690 356	45 875 292
2.1.1.	kārtējie izdevumi	530 297	640 245	642 926
2.1.2.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	46 970 006	45 911 649	45 094 348
2.1.3.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	136 497	138 462	138 019
2.1.4.	uzturēšanas izdevumu transferti	0	0	0
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	4 193	2 846	3 721

Apakšprogrammas “Mākslas un literatūra” valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, euro

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	2022. gadā (izpilde)	2023. gadā	
			apstiprināts likumā	izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	41 115 523	41 102 291	45 607 733
1.1.	dotācijas	41 115 523	41 102 291	45 607 733

2.	Izdevumi (kopā)	41 115 523	41 102 291	41 130 733
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	41 115 523	41 102 291	41 130 733
2.1.1.	kārtējie izdevumi	9 696	47 821	43 204
2.1.2.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	41 105 827	41 054 470	41 087 529
2.1.3.	uzturēšanas izdevumu transferti	0	0	0

Apakšprogrammas "Filmu nozare" valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, euro

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	2022.gadā (izpilde)	2023. gadā	
			apstiprināts likumā	izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	6 525 829	5 590 911	4 747 921
1.1.	dotācijas	6 524 392	5 580 911	4 747 889
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	1 437	10 000	32
1.3.	pašvaldību budžeta transferts	0	0	0
2.	Izdevumi (kopā)	6 525 470	5 590 911	4 748 280
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	6 521 278	5 588 065	4 744 560
2.1.1.	kārtējie izdevumi	520 601	592 424	599 722
2.1.2.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	5 864 179	4 857 179	4 006 819
2.1.3.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	136 497	138 462	138 019
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	4 193	2 846	3 721

Veiksmīgākā Latvijas filma 2023. gadā
(pēc apmeklējumu skaita)

55 873 skatītāji
Spēlfilma "Mātes piens"

Latvijas filmu skatītāju skaits 2023. gadā

628 206

167 149

● Tiešsaistē www.filmas.lv ● Kinoteātros

BUDŽETA PROGRAMMA "KULTŪRIZGLĪTĪBA"

Budžeta programmā "Kultūrizglītība" piešķirtā finansējuma ietvaros nodrošināta valsts kultūrizglītības iestāžu (3 augstskolas, tai skaitā struktūrvienība 1 koledža), 10 profesionālās vidējās izglītības iestāžu (tostarp 4 profesionālās izglītības kompetences centru) darbība (darba algas izmaksas, ēku uzturēšana). Nodrošināta darba samaksa pedagogiem pašvaldību un privātu personu dibinātās izglītības iestādēs, kas īsteno akreditētas profesionālās ievirzes izglītības programmas mūzikā, mākslā un dejā, kā arī darba samaksa 2 pašvaldības dibinātu profesionālās vidējās izglītības pedagogiem un administrācijai. Sekmēta bērnu un jauniešu zināšanu papildināšana mākslas un kultūras jomās. Sagatavoti speciālisti mākslas, kultūras un radošo industriju nozarēs.

Valsts politiku kultūrizglītībā un radošo industriju izglītības jomā īsteno Latvijas Nacionālais kultūras centrs (LNKC), kas pārrauga izglītības iestādes Latvijā, kas īsteno profesionālās vidējās un profesionālās ievirzes izglītības programmas mūzikas, dejas, vizuāli plastiskās mākslas un dizaina jomā. LNKC atbilstoši savai kompetencei sniedz metodisko, informatīvo un cita veida atbalstu mūzikas, mākslas un dejas profesionālās ievirzes un profesionālās izglītības iestādēm un profesionālajām organizācijām.

Darbības rezultāti:

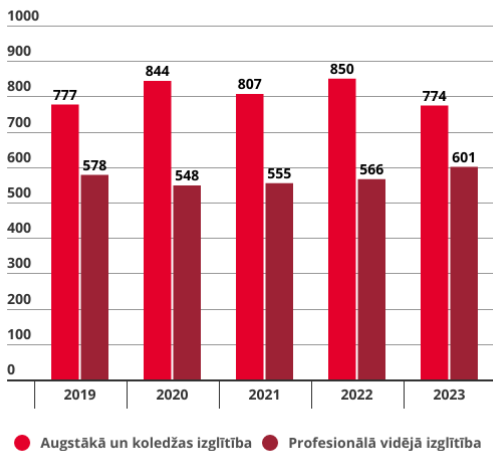
Audzēkņu skaits kultūrizglītības augstskolās un koledžās uz 1000 iedzīvotājiem	1.31
Audzēkņi profesionālās ievirzes un profesionālās kultūrizglītības programmās uz 1000 iedzīvotājiem	15,60
Valsts līdzfinansēto pašvaldību un privāto dibinātāju profesionālās ievirzes izglītības programmu īstenošana	147
Valsts līdzfinansēto pašvaldību un privāto dibinātāju profesionālās ievirzes izglītības programmu izglītojamie uz 1000 iedzīvotājiem	10,40
Finansētās pedagoģiskās likmes vidēji mēnesī	1 661.65

- KM padotības 10 profesionālās vidējās kultūrizglītības iestādēs – mākslas, mūzikas un dejas vidusskolās profesionālās ievirzes un profesionālās vidējās izglītības mūzikas, mākslas, dizaina un dejas programmās 2023./2024. mācību gadā mācījās 4 546 audzēkņi (no tiem 1 949 profesionālās vidējās izglītības programmās un 2 597 profesionālās ievirzes izglītības programmās). Latvijā 2023. gada sākumā darbojās 138 pašvaldību un 9 juridisku personu dibinātas izglītības iestādes, kuras īstenoja akreditētas profesionālās ievirzes kultūrizglītības programmas un saņēma valsts finansējumu pedagogu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām par 19 615 audzēkņu izglītošanu. Divas no tām ir KM pārraudzībā esošas pašvaldību dibinātas profesionālās vidējās izglītības iestādes, kuras arī īsteno akreditētas profesionālās ievirzes kultūrizglītības programmas.
- Atbilstoši noslēgtajiem finansēšanas līgumiem, 2023. gadā pašvaldību izglītības iestādēs – Mākslu izglītības kompetences centrā "Daugavpils Dizaina un mākslas vidusskolā "Saules skola"" un Valmieras Dizaina un mākslas vidusskolā akreditētās profesionālās vidējās mākslas izglītības programmās tika apmaksāta 356 audzēkņu izglītošana nodrošinot 85,27 pedagoģisko likmju apmaksu. Savukārt periodā no septembra līdz decembrim tiks apmaksāta 356 audzēkņu izglītošana, nodrošinot 92,65 pedagoģisko likmju apmaksu.
- Izvērtēts 10 KM padotības profesionālās vidējās izglītības iestāžu statuss atbilstoši Profesionālās izglītības likumam un noteikts, ka turpmāk no tiem 4 būs ar mākslu izglītības kompetences centra (MIKC) statusu un 6 – ar profesionālās vidusskolas statusu, Reorganizējot Jāņa Ivanova Rēzeknes mūzikas vidusskolu un Rēzeknes Mākslas un dizaina vidusskolu ar 2023. gada 1. septembri izveidots Mākslu izglītības kompetences centrs "Latgales Mūzikas un mākslas vidusskola".
- 2023. gadā notikušas 11 Kultūrizglītības padomes (KIP) sēdes (tai skaitā elektroniskās saskaņošanas) norise (12.01., 25.01., 08.03., 17.03., 13.04., 23.05., 13.07., 13.09., 01.11., 15.11., 16.11.), tai skaitā Kultūrizglītības padomes (16.11.) un Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējā apakšpadomes sēdē (12.12.) saskaņots LNKC sagatavotais valsts pasūtījuma projekts 2024.gadam.
- Apstiprināti MK 2023. gada 19. decembra noteikumi Nr. 762 "Noteikumi par valsts profesionālās ievirzes izglītības standartu mākslu jomā".

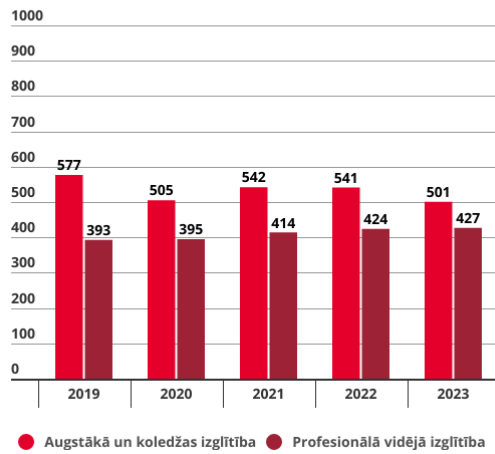
- Izveidoti un LNKC tīmekļa vietnē publicēti 3 digitālie mācību līdzekļi: "Citāda solfedžo. Erudīcijas spēle jaunāko klašu audzēkņiem", papildinājums digitālajam mācību līdzeklim "Mūzikas literatūra 5.-8.klasei", "Kompozīcija".
- Organizēti 15 pedagogu profesionālās kompetences pilnveides kursi un semināri, izsniegtas 1347 apliecības. No tiem 5 kursi izglītības iestāžu vadībai un pedagogiem par audzināšanas darbu un pedagoģisko meistarību, bērnu tiesību aizsardzību, pārmaiņu īstenošanu izglītībā (22.09., 26.09., 28.09., 12.12., 20.12., izsniegtas 467 apliecības), 6 pedagogu profesionālās kompetences pilnveides kursi mākslas izglītības pedagogiem (10.03., 06.10., 25.10., 26.10., 24.11., 01.12., izsniegtas 619 apliecības), 3 pedagogu profesionālās pilnveides kursi mūzikas izglītības pedagogiem (9.-10.02.2023., 2.-3.11.2023., 22.11.2023., izsniegtas 248 apliecības), 1 pedagogu profesionālās pilnveides kursi dejas izglītības pedagogiem (19.-20.10.2023, izsniegtas 13 apliecības).
- Pabeigti MIKC infrastruktūras un mācību vides modernizācijas projekti, izmantojot 2014.-2020. gada ES fondu finansējumu (SAM 8.1.3.), modernizēta MIKC Nacionālā Mākslu vidusskola, MIKC Liepājas Mūzikas, mākslas un dizaina vidusskola, MIKC Ventspils Mūzikas vidusskola un MIKC Rīgas Dizaina un mākslas vidusskola mācību vide.
- 2023. gadā pēc LNKC pasūtījuma veikts Latvijas Kultūras akadēmijas Kultūras un mākslu institūta pētījuma "Absolventu ar profesionālo vidējo izglītību kultūras un radošo industriju nozarē situācija darba tirgū".
- 2023. gadā KM pārraudzībā esošajās augstskolās valsts finansēto budžeta vietu skaits bija 1 771 (saskaņā ar vienošanās protokolu uz 31.12.2023), savukārt grādu vai kvalifikāciju ieguvušo studentu skaits 2023. gadā bija 501.
- JVLMA ar sadarbības partneriem pilnveidoja un izstrādāja jaunu pedagoģijas studiju programmu piedāvājumu. Šis process ir saistīts ar izglītības politikas uzstādījumu par studiju programmu konsolidāciju. No 2023./2024. studiju gada tiek īstenotas divas jaunas pedagoģijas studiju programmas (pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības programma „Mūzikas, dejas, mākslas profesionālās ievirzes un interešu izglītības skolotājs” un profesionālā bakalaura studiju programma „Mūzikas, teātra mākslas, mākslas un kultūras studiju skolotājs”), kas ieviestas četru pedagoģijas studiju programmu vietā. Tas veikts SAM 8.2.1 “Samazināt studiju programmu fragmentāciju un stiprināt resursu koplietošanu” projekta ietvaros.
- 2023. gadā noslēdzās LKA Eiropas Sociālā fonda projekts “Akadēmiskā personāla attīstība – doktorantu grantu pieejas aprobācija un ārvalstu akadēmiskā personāla piesaiste Latvijas Kultūras akadēmijā, Latvijas Mākslas akadēmijā un Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijā”, Nr. 8.2.2.0/20/I/002 īstenošana. Projekta mērķis ir nodrošināt atbalstu akadēmiskā personāla attīstībai, tostarp, zinātnieku ataudzei, internacionalizācijai, starptautiskai konkurētspējai, kā arī triju augstskolu sadarbībai un resursu koplietošanai.
- 2023. gadā darbu noslēdza darba grupa Latvijas Kultūras akadēmijas aģentūras „Latvijas Kultūras akadēmijas Latvijas Kultūras koledža” konsolidācijas ar Latvijas Kultūras akadēmiju risinājuma izstrādei un ir izvērtēta Latvijas Kultūras akadēmijas un Latvijas Kultūras koledžas dalībai ANM plāna ietvaros īstenotajā projektā, kas paredz finansējumu (līdz 543 579 euro) iekšējās konsolidācijas īstenošanā, veicinot sadarbību un attīstību. Darba grupa saskaņoja LKA izstrādāto konsolidācijas risinājumu – prioritāro virzienu projektu, iekšējai konsolidācijai veicamos pasākumus un paredzēto līdzekļu izlietojumu, kā arī iekšējās konsolidācijas plānu.
- 2023. gadā LMA kopā ar trim starptautiskajiem partneriem (Romas Mākslas akadēmiju, Ungārijas Mākslas akadēmiju un Drēzdenes Mākslas akadēmiju) turpināja piedalīties Erasmus + Eiropas Universitāšu iniciatīvā apstiprinātā projekta “EU4ART”. Projekts, kas saņēma KM līdzfinansējumu, noslēdzās 2023. gada 30. jūnijā. Dalība EU4ART projektā palīdzēja LMA pilnveidot starptautisko atpazīstamību un Latvijas tēlotājmākslas izglītības prestiža celšanu, kā arī veicināja kultūras nozares un radošo sektoru industriju izaugsmi Latvijā. Kopējais “EU4ART” alianses projekta virsmērķis ir veicināt Eiropas augstākās izglītības kvalitāti un sekmēt sadarbību starp institūcijām, to studentiem un darbiniekiem, kā arī veicināt studentu un mācībspēku mobilitāti un sekmēt Eiropas augstākās izglītības konkurētspēju.
- Turpināts darbs pie Latvijas Kultūras kanona (LKK) iedzīvināšanas un popularizēšanas: papildināts LKK tīmekļvietnes saturs, organizēti pasākumi, atlasīti un izveidoti mācību materiāli, nodrošinātas lekcijas un tiešsaistes nodarbības, novadītas ekskursijas dažādām auditorijām, kā arī īstenots Latvijas kultūras kanona konkurss jauniešiem, kas notika sadarbojoties KM, LKA, LNB, LNKC, UNESCO Nacionālai komisijai, Valsts

izglītības satura centram. 2022./2023. mācību gadā Kultūras kanona konkursa tēma bija „[Jaunība un] pretstāve kultūras kanonā un laikmetīgajā mākslā”.

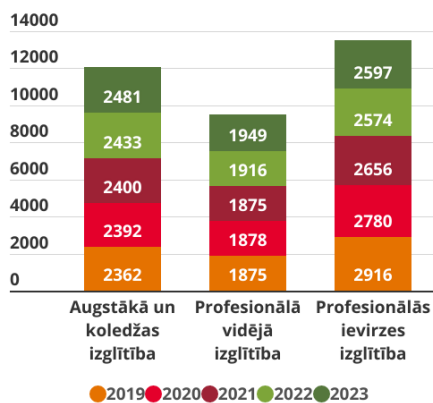
Uzņemšana

Izlaidums

KM pārziņā esošo kultūrizglītības iestāžu studējošo un izglītojamo skaits

Dati: KM Budžeta nodaļa, LNK, CSP

Programmas “Kultūrizglītība” valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, euro

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2022. gadā (izpilde)	2023. gadā	
			apstiprināts likumā	izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	63 477 111	71 882 075	72 055 728
1.1.	dotācijas	62 696 049	71 205 215	71 157 252
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	589 351	584 920	708 245
1.3.	transferti	191 711	91 940	190 231
2.	Izdevumi (kopā)	6 340 2657	71 882 075	72 080 214
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	62 821 053	71 268 000	71 309 474
2.1.1.	kārtējie izdevumi	26 263 629	30 765 151	30 744 298
2.1.2.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	1 595 936	1 756 760	1 686 829
2.1.3.	uzturēšanas izdevumu transferti	34 961 488	38 746 089	38 878 348

2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	581 604	614 075	770 740
------	-------------------------------	---------	---------	---------

BUDŽETA PROGRAMMA “KULTŪRAS MANTOJUMS”

Budžeta programmā “Kultūras mantojums” iekļautas muzeju, bibliotēku, arhīvu, kultūras pieminekļu aizsardzības un nemateriālā kultūras mantojuma nozares, kā arī KISC darbība.

Darbības rezultāti:

Kultūras pieminekļu atjaunošanas aktivitāšu dinamika: pieminekļi, kuru stāvoklis novērtēts kā labs un apmierinošs (%)	94
Nodrošināta kultūras mantojuma institūciju sniegto pakalpojumu kvalitāte (muzeju un bibliotēku akreditācija)	185
Reģionu kultūras savdabības saglabāšanas un kopienu līdzdalības lokālo nemateriālā kultūras mantojuma izpausmju saglabāšanā un tālāknodošanā nacionālajā līmenī veicināšanas pasākuma “Satiec savu meistaru” apmeklējumi	2 074
Muzeju krājumu papildinājums (vienības)	81 162
Latvijas Nacionālajā bibliotēkā un Latvijas Neredzīgo bibliotēkā glabājamo vienību pieaugums	54 000
Latvijas Nacionālā arhīvā glabājamo vienību pieaugums	68 672

KULTŪRAS PIEMINEKĻU AIZSARDZĪBA

- Kultūras pieminekļu aizsardzība ir pasākumu sistēma, kas nodrošina kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanu un ietver tā uzskaiti, izpēti, praktisko saglabāšanu, kultūras pieminekļu izmantošanu un to popularizēšanu. Valsts pārvaldi kultūras pieminekļu aizsardzībā un izmantošanā īsteno NKMP.
- NKMP misija ir saglabāt kultūras mantojumu kā cilvēka dzīves kvalitātes nodrošinājuma nozīmīgu faktoru, apzinot, aizsargājot un iekļaujot mūsdienu dzīves aprītē materiālo kultūras mantojumu un sabiedrībā veicinot kultūrvēsturisku vērtību izpratni.
- Jaunajā plānošanas periodā (2023-2027) NKMP noteikusi šādas prioritātes:
 - Profesionāla, motivēta, novērtēta, uz attīstību un rezultātu vērsta komanda.
 - Uzticams, uz rezultātu vērsts sadarbības partneris, kuram rūp klienta vajadzības.
 - Droša un videi draudzīga darba vide.
- 2023. gads aizvadīts, atzīmējot Latvijas kultūras mantojuma aizsardzības sistēmas simtgadi. Gads iezīmīgs ar vēl vairākiem gadskaitļiem – aprīlī apritēja 30 gadi kopš iedibināta restauratoru kvalifikācijas novērtēšanas sistēma, bet 20 gadi kopš Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un attīstības padomes izveides. Abas sistēmas sekmīgi darbojušās NKMP paspārnē, uzlabojot un stiprinot kultūras mantojuma aizsardzības nozares darbu.
- Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu skaits, 2023. gadu noslēdzot-, bija 8 957 objekti (valsts nozīmes – 3 988, reģiona nozīmes – 3 398 vietējās nozīmes – 1 571), no tiem arheoloģijas pieminekļi – 2 474, arhitektūras pieminekļi – 3 505, pilsētbūvniecības pieminekļi – 47, mākslas pieminekļi – 2 752, vēstures pieminekļi – 153, industriālā mantojuma pieminekļi – 29 (nesakrīt ar kopskaitu, jo dažiem kultūras pieminekļiem ir vairākas tipoloģiskās grupas). No visiem kultūras pieminekļiem 7 317 ir nekustami, bet 1 640 – kustami.
- Sagatavota vienota metodika kultūras pieminekļu publiskās pieejamības noteikšanai. Visiem kultūras pieminekļiem noteikta un kultūras mantojuma pārvaldības informācijas sistēmā “Mantojums” ievietota informācija par to publisko pieejamību (publiski pieejami: 39% kultūras pieminekļu, daļēji pieejami: 20% kultūras pieminekļu, nepieejami: 41% kultūras pieminekļu).
- Lai nodrošinātu atbalstu “Pasākumu plāna noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas, terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanai” realizācijai, NKMP pārvaldītajā kultūras mantojuma pārvaldības informācijas sistēmā “Mantojums” izveidots kultūras pieminekļu īpašumtiesību izmaiņu kontroles modulis “Īpašumtiesību pārvaldība” ar integrētu datu analīzes rīku. Modulim izveidota saskarne ar Valsts

aizsargājamo kultūras pieminekļu reģistru, datu analīzi nodrošina integrācija ar API no <https://data.gov.lv/dati/lv/dataset/patiesie-labuma-guveji> un <https://sankcijas.fid.gov.lv/>. Saņemot iesniegumu par kultūras pieminekļa atsavināšanas nodomu, moduļa darbība aptver kultūras pieminekļu esošos īpašniekus un potenciālos jaunus īpašniekus, juridiskām personām tiek noteikti un analizēti patiesā labuma guvēji, tiek veikta pārbaude, vai persona atrodama sankciju sarakstos.

- Veiksmīgi turpināta sadarbība digitālā kultūras mantojuma kompetenču nodrošināšanā, stiprināšanā un attīstīšanā Digitālā kultūras mantojuma kompetenču centra ietvarā. NKMP gada laikā papildus digitalizētas 8 500 vienības. Pamatdarbības sistēma papildināta ar 56 000 digitāli radītiem attēliem.
- NKMP digitalizējusi ievērojamu daudzumu (27 232 vienības) kultūras pieminekļu dokumentācijas.
- Pabeigta nekustamo kultūras pieminekļu teritoriju un to aizsardzības zonu ģeotelpisko datu precizēšana, Apgrūtināto teritoriju informācijas sistēmā nosūtīti dati par 10 214 ģeometriskiem objektiem (kultūras pieminekļu poligoni un aizsardzības zonu poligoni).
- Notikušas pārmaiņas kultūras pieminekļu aizsardzības sistēmas darbā – vietējās nozīmes kultūras pieminekļu uzraudzību nododot pašvaldībām; NKMP aktīvi nodrošinājusi pašvaldību konsultēšanu.
- Izdoti 2 106 vispārīgie administratīvie akti – kultūras pieminekļu izmantošanas un saglabāšanas norādījumi.
- Darbu raksturojošie rādītāji: sagatavoti un nosūtīti 10 605 dokumenti, veikts 3 321 kultūras pieminekļu apsekojums, sagatavoti 85 lēmumi par izmaiņām valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā, izdotas 1 980 atļaujas, sagatavoti 123 lēmumi par Rīgas vēsturiskā centra ēku kultūrvēsturiskās vērtības līmeni, noslēgti un administrēti 158 kultūras pieminekļu konservācijas un restaurācijas programmas finansēšanas līgumi un 33 sakrālā mantojuma finansēšanas programmas līgumi, apstrīdēti 14 jautājumi.
- Turpināts darbs īpaši sarežģītos objektos – Rīgas pili, Jaunajā Rīgas teātrī, projektējamās dzelzceļa līnijas *Rail Baltic* projekta izmaiņu izskatīšanā un saskaņošanā.
- Izstrādāta un Kultūras ministrijai iesniegta Daugavgrīvas cietokšņa attīstības koncepcija.
- Atbilstoši NKMP finansēšanas programmām nodrošināti kultūras pieminekļu glābšanas darbi un sakrālā mantojums atjaunošana (2023. gadā finansējums piešķirts 104 objektu konservācijas vai restaurācijas darbu veikšanai 1 155 295 *euro* apmērā; sakrālā mantojuma finansēšanas programmā 2023. gadam atbalstīta darbu veikšana 25 objektos 1 626 714 *euro* apmērā).
- Pamatojoties uz Ministru kabineta 22.12.2023. rīkojumu “Par Rīgas valstspilsētas pašvaldībai piederošo nekustamo īpašumu pārņemšanu valsts īpašumā Brīvības pieminekļa un Rīgas Brāļu kapu uzturēšanai”, 27.12.2023. iesniegti nostiprinājuma lūgumi Zemesgrāmatā par īpašumtiesību nostiprināšanu valstij Kultūras ministrijas personā – Rīgas Brāļu kapiem un Brīvības piemineklim. Rīgas Brāļu kapiem īpašumtiesību maiņa nostiprināta 2023. gada 29. decembrī, savukārt Brīvības piemineklim – 2024. gada 16. janvārī.
- 2023. gadā turpināts zemūdens kultūras mantojuma apzināšanas darbs – apsekoti izskatīti koka kuģu vraki un to fragmenti – Bērziemā, Engures pagastā un Daugavgrīvas pludmalē, Vecāķos. Daugavgrīvas pludmalē norisinājās 2021. gada rudenī atklātā koka kuģa vraka fragmenta pārvietošanas darbi, kurus koordinēja un uzraudzīja NKMP. Lai nodrošinātu vraka saglabāšanu, tas pārvests un nogremdēts Vecdaugavā.
- Izstrādāta Latvijas kultūras pieminekļu aizsardzības stratēģija 2023.–2027. gadam, apstiprināta NKMP darbības stratēģijas 2023.–2027. gadam.
- 2023. gada maijā organizēta starptautiska zinātniska konference “Mūsdienu arhitektūras vieta kultūras mantojuma saglabāšanā” Latvijas prezidentūras Eiropas Padomē ietvaros. Konferencē ar savu pieredzi dalījās Francijas, Vācijas, Somijas, Maltas, Ukrainas, Igaunijas un Lietuvas, kā arī Latvijas speciālisti.
- NKMP sadarbībā ar [Smiltenes novada pašvaldības Raunas muzeju](#) 2023. gada jūnijā organizēja Eiropas Arheoloģijas dienas [Raunas viduslaiku pili](#). Pasākuma ietvaros interesenti kopā ar NKMP speciālistiem – arheologiem – iesaistījās arheoloģiskajos izrakumos un sarunās varēja noskaidrot sev interesējošo par arheoloģiju.
- 2023. gada jūnijā Latvijas Arheologu biedrība sadarbībā ar NKMP organizēja starptautisku semināru “Nelikumīgas kultūras priekšmetu aprites novēršana Baltijā: iespējas un izaicinājumi”. Seminārā tikās Latvijas, Lietuvas un Igaunijas kultūras mantojuma eksperti un speciālisti, kas darbojas kultūras priekšmetu aprites uzraudzības jomā, lai dalītos pieredzē un pārrunātu ar darbu saistītos izaicinājumus.
- 2023. gada septembrī organizētas Eiropas kultūras mantojuma dienas: “Kultūras pieminekļu aizsardzības sistēmai Latvijā – 100”. Notika tēmai veltīts seminārs, izdots katalogs.

- Latvijas Arhitektūras muzejā, kas ir NKMP struktūrvienība, bija apskatāmas trīs izstādes – “Detaļu spēks – izcilība, inovācijas, vēstures noslēpumi”, “Viesnīca Vecrīgā. Kāda? Metu konkursa vērtēšanas process” un “Arhitektam, etnogrāfam un Cēsu muzeju direktoram Ksaveram Andermanim – 125”, kas bija veltīta kultūras mantojuma aizsardzības sistēmas 100gadei.
- Turpināta veiksmīga dalība starptautiskos projektos – Eiropas Savienības *Erasmus+* programmas projekts “CHARTER”, DEHIO Latvijas arhitektūras un mākslas pieminekļu rokasgrāmatas (“Dehio-Handbuch der Kunstdenkmäler in Lettland”) sagatavošana un izdošana latviešu un vācu valodās, Latvijas un Norvēģijas sadarbības projekts “3D skenēšana un jaunās tehnoloģijas kultūras mantojuma pārvaldībā”.
- Turpināta darbība starptautiskās kultūras pieminekļu aizsardzības institūcijās.
- 2023. gadā izsniegtas 120 kultūras priekšmetu izvešanas atļaujas.

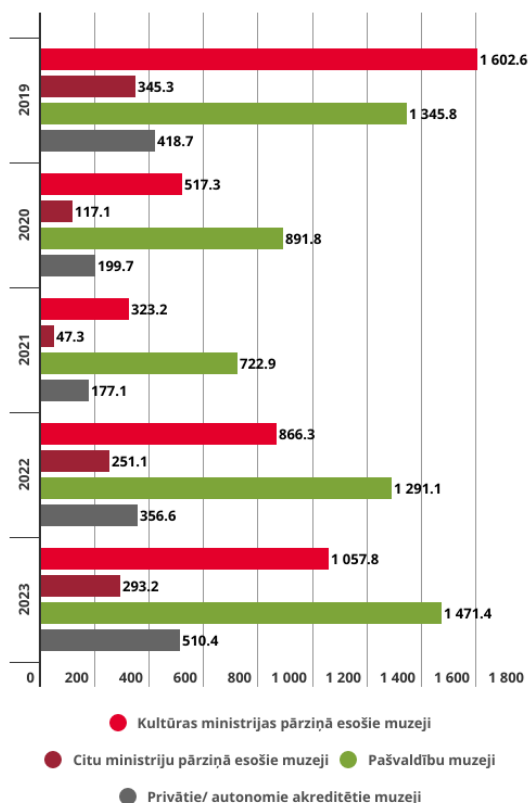
MUZEJI

- 2023. gadā Latvijā darbojās 112 valsts atzīti, t.i., akreditēti muzeji, kas kopā ar teritoriālajām struktūrvienībām veidoja 163 muzeju apskates vietas.
- Īstenota Latvijas muzeju nozares funkcionālā pārraudzība, kā pārraudzības instrumentu izmantojot muzeju akreditāciju – akreditācijas process organizēts 25 muzejos, no tiem 1 muzejs, Rotko muzejs, akreditācijas procesu veica pirmo reizi. Visi muzeji akreditācijas procesu veikuši sekmīgi un akreditēti nākamajam periodam 2023. gadā noorganizēti 2 reģionālie semināri muzeju darbiniekiem.
- Nacionālais muzeju krājums papildināts ar vairāk nekā 81 tūkst. muzeja priekšmetu, Nacionālā muzeju krājuma kopkataloga datu bāze papildināta ar informāciju par vairāk nekā 88 tūkst. muzeja priekšmetu. Sagatavoti 28 rīkojumi par Nacionālā muzeju krājuma priekšmetu deponēšanu uz 12 ārvalstīm, tādējādi nodrošinot Latvijas kultūras mantojuma atpazīstamību pasaulē un kolekciju mobilitāti. Veikta Nacionālā muzeju krājuma pārbaude 2 muzejos.
- Apmeklējumu skaits akreditētajos muzejos 2023.gadā bija 3 333 108. Skolēniem un pirmsskolēniem nodrošinātas 7 675 izglītības vadlīnijām un standartiem pieskaņotu muzeja izglītojošo programmu nodarbības, savukārt kā mūžizglītības piedāvājums īstenotas 2 969 muzeja izglītojošo programmu norises.
- 2023. gada 13. maijā notika muzeju nozarei tradicionālā starptautiskā akcija “Eiropas Muzeju nakts”. Vairāk nekā 165 muzejos un citās kultūras vietās, kuras akcijā iesaistījās sadarbībā ar kādu no muzejiem, tika reģistrēti 202 984 apmeklējumi.
- Sadarbībā ar Lietuvas Kultūras ministriju un Igaunijas Kultūras ministriju 2023. gadā Baltijas valstu muzeju darbinieku tālākizglītības projekta “Starptautiskā Baltijas Muzeoloģijas vasaras skola” deviņpadsmitā sesija “Muzeju robežas un atbildība. Piemēri Baltijas valstīs” notika Daugavpilī, Latvijā, no 2023. gada 6. līdz 12. augustam. Skolā piedalījās kopā 42 dalībnieki un lektori. 7. augustā norisinājās skolas Atvērtā sesija – konference, kas tika straumēta tiešsaistē.
- Atbalstīti nozīmīgi projekti muzeju krājuma izpētes rezultātu pieejamībai un popularizēšanai: Latvijas Nacionālā mākslas muzeja izstādes “Esmu tagad noņēmis dzīvot mākslai”. Jāzeps Grosvalds (1891-1920)” sagatavošana un realizācija; 7. Rīgas Starptautiskās tekstilmākslas un šķiedras mākslas triennāles “Tradicionālais un laikmetīgais” izstāžu un pasākumu rīkošana; Latvijas Nacionālā vēstures muzeja Dauderu nodaļas ekspozīcijas daļas iekārtošana; muzeja krājuma priekšmetu deponēšana Baltijas valstu vēstures muzeju izstādē “100 gadi: lits, lats, krona”; Latvijas Etnogrāfiskā brīvdabas muzeja izstādes “Dīzās kokles: Tradicionālās kokles latviešu zemnieka sētā 19.-20.gadsimtā” īstenošana un laiku ekspozīcijas Vecpiebalgas “Vēveros” daļas, “Lielvēveru” dzīvojamās ēkas ekspozīcijas atjaunošana; Memoriālo muzeju apvienības izstādes “Viens” izveide Raiņa un Aspazijas mājā un Ojāra Vācieša muzejā, izstādes “Uz robežas. Divas pasaules” un zinātnisko lasījumu “Aspazijas luga “Zaļa līgava”” norise Raiņa un Aspazijas vasarnīcā Jūrmalā, kā arī muzeja izglītojošās programmas “Nezināmais Barons” izveidei Krišjāņa Barona muzejā; Rundāles pils muzeja Kurzemes hercogu kapeņu ekspozīcijas atjaunošanas I kārtā; Turaides muzejrezervāta ekspozīcijas daļas bērniem “Turaides Dāvids muzejā” izveide; Latvijas Arhitektūras muzeja krājumā esošās fotogrāfa Laimoņa Stīpnieka fotonegatīvu kolekcijas digitalizācija; Rakstniecības un mūzikas muzeja četru mūzikas un teksta darbnīcu “Ko tu dari, kad tu nedari” norise reģionos. Sniegts atbalsts arī Latvijas Nacionālā mākslas muzeja krājuma papildināšanai, H.Heinrihsones gleznas “Daiļslidotājs” (1991) un V.Zābera grafiku cikla “Trīs

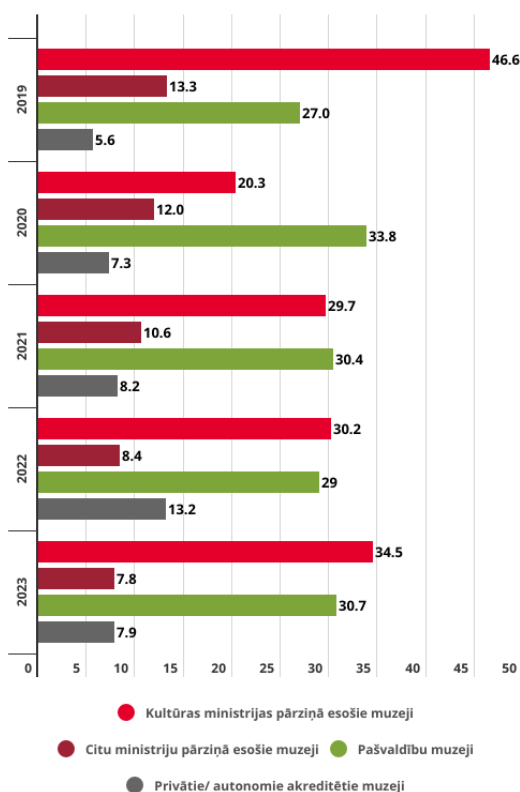
vali plus viens" (1992) iegādei. Kopā 2023.gada atbalsta programmas KM padotībā esošajiem muzejiem konkursā piešķirts finansējums 8 muzeju 17 projektiem.

- 2023 .gada 29. maijā svinīgi atklāta Rakstniecības un mūzikas muzeja veidotā ekspozīcija "Dziesmusvētku telpa" Mežaparka Lielajā estrādē. 2023. gadā kultūras pasākumu, sadarbības līgumu un projektu atbalsta programmā sniegts atbalsts Rīgas vēstures un kuģniecības muzeja 250 gadu jubilejas pasākumiem - izstādes „Katram savu krēslu” izveidei un Rīgas vēstures un kuģniecības muzeja muzejpedagoģiskās klases iekārtošanai, kā arī Rīgas vēstures un kuģniecības muzeja jaunās grafiskās identitātes ieviešanai.

Muzeju apmeklējumu skaits (tūkst.)

Muzeju krājumu papildināšana (tūkst. vienības)

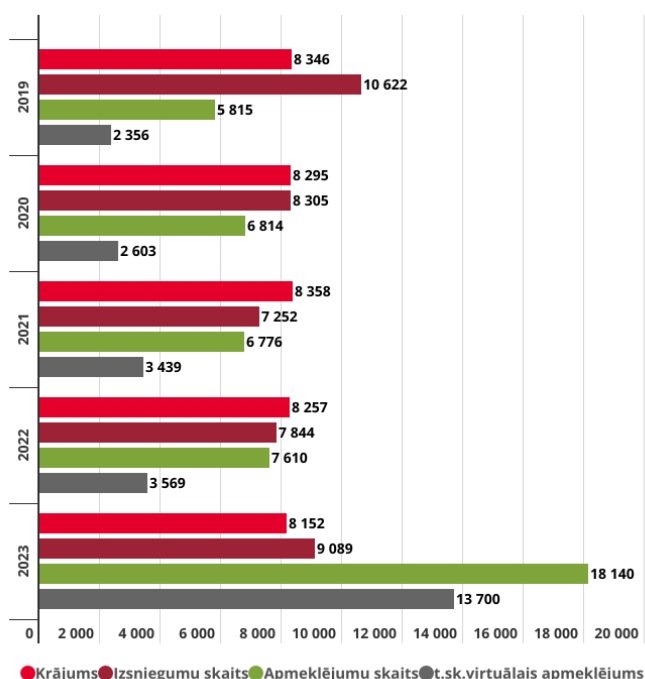

Dati: KM Kultūrpolitikas departaments un Arhīvu, bibliotēku un muzeju nodaļa

BIBLIOTĒKAS

- Veicot Bibliotēku likumā paredzēto bibliotēku akreditāciju, akreditētas 160 bibliotēkas. Akreditācijas procesā veikts bibliotēku darba kvalitātes monitorings: izvērtēti sniegtie pakalpojumi, darbinieku profesionālā kompetence, krājuma kvalitāte, infrastruktūras atbilstība, nozares normatīvo aktu ievērošana.
- Bibliotēku reģistrā reģistrētas 8 jaunas bibliotēkas, 29 reģistrēto bibliotēku ierakstos izdarītas izmaiņas sakarā ar to reorganizāciju vai likvidāciju, reģistrācijas apliecības sagatavotas 52 bibliotēkām.

Pašvaldību publisko bibliotēku darbība (vienības)

Dati: LNB

Latvijas Nacionālā bibliotēka (LNB)

- LNB klātienes apmeklējums 2023. gadā sasniedza 309 444, virtuālais apmeklējums – 3 933 314, kopējais fiziskais izniegums – 159 023, kopējais elektroniskā krājuma izniegums – 4 137 044. Salīdzinājumā ar 2022. gadu, klātienes apmeklējums 2023. gadā pieaudzis gandrīz par 100 000 apmeklējumiem.
- LNB krājumā, noslēdzot 2023. gadu, ir 4 388 484 fiziskās vienības. LNB tradicionālo izdevumu krājums papildināts ar 41 779 eksemplāriem (2022. gadā: 50 765). Savukārt elektronisko izdevumu krājums papildināts ar 4 673 eksemplāriem, 2023. gada beigās sasniedzot LNB krājumā 110 903 elektronisko dokumentu vienības. Tāpat kā 2022. gadā, arī 2023. gadā lielāko daļu no uzskaitītajiem izdevumiem, neskaitot no jauna iekļautos eksemplārus, pēc to komplektēšanas avota veido dāvinājumi (12 046), obligātie eksemplāri (12 464), pirkumi (5 675), un starptautiskā literatūras apmaiņa (201).
- Izstrādāta un apstiprināta LNB Attīstības un darbības stratēģija 2024. – 2028. gadam. Galvenā prioritāte ir cilvēks – lai ikdienas darbs un attīstības mērķi būtu atbalsts un sabiedrotais ikvienam mācību, pētniecības, pašizglītošanās un jaunrades procesā, kopīgi veidojot stipru, demokrātisku zināšanu sabiedrību. Veiksmīgai LNB attīstības mērķu sasniegšanai, stratēģiskās vadības, darbības prioritizēšanai, LNB 2023. gadā tika pieņemta jauna LNB Risku vadības politika.
- 2023. gada 19. decembrī tika apstiprināti grozījumi MK 2006. gada 30. maija noteikumos Nr. 436 "Latvijas Nacionālās bibliotēkas nolikums", pārņemot funkciju – nodrošināt tiešsaistes informācijas resursu iegādi un pieejamību lietotājiem akreditētajās bibliotēkās un zinātnisko institūciju reģistrā reģistrētajās zinātniskajās institūcijās – no Kultūras informāciju sistēmu centra, kā arī paredzot jaunu funkciju - nodrošināt informācijas un komunikācijas tehnoloģiju koplietošanas pakalpojumus publiskās pārvaldes iestādēm, tai skaitā valsts datu apstrādes mākoņa skaitļošanas pakalpojumus.
- 2023. gada 26. oktobrī atklāta Digitālā bibliotēka (digitalabiblioteka.lv) un tajā pieejams saturs no vairāk nekā 500 partneru krājumiem un kolekcijām no visas Latvijas un pasaules, kopumā aptverot vairāk nekā 3,8 miljonu digitālo vienību.
- Sagatavoti apjomīgi attīstības projekti nākamajiem trīs gadiem VPP programmā DHELI, NOVEL un CERS un FLPP projekts, kur LNB ir vadošais vai sadarbības partneris. Sagatavoti ANM Atveseļošanās fonda projekti "Mediju satura integrācija Latvijas digitālā kultūras mantojuma platformā", "Saules parks pašpatēriņa

elektroenerģijas nodrošināšanai LNB”, “Energoeftektivitātes uzlabošana LNB repozitārijā Ropažu novadā “Rakstos”” un “Latvijas Nacionālās bibliotēkas mākoņdatošanas pakalpojumu attīstība valsts datu apstrādes mākoņa ietvaros”, kuriem ir iegūts finansējums.

- Nodrošināta lasīšanas veicināšanas programmu “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”, “Nacionālās skaļās lasīšanas sacensības”, “Grāmatu starts” pilnveidošana un īstenošana, aptverot visas vecumgrupas, iesaistot vairāk nekā 800 dalībinstīcijas Latvijā un latviešu diasporas centros, panākta lasīšanas veicināšanas programmu nostiprināšana LNB bāzes finansējumā, kā arī veicināts dialogs ar Izglītības un zinātnes ministriju un Kultūras ministriju par kopīgu stratēģiju lasīšanas veicināšanai nacionālā mērogā.
- Izstrādāts un novadīts tiešsaistes lekciju cikls pieaugušajiem “Latvijas kultūras kanons astoņās nozarēs”, sasniedzot plašu skolotāju, bibliotekāru un citu interesentu auditoriju, kas iegūtās zināšanas var izmantot darbā ar skolēniem vai lasītājiem. Novadīta ikgadējā tiešsaistes viktorīna skolēniem “Ziemassvētki kanonā”, kā dalībniekus piesaistot 224 dalībnieku komandas – 6.–9. klases skolēnus no visiem Latvijas reģioniem un diasporas. Sadarbībā ar rakstnieci Luīzi Pastori un ilustratoru Aneti Bajāri-Babčuku izstrādāta Latvijas kultūras kanona vērtībām veltīta stāstu puzzle “Stāstu stāsts”, kas veicina iztēli, stāstīšanas prasmi un izmantojams gan kā metodiskais materiāls darbā ar skolēniem, gan kā spēle ģimenē; ir piemērota diasporas pārstāvjiem ar atšķirīgām latviešu valodas zināšanām. Spēle bez maksas piegādāta izglītības iestādēm Latvijā un diasporā, Bērnu Klīniskajai Universitātes slimnīcai u. c.; pieejama tirdzniecībā ikvienam interesentam.
- 2023. gada 29. augustā, LNB 104. dzimšanas dienā LNB piešķirts valsts nozīmes arhitektūras pieminekļa statuss. LNB ēka ir viena no Ziemeļeiropas lielākajām kultūras būvēm 21. gadsimtā un ar savu īpašo ekspresīvā modernisma arhitektūras valodu ir nozīmīgs Rīgas centra telpisks akcents, tās arhitekts ir Gunārs Birkerts (1925–2017). Tikai divu jauno bibliotēku būvniecībai ir pausts UNESCO atbalsts – pirmais bija norvēģu arhitektu projektētajai Aleksandrijas bibliotēkai, otrais – Latvijas Nacionālajai bibliotēkai.
- Turpināts notikumu cikls “Latviešu grāmatai 500”. 2023. gada tēmas “Tekstu izplatība senāk un tagad (izdevēji)” ietvaros notikuši nozīmīgākie pasākumi: starptautiska izstāde “Tipogrāfa esence. Nikolauss Mollīns: Rīga–Antverpene” Plantēna-Moretusa muzejā Antverpenē, Beļģijā, pagarināta hērnhūtiešu kultūras mantojumam veltīta izstāde “Modināšana. Stāsts par hērnhūtiešiem”, Rīgas parkiem un protestiem veltītā izstāde “No Arkādijas līdz Marsam” un izstādes kataloga izdošana. Konference “Izdevējdarbība un nācija”, sagatavota izstāde “Teksts mūs neinteresē”, kas atklāta 2024. gada janvārī. Realizētas cikla “Latviešu grāmatai 500” reģionālās aktivitātes bibliotēkās, sagatavota ceļojošā izstāde “Paātrinājums: latviešu grāmatniecības īsais ceļš no aizbildniecības līdz patstāvīgai nozarei 19. Gadsimtā”.
- Nacionālās enciklopēdijas redakcija 2023. gadā elektroniskajai versijai apritēja pieci gadi. Šajā laika posmā kopējais vietnes skatījumu skaits ir teju 10 miljoni. Visvairāk apmeklēts šķirklis par eposu “Lāčplēsis” ar vairāk nekā 70 tūkstošiem skatījumu. Savukārt populārākās tēmas ir literatūra, mūzika un vēsture. Tīmekļa vietnē enciklopēdija.lv publicēti ap 900 šķirklī un pirmajos piecos gados virtuālās enciklopēdijas saturs ir pieaudzis vairāk nekā četras reizes, sasniedzot ap 4200 šķirklus.
- LNB nodrošināja sistemātisku atbalstu nozarei. Noorganizēti 52 profesionālās pilnveides un pieredzes apmaiņas pasākumi, kurus apmeklēja 4 501 nozares speciālists, no tiem 21 klātienes pasākums (no tiem 3 pasākumiem bija iespēja pieslēgties attālināti), 31 pasākums notika attālināti. 2023. gadā 9 profesionālās pilnveides pasākumiem apliecinājumi sagatavoti un izsniegti 689 dalībniekiem. Visapmeklētākie 2023. gada BAC organizētie pasākumi bija konference “Literatūras zināšanas mūsdienīgam bibliotekāram” – 707 dalībnieki; tīmekļseminārs “Finanšu prātība, medijprātība un bibliotēkas” – 405 dalībnieki; tīmekļseminārs “Jaunieši un sociālie mediji: kā gudri patērēt un radīt” – 365 dalībnieki.
- 2023. gadā turpināti pasākumi medijprātības veicināšanai bibliotekāru un pedagogu vidū. Medijprātības pasākumu mērķis arī šajā pārskata periodā saglabājies nemainīgs: Caur dažādām aktivitātēm un pasākumiem pilnveidot sabiedrības (t.sk. bibliotekāru un pedagogu) zināšanas par medijprātībā aktuāliem un nozīmīgiem tematiem.
- Nacionālās enciklopēdijas redakcija 2023. gadā elektroniskajai versijai apritēja pieci gadi. Šajā laika posmā kopējais vietnes skatījumu skaits ir teju 10 miljoni. Visvairāk apmeklēts šķirklis par eposu “Lāčplēsis” ar vairāk nekā 70 tūkstošiem skatījumu. Savukārt populārākās tēmas ir literatūra, mūzika un vēsture. Tīmekļa vietnē enciklopēdija.lv publicēti ap 900 šķirklī un pirmajos piecos gados virtuālās enciklopēdijas saturs ir pieaudzis vairāk nekā četras reizes, sasniedzot ap 4200 šķirklus.
- Turpināts notikumu cikls “Latviešu grāmatai 500”. 2023. gada tēmas “Tekstu izplatība senāk un tagad (izdevēji)” ietvaros notikuši nozīmīgākie pasākumi: starptautiska izstāde “Tipogrāfa esence. Nikolauss

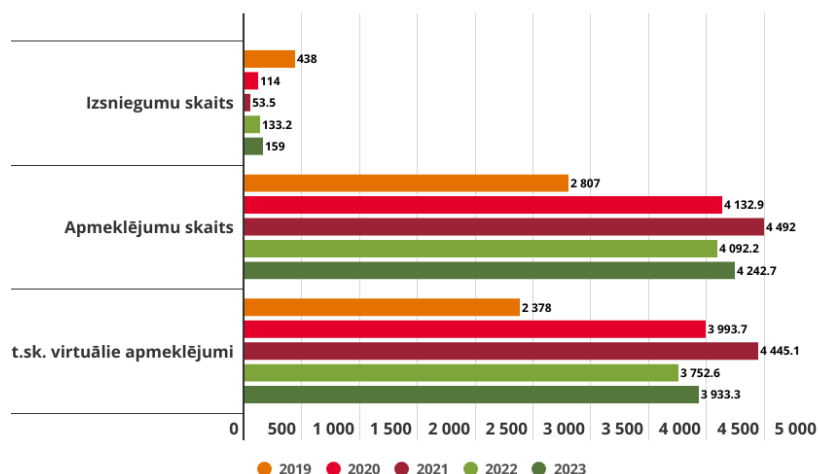
Mollīns: Rīga–Antverpene” Plantēna-Moretusa muzejā Antverpenē, Beļģijā, pagarināta hernhūtiešu kultūras mantojumam veltīta izstāde “Modināšana. Stāsts par hernhūtiešiem”, Rīgas parkiem un protestiem veltītā izstāde “No Arkādijas līdz Marsam” un izstādes kataloga izdošana. Konference “Izdevējdarbība un nācija”, sagatavota izstāde “Teksts mūs neinteresē”, kas atklāta 2024. gada janvārī. Realizētas cikla “Latviešu grāmatai 500” reģionālās aktivitātes bibliotēkās, sagatavota ceļojošā izstāde “Paātrinājums: latviešu grāmatniecības īsais ceļš no aizbildniecības līdz patstāvīgai nozarei 19. Gadsimtā”.

- 2023. gadā LNB notika nacionālas nozīmes pasākumu noorganizēšana. Piemiņas pasākumu "Aizvestie. Neaizmirstie" ietvaros izveidota karte deportēto kartes.lv, ko izstrādājusi SIA "Jāņa sēta", pamatojoties uz Latvijas Valsts arhīva veidoto deportēto Latvijas iedzīvotāju sarakstu un tur norādītajām vēsturiskajām adresēm. Pasākumu rīko Valsts prezidenta kanceleja un LNB sadarbībā ar SIA "Jāņa sēta" un Latvijas Pašvaldību savienību, kā arī 36 Latvijas novadiem un 7 valstspilsētām. Iniciatore ir Eiropas Parlamenta deputāte Sandra Kalniete.

- Lielākā LNB šī gada izstāde – “No Arkādijas līdz Marsam” – par Rīgas dārziem un parkiem, kas arī skāra protestu tēmu parkos. Izstāde vienlaikus aktualizēja jautājumu, kāda būs zaļās zonas nākotne klimata krīzes, politiskās un sociālās nestabilitātes laikos. Izstādē eksponēta vēsturiska Rīgas parku plānu kolekcija (1880 – 1967) no LNB krājuma, kā arī citu atmiņas institūciju arhīvu materiāli. Izstādi papildināja gan diskusijas sarunu festivālā “Lampa”, gan pavadošie pasākumi LNB ātriņā, izstādes kataloga atvēršana kultūrtelpā “Smilga”, gan sadarbībā ar Latvijas Dabas fondu, Rīgas domi un apkaimju biedrībām, LNB zālājā starp bibliotēkas ēku un Mūkusalas ielu tika uzsākta pilsētas pļavas sēšana ar mērķi saglabāt savvaļas augu oāzes dabas daudzveidības.

- Zinātniskās darbības ietvaros LNB 2023. gadā turpināja pētniecisko darbību, īstenojot “Latviešu grāmatai 500” programmu – noritēja pētnieciskais darbs, sagatavojot 9 monogrāfijas par ar grāmatniecību saistītiem jautājumiem un personībām, īstenojot pētniecībā balstītas 10 izstādes un 4 zinātniskās konferences, publicējot 52 augstas kvalitātes publikācijas, lai ikvienam būtu iespēja iepazīt Latvijas intelektuālo mantojumu.

Latvijas Nacionālās bibliotēkas darbība (tūkst.vienību)

Dati: LNB

Latvijas Neredzīgo bibliotēka (LNerB)

- Latvijas Neredzīgo bibliotēka ir Kultūras ministrijas pakļautībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kas veic divējādas – publiskās un specializētās bibliotēkas funkcijas. LNerB darbojas kā pielāgotās literatūras centrs, kultūras un izglītības vieta personām, kuras ir neredzīgas, ar redzes traucējumiem vai citādām lasīšanas grūtībām. LNerB sniedz atbalstu publiskajām bibliotēkām un izglītības iestādēm visā Latvijā darbā ar pielāgotās literatūras mērķauditoriju, kā arī konsultē pielāgoto resursu un Braila pieraksta jautājumos.

- LNERB ir lielākais pielāgotās literatūras resursu izdevējs un nodrošinātājs Latvijā. LNERB ir atbildīga par pielāgotās literatūras resursu kvalitatīvu un kvantitatīvu nodrošinājumu visā Latvijā, uzrauga to apriti pašvaldību publiskajās bibliotēkās, ar kurām ir noslēgtas Vienošanās par sadarbību.
- 2023. gada 1. jūlijā tika veikta Latvijas Neredzīgo bibliotēkas reorganizācija, kuras mērķis ir veidot pielāgotās literatūras nodrošinājumu un pārklājumu visā Latvijā, iesaistot pašvaldību publiskās bibliotēkas. LNERB ir noslēgusi Deleģēšanas līgumus ar Balvu un Cēsu novada, Daugavpils, Jelgavas, Liepājas, Rēzeknes un Ventspils valstspilsētu pašvaldībām par atsevišķu valsts pārvaldes uzdevumu veikšanu. Reorganizācijas rezultātā LNERB bijušās 7 filiālbibliotēkas ir integrētas pašvaldību galvenajās bibliotēkās kā pielāgotās literatūras struktūrvienības, kuru uzdevums ir apzināt tiešo mērķauditoriju savos reģionos un nodrošināt mērķauditoriju ar pielāgotās literatūras resursiem.
- 2023. gadā nodrošināta pielāgotās literatūras pieejamība visā Latvijā izveidotajos LNERB Ārējās apkalpošanas punktos (sociālās aprūpes iestādēs, pansionātos, nevalstiskajās organizācijās, izglītības iestādēs). LNERB Rīgā - 64 ārējās apkalpošanas punkti - lasītāju skaits 1260, izsniegums 29643 un 52 ārējās apkalpošanas punkti reģionos - lasītāju skaits 748, izsniegums 14449.
- LNERB ir reģistrēti 3810 lasītāji. Bibliotēkas apmeklējums: fiziskais apmeklējums – 27019, virtuālais apmeklējums – 79670, sociālo tīklu apmeklējums – 201 768. Izsniegums – 101570 vienības.
- 2023.gadā krājums papildināts ar 2185 vienībām, t.sk. 424 grāmatas parastā iespaidrakstā, 216 palielinātā drukā, 789 audiovizuālajiem un pārējiem dokumentiem, 126 elektroniskiem dokumentiem, 147 dokumentiem Braila rakstā, 483 seriālizdevumiem.
- Krājumu veido 44680 vienības, t.sk. audiovizuālie un citi dokumenti – 25815, dokumenti Braila rakstā un taktilās grāmatas – 6554, parastā iespaidrakstā – 7359, palielinātā drukā – 822, seriālizdevumi – 1647.
- Palielinātā drukā reproducēta 43 grāmata 516 eksemplāros. Braila rakstā reproducētas 22 grāmatas 48 sējumos, 144 eksemplāros. LNERB Skaņu ierakstu studijā 2023. gadā ir ielasītas 80 jaunas grāmatas, tirāža CD 1852, skanējuma ilgums 798 h, pieejams digitāli. Pielāgoto izdevumu audioformātā skaits papildināts par 2150 eksemplāriem;
- 2022. gadā izstrādātā Bibliotēkas Audiogrāmatu Lejupielādes Servisa sistēma (BALSS), nodrošina iespēju saņemt pielāgoto literatūru attālināti. LNERB kā vienīgā kompetentā institūcija nodrošina piekļuvi starptautiskajam pielāgotās literatūras kopkatalogam (organizācijas WIPO — World Intellectual Property Organization izveidotajā Pieejamu grāmatu konsorciā ABC — Accessible Books Consortium, kurā integrēts LNERB audiogrāmatu krājums). 2023. gadā šo katalogu izmantojuši 200 lasītāji ASV, Izraēlā un Igaunijā un no LNERB krājuma lejuplādētas 354 audiogrāmatas. LNERB savai mērķauditorijai nodrošina pielāgotas izstādes. Pārskata periodā sagatavotas 93 izstādes, nodrošinot aprakstus audioformātā, kā arī pēc nepieciešamības tiek sagatavoti informatīvie materiāli palielinātā drukā un Braila rakstā.
- Lai palīdzētu atvieglot mācību procesu bērniem ar lasīšanas grūtībām, 2023. gadā LNERB turpināja attīstīt mācību grāmatu pārveidi pielāgotā formātā. Šobrīd pieejamas šādas Latvijas Neredzīgo bibliotēkas skaņu ierakstu studijā ieskaņotās tādas mācību grāmatas audio formātā kā Latviešu valoda 2.,3.klasei, grāmatas vēsturē un sociālajās zinībās. Ir izstrādāta bibliotēkas pētniecības datu bāze. Izdotas “Metodiskās vadlīnijas: Iespieddarbu latviešu valodā reprodukcija Braila rakstā”. Izmantojot specializēto datortehniku, LNERB lietotājiem sniegti pakalpojumi, sagatavojot un izdrukājot informāciju Braila rakstā 5522 A4 lapu apjomā.
- LNERB uzņemtas 33 ekskursijas, noorganizētas 199 izstādes un 146 kultūras pasākums. LNERB turpina publicēt savā YouTube kanālā audiogrāmatas, kurām beigušās mantiskās autortiesības. Šobrīd pieejamas 7 autoru 14 audiogrāmatas, klausījumu skaits 2023. gadā – 121226. LNERB piedāvā lietotājiem divas abonētās tiešsaistes datubāzes – “Letonika.lv” un LURSOFT “Laikrakstu bibliotēka”. Reģistrētajiem lietotājiem nodrošināta attālināta pieeja datubāzei “Letonika.lv”.

ARHĪVI

- 2024. gada 1. janvārī Latvijas Nacionālajā arhīvā (LNA) glabājās 23.27 milj. glabājamo vienību (GV) un 2023. gadā LNA glabājamo vienību skaita pieaugums ir 68.6 tūkst.
- 2023. gadā uzskaitē bija 3,2 tūkst. valsts institūcijas ar to teritoriālajām struktūrvienībām, pašvaldības ar to institūcijām, kapitālsabiedrības un nevalstiskās (sadarbības) institūcijas Latvijas reģionos. Pēc 1312 institūciju pieprasījuma 2023. gadā saskaņoti 1747 akti par 2 328 000 GV, kam beidzies glabāšanas termiņš,

atlasī iznīcināšanai un saskaņotas 1617 institūciju uzziņu sistēmas vairāk kā 299 tūkst. aprakstītām GV; ar LNA saskaņotas 619 institūciju lietu nomenklatūras ar 91304 lietām.

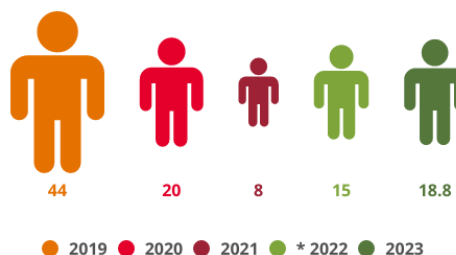
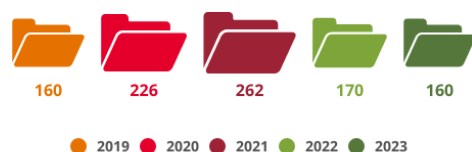
- LNA nodrošinājis 18,8 tūkst. klātienē klientu apkalpošanu, no tiem 2129 klientu (8439 apmeklējumi) apkalpoti arhīvu lasītavās. Klātienē apmeklējumu skaits palielinājies saistībā ar Covid-19 noteikto ierobežojumu atcelšanu, tomēr nav atjaunojies pirms pandēmijas apmērā. Kopumā klātienē un attālināti sniegtas vairāk kā 46,6 tūkst. konsultācijas, no tām 9,7 tūkst. konsultācijas sniegtas kā metodiskā un praktiskā palīdzība par dokumentu saglabāšanas, aprakstīšanas jautājumiem, par lietu nomenklatūru sastādīšanu un dokumentu izvērtēšanu. Institūciju darbiniekiem novadīti 38 semināri un informatīvie pasākumi (890 institūciju darbiniekiem) par dokumentu pārvaldību un dokumentu saglabāšanu.
- Latvijas un ārvalstu klientiem sagatavotas un izsniegtas 17,1 tūkst. arhīva izziņas.
- No 2018. gada 20. decembra ir pieejama tīmekļa vietne, kurā, saskaņā ar likumu „Par bijušās Valsts drošības komitejas dokumentu saglabāšanu, izmantošanu un personu sadarbības fakta ar VDK konstatēšanu”, ir publicēti LPSR VDK un ar tās darbību saistītie dokumenti, vietni www.kgb.arhivi.lv interesenti 2023.gadā apmeklēja 11 tūkst. interesenti, apskatot 92 tūkst. lapas. Nodrošināta interneta vietnes „Raduraksti” darbība – reģistrēti 99 tūkst. vietnes apmeklējumi vairāk kā no 100 valstīm un skatītas 4,2 milj. lapas. Savukārt vietnes „Redzi, dzirdi Latviju” apmeklējuši 98,6 tūkst apmeklētāji un fiksēti 188,3 tūkst lapu skatījumi. Tāpat pārskata periodā pabeigta interneta vietnes <http://diaspora.arhivi.lv/> (LVA) veidošana un turpinās aktīva tās papildināšana ar diasporas dokumentiem un virtuālajām izstādēm. 2023. gadā vietne apmeklēta 5,7 tūkst. reizes un skatītas vairāk kā 62 tūkst lapu skatījumi. Kopumā LNA digitālos resursus apmeklējuši vairāk kā 300 tūkst. interesenti un kopumā veikti 5,2 miljoni lapu skatījumi.
- Dokumentu pieejamības paplašināšanai turpināta dokumentu digitalizācija. LNA digitālais krājums papildināts ar 3 079 515 datnēm/digitalām dokumentu kopijām (no tām 669 478 datnes sagatavotas LNA, bet 2 410 037 datnes saņemtas no sadarbības partnera “Family Search”). 2023.gadā turpināta interneta vietnes www.redzidzirdilatviju.lv datubāzes papildināšana ar fotogrāfijām un skaņu ierakstiem, veidotas tematiskās datubāzes. Ārpakalpojumā digitalizēti 120 kinodokumenti.
- Veiksmīgi realizēts filmu restaurācijas projekts filmas "Vai viegli būt jaunam?" restaurācija. Filma pieteikta Lionās restaurētu klasisko filmu festivālā "Festival Lumière", kur filmu izvēlējās starp 6 citām Eiropas filmām restaurācijas projektu prezentācijai "Re>Birth". LNA restaurētas un konservētas 2 172 glabājamās vienības.
- LNA turpināja Vienotās valsts arhīvu informācijas sistēmas (VVAIS) attīstību, elektronizējot LNA dokumentu pārvaldību un attīstot e-pakalpojumus iedzīvotājiem un institūcijām (tostarp nodrošinot elektronisko dokumentu pieņemšanu valsts glabāšanā). Kopš 2020. gada februāra darbojas LNA publiskais meklētājs "Meklē LNA". Šī resursa papildinājumu pozitīvi ietekmēja arī Covid-19 pandēmija. “Meklē LNA” 2023. gadā publicētas 376 tūkst. apraksta vienības. Tādējādi, kopumā uz 01.01.2024. LNA publiskajā meklētājā ir meklējamas vairāk kā 1,67 miljoni apraksta vienības. 2023. gadā “Meklē LNA” apmeklējuši 5394 lietotāji, kas skatījuši 81645 lapas.
- 2023. gadā LNA realizēja projektu, kas finansēts ar diviem Eiropas arhīva portāla grantiem (“Digitise & Upload Grant” un “Metadata Ingestion Grant”). Projekta mērķis bija nodot publiski pieejamos apraksta vienību metadatus no portāla MeklēLNA publicēšanai Eiropas arhīvu portālā (<https://www.archivesportaleurope.net/>), tādējādi paplašinot LNA materiālu izmantotāju loku. Sadarbībā ar Kultūras informācijas sistēmu centru un A/S RIX Technologies Eiropas arhīva portālā nodoti aprakstošie metadati par 1,6 miljoniem apraksta vienībām.
- 2023. gadā LNA turpināja darbu pie projekta par uzziņu sistēmu apstrādi ar OCR (rakstzīmju optiskā atpazīšana), pārskata periodā apstrādāti vairāk kā 1 600 uzskaites saraksti un 374 829 glabājamās vienības datorrakstā, paralēli turpināti pētījumi arī mašīnraksta un rokraksta atpazīšanas jomā, eksperimentējot kā ar programmu Abbyy FineReader 15, tā arī ar citiem, līdzīgiem risinājumiem.
- 2023. gada jūlijā, sadarbībā ar KISC un SIA “WeAreDots” pabeigta elektronisko dokumentu ilgstošas saglabāšanas risinājuma PRESERVICA instalācija un testēšana un uzsākta institūciju elektronisko dokumentu un LNA dokumentu digitālo kopiju nodošana glabāšanai PRESERVICA. 2023. gadā PRESERVICA nodoto dokumentu kopējais apjoms ir 4590 GB (4.48 TB).
- 2023. gadā sagatavotas 8 izstādes Latvijas Nacionālajā arhīva dokumentārā mantojuma vērtību popularizēšanai: Dokumentāro liecību izstāde “Dziesmas spēks”, atzīmējot Dziesmu svētku tradīcijas 150. gadadienu (eksponēta Rīgas Sv.Pētera baznīcā (2023. gada jūnijs – 2024. gada janvāris)). Sadarbībā ar Rīgas

Stradiņa universitāti tapusi izstāde "Laika atspulgs", kas veltīta Rīgas Stradiņa Universitātes tautas deju ansambļa "Ačkups" 70 gadu jubilejai (ekspozīcija LNA administrācijas ēkas (Šķūņa ielā 11, Rīga) izstāžu logos). Jēkabpils zonālajā valsts arhīvā (JEZVA) ekspozīcijas izstādes: "Ceļš uz Dziesmu un deju svētkiem JEZVA dokumentos un akadēmiķa S.Timšāna dokumentu kolekcijā (F.5135)" un "Dziesmai šodien liela diena" (jūnijs - augusts). Alūksnes zonālajā valsts arhīvā 30.jūnijā atklāta izstāde "Alūksnes, Balvu un Gulbenes rajonu dalība Dziesmu un deju svētkos" un Cēsu ZVA –Kora dziedāšanas tradīcija Cēsīs (2023. gada 9. jūlijs). 2023. gadā sadarbībā ar Latvijas Republikas Saeimu tapusi izstāde "Saeimas kārtības rullim – 100" par Saeimas kārtībās rullja simtgadi. Režisora un Rīgas Latviešu biedrības priekšsēdētāja Pētera Pētersona 100.gadadienai veltītā izstāde "Pētera Pētersona sapņi un laiks" (ekspozīcija Rīgas Latviešu biedrības namā (jūnijs), Dailes teātris (oktobris-novembris). Tāpat ekspozīcijas 10 iepriekšējos gados sagatavotās izstādes.

- Vietnē redzidzirdilatviju.lv publicētas 46 tematiskās kolekcijas, 6 no tām veltītas Vispārējiem latviešu Dziesmu un Deju svētkiem.
- Organizētas 87 ekskursijas un mācību nodarbības/semināri reģionālajos un Rīgas arhīvos (kopā 1354 dalībnieki) ar mērķi ieinteresēt jauniešus un vēstures interesentus ar arhīva darbu un paleogrāfiju. Tāpat 2023. gada 13. maijā LNA Latvijas Valsts Kinofotofono dokumentu arhīva dibināšanas 60. gadskārtā pievienojās Starptautiskās Muzeju nakts pasākumiem ar kinoprogrammu "Atjaunotā Latvija jauno acīm". Latvijas Nacionālā Arhīva ēkā Šķūņa ielā 11, 1. stāva zālē tika demonstrēta īsfilma un kinohroniku izlase, kas atspoguļo 1990. gadu jauno kino veidotāju skatījumu pirmajos gados pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas.
- 2023. gada 9. jūnijā Cēsīs, sarunu festivāla "LAMP 2023" ietvaros LNA Cēsu ZVA pagalmā (Pils ielā 6) rīkoja diskusiju par kultūras mantojumu "Atmiņas institūcijas Lampas gaismā", kurā piedalījās aptuveni 200 dalībnieki. Valsts kancelejas teltī "Valsts māja" LNA piedalījās sarunā "Analogā sarunā par nākotnes digitālo vērtību" par kādreiz un tagad radīto vērtību ilgtspējību.
- 2023. gadā LNA izdevis žurnālu "Latvijas arhīvi" (2 žurnāli), 2023. gadā sagatavots "Latvijas Arhīvi" 2023. gada 2. numurs, kas veltīts LNA Latvijas Valsts kinofotofonodokumentu arhīva 60. gadu jubilejai, kas izdots 2024. gada sākumā.
- 2023. gada 30. jūnijā klajā laista LNA sērijas "Vēstures avoti" 10. sējuma noslēdzošā daļa – izdevums "Cīņa par brīvību: Latvijas Neatkarības karš (1918–1920) Latvijas Valsts vēstures arhīva dokumentos. 4. daļa: 1919. gada decembra sākums – 1920. gada rudens" (sast. Dr. hist. Ēriks Jēkabsons), kurā publicēti 228 dokumenti un atmiņu liecības par Latgales atbrīvošanas operāciju un miera sarunām ar Padomju Krieviju.
- 2023. gada 29. novembrī organizēta konference "Hanzas vēstures dokumenti UNESCO programmas "Pasaules atmiņa" starptautiskajā reģistrā", kas veltīta 2023. gadā UNESCO programmas "Pasaules atmiņa" starptautiskajā reģistrā iekļautajiem "Hanzas vēstures dokumentiem", ko veido 21 dokuments no Vācijas, Beļģijas, Dānijas, Igaunijas, Polijas un Latvijas. Nominācija ļauj izprast, kā Hanzas tirgotāju apvienība, ko veidoja aptuveni 200 pilsētu plašs tīkls, ietekmēja Ziemeļeiropas reģiona attīstību no 12. līdz 17. gadsimtam. Divi no nominācijas dokumentiem glabājas Latvijas Nacionālajā arhīvā. Konferenci apmeklēja ap 200 dalībnieku un konferences tiešraidi un vēlāk ierakstu noskatījās 747 skatītāji. Orientēšanās spēle "Tuvāk arhīvam", kas 2023. gada 10. jūnijā norisinājās Vecrīgas ielās un arhīvu ēkās, popularizēja 2021.gada nogalē UNESCO programmas "Pasaules atmiņa" Latvijas nacionālajā reģistrā iekļautās LNA nominācijas "Rīgas rātes protokoli, 1603–1890" dokumentus.

Apmeklējums arhīvos (tūkst.)

Krājuma papildināšana (tūkst.vienības)

*2022.gadā klātienē apmeklējumi 15 tūkst., bet virtuālie apmeklējumi - 175 tūkst. 2023.gadā klātienē 18.tūkst, bet virtuālie apmeklējumi - 300 tūkst.

Dati: Latvijas Nacionālais arhīvs

NEMATERIĀLAIS KULTŪRAS MANTOJUMS

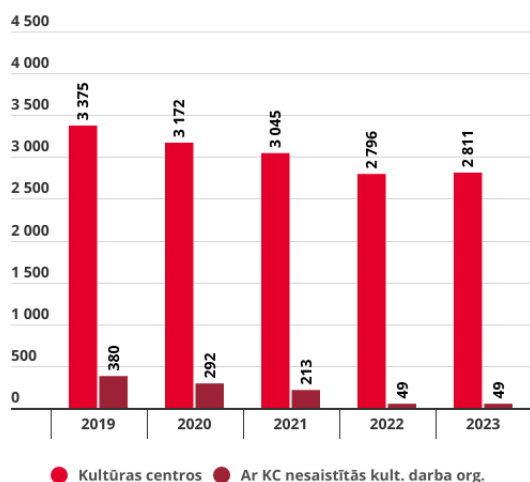
- Nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanas, attīstības veicināšanas un Dziesmu un deju svētku procesa nepārtrauktības nodrošināšanas funkcijas ir LNKC kompetencē.
- Īstenoti Nemateriālā kultūras mantojuma, Latvijas vēsturisko zemju un kultūrtelpu un Dziesmu un deju svētku tradīcijas saglabāšanas un attīstības pasākumi - LNKC ar valsts atbalstu kopā 2023. gadā organizējis un/vai līdzdarbojies 132 pasākumu un 367 apakšpasākumu (*apakšpasākumi - LNKC organizētie pasākumi ar vienādu saturu, kurus plānots īstenot dažādos datumos, vairākās vietās Latvijas pilsētās un novados, vai dažādi pasākumi, kas tiek īstenoti viena projekta ietvaros*) t.sk. sēžu, sanāksmju, kursu, semināru, izstāžu, koncertu, svētku, skašu, konferenču, kopmēģinājumu, projektu, forumu, diskusiju, u.c. pasākumu organizēšanā, kā arī sniedzis metodisko atbalstu (t.sk. kursi, semināri un citi pasākumi) kultūras centru vadītājiem, kultūras darba organizatoriem, DZSV koordinatoriem, mazākumtautību māksliniecisko kolektīvu vadītājiem un nevalstisko organizāciju pārstāvjiem, ārvalstu latviešu (diasporu) māksliniecisko kolektīvu vadītājiem un dalībniekiem, un Nemateriālā kultūras mantojuma praktizētājiem un vēsturisko zemju un kultūrtelpu kopienu pārstāvjiem.
- Īstenoti Dziesmu un deju svētku starplaika pasākumi tautas mākslas un tradicionālās kultūras nozarēs: 33 pasākumi un 242 apakšpasākumi (t.sk. sēdes, sanāksmes, kopmēģinājumi, metodiskie semināri repertuāra apguvei, kursi, skates, koncerti u.c. veida metodiskā atbalsta pasākumi) koru, deju, kokļu, pūtēju orķestru, vokālo ansambļu, amatierteātru nozarēs; 11 pasākumi un 7 apakšpasākumi tautas lietišķās mākslas, folkloras un tautas mūzikas nozarēs (t.sk. skates, kursi, izstādes u.c. pasākumi).
- Nodrošināta Dziesmu un deju svētku padomes darbība, rīkotas 2 sēdes (26.04., 13.09.2023.) un XXVII Vispārējo latviešu Dziesmu un XVII Deju svētku Mākslinieciskās padomes darbība – organizētas 2 sēdes (19.01., 11.04.2023.).
- 2023. gadā organizētas: Koru nozares konsultatīvās padomes sēdes (4), Deju nozares konsultatīvās padomes sēdes (5), Pūtēju orķestru nozares konsultatīvās padomes sēdes (4), Kokļu mūzikas nozares konsultatīvās padomes sēdes (4), Vokālo ansambļu nozares konsultatīvās padomes sēde (1), Amatierteātru nozares konsultatīvās padomes sēdes (2), Kultūras centru konsultatīvās padomes sēdes (4), Tautas mūzikas nozares konsultatīvās padomes sēdes (3), Folkloras nozares konsultatīvās padomes sēdes (2), Tautas lietišķās mākslas nozares konsultatīvās padomes sēde (1).
- Darbu turpināja Nemateriālā kultūras mantojuma (NKM) ekspertu padome, rīkotas 3 sēdes (20.03., 25.04., 12.07., 17.10.). NKM padomē izvērtēti 11 pieteikumi, 2022. gadā Latvijas Nemateriālā kultūras mantojuma sarakstā iekļauti 4 elementi (vērtības) – “Piebalgas kultūrtelpa”, “Bārtas kultūrtelpa”, “Celu jostīņu aušana Ziemeļlatgalē” un “Sēņu vākšana un izmantošana”.
- Nodrošināta Latvijas dalība un ekspertu klātbūtne UNESCO starpvaldību komitejas 18. sesijā Kasenē, Botsvānā (4.-9.12.), UNESCO organizētajā "Neapoles konferencē par kultūras mantojumu" (27.-29.11.), vizīte Armēnijā, tiekoties ar Armēnijas NKM saglabāšanā iesaistītajām amatpersonām un NVO (1.-4.10.), kā arī ir organizēts Baltijas - Ziemeļvalstu sadarbības projekta LIVIND seminārs (12.-13.06.).
- Sniegts metodiskais atbalsts pieteikumu gatavotājiem nacionālajam NKM sarakstam – sniegtas konsultācijas pašvaldībām, NVO un fiziskām personām.
- Īstenoti pasākumi, kas nodrošina plašu sabiedrības, kopienu/kultūrtelpu dalību NKM, kā vērtības, nostiprināšanā un popularizēšanā. Svarīgākie no tiem:
 - NKM un tālāknošanas projekts “Satiec savu meistar!” (kas no 31.03. līdz 02.04. norisinājās 223 vietās, piedāvāja ~300 nodarbības, pulcēja 250 meistarū un ~2128 apmeklētāju). Projekta ietvaros LNKC līdzdarbojies citu institūciju rīkoto pasākumu (konkursa-tamborēšanas čempionāta (12.08.), “Latgales podnieku dienu” (28.-29.04.), semināra “Mācies meitiņ’ zeķi adīt” (15.-16.09.), TLM izstāde “Dievs” (26.08.-21.10.) un sadarbībā ar LEBM – konferences “Nemateriālais kultūras mantojums Eiropas sociālajā telpā: mākslinieciskā un kultūras prakse” (2.09-5.09.) īstenošanā.
 - Īstenots projekts "Katram savu tautastērpu", projekta ietvaros organizēti 2 semināri (19.01., 27.10. tiešsaistē un klātienē , 693 skatījumu) un latviešu tautastērpu izstāde Bratislavā (5.09.-21.12., 3 kolektīvi, ~5000 apmeklētāju).
 - Organizēta tradicionālās kultūras izcilības balvas tautas mūzikā pasniegšanas ceremonija, balvu saņēma muzikants, mūzikas instrumentu meistars Valters Reiznieks.

- Organizēta NKM saraksta vērtību apliecinājumu pasniegšanas ceremonija – pasniegti apliecinājumi četru jauno Latvijas Nemateriālā kultūras mantojuma sarakstā iekļauto vērtību pieteicējiem: Dienvidkurzemes pašvaldībai (pieteikums "Bārtas kultūrtelpa"), Cēsu pašvaldībai (pieteikums "Piebalgas kultūrtelpa"), Latvijas Mikologu biedrībai (pieteikums "Sēņu vākšanas un izmantošanas tradīcija") un biedrībai "Upītes jauniešu folkloras kopa" (pieteikums Celu jostīņu aušana Ziemeļlatgalē").
- Organizēta starptautiska lietišķās mākslas izstāde "Latviešu rakstainie cimdi" (16.06.-27.08., 272 dalībnieki, ~3000 apmeklētāji).
- Īstenots NKM saglabāšanas un popularizēšanas pasākums "Jauniešu etnodienas" (09.08., 50 kolektīvi, 70 dalībnieki, ~180 apmeklētāji).
- NKM sarakstam veltītās izstādes "Saimes galds" demonstrēšana 7 izstāžu vietās dažādās Latvijas pilsētās (kopējais izstādes apmeklējumu skaits ~ 11 653).
- Īstenoja VIII stāstnieku konference (14.12., 40 dalībnieki).
- Sagatavoti, izdoti vai publicēti interneta tīmekļvietnēs metodiskie materiāli atbilstoši NKM, t.sk. Dziesmu un deju svētku tradīcijā iesaistīto mērķa grupu specifiskajām vajadzībām:
 - Nemateriālā kultūras mantojuma nozarē – 3 (Papildināts un atkārtoti izdots "Dzīvais mantojums: Latvijas Nemateriālā kultūras mantojuma saraksts", 34 pastkaršu komplekts, idejas autore un māksliniece - Latvijas Mākslas akadēmijas Dizaina nodaļas studente Lotta Ausmane (ar papildinājumiem). Sadarbībā ar Somijas Mantojuma aģentūru sagatavots un izdots metodiskais materiāls "Dzīvā mantojuma spēle". Sadarbībā ar starpnozaru mākslas grupu "Serde" sagatavots metodiskais materiāls "Dienvidkurzemes fermentētie ēdieni", izdošana plānota 2024. gadā.)
 - Sagatavoti NKM vietnes tulkojumi angļu valodā.
 - Folkloras nozarē – 1 (metodiskais materiāls NKM saglabāšanas un popularizēšanas pasākuma ietvaros – Jauniešu Etnodienas grāmata. Pieejams: <https://www.lnkc.gov.lv/lv/digitalie-macibu-un-metodiskie-materiali>).
 - Tautas lietišķās mākslas nozarē – 1 (Dienrādis "Katram savu tautastērpu" (plānotājs), fotogrāfijas no XXVII Vispārējo latviešu Dziesmu un XVII Deju svētku latviešu tautastērpu skates "Mēnesnīcā" uzveduma Hanzas peronā, tirāža 1000 eks.).
- Īstenoti XXVII Vispārējie latviešu Dziesmu un XVII Deju svētki:
- XXVII Vispārējos latviešu Dziesmu un XVII Deju svētkos piedalījās 1790 kolektīvi un 40 560 dalībnieki. Svētkos piedalījās 695 deju kolektīvi, 457 kori, 69 koklētāju ansambļi, 66 pūtēju ansambļi, 155 folkloras kopas, 55 tautas mūzikas kapelas, 79 mazākumtautību kolektīvi, 23 amatierteātri, 124 tautas lietišķās mākslas studijas, 67 vokālie ansambļi.
- Organizēti 60 XXVII Vispārējie latviešu Dziesmu un XVII Deju svētku pasākumi.
- Gatavojoties svētkiem, īstenotas Svētku dalībnieku atlases skates – 82 (koru nozarē – 32, deju nozarē – 30, pūtēju orķestru nozarē – 4, kokļu nozarē – 3, tautas lietišķās mākslas nozarē -1, amatierteātru nozarē – 6, mazākumtautību nozarē – 5), nodrošināti repertuāra apguves semināri, notikuši 146 kopmēģinājumi novados koprepertuāra nozarēm.
- Dokumentēta XXVII Vispārējie latviešu Dziesmu un XVII Deju svētku norise un sagatavošanās – LNKC Flickr vietnē ievietotas 54 fotogrāfiju kolekcijas, LNKC Youtube vietnē – 36 video. Nodrošināta svētku fiksācija Latvijas Televīzijā un LMT.
- Organizēti XXVII Vispārējie latviešu Dziesmu un XVII Deju svētku izvērtējuma semināri nozarēm - 5.
- Organizēta XXVII Vispārējie latviešu Dziesmu un XVII Deju svētku izvērtējuma konference (02.11.2023.).
- Pūtēju orķestru repertuārs papildināts ar 3 jaundarbiem (Aivars Krūmiņš Svētku mūzika "Vienmēr kopā", Andris Balodis "Lauku deja", Jānis Lūsēns "Alianse izplatījumā" Raita Rēriha aranžējumā).
- Izdoti 3 izdevumi: (1) "XXVII Vispārējo latviešu Dziesmu un XVII Deju svētku katalogs", LNKC, 379. lpp; (2) "XXVII Vispārējo latviešu Dziesmu un XVII Deju svētku tautas lietišķās mākslas izstādes "Mēs" katalogs un kolektīvā monogrāfija – rakstu krājums "Amats. Māksla. Mēs", 288. lpp., 700 eks., (3) "Dziesmu svētkiem – 150. Vēsture. Versijas", izdevējs: LU LFMI sadarbībā ar LNKC un RMM, 2023., 288.lpp, tirāža 2000 eks.
- Nodrošināta 62 virsdiriģentu un virsvadītāju darbība Latvijas pilsētā un novados, t.sk. sniegts metodiskais atbalsts vismaz 1113 kolektīviem visā Latvijā.
- Nodrošināti profesionālās pilnveides kursi un semināri pūtēju orķestru, vokālo ansambļu, amatierteātru nozaru speciālistiem: 1 profesionālās kompetences pilnveides kurss pūtēju orķestru vadītājiem (15.11.,

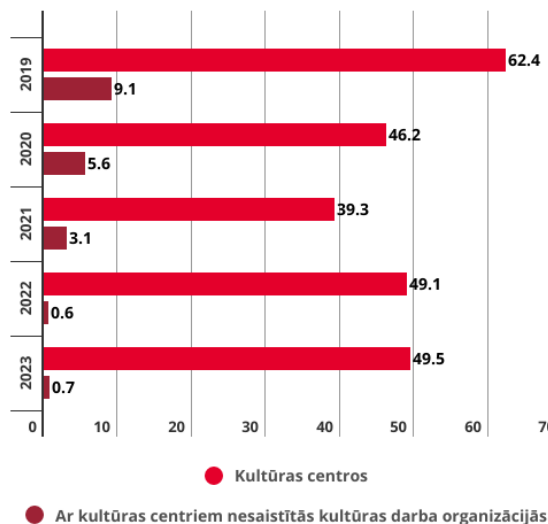
izsniegtas 32 apliecības), 1 profesionālās pilnveides seminārs vokālo ansambļu vadītājiem (04.11., 50 dalībnieki), 1 seminārs amatierteātru režisoriem (13.11., 96 dalībnieki).

- Nodrošināti profesionālās pilnveides kursi tradicionālās kultūras nozarēs: folkloras nozarē – 2 profesionālās pilnveides kursi (10.-13.08., 30.09.-1.11., izsniegtas 119 apliecības, tautas mūzikas nozarē – 2 profesionālās pilnveides kursi (01.-04.08., 6.10., izsniegtas 54 apliecības), tautas lietišķās mākslas nozarē īstenota 1 tālākizglītības kursu sesija (06.-08.11., 29 dalībnieki).
- Nodrošināts metodiskais atbalsts kultūras centru vadītājiem, kultūras darba organizatoriem un DZSV koordinatoriem - īstenoti 15 profesionālās pilnveides atbalsta pasākumi (kursi, semināri un pieredzes apmaiņas pasākumi) tiešsaistē, Rīgā un reģionos, kā arī Lietuvā un Vācijā, t.sk. LNKC bija sadarbības partneris LKA rīkotajam profesionālās pilnveides kursam kultūras centru vadītājiem "Kultūras centru personāla un stratēģiskā vadība". Kopējais pašvaldību kultūras darbinieku, kas piedalījušies profesionālās kompetences atbalsta pasākumos, skaits – 639. Organizēti informatīvie semināri par Kultūras centru likuma ieviešanu un Metodisko centru izveidi - kopā 6 semināri (25.01., 7.03., 24.03., 28.03., 31.03., 14.04., 430 dalībnieki).
- Nodrošināts metodiskais atbalsts un pasākumi Latvijas mazākumtautību māksliniecisko kolektīvu vadītājiem un nevalstisko organizāciju pārstāvjiem, sekmējot Latvijā dzīvojošo mazākumtautību dalību Dziesmu un deju svētku tradīcijas saglabāšanas un attīstības procesā: skates lielākajās Latvijas pilsētās, gatavojoties XXVII Vispārējiem latviešu Dziesmu un XVII Deju svētkiem, (Daugavpilī 21.01., Rēzeknē 22.01., Liepājā 28.01., Ventspilī 28.01., Rīgā 4.-5.02.) un informatīvais seminārs mazākumtautību māksliniecisko kolektīvu vadītājiem, dalībniekiem un svētku koordinatoriem, (03.04., 85 dalībnieki).
- Nodrošināti metodiskā atbalsta pasākumi, t.sk. profesionālās kompetences pilnveides kursi, semināri, meistarklases u.c. pasākumi ārvalstu latviešu (diasporas) māksliniecisko kolektīvu vadītājiem un dalībniekiem, sekmējot latviešu diasporas kopienu dalību Dziesmu un deju svētku starplaika pasākumos. 2023.gadā ir norisinājušās 23 meistarklases un kopmēģinājumi, gatavojoties XXVII Vispārējiem latviešu dziesmu un XVII deju svētkiem un pasākumiem ārvalstīs, nodrošināta ekspertu dalība 3 diasporas amatierteātru pasākumos (6.-9.10., 26.-29.10., 24.-26.11.) un Austrālijas latviešu 59. Kultūras dienās (26.-29.12.).

Māksliniecisko kolektīvu skaits

Māksliniecisko kolektīvu dalībnieku skaits (tūkst.)

Dati: KM Kultūrpolitikas departaments

LATVIEŠU VĒSTURISKĀS ZEMES UN KULTŪRTELPAS

- LVZ likuma īstenošana ir pārnozaru sadarbības projekts, kura īstenošanā iesaistītas vairākas KM pakļautības iestādes, kā arī citu ministriju pakļautības iestādes.
- LNKC ir nodrošinājis Latviešu vēsturisko zemju attīstības padomes darbība un sekretariāta funkcijas: rīkotas 5 padomes sēdes/ elektroniskās balsošanas (15.02., 03.04., 07.06., 03.08., 20.12.2023.).

- LNKC ir koordinējis sadarbību starp latviešu vēsturisko zemju kultūrvēsturiskās vides un kultūrtelpu saglabāšanā un attīstībā iesaistītajām valsts un pašvaldību iestādēm, NVO un kopienu pārstāvjiem: organizēti informatīvi un izglītojoši semināri un kursi (20.01., 27.01., 11.11., 23.11., 24.-25.11.2023.), t.sk. par LVZ likuma ieviešanu (25.10., 31.10.), padomes sekretariāta pārstāvji piedalījušies ar Latviešu vēsturiskajām zēmēm saistītos pasākumos, kā arī nodrošināti atbalsta mehānismi vēsturisko zemju kultūrvēsturiskās vides un kultūrtelpu saglabāšanai un attīstībai, veicināta latviešu vēsturisko zemju iedzīvotāju kopējā apziņa, identitāte un piederības sajūta Latvijai:
- LNKC tīmekļvietne papildināta ar sadaļu, kas informē par Likuma aktualitātēm, saistītajām norisēm, kā arī apkopo nozares dokumentus. Lai nodrošinātu plašākas sabiedrības informētību par Plāna īstenošanas pasākumiem, izveidota arī Latviešu vēsturisko zemju sociālā tīkla Facebook lapa.
- Izveidota vienota latviešu vēsturisko zemju vizuālā koncepcija un logo, kas izmantots līdzšinējo ar Likumu un Plānu saistīto norišu komunikācijā.
- Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome apstiprinājusi Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu sabiedriskā pasūtījuma vadlīnijas 2023.-2025. gadam. Vadlīniju stratēģisko mērķu un uzdevumu vidū norādīts arī Likums un tā mērķi, īpašu uzsvaru liekot latgaliešu kā latviešu valodas paveida un lībiešu valodas saglabāšanai.
- Uzsākts darbs pie izglītības satura, kas saistīts ar latviešu vēsturisko zemju un kultūrtelpu savdabību un tās nozīmes atklāšanu, integrēšanu augstākās izglītības studiju programmās. Latvijas Kultūras akadēmijas maģistra studiju programmas “Kultūras un mākslas pārvaldība” kursa “Kultūras mantojuma attīstības tendences” saturā iekļauti arī ar Likumu un latviešu vēsturisko zemju jautājumiem saistītie temati (studiju kurss uzsākts 2023./2024. mācību gadā).
- Realizēta Valsts kultūrkapitāla fonda mērķprogramma “Latviešu vēsturisko zemju attīstības programma” un kopumā piešķirti 700 300 *euro* ar latviešu vēsturisko zemju savdabības izzināšanu, saglabāšanu un popularizēšanu pasākumu norisei, kā arī kvalitatīvas kultūras pieejamības nodrošināšana.
- XXVII Vispārējo latviešu dziesmu un XVII Deju svētku laikā amata meistarū darinājumu gadatirgū norisinājās programma komunikācijai par Likuma jautājumiem, kā arī latviešu vēsturisko zemju savdabības atainošanai, popularizējot vietējā tūrisma aktivitātes. Vispārējo latviešu dziesmu un deju svētku gājienā „Novadu dižošanās” dalībnieki tika dalīti pēc latviešu vēsturiskajām zemēm, pirmo reizi atsevišķi izceļot arī Sēliju.
- Ir apstiprināts Latgales vēsturiskās zemes, Zemgales vēsturiskās zemes karogs. Iesniegts saskaņošanai Sēlijas vēsturiskās zemes karogs.
- 2023. gada 18. oktobrī stājās spēkā grozījumi Vidzemes, Latgales, Kurzemes un Zemgales ģerboņu likumā (ar minētajiem grozījumiem tostarp mainīts arī likuma nosaukums, pārdēvējot par Latviešu vēsturisko zemju ģerboņu likumu), kas paredz Latviešu vēsturisko zemju ģerboņu likuma papildināšanu ar latviešu vēsturiskās zemes Sēlijas ģerboni.
- Uzsākta latviešu vēsturisko zemju un kultūrtelpu robežu norāžu izvietošana pie galvenajām satiksmes maģistrālēm uz valsts galvenajiem un reģionālajiem ceļiem, kā arī norādes latgaliešu rakstu valodā un lībiešu valodā.
- Sagatavota un izdota puzzle “Latviešu vēsturiskās zemes”.

KULTŪRIZGLĪTĪBAS PROGRAMMA “LATVIJAS SKOLAS SOMA”

- Veiksmīgi tiek turpināta kultūrizglītības programmas “Latvijas skolas soma” īstenošana pamata un vidējās vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs, sniedzot iespēju katram izglītojamajam katrā mācību semestrī pieredzēt vismaz vienu kvalitatīvu, profesionāli veidotu kultūras norisi, kas atklāj Latvijas kultūras vērtības un laikmetīgās izpausmes kādā no desmit kultūras nozarēm – mūzikā, teātrī, dejā, cirkā, vizuālajā mākslā, kino, arhitektūrā, dizainā, kultūras mantojumā, literatūrā un grāmatniecībā. Kultūras pieredze tiek sasaistīta ar mācību saturu un palīdz sasniegt valsts izglītības standartos noteiktos rezultātus, kā arī sniedz izglītojamajiem māksliniecisku baudījumu, raisa pārdomas par personīgi nozīmīgiem un sabiedriski aktuāliem jautājumiem, attīsta piederības sajūtu, paplašina redzesloku un padara mācīšanos jēgpilnāku.
- Lai nodrošinātu kultūrizglītības programmas “Latvijas skolas soma” administratīvo darbību un finansējuma sadali, izstrādāti normatīvie akti: 2023. gada 2. martā stājās spēkā MK rīkojums Nr. 102 “Par valsts budžeta finansējuma sadalījumu programmas “Latvijas skolas soma” īstenošanai 2022./2023. mācību

gada otrajā semestrī”, atjaunojot programmas finansējumu 2023. gadam iepriekšējā līmenī (tāpat kā 2018.–2021. gadā) – 3,5 miljonu euro apmērā, un 2023. gada 2. septembrī stājās spēkā MK noteikumi Nr. 489 “Kārtība, kādā aprēķina un piešķir valsts budžeta finansējumu programmas “Latvijas skolas soma” īstenošanai 2023./2024. mācību gada pirmajā semestrī”.

- 2023. gada 28. septembrī pieņemti grozījumi Izglītības likumā, nostiprinot programmas “Latvijas skolas soma” vietu izglītības procesā un nosakot kultūras norises par mācību līdzekli. Lai nodrošinātu programmas “Latvijas skolas soma” darbības nepārtrauktību, mazinātu administratīvo slogu un īstenotu Izglītības likuma grozījumus, 2023. gada 19. decembrī pieņemti ilgtermiņa Ministru kabineta noteikumi “Kārtība, kādā aprēķina un piešķir valsts budžeta finansējumu kultūrizglītības programmas “Latvijas skolas soma” īstenošanai”, kas turpmāk noteikts kārtību katram kārtējam kalendārajam gadam.

- 2022./2023. mācību gada otrajā semestrī kopumā visās izglītības iestādēs (pašvaldību, privātajās un profesionālās izglītības skolās) aptverti 230 066 izglītojamie (97%). Pašvaldību izglītības iestādes aptvērušas 99% skolēnu, privātās izglītības iestādes 87%, savukārt profesionālās izglītības iestādes – 81%. Kopumā apmeklētas 5 945 kultūras norises, no kurām 5 807 jeb 98% klātienē un 138 jeb 2% digitāli (tiešsaistē vai ierakstu veidā).

- 2023./2024. mācību gada pirmajā semestrī kopumā visās izglītības iestādēs aptverti 232 546 izglītojamie (98%). Pašvaldību izglītības iestādes aptvērušas 99% skolēnu, privātās izglītības iestādes 93%, savukārt profesionālās izglītības iestādes – 95%. Kopumā apmeklētas 5 426 kultūras norises, no kurām 5 254 jeb 97% klātienē un 172 jeb 3%.

- Balstoties uz identificētajām vajadzībām un lai nodrošinātu kvalitatīvu programmas norisi, regulāri sniegts metodiskais atbalsts programmas īstenošanai, t.sk. izmantojot programmas koordinātoru tīklu pašvaldībās un izglītības iestādēs, rīkojot un uzstājoties konferencēs un semināros valsts, pašvaldību un skolu līmenī.

- 2023. gadā īstenota VKKF mērķprogramma “Programmas “Latvijas skolas soma” satura radīšana”, lai bagātinātu bērniem un jauniešiem domāto kultūras piedāvājumu. Kopā tika saņemti 60 projektu pieteikumi no kuriem finansējumu bērnu un jauniešu norišu radīšanai saņēma 16 projekti (piešķirti 76 925 euro).

- No 2023. gada jūlija plašākai sabiedrībai pieejama kultūrizglītības programmas “Latvijas skolas soma” tīmekļvietne, kurā vienkopus atrodama visa ar programmu saistītā informācija un aktualitātes. Laika posmā no 2023. gada jūlija līdz 2023. gada beigām tīmekļvietnē bija pieteiktas vairāk nekā 750 kultūras norises un tā apmeklēta vairāk nekā 36 000 reizes.

- Atzīmējot programmas pirmos piecus gadus, izdota metodiska rokasgrāmata (drukā un digitālā versijā) “Kultūrizglītības programmas “Latvijas skolas soma” pirmie pieci gadi”, kā arī īstenota iniciatīva “Pieci gadi programmā “Latvijas skolas soma”. Skolēnu kultūras dienasgrāmatas” caur koordinātoriem un skolotājiem aicinot skolas apkopot informāciju par piecu gadu laikā paveikto un uzzinot skolēnu domas par pieredzētajām norisēm. Kultūras dienasgrāmatas tika publicētas kultūrizglītības programmas “Latvijas skolas soma” sociālajos tīklos.

- 2023. gada 4. oktobrī notikusi konference “Kultūrizglītības programmas “Latvijas skolas soma” pirmie pieci gadi”.

- 2023. gadā Latvijas Kultūras akadēmijas Kultūras un mākslu institūts veica pētījumu “Kultūrizglītības programmas “Latvijas skolas soma” izvērtējums par laika posmu no 2018./2019. līdz 2022./2023. mācību gadam”, izvērtējot programmas pirmo piecu gadu darbību un tās lomu Latvijas kultūras un izglītības nozarēs. Tā ietvaros veiktas gan skolotāju, gan skolēnu internetaptauja, kultūras nozares profesionāļu fokusgrupu diskusijas un ekspertu intervijas, veidojot plašu un daudzdimensionālu programmā iesaistīto mērķgrupu viedokļu analīzi.

- 2023. gadā sagatavotas un izplatītas desmit ikmēneša un trīs tematiskās (arhitektūras, muzeju un vizuālās mākslas nozaru) kultūras norišu izlases, kas atspoguļo gan jauno, gan tematiski aktuālo kultūras piedāvājumu bērnu un jauniešu auditorijai. Tāpat ar 2023. gada septembri uzsākta sadarbība ar Latvijas teātra iestudējumu katalogu izrades.lv, piedāvājot īpašas bērniem un jauniešiem domātu izrāžu izlases.

- Mērķtiecīgas darbības rezultātā paplašinājies to mediju loks, kas aicina skaidrot un informēt par kultūrizglītības programmas “Latvijas skolas soma” darbību, piemēram, programmas eksperti piedalījušies diskusijās Latvijas Radio 1 raidījumos “Ģimenes studija”, “Starpbrīdis ar Tomu Grēviņu”, LTV “Rīta Panorāma”, “Kultūras ziņas”, kā arī Latvijas Radio 5 labdarības maratonā “Dod pieci”.

- 2023. gadā programma aktīvi iesaistījies starptautiskā pieredzes apmaiņā, t.sk līdzdalība projektā "LeCoLe" ("Skolēni – mācību procesa līdzautori") Erasmus+ KA2 stratēģiskās partnerības programmas ietvaros, uzstāšanās Eiropas Padomes Kultūras, mantojuma un ainavu vadības komitejas 12. plenārsēdes tematiskajā sesijā "Demokrātisko vērtību pieņemšana kultūras ziņā daudzveidīgās sabiedrībās. Kultūras, mantojuma un ainavas loma bērnu un jauniešu atbalstīšanā, lai tie kļūtu par aktīviem un iesaistītiem pilsoņiem" ar prezentāciju "Piekļuve mākslai un kultūrai caur programmu "Latvijas skolas soma": ieguldījums katra bērna un visas sabiedrības nākotnē", piedalīšanās trīs projekta "Atjaunosim Ukrainu kopā" ("Restoring Ukraine Together") forumos, kā arī dalīšanās pieredzē, tiekoties ar Gruzijas Parlamenta Kultūras komisijas priekšsēdētāju Eliso Bolkvadzi un delegāciju.
- 2023. gadā kultūrizglītības programmas "Latvijas skolas soma" eksperti kā projekta uzraudzības padomes locekļi tika iesaistīti Eiropas Savienības pētniecības un inovāciju programmas Horizon projektā AECED "Transforming Education for Democracy through Aesthetic and Embodied Learning, Responsive Pedagogies and Democracy-as-becoming" sadarbībā ar Rīgas Tehnisko universitāti.
- Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālās asamblejas 2023. gada ziņojumā kultūrizglītības programma "Latvijas skolas soma" minēta kā veiksmīgs piemērs, reaģējot uz Covid-19 pandēmijas ietekmi un pielāgojoties tai, mācību vidēs sākot izmantot digitālo kultūras un mākslas piedāvājumu.
- Notikušas regulāras un daudzveidīgas kultūrizglītības programmas "Latvijas skolas soma" komunikācijas aktivitātes, tai skaitā sadarbībā ar nacionālajiem un reģionālajiem medijiem, izmantojot programmas tīmekļvietni un sociālo tīklu platformas (Facebook, tostarp skolotāju un koordinātoru pieredzes apmaiņas grupu, Instagram, X un Flickr, kā arī regulāri papildināts saturs programmas kanālā platformā YouTube).

KULTŪRAS INFORMĀCIJAS SISTĒMU ATTĪSTĪBA

- Atvērēšanās un noturības mehānisma investīcijas 2.1.1.1.i. projekts "IKT vienota pārvaldība un digitālie risinājumi kultūras nozares institūcijām", Centrs ir finansējuma saņēmējs un projekta realizētājs. Noslēgts līgums un uzsākta projekta realizācija 2023. gada 14. augustā. Pārskata periodā paveiktais: Veikta Nacionālā muzeju krājuma kopkataloga lietotāju vajadzību analīze; Latvijas Nacionālā arhīva (LNA) pakalpojumu informācijas sistēmu arhitektūras un e-pakalpojumu portāla pilnveides tehniskās specifikācijas izstrāde; Uzsākta Nacionālā muzeju krājuma kopkataloga pilnveides tehniskās specifikācijas izstrāde; Veikta Kultūras resora iestāžu infrastruktūras izpēte un priekšlikumi uzlabojumiem; Veikta Kultūras resora iestāžu Microsoft un citas programmatūras, t.sk. mākoņpakalpojumu izpēte un priekšlikumi uzlabojumiem; Uzsākta vienotas IKT pārvaldības procedūru un atbalsta programmatūras ieviešana atbilstoši ITIL principiem.
- Atvērēšanās un noturības mehānisma investīcijas 2.1.2.1.i. "Pārvaldes centralizētās platformas un sistēmas" projekta "Vienotā saziņas platforma, dokumentu krātuve un dokumentu pārvaldības platformu integrācija" uzsākšana. Centrs ir partneris ar finansējumu projektā, tā īstenotājs Valsts reģionālās attīstības aģentūra. Noslēgts projekta sadarbības partnera līgums un uzsākta projekta realizācija 2023. gada 20. decembrī. Pārskata periodā galvenās veiktās aktivitātes un sasniegtie rezultāti: Realizēti EIS kataloga pasūtījumi lietotāju licenču iegādei, papildu moduļu iegādei (Horizon, UR integrācijas, Līgumu, Lietu pārvaldības moduļi); Uzsākta Dokumentu vadības sistēmas ieviešana pirmajās 5 iestādēs; Nodrošināti sagatavošanas darbi, lai pirmā iestāde uzsāktu darbu jaunajā sistēmā, produkcijas vidē, sākot ar 01.01.2024.
- Atvērēšanās un noturības mehānisma investīcijas 2.1.1.1.i. projekta "Informatīvās telpas monitoringa un aizsardzības spēju paaugstināšana" uzsākšana 2023. gadā. Centrs ir partneris ar finansējumu projektā, tā īstenotājs Latvijas Nacionālā bibliotēka. Noslēgts līgums un uzsākta projekta realizācija 2023. gada 18. decembrī. Pārskata periodā galvenās veiktās aktivitātes un sasniegtie rezultāti: Uzsākta darbu plānošana Centra īstenotajās aktivitātēs - mediju korpusa veidošana valodas tehnoloģiju platformā Hugo.lv un Autortiesību pārvaldības un licencēšanas sistēmas pilnveidojumi atbilstoši projekta mērķiem.
- Atvērēšanās un noturības mehānisma investīcijas 2.1.2.1.i. projekta "Valsts un pašvaldību iestāžu tīmekļvietņu vienotās koplietošanas platformas izvērtēšana" uzsākšana 2023. gadā. Centrs partneris bez finansējuma projektā, tā īstenotājs ir Valsts kanceleja. Noslēgts līgums un uzsākta projekta realizācija 2023. gada 29. augustā. Pārskata periodā galvenās veiktās aktivitātes un sasniegtie rezultāti: Dalība projekta uzraudzības un Vadības grupas sanāksmēs; Sniegti komentāri par konsultantu sagatavoto nodevumu "Analīze un prasību specifikāciju sagatavošana" izstrādātāja iepirkumam.

- 3td E-GRĀMATU bibliotēka. Brīvpieejas interneta platforma "3td E-GRĀMATU bibliotēka" tīmekļvietnē www.3td.lv ir pakalpojums, kas reģistrētajiem pašvaldību publisko bibliotēku lietotājiem dod iespēju bez maksas lasīt e-grāmatas tiešsaistē mobilajā ierīcē vai datorā. Pārskata periodā galvenās veiktās aktivitātes un sasniegtie rezultāti: Turpināta noslēgto līgumu darbība ar izdevniecībām "Zvaigzne ABC", "Mansards", "Prometejs AB", "Latvijas Mediji un "Jumava" par iespēju ievietot e-grāmatas "3TD e-grāmatu bibliotēkā", kā arī noslēgts līgums ar Latvijas Banku par bankas simtgadei veltītā reprezentatīvā izdevuma "Latvijas Bankas vēsture 1922–1940" elektroniskās versijas ievietošanu platformā; noslēgts līgums ar populāro jauno rakstnieci Zani Nuts par vairāku viņas darbu ievietošanu 3td bibliotēkā; Kopumā "3td e-grāmatu bibliotēkā" pieejamas 699 e-grāmatas; Lietotāju skaits ir sasniedzis 20 000, kuri kopā ir veikuši 155 690 lasījumus; "3td e-GRĀMATU bibliotēkas" platformā uzlabota e-grāmatu izsniegšanas kārtība, pagarinot iespēju vienam lasītājam izņemt e-grāmatu lasīšanai uz pieciem divu nedēļu termiņiem, kā arī paplašinot iespēju lasīt pat līdz 18 e-grāmatām mēnesī.
- Valsts nozīmes informācijas sistēmas - bibliotēku informācijas sistēma ALEPH 500 centrālā administrēšana un valsts nozīmes bibliotēku elektroniskā kopkataloga uzturēšana, Aleph tīmekļa servisu moduļa "Primo Discovery" (PRIMO) pakalpojuma uzturēšana un administrēšana. Pārskata periodā galvenās veiktās aktivitātes un sasniegtie rezultāti: 2023. gadā turpinājās darbs ar bibliotēku informācijas sistēmas ALEPH 23. versiju; Integrēto bibliotēku informācijas sistēmu ALEPH 500 lieto un valsts nozīmes bibliotēku Kopkatalogu veido: Latvijas Nacionālā bibliotēka, Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātes Fundamentālā bibliotēka, Rīgas Stradiņa universitātes bibliotēka, Latvijas Universitātes bibliotēka, Latvijas Universitātes Akadēmiskā bibliotēka, Rīgas Tehniskās universitātes Zinātniskā bibliotēka, Latvijas Kultūras akadēmijas bibliotēka, Latvijas Jūras akadēmijas bibliotēka, Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskolas "RISEBA" bibliotēka, Rīgas Juridiskās augstskolas bibliotēka, Latvijas Nacionālā mākslas muzeja bibliotēka. Ar sistēmu ALEPH 500 strādā arī Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmija (JVLMA) un Valsts izglītības satura centrs (VISC).
- Kopkatalogā 2023. gada beigās bija pieejami 1 148 931 ieraksti. 2023.gadā kopkatalogs tika papildināts ar 42 828 ierakstiem. Bibliotēku informācijas sistēma ALEPH 500 lietotājiem piedāvāja arī citas nacionālas nozīmes brīvpieejas bāzes: Nacionālās bibliogrāfijas analītikas datubāze (kopumā 4 328 725 ieraksti), Nacionālās bibliogrāfijas monogrāfiju un turpinājumizdevumu datubāze (kopumā 283 656 ieraksti), Latvijas Nacionālās bibliotēkas autoritīvā datubāze (kopumā 342 772 ieraksti), MESH (medicīnas priekšmetu rādītājs, kopumā 532 727), UDK (universālais decimālais klasifikators, kopumā 82 997 ieraksti). Turpinās bibliotēku sistēmas ALEPH 500 x-servisu (specializēti web servisi) pielietojums bibliogrāfisko un lasītāju datu ierakstu integrācijai Latvijas Nacionālās bibliotēkas, Latvijas Universitātes, Rīgas Tehniskās universitātes, Rīgas Stradiņa universitātes un Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātes intranet vidēs. KISC nodrošina Aleph tīmekļa servisu moduļa "Primo Discovery" (PRIMO) pakalpojuma tehnisko uzturēšanu un administrēšanu visām iesaistītajām institūcijām (Latvijas Nacionālajai bibliotēkai, Latvijas Universitātes bibliotēkai, Rīgas Tehniskās universitātes bibliotēkai, Rīgas Stradiņa universitātes bibliotēkai, Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātes bibliotēkai); PRIMO sniedz vienotā meklētāja iespējas ikvienam publiskam lietotājam - var meklēt informāciju vienlaicīgi gan sistēmas ALEPH 500 datubāzēs, gan brīvpieejas starptautiskajās datu bāzēs.
- Erasmus+ KA2/EACEA projekts "BIBLIO – digitālo prasmju un kompetenču veicināšana bibliotekāriem". BIBLIO projekta mērķis ir modernizēt bibliotēkās strādājošo vai to cilvēku, kuri nākotnē plāno strādāt bibliotēkās, profesionālo attīstību un palīdzēt labāk sagatavoties digitālajai transformācijai. KISC sadarbībā ar konsorcijs partneriem no 2019. gada novembra līdz 2023. gada aprīlim īstenoja Eiropas Savienības Erasmus+ programmas līdzfinansēto projektu "BIBLIO - digitālās prasmes un kompetences Eiropas bibliotekāriem"; sagatavots projekta gala ziņojums; nodrošināta projekta publicitāte BIBLIO projekta un KISC mājas lapā, kā arī projekta un KISC sociālo tīklu profilos, kā arī projekta rezultātu popularizēšana; nodrošināta KISC līdzdalība projekta partneru sanāsmēs un projektu noslēdzošo dokumentu - politikas plānošanas dokumentu un rekomendāciju sagatavošanā un izplatīšanā.
- Eiropas reģionālās attīstības fonda Nacionālās programmas "Elektroniskās pārvaldes infrastruktūras bāzes attīstība un pilnveidošana" projekts "Kultūras mantojuma satura digitalizācija (2.kārta)" ilgtspējas nodrošināšana. Pārskata periodā galvenās veiktās aktivitātes: Autortiesību pārvaldības un licencēšanas sistēma (APLIS IS) darbības nodrošināšana; Kultūras mantojuma integrācijas platformas (APLIS, NMKK, Filmas.lv, VVAIS, Raidi.tv) darbības nodrošināšana; Filmas.lv platformas darbības nodrošināšana.

- Piecu valsts nozīmes informācijas sistēmu sistēmas pārziņa un/vai turētāja funkciju nodrošināšana: Bibliotēku informācijas sistēma ALEPH. Sistēmas pārzinis un sistēmas turētājs; Latvijas digitālā kultūras karte. Sistēmas pārzinis un sistēmas turētājs. MK noteikumu Nr. 291 "Noteikumi par oficiālās statistikas apkopošanu kultūras jomā" 3.punkts nosaka, ka "Aizpilda elektroniskajā datubāzē "Latvijas kultūras datu portāls" (turpmāk – elektroniskā datubāze) tīmekļvietnē www.kulturasdati.lv."; Vienotā valsts arhīvu informācijas sistēma. Sistēmas turētājs kopā ar Latvijas Nacionālo arhīvu; Nacionālā muzeju krājuma kopkataloga informācijas sistēma. Sistēmas pārzinis un sistēmas turētājs. Sk. arī MK noteikumus Nr. 956 Noteikumi par Nacionālo muzeju krājumu; Mašintulkošanas sistēma Hugo.lv ERAF projekta ietvaros pārveidota par platformu un ir valsts IKT mērķarhitektūras būtisks arhitektūras elements. Platforma papildināta ar virtuālo asistentu funkcionalitāti.
- Nodrošināta Vienotās valsts arhīvu informācijas sistēmas darbība. KISC nodrošina: sistēmas tehnisko resursu nepārtrauktu darbību; sistēmas tehnisko administrēšanu; Latvijas Republikas un iekšējos normatīvajos aktos noteikto informācijas un komunikācijas tehnoloģiju sistēmu drošības prasību ievērošanu (t.sk. risku analīze, darbības nepārtrauktības un atjaunošanas plāna izstrāde, lietošanas noteikumu izstrāde); vienotā lietotāju palīdzības dienesta darbību; sadarbību ar sistēmas uzturētāju. Lietotāju palīdzības dienesta darbības ietvaros 2023. gada laikā ir apstrādāti Latvijas Nacionālā arhīva lietotāju iesniegtie 146 pieteikumi, sistēmas uzturētājam ir iesniegti 68 pieteikumi. Ir veikta sistēmas uzturētāja veikto sistēmas kļūdu labojumu un izmaiņu pieprasījumu 4 piegāžu testēšana. Ir īstenoti 4 izmaiņu pieprasījumi jaunas funkcionalitātes izstrādei. Sistēmas iekšējo lietotāju skaits 2023. gadā – 2139 (1607 no tiem iestāžu lietotāji).
- Nacionālā muzeju krājuma kopkataloga informācijas sistēmas darbības nodrošināšana: Nacionālā muzeju krājuma kopkatalogs (NMKK) tiek aktīvi lietots Latvijas akreditētajos muzejos; 2023.gadā NMKK informācijas sistēmu kopumā lieto 139 Latvijas akreditētie muzeji un to filiāles; Šobrīd NMKK (<https://www.nmkk.lv/>) ir informācija par gandrīz 29,5% (1,97 miljoni) no kopējā skaita (~ 6,7 miljoni) muzeju priekšmetu; Lietotāju palīdzības dienesta darbības ietvaros 2023.gada laikā ir atrisināti 608 pieteikumi no muzeju lietotāju pieteiktajiem 753 pieteikumiem, sistēmas uzturētājam pieteikti un atrisināti 60 problēmpieteikumi; Sistēmas iekšējo lietotāju skaits 2023. gadā – 841.
- Nodrošināta projektu „Mašintulkošana” un “Mašintulkošana 2.kārta” ilgtspēja: Izmantojot projektā izveidotās tehnoloģijas, projekta ietvaros “Mašintulkošana” uz Hugo.lv bāzes izveidota jauna valodas tehnoloģiju platforma - tā nodrošina automatizētu tulkošanu, runas atpazīšanu un runas sintēzi, virtuālo asistentu pakalpojumu, latgaliešu rakstu valodas pareizrakstības pārbaudi, kā arī dažādus rīkus daudzvalodu atbalstam e-pakalpojumos; Mašintulkošanas sistēma kopā ar Runas atpazīšanas sistēmu integrēta vairākās mājas lapās un sistēmās, kā piemēram: Valsts ieņēmumu dienesta EDS, valsts un pašvaldību pakalpojumu portālā Latvija.lv, Tīmekļvietņu vienotajā platformā, jaunatne.gov.lv, Latvijas Valsts radio un televīzijas centra lapā (LVRTC) , Latvijas Bankai, Valsts Vides dienestam, Rīgas Tehniskai universitātei, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijā (ACROSS-VARAM) projektam, Preiļu novada Bērnu un jauniešu centram u.c. Tāpat ir izsniegta piekļuve diviem nekomerciāliem privātpersonu projektiem; 2023. gadā valodas tehnoloģiju platforma Hugo.lv apmeklēta 1,6 miljonu reižu, tajā veikti 14 miljoni tulkošanas pieprasījumi un iztulkoti 338 miljoni vārdu, sistēmā iestrādātie balss tehnoloģiju rīki izmantoti veicot vārdu atpazīšanu runā 53 miljoni vārdu, savukārt, izmantojot runas sintēzes funkciju, izrunāti 138 miljoni vārdu un atpazīti audio 8870 stundu garumā; Kopā Hugo.lv sistēmā izvietoti ir 37 virtuālie asistenti, no tiem 19 ir publiskoti mājas lapās; Virtuālais asistents Zintis publiskots 54 Valsts pārvaldes iestādēs; 2023. gadā ir noorganizēti un novadīti 3 Labās prakses vebināri Valsts pārvaldes iestādēm, kuras apmāca virtuālo asistentu Zinti. Kopā piedalījušies ap 170 dalībnieki; 2023. gadā ir noorganizētas un novadītas ap 8 apmācības jaunajām iestādēm, un iestādēm, kuras jau apmāca virtuālos asistentus; 2023 .gada 30. novembrī Latvijas Informācijas un Komunikācijas tehnoloģijas asociācija (LIKTA) konferencē tika paziņots uzvarētājs kategorijā "Valsts digitālā transformācija" SISTĒMAS - augstāko apbalvojumu "Platīna pele 2023" ieguva Virtuālo asistentu platforma HUGO.LV (projekta īpašnieks - Kultūras informācijas sistēmu centrs, Projekta izstrādātājs - Tilde).
- KISC nodrošina projekta „Latvijas radio audio materiālu un Latvijas televīzijas audiovizuālo materiālu digitalizācija” rezultātu ilgtspēju: Veikta digitalizēto video un audio ierakstu portāla (<http://www.diva.lv/>), kas satur video (10% no LTV arhīviem, 4’200h, 1963.-2012.gadu ieraksti) un audio materiālus (15% no LR fonotēkas, 3’818h, 1940.-2004. gadu ieraksti), uzturēšana un nodrošināta palīdzības sniegšana lietotājiem, risinot lietotāju pieteiktos problēmu pieteikumus un sniedzot konsultācijas.

- Projekta „Valsts vienotā bibliotēku informācijas sistēma” (turpmāk – VVBIS) realizēšana. 2023. gadā piešķirto valsts budžeta līdzekļu ietvaros turpināts darbs, lai sasniegtu galveno mērķi – izveidot saskaņotu valsts un publisko bibliotēku informācijas sistēmu, sniegt universālus informācijas pakalpojumus lasītājiem gan informācijas meklēšanā, gan nepieciešamo grāmatu, publikāciju, izziņu un dokumentu piekļuves nodrošināšanā no Latvijas un starptautiskiem informācijas avotiem. Atbilstoši plānotajam, galvenie īstenotie pasākumi 2023. gadā: Bibliotēku informācijas sistēma: Līdz ar bibliotēku informācijas sistēmas ieviešanu, izveidota bāze informācijas sistēmu vienotai izmantošanai bibliotēku tīklā; Izveidota bibliotēku resursu vienotā datu bāzes sistēma; Vairāk kā 79% no visām Latvijas bibliotēkām savā darbā lieto integrēto bibliotēku informācijas sistēmu, kas nodrošina Latvijas iedzīvotājiem universālā informācijas pakalpojuma pieejamību; Turpināts darbs pie aktivitātes “3TD e-grāmatu bibliotēka” pašvaldību publisko bibliotēku lietotājiem, kas nodrošina iespēju arī 2023. gadā e-grāmatas lasīt attālināti savā viedierīcē vai datorā visiem aktīvajiem un autorizētajiem pašvaldību publisko bibliotēku lietotājiem. Kopumā ir pieejamas 790 e-grāmatas. “3TD e-grāmatu bibliotēkas” aktīvo lasītāju skaits 12 mēnešos ir palielinājies par 2200 un sasniedz jau 19 000 un e-grāmatas ir lasītas 156 000 reizes, kas 12 mēnešos ir palielinājies par 29 000 reizēm. Tehniskās infrastruktūras izveide: Nodrošināta vienotā datu pārraides tīkla pieslēgumu kvalitatīva darbība vairāk kā 780 pašvaldību publiskajās bibliotēkās, to filiālēs un ārējos izsniegšanas punktos saskaņā ar līgumu starp KISC, VARAM un SIA “Tet”; Turpināta iepirkuma līguma izpilde, kā rezultātā 2023. gadā nodrošināta vienotā datu pārraides tīkla kvalitatīva darbība visās pašvaldību publiskajās bibliotēkās, to filiālēs un ārējos izsniegšanas punktos; Realizēta iepirkuma procedūra vienotā datu pārraides tīkla pakalpojuma nodrošināšanai nākamajiem 3 gadiem no 2024. līdz 2026. gadam; Nodrošināta vienotā bibliotēku tehniskā atbalsta centra pieejamība, kas pieņem visus ar tehniskajām problēmām saistītus pieteikumus no visām publiskajām bibliotēkām. Problēmu pieteikumi tiek fiksēti vienotā reģistrā, kā arī tiek kontrolēta problēmu risināšanas gaita, kas uzskatāms par labu panākumu bibliotēkas lietotāju apkalpošanas kvalitātes uzlabošanā; Turpināts darbs pie informācijas sistēmu infrastruktūras optimizācijas un lietotāju atbalsta pakalpojumu nodrošināšanas pašvaldību publiskajās bibliotēkās; Nodrošināta valsts nozīmes un reģionālo kopkatalogu un to tehniskās infrastruktūras kvalitatīva darbība; Notiek centralizēta datoru administrēšana (programmatūras atjaunināšana, instalēšana, nevēlamas programmatūras dzēšana un datoru sakopšana, kā arī printeru pievienošana), kas ļoti nepieciešama bibliotēkās, kurās nav vietējo IT administratoru; Izmantojot grupu politiku definēti grupu politikas noteikumi, kādus nepieciešams piemērot infrastruktūrai dotajā brīdī. Tādējādi bibliotēku apmeklētāji nevar veikt kaitnieciskas darbības datoros, kā arī mainīt to iestatījumus vai konfigurāciju atbilstoši saviem ieskatiem.
- Elektroniskās publikācijas Latvijas bibliotēkām. Elektroniskās publikācijas Latvijas bibliotēkām (pašvaldību publiskajām bibliotēkām, valsts nozīmes, zinātniskajām un speciālajām bibliotēkām, kā arī koledžu un vairāku zinātnisko institūtu bibliotēkām) tiek nodrošinātas VVBIS projekta ietvaros. Bibliotēkām tiek piedāvāta datubāzu abonēšana ar atvieglotiem noteikumiem, kas aptver abonēšanas maksu atlaides un speciālos piedāvājumus, turklāt ir iespēja izmantot datubāzu bezmaksas izmēģinājumus, piedalīties resursu lietošanas apmācībās un informatīvajos vebināros. KISC ir starptautiskās bezpeļņas organizācijas EIFL (Electronic information for Libraries) un starptautiskā bibliotēku konsorcijs koalīcijas ICOLC (International Coalition of Library Consortia) nacionālais pārstāvis. Tādējādi KISC administrē un koordinē starptautisko datubāzu abonēšanu un resursu pieeju, kā arī nodrošina informācijas apriti starp izdevēju un lietotāju. KISC sadarbībā ar SIA Tilde un SIA Lursoft visām Latvijas pašvaldību publiskajām bibliotēkām nodrošina bezmaksas pieeju Letonika.lv un LURSOFT Laikrakstu bibliotēkas datubāzēm, kuras ir pieejamas VVBIS tīklā visā Latvijas teritorijā; Pārskata periodā šis pakalpojums bija pieejams visu reģionu galveno un pagasta bibliotēku lietotājiem, pavisam 495 pašvaldību publisko bibliotēku lietotājiem; Augstas kvalitātes pasaules līmeņa datubāzes svešvalodās tiek abonētas EIFL Licencēšanas programmas ietvaros; Latvijas bibliotēku lietotājiem nodrošināta pieeja 16 elektronisko resursu datubāzēm: 3 nacionālās datubāzes latviešu valodā (Letonika, Lursoft, Leta); 13 starptautiskās datubāzes angļu valodā (ACM Digital Library, Britannica Online, Cambridge Journals Online, EBSCO National package, EBSCO Academic package, Emerald, ProQuest, SAGE, Wiley Cochrane Library, Wiley Journals, Taylor&Francis Ebooks un citas). Noslēgti 10 Licences līgumi ar elektronisko datubāžu resursu izdevējiem/turētājiem un 65 apakšlicences līgumi ar bibliotēkām, pašvaldībām, mācību iestādēm un citām institūcijām par datubāžu resursu pieeju un izmantošanu; 2023. gadā programmas dalības bibliotēkām tika nodrošināta 20 jaunu datubāžu bezmaksas izmēģinājuma pieeja. Lietotāji varēja izmantot ProQuest Technology Collection, ProQuest Art, Design & Architecture Collection,

EBSCO Ebook Academic Complete, Taylor & Francis eBooks Collection, Bloomsbury eBooks, MEDLINE Ultimate, CINAHL Ultimate, CAB Abstracts with Full Text, Veterinary Source, Central@Eastern European Academic Source, EBSCO eBook Public Library Collection, Science Reference Center, MasterFILE Premier, HeinOnline, EBSCO Education Source Ultimate u.c. Resursu pieeju izmantoja 103 bibliotēkas; Pastāvīgi notikusi aktīva komunikācija ar datubāzu pārstāvjiem par piedāvāto resursu saturu, apjomu, kvalitāti un to atbilstību bibliotēku vajadzībām. 2023. gada nogalē bibliotēkām nosūtīti 24 dažādu datubāzu abonēšanas cenu piedāvājumi.

- Turpināts darbs pie aktivitātes “3TD e-grāmatu bibliotēka” pašvaldību publisko bibliotēku lietotājiem, kas nodrošina iespēju arī 2023. gadā e-grāmatas lasīt attālināti savā viedierīcē vai datorā visiem aktīvajiem un autorizētajiem pašvaldību publisko bibliotēku lietotājiem. Kopumā ir pieejamas 699 e-grāmatas. “3TD e-grāmatu bibliotēkas” aktīvo lasītāju skaits 12 mēnešos ir palielinājies par 1900 un sasniedz jau 20 000 un e-grāmatas ir lasītas 155 690 reizes.

- Apmācības. Notikuši 77 datubāzu apmācību un informatīvi vebināri. Visu lielāko datubāzu pārstāvji organizējuši gan klātienē, gan attālinātos resursu izmantošanas apmācību un informatīvos seminārus/vebinārus. Vislielāko aktivitāti izrādījuši EBSCO datubāzes pārstāvji, piedāvājot bibliotekāriem un gala lietotājiem plaša tematiskā aptvēruma tiešsaistes vebinārus dažādām interesentu grupām; Gada laikā notikuši vairāki nozīmīgi pasākumi. Lielu uzmanību piesaistīja tiešsaistes vebinārs “KISC piedāvātie e-resursi Latvijas bibliotēkām”, kuru 2.02.2023. organizēja Centrs sadarbībā ar SIA “Tilde” un SIA “LURSOFT IT”, kas pārstāv Letonika.lv un Laikrakstu bibliotēka News.lv datubāzes. Pasākuma mērķis - aktualizēt VVBIS tīklā piedāvāto e-resursu saturu, kas visām pašvaldību bibliotēkām ir pieejams bez maksas, savukārt speciālās un zinātniskās bibliotēkas šos resursus var abonēt ar maksas atlaidi. Pasākumam tiešsaistē bija pieslēgušies 640 dalībnieki; Sadarbībā ar kompāniju EBSCO Information Services 21.03.2023. Kultūras informācijas sistēmu centra Mācību klasē notika klātienē informatīvs seminārs “EBSCO Diena”. Izdevēju pārstāvēja četri lektori, kas iepazīstināja bibliotēku darbiniekus ar jaunāko sistēmas saturu un tehnoloģiski inovatīviem risinājumiem. Pasākumā piedalījās 18 bibliotēku darbinieki; Lielu interesi izraisīja EBSCO vebinārs «FOLIO: attīstības pārskats», ko prezentēja kompānijas pārstāvis Romans Pionteks, tiešsaistē bija pieslēgušies 42 dalībnieki; 12.04.2023. Latvijas Universitātes Zinātņu mājā klātienē notika Akadēmisko bibliotēku apaļā galda diskusijas, programmas koordinatore A. Sagalajeva tajā nolasīja prezentāciju “KISC abonētās datubāzes: kas jauns? Pasākumā piedalījās 28 dalībnieki, pārstāvēdami visas lielākās akadēmiskās bibliotēkas; 27.04.2023. Digitālās nedēļas 2023 ietvaros programmas koordināte A. Sagalajeva piedalījās ar prezentāciju “Datubāzu e-resursi valsts Vienotajā bibliotēku tīklā”, tiešsaistē bija pieslēgušies 107 dalībnieki; No 17.-21.09.2023. programmas koordinatore A. Sagalajeva piedalījās EIFL Ģenerālās asamblejas sanāksmē Viļņā (Lietuva), kur līdztekus citām aktivitātēm, viņa nacionālo valstu pieredzes apmaiņas sesijā prezentēja Centra realizēto projektu par Nacionālo valodu tehnoloģiju platformu NLTP (National Language Technology Platform). Pasākumā notika klātienē sarunas ar gandrīz visu ārvalstu e-resursu izdevējiem, kuru datubāzes Latvijā tiek abonētas; 4.10.2023. tiešsaistē notika Salaspils novada bibliotēkas Pierīgas reģiona publisko bibliotēku un skolu bibliotēku bibliotekārus seminārs. Programmas koordināte A. Sagalajeva tajā piedalījās ar prezentāciju “Programmas “Elektroniskās publikācijas Latvijas bibliotēkām” aktualitātes”; Pavisam pasākumos piedalījās 1665 bibliotekārie darbinieki un gala lietotāji; KISC kā nacionālais partneris iesaistījās Eiropas Komisijas iniciatīvā Digitālā nedēļa (agrākā E-prasmju nedēļa) aprīlī, ko Latvijā organizēja Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija (VARAM) sadarbībā ar Latvijas Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas asociāciju (LIKTA), un aktīvi piedalījās Digitālās nedēļas publicitātes veidošanā medijos un sociālajos tīklos. Tai skaitā KISC direktora vietnieks IKT jautājumos Jānis Ziediņš piedalījās Digitālās nedēļas atklāšanas pasākumā - augstākā līmeņa ekspertu diskusijā “Kāds būs digitālo prasmju gads Latvijā?”, kurā stāstīja par KISC ilggadējo sadarbību ar pašvaldību publiskajām bibliotēkām un bibliotēku nozīmi digitālo prasmju apguvē iedzīvotāju vidū. Digitālās nedēļas ietvaros Kultūras informācijas sistēmu centrs rīkoja arī informatīvu tiešsaistes semināru “Valsts vienotajā bibliotēku tīklā un tiešsaistē brīvpieejā pieejamie kultūras un izglītības resursi un e-pakalpojumi saziņai ar valsts pārvaldi”, kurā tika skatītas šādas tēmas: “Datubāzu e-resursi valsts Vienotajā bibliotēku tīklā, “Virtuālie asistenti un tiešsaistes resursi – mūsdienīgs izglītības process no pedagoga skatu punkta!”, “Lursoft resursi. Datu ieguve un izpēte studiju procesam”, “Valodas tehnoloģiju rīki tulkošanai un ātrai saziņai ar valsts pārvaldi”, “Latvijas Nacionālā arhīva portāla e-resursi”, “E-grāmatas - 21. gadsimta lasīšanas izaicinājums”; 2023. gadā Teams platformā Gita Jurševska organizējusi un vadījusi kopā 11 apmācības un vebinārus Hugo.lv platformas virtuālo asistentu treneriem, gan jaunām

iestādēm, gan tām, kuras jau apmācas savus virtuālos asistentus. 2023. gadā ir noorganizēti un novadīti 3 Labās prakses vebināri Valsts pārvaldes iestādēm, kuras apmāca virtuālo asistentu Zintis, kā arī ir noorganizētas un novadītas ap 8 apmācības jaunajām iestādēm, un iestādēm, kuras jau apmāca savu virtuālo asistentu, pavisam kopā pulcējot ap 200 dalībniekiem.

▪ Vienota atbalsta sniegšanas sistēma Vienotais palīdzības dienesta aptvērums – visas informācijas sistēmas, tīmekļa vietnes un portāli. Turpinot uzlabot atbalsta sniegšanu informācijas sistēmu lietotājiem, Centra atbildīgie darbinieki savas kompetences ietvaros sniedz konsultatīvas atbildes par sistēmu lietošanu, kā arī pieņem kļūdu pieteikumus par tām. Pieteikumi tiek klasificēti un pieteikti sistēmu izstrādātājiem kļūdu novēršanai. 2023. gadā saņemti un atrisināti 1469 pieteikumi. VVAIS - lietotāju palīdzības dienesta darbības ietvaros 2023. gada laikā ir apstrādāti Latvijas Nacionālā arhīva lietotāju iesniegtie 146 pieteikumi, no kuriem 68 pieteikums ir risināti kopā ar programmatūras izstrādātājiem. Ir veikta sistēmas uzturētāja veikto sistēmas kļūdu labojumu un izmaiņu pieprasījumu 5 piegāžu testēšana. Ir īstenoti 4 izmaiņu pieprasījumi jaunas funkcionalitātes izstrādei; NMKK - lietotāju palīdzības dienesta darbības ietvaros 2023. gada laikā ir apstrādāti muzeju lietotāju iesniegtie 685 pieteikumi, no kuriem 141 pieteikums ir risināti kopā ar programmatūras izstrādātājiem. Ir veikta sistēmas uzturētāja veikto sistēmas kļūdu labojumu un izmaiņu pieprasījumu 8 piegāžu testēšana. Ir īstenoti 8 izmaiņu pieprasījumi jaunas funkcionalitātes izstrādei; Ik dienu tiek konsultēti lietotāji par Hugo.lv platformā izvietotajiem sarunu botiem, 2023. gadā saņemti un apstrādāti 418 kļūdu un izmaiņu pieteikumi.

▪ CEF projekts “National Language Technology Platform” (NLTP) Nr. 2020-EU-IA-0082. Projekta mērķis ir apvienot vismodernākos valodu tehnoloģijas rīkus un risinājumus jaunā, mūsdienīgā, mākslīgā intelekta virzītā, valsts valodu tehnoloģiju platformā. NLTP integrēs visaptverošu instrumentu klāstu – tostarp tos, kas izstrādāti iepriekšējo CEF finansēto darbību un citu projektu ietvaros. Izstrādātais risinājums nodrošinās valsts pārvaldes iestādēm un plašai sabiedrībai drošu piekļuvi augstas kvalitātes instrumentiem tekstu tulkošanai – tostarp, slepenai informācijai, kā arī konfidencialo dokumentu un noteikumu tulkošanu visās vienotā digitālā tirgus valodās, efektīvā un rentablā veidā. Galvenais projekta koordinators SIA Tilde; Projekts uzsākts 2021. gada aprīlī un tika īstenots 2023. gada jūnijā. Projekta laikā Eiropas komisijas mašīntulkošanas sistēma eTranslation integrēta valodas tehnoloģijas platformā Hugo.lv un nodrošina piekļuvi plašākam valodu klāstam. Papildu Hugo.lv šobrīd pieejamas 24 ES valodas

Programmas “Kultūras mantojums” valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, euro

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2022. gadā (izpilde)	2023. gadā	
			apstiprināts likumā	izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	59 939 834	82 059 217	1.
1.1.	dotācijas	54 671 002	67 149 316	1.1.
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	4 661 624	14 463 297	1.2.
1.3.	transferti	607 209	446 604	1.3.
2.	Izdevumi (kopā)	61 044 850	82 554 769	2.
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	58 261 021	79 356 149	2.1.
2.1.1.	kārtējie izdevumi	48 876 848	65 825 607	2.1.1.
2.1.2.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	5 564 088	4 461 878	2.1.2.
2.1.3.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	15 859	10 538	2.1.3.
2.1.4.	uzturēšanas izdevumu transferti	3 804 226	9 058 126	2.1.4.
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	2 783 828	3 198 620	2.2.

BUDŽETA PROGRAMMA “KULTŪRAS PROJEKTI UN INVESTĪCIJAS”

Budžeta programmā “Kultūras projekti un investīcijas” īstenotas 6 apakšprogrammas – “Kultūras pasākumi, sadarbības līgumi un programmas”, “Valsts vienotā bibliotēku informācijas sistēma”, “Nomas maksa VAS “VNĪ” programmas “Mantojums–2018” ietvaros”, “Latvijas valsts simtgades programma”, “Mediju politikas īstenošana” un “UNESCO Latvijas Nacionālā komisija”.

Piešķirtā finansējuma ietvaros nodrošināta valsts līdzekļu sadale kultūras projektu īstenošanai, kas vērsti uz līdzsvarotu kultūras un mākslas nozaru jaunrades attīstību un kultūras mantojuma saglabāšanu valstī. Nodrošināta kultūrpolitiski nozīmīgu pasākumu finansēšana un Latvijas pārstāvniecība un līdzdalība starptautiskos pasākumos, kā arī starptautisko saistību izpilde saskaņā ar ratificētajām konvencijām un parakstītajiem līgumiem. Nodrošināta valsts nozīmes bibliotēku elektronisko kopkatalogu, nacionālās bibliogrāfijas monogrāfiju un turpinājuma izdevumu datubāzes uzturēšana un pieejamības nodrošināšana interneta lietotājiem. Nodrošināta publisko bibliotēku tehniskās infrastruktūras darbība un attīstība. Īstenotas pilsoniskās sabiedrības saliedētību, mazākumtautību un diasporas kopienu iniciatīvu atbalstošas aktivitātes.

IZCILĪBAS BALVA KULTŪRĀ UN KM BALVA KULTŪRIZGLĪTĪBĀ

- Lai izteiktu Latvijas valsts atzinību par izciliem starptautiska mēroga sasniegumiem kultūrā, kas devuši būtisku ieguldījumu Latvijas kultūras vērtību popularizēšanā, veicinājuši pozitīvu Latvijas tēlu, cēluši Latvijas prestižu pasaulē un kultūras vērtību Latvijas sabiedrībā, Kultūras ministrija ir nodrošinājusi Izcilības balvas kultūrā piešķiršanu un pasniegšanu. Tika saņemti 7 pieteikumi, izvirzot Izcilības balvai kultūrā pretendētus, kas pārstāv šādas kultūras nozares - mūziku, literatūru un grāmatniecību, vizuālo mākslu, teātri, muzejus un arhitektūru. Pieteikumus izvērtēja Nacionālā kultūras padome. Balvas pasniegšana tika rīkota sadarbībā ar Latvijas Kultūras akadēmiju. Svinīgās ceremonijas norisi Zīrgu pastā 2023.gada 11.decembrī veidoja producete Kristīne Freiberga, pasākuma režisore bija Endīne Bērziņa. Izcilības balvas kultūrā par starptautiska mēroga sasniegumiem saņēma vijolniece Vineta Sareika, arhitekti Austris Mailītis un Juris Poga, kā arī Latvijas Laikmetīgās mākslas centrs.
- 2023. gada 12. maijā organizēta KM balvas pasniegšanas ceremonija jauniešiem par sasniegumiem starptautiskos konkursos un skatēs mākslu nozarēs 2022. gadā. Balva pasniegta 52 kultūrizglītības iestāžu audzēkņiem vecumā no 10 līdz 20 gadiem, kā arī 351 viņu pedagogam un 7 koncertmeistaram.

VALSTS VIENOTĀ BIBLIOTĒKU INFORMĀCIJAS SISTĒMA

- Latvijas bibliotēku lietotājiem ir nodrošināta pieeja elektroniskajām pilntekstu datu bāzēm. Visas Latvijas pašvaldību publiskās bibliotēkas ar nodrošinātas ar Letonika.lv un SIA “Lursoft” “Laikrakstu bibliotēkas” datu bāzu bezmaksas pieeju Vienotajā bibliotēku datu pārraides tīklā.
- Nodrošināta Valsts nozīmes elektroniskā kopkataloga un reģionālo kopkatalogu kvalitatīva darbība.
- Nodrošināta vienotā bibliotēku datu pārraides tīkla kvalitatīva darbība visās pašvaldību publiskajās bibliotēkās.

KULTŪRAS INFRASTRUKTŪRA

- Sadarbībā ar LNA un VNĪ turpinās konceptuālā ziņojuma „Par Latvijas Nacionālā arhīva ēku kritisko stāvokli un turpmāko rīcību” īstenošana.
- Rakstniecības un mūzikas muzeja pārbūve un restaurācija Mārstaļu iela 6, Rīgā:
 - turpinās ēkas Mārstaļu ielā 6, Rīgā, pārbūves un restaurācijas būvdarbi.
- Pabeigta 1. un 2.kārtas Latvijas Nacionālā vēstures muzeja (Rīgas pili) restaurācija un pārbūve, ēka nodota ekspluatācijā.
- Pabeigti Jaunais Rīgas teātris, Lāčplēša iela 25, Rīgā būvdarbi, ēka nodota ekspluatācija un teātris atgriezies ēkā: Turpinājās darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 5.6.1. specifiskā atbalsta mērķa “Veicināt Rīgas pilsētas revitalizāciju, nodrošinot teritorijas efektīvu sociālekonomisko izmantošanu” projekti:

- Miera ielā 58a, Rīgā plānots izveidot starpdisciplināru izglītības, kultūras un radošo industriju atbalsta centru “TabFab”, notiek būvdarbi;
- A.Briāna ielas 13, Rīgā ēkas pārbūve (Riga Makerspace), kas paredzēta Latvijas Mākslas akadēmijas un Rīgas Dizaina un mākslas vidusskolas vajadzībā, notiek būvdarbi.
- Šķirotavas apkaimes revitalizācija (notiek būvdarbi):
- LNOB noliktavu un dekorāciju darbnīcu komplekss Lubānas ielā 80, Rīgā (Skatuves mākslu un dekorāciju darbnīcu un mēģinājuma zāļu komplekss), notiek būvdarbi.
- Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 5.5.1. specifiskā atbalsta mērķa “Saglabāt, aizsargāt un attīstīt nozīmīgu kultūras un dabas mantojumu, kā arī attīstīt ar to saistītos pakalpojumus” ietvaros turpinās projektu īstenošana, kuru ietvaros veikti ieguldījumi vairāk kā 70 dabas un kultūras mantojuma objektos.
- Energoefektivitātes projekti Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 4.2.1. specifiskā atbalsta mērķa “Veicināt energoefektivitātes paaugstināšanu valsts un dzīvojamās ēkās” 4.2.1.2. pasākuma “Veicināt energoefektivitātes paaugstināšanu valsts ēkās” otrās projektu iesniegumu atlases kārtas ietvaros. Projekta īstenošanu nodrošina VNĪ:
- VSIA “Latvijas Leļļu teātris”; projekts Nr.4.2.1.2./18/I/018 “Energoefektivitātes paaugstināšana ēkā Kr. Barona ielā 16/18”
 - Finansējums – 840 596 *euro* (85% ES fondu (ERAF) un 15% VB finansējums);
 - pabeigti būvdarbi, ēka nodota ekspluatācijā un teātris atgriezies ēkā.
- VSIA “Valmieras drāmas teātris”, projekts Nr.4.2.1.2./18/I/019 “Energoefektivitātes paaugstināšana Valmieras drāmas teātrī Lāčplēša ielā 4, Valmierā”. Ēkas energoefektivitātes paaugstināšana un pielāgošanu mūsdienīga teātra darbībai - I kārtā - energoefektivitātes risinājumi ēkā.
 - finansējums: 3 781 275 *euro* (4.2.1.2. pasākuma finansējums, t.sk. ERAF finansējums 85%, valsts līdzfinansējums 15%);
 - Notiek būvdarbi.
- Rīgas cirka ēka Merķeļa ielā 4, Rīgā:
 - projekta īstenošana pabeigta, ēka atvērta apmeklētājiem.
- Latvijas Nacionālā mākslas muzeja izstāžu zāles “Arsenāls” Torņa ielā 1, Rīgā, notiek darbs pie finansējuma piesaistes projekta īstenošanai.
- Turpinās darbs pie nacionālās koncertzāles projekta īstenošanas, noslēdzies metu konkurss un uzsākts darbs pie Latvijas Laikmetīgā mākslas muzeja projekta īstenošanas.
- Uzsākta projektu īstenošana Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna 1.2. reformu un investīciju virziena “Energoefektivitātes uzlabošana” 1.2.1.4.i. investīcijas “Energoefektivitātes uzlabošana valsts sektora ēkās, t. sk. vēsturiskajās ēkās” ietvaros.

UNESCO LATVIJAS NACIONĀLĀ KOMISIJA

- 2023. gada UNESCO LNK darbība balstīta vidēja termiņa plānošanas dokumentā – [UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas darbības stratēģija 2022.–2029. gadam](#), un tajā noteiktajos stratēģiskajos mērķos, rīcības virzienos un plānošanas perioda sasniedzamajos rezultātos.
- UNESCO LNK koordinēja un nodrošināja Latvijas dalību dažādās UNESCO starpvaldību institūcijās un pasākumos: UNESCO nacionālo komisiju Eiropas reģiona 7.sanāksmē un Baltijas valstu UNESCO nacionālo komisiju sanāksmē, UNESCO Ģenerālās konferences 42.sesijā, UNESCO Konvencijas par pasaules kultūras un dabas mantojuma aizsardzību Ģenerālās asamblejas 24. sesijā un globālā izglītības ilgtspējīgai attīstībai tīkla 2030 (ESD-Net 2030) sanāksmē. Koordinēja arī citu Latvijas valsts un pašvaldību institūciju un nevalstisko organizāciju līdzdalību UNESCO starptautiskos dažāda līmeņa pasākumos, t.sk. Latvijas ievēlēšanu UNESCO Starpvaldību komitejā kultūras izpausmju daudzveidības aizsardzībai un veicināšanai 2023. gada jūnijā, un UNESCO Kultūras un māksla izglītības ietvardokumenta starptautiskajās konsultācijās.
- Tika īstenots UNESCO Līdzdalības programmas 2022.–2023. gadam finansiāli atbalstītais projekts “Kultūras iedzīvināšana: kultūrpratība mantojuma saglabāšanai un izmantošanai digitālajā laikmetā”, kura mērķis bija iesaistīt jauniešus vietējās kultūras un valodu bagātības iepazīšanā, izstrādāt mācību materiālu par kultūrpratību un veicināt ANO Starptautiskās pirmiedzīvotāju valodu desmitgades atpazīstamību.

Projekta ietvarā tika sagatavots [metodiskais materiāls par kultūrpratības veicināšanu jauniešiem](#), notika semināri par kultūrpratības tēmu skolotājiem, skolēniem, studentiem un jaunatnes nevalstisko organizāciju pārstāvjiem un 2023. gada 19. oktobrī tika rīkota UNESCO LNK sadarbības tīklu konference “Kultūrprātība sadarbībai: kopīgas valodas meklējumos”. Savukārt projekta „Muzeji, bibliotēkas un Ilgtspējīgas attīstības mērķi: kopēju pieeju pielāgošana lokālā mērogā” mērķis bija veidot jaunas partnerības starp Latvijas, Gruzijas, Igaunijas, Moldovas un Lietuvas bibliotēkām un muzejiem darbam ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem un izstrādāt metodoloģiju Ilgtspējīgas attīstības mērķu lokalizēšanai muzejos un bibliotēkās. Projekts tika īstenots sadarbībā ar Latvijas Muzeju biedrību un Latvijas Bibliotēku biedrību un tā laika notika studiju vizītes Igaunijā, Lietuvā, Gruzijā un Moldovā, savukārt 2023. gada 27. septembrī Rīgā tika organizēta starptautiska konference “Ilgtspējīgas attīstības mērķu lokalizēšana muzejos un bibliotēkās II” un tika sagatavota projekta tēmai atbilstoša [elektroniska publikācija](#).

- 2023. gada rudenī UNESCO Ģenerālās konferences 42.sesijā tika pieņemts lēmums UNESCO svinamo gadadienu 2024.-2025. gada kalendārā iekļaut Latvijas pieteikumus - Krišjāņa Valdemāra 200. gadadienu (2025. gads) un Pirmās latviešu valodā iespiestās grāmatas 500. gadadienu (2025. gads), kurus sagatavoja UNESCO LNK sadarbībā ar atbildīgajām Latvijas institūcijām. 2023. gadā turpinājās kultūras mantojuma izzināšanas akcija “Apvidvārdu talka”, kas tika rīkota sadarbībā
- UNESCO LNK 2023. gadā nodrošināja regulāru informācijas apmaiņu un konsultatīvu atbalstu nozaru ministrijām un ekspertiem saistībā ar UNESCO pozīciju un darbībām kultūras un ilgtspējīgas attīstības jomā un īpaši pievēršoties UNESCO pasaules kultūrpolitikas un ilgtspējīgas attīstības konferences MONDIACULT 2022 [noslēguma deklarācijai](#). 2023. gada 16. jūnijā notika UNESCO LNK Asamblejas sēde, kurā uzmanība tika veltīta kultūrai ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķos līdz 2030. gadam un šo mērķu sasaisti ar Latvijas kultūrpolitiku un ieviešanas iespējām Latvijā. Savukārt 2023. gada 29. septembrī Kultūras ministrija sadarbībā ar UNESCO LNK un Latvijas Kultūras akadēmiju rīkoja semināru “Starpnozaru sadarbība ANO ilgtspējīgas attīstības mērķu (IAM) sasniegšanā”, kurā piedalījās nozaru ministriju pārstāvji.
- Lai veicinātu Latvijas muzeju, bibliotēku, arhīvu un galeriju partnerību un kapacitāti darbā ar kopienām un iesaisti Ilgtspējīgas attīstības mērķu īstenošanā, Latvijas Muzeju biedrība un Latvijas Bibliotēkāju biedrība sadarbībā ar British Council pārstāvniecību Latvijā un UNESCO LNK 2023. gada nogalē uzsāka apmācību kursu “Mēs savai kopienai”. Apmācību cikla mērķis - sniegt teorētiskas zināšanas un bagātinošu pieredzi, lai iedrošinātu kultūras un atmiņas institūciju speciālistus veidot pozitīvas pārmaiņas savās kopienās, iesaistot dažādus kopienas pārstāvjus un veicinot kopienas saliedētību.
- No 2023. gada 14.-21. oktobrim tika rīkota ikgadējā UNESCO nedēļa Latvijā, kas ir platforma dažādu institūciju un nozaru sadarbībai, starptautiskas un nacionālas pieredzes, viedokļu un ideju apmaiņai, kā arī jaunu iniciatīvu īstenošanai, iedvesmojoties no UNESCO izceltajām vērtībām, gan nacionālā, gan starptautiskā mērogā. 2023. gada UNESCO nedēļas Latvijā vadmotīvs bija “No paaudzes paaudzē” un tā tika veltīta UNESCO Konvencijas par nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanu 20. gadadienu. Nedēļu UNESCO LNK rīkoja sadarbībā ar Latvijas Nacionālo kultūras centru un kopienām, kuru mantojums iekļauts UNESCO un Latvijas nemateriālā mantojuma sarakstos. Tās laikā notika izglītojoša kampaņa “No paaudzes paaudzē” sociālo tīklu platformā “Facebook” un tiešsaistes erudīcijas spēle “UNESCO viktorīna”, ko UNESCO LNK rīkoja sadarbībā ar erudīcijas spēļu rīkotāju “Lielā viktorīna”. Tika publiskots arī UNESCO LNK un Latvijas Nacionālā kultūras centra nemateriālajam kultūras mantojumam veltīts [video](#), kurā atrodama informācija par dažādām dzīvā jeb nemateriālā kultūras mantojuma izpausmēm un praksēm pasaulē un Latvijā.
- UNESCO LNK sadarbībā ar Kultūras ministriju organizēja UNESCO ģenerāldirektors vietnieka kultūras jomā Ernesto Ottones vizīti Latvijā, kas notika XXVII Vispārējo latviešu Dziesmu un XVII Deju svētku laikā 2023. gada 8.-9. jūlijā, jo Baltijas dziesmu un deju svētku tradīcija ir iekļauta UNESCO Reprezentatīvajā cilvēces nemateriālā kultūras mantojuma sarakstā.
- 2023. gadā turpināja darboties UNESCO LNK tīkls “Stāstu bibliotēkas”, kura mērķis ir veicināt nemateriālā kultūras mantojuma, jo īpaši stāstniecības, saglabāšanu un tālāk nodošanu caur neformālo izglītību. 20. martā notika UNESCO LNK rīkots seminārs “Identitātes ainavas: antroponīmu stāsti”, kurā tika „Stāstu bibliotēkas” pārstāvji un stāstnieki pārrunāja 2022. gadā īstenotās aktivitātes un nākotnes ieceres.
- 2023. gada 14. decembrī UNESCO LNK un Latvijas Stāstnieku asociācija sadarbībā ar Latvijas Nacionālo kultūras centru un Latvijas Universitātes Literatūras, folkloras un mākslas institūtu rīkoja gadskārtējo Latvijas stāstnieku konferenci. VIII Latvijas stāstnieku konferences “Identitātes dinamika starp es un mēs: stāsts kā

sociālās iesaistes rīks” mērķis bija rosināt līdzdalību savas kultūrtelpas apzināšanā un bagātināšanā, veicinot kopienas locekļu dialogu – kā, rīku izmantojot, stāstu.

- 2023. gada 15. februārī UNESCO LNK sadarbībā ar Saeimas Izglītības, kultūras un zinātnes komisiju un Sociālo un darba lietu komisiju, Nacionālo kultūras mantojuma pārvaldi un ICOMOS Latvija rīkoja starptautisku semināru politikas plānotājiem un kultūras mantojuma profesionāļiem [“Klimats, kultūra, dzīves kvalitāte”](#). Starpnozaru seminārā tika diskutēts par klimata pārmaiņu izaicinājumiem un kultūras lomu to risināšanā un dzīves kvalitātes veidošanā.

- UNESCO programmas “Pasaules atmiņa” starptautiskajā reģistrā 2023. gadā tika iekļauta Vācijas, Beļģijas, Dānijas, Igaunijas, Polijas un Latvijas kopīgā dokumentārā mantojuma nominācija “Hanzas vēstures dokumenti”, ko veido 21 dokuments. Tie ļauj izprast, kā Hanzas tirgotāju apvienība, ko veidoja aptuveni 200 pilsētu plašs tīkls, ietekmēja Ziemeļeiropas reģiona attīstību no 12. līdz 17. gadsimtam. Divi no nominācijas dokumentiem glabājas Latvijas Nacionālajā arhīvā. 2023. gada 29. novembrī Latvijas Nacionālais arhīvs sadarbībā ar UNESCO LNK rīkoja konferenci “Hanzas vēstures dokumenti – UNESCO programmas “Pasaules atmiņa” starptautiskajā reģistrā”, kurā piedalījās Latvijas arhīvu speciālisti un atmiņas institūciju darbinieki.

- 2023. gadā UNESCO programmas „Pasaules atmiņa” starptautiskajam reģistram tika pieteikta nominācija „Gulagā rakstītas vēstules uz bērza tāss (1940 – 1965)”, kuru vairāku gadu garumā sagatavoja atmiņas institūcijas Latvijā, Lietuvā, Polijā, Igaunijā un Ukrainā. Nominācijā, kas sagatavota sadarbībā ar visu piecu valstu UNESCO nacionālajām komisijām, tostarp ar UNESCO LNK, iekļauti 148 dokumenti, kas tapuši no 1940. līdz 1965. gadam iespaidīgajā padomju represiju sistēmā, ko pazīstam ar nosaukumu Gulags. Lēmums par nomināciju tiks pieņemts 2025. gadā.

- ANO Starptautiskās Pirmiedzīvotāju valodu desmitgades (2022.-2032.) ietvaros, kuras mērķis ir vērst uzmanību uz pirmiedzīvotāju valodu izzušanu un nepieciešamību tās saglabāt, veicinot pirmiedzīvotāju iespējas savas valodas izmantošanā un, lai popularizētu Latvijas lībiešu saknes un lībiešu mantojumu latviešu valodā, Latvijas kultūrtelpā un ainavā, LU Lībiešu institūts sadarbībā ar UNESCO LNK un Latvijas Nacionālo kultūras centru 2023. gadu pasludināja par Lībiešu mantojuma gadu. Viens no gada centrālajiem notikumiem bija Lībiešu mantojuma diena, kas tika atzīmēta 2023. gada 26. martā un tas noslēdzās 16. decembrī ar Lībiešu dienu Latvijas Nacionālajā bibliotēkā. Tajā tika atklāts arī UNESCO LNK, Latvijas Nacionālā kultūras centra un Latvijas Universitātes Lībiešu institūta kopīgi veidotais 2024. gada kalendārs, kurā ir atskats uz Lībiešu mantojuma gada norisēm.

- 2023. gadā no 24. līdz 31. oktobrim notika ikgadējā UNESCO Pasaules medijpratības un informācijpratības nedēļa. Nedēļas mērķis ir veicināt medijpratības un informācijpratības attīstību dažādās sabiedrības vecuma grupās, lai uzlabotu cilvēku kritiskās domāšanas prasmes informācijas, mediju un tehnoloģiju jautājumos, kā arī sekmētu pilsonisko līdzdalību, pašizpausmi, ekonomisko attīstību un cīņu ar dezinformāciju un maldinošu informāciju. 2023. gada nedēļas tēma bija mediju un informācijas pratība digitālajā telpā, kā arī kolektīvā globālā darba kārtība. Latvijā Pasaules medijpratības un informācijpratības nedēļas norišu organizēšanā ir iesaistīta Valsts kanceleja, Kultūras ministrija, UNESCO LNK un citas organizācijas un tās laikā tika rīkoti dažādas aktivitātes.

- 2023. gada 12. decembrī Vidzemes Augstskola sadarbībā ar Ārlietu ministriju un UNESCO LNK organizēja starptautisku sarunu laboratoriju par medijpratību un kognitīvajiem aspektiem mākslīgā intelekta laukumā. Tās mērķis bija veicināt sabiedrības izpratni par izziņas procesiem, kas saistīti ar medijpratību un to, kā mākslīgais intelekts un mūsdienu tehnoloģijas ietekmē mediju satura veidošanu un patērēšanu.

- Pārskats par UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas darbību 2023. gadā:

<https://www.unesco.lv/lv/media/1485/download?attachment>

DALĪBA ZIEMEĻVALSTU UN BALTIJAS VALSTU MOBILITĀTES PROGRAMMĀ “KULTŪRA”

- Ziemeļvalstu un Baltijas valstu mobilitātes programma „Kultūra”, kuru kopīgi finansē Ziemeļvalstis un Baltijas valstis, un administrē Ziemeļvalstu Kultūras punkts Helsinkos, Somijā, 2023. gadā turpināja sniegt atbalstu mākslinieku rezidencēm, profesionālu mākslinieku un kultūras darbinieku mobilitātei dažādās mākslas nozarēs, kā arī ilgtermiņa un īstermiņa sadarbības tīklu izveidei.

- Latvijas ieguvumi, piedaloties Ziemeļvalstu un Baltijas valstu mobilitātes programma „Kultūra” ir nozīmīgi – ar tās palīdzību veicināta gan mākslinieku un kultūras darbinieku mobilitāte, kā arī sekmēta NVO

reģionālā sadarbība un izveidoti jauni vērtīgi kontakti. Programmas sniegtais atbalsts ir ļoti būtisks un tiek augstu novērtēts gan no individuālu Latvijas kultūras darbinieku, gan kultūras institūciju puses.

- Pēc tam, kad 2023. gada nogalē Ziemeļvalstu un Baltijas mobilitātes programma „Kultūra” tika pagarināta vēl uz trim gadiem (2024.–2026.gads), programmas jaunajam darbības periodam katrai valstij bija nepieciešams nominēt jaunus žūrijas ekspertus. No Latvijas pieteiktajiem četriem ekspertu kandidātiem Ziemeļvalstu un Baltijas valstu mobilitātes programmas „Kultūra” žūrijai kā Latvijas eksperts tika izraudzīts Egīls Šēfers, kurš darbosies ekspertu grupā, kas vērtēs individuālos mobilitātes pieteikumus.
- 2023. gadā no visiem 147 iesniegtajiem pieteikumiem atbalstu no Ziemeļvalstu un Baltijas valstu mobilitātes programmas „Kultūra” atbalstu 99 255 *euro* apmērā saņēma 42 Latvijas iesniegtie projekti.
- Radošo braucienu modulī no 120 pieteikumiem piešķirtas 39 stipendijas, kuru saņēmēji ir: Laine Kristberga, Pēteris Vaickovskis, Jānis Kurševs, Ieva Putniņa, Mārtiņš Miļevskis, Līga Spunde, Normunds Ķīsis, Laima Jaunzema, Agate Pooka, Agnese Pauniņa, Krišjānis Sants, Rihards Efeja-Lībietis, Aksels Kaulakāns, Elīna Vītola, Toms Burāns, Katrīna Dūka, Mētra Saberova, Ilze Vēze-Balode, Laura Šterna, Agnese Krivade, Iveta Pole, Ieva Niedre, Ance Strazda, Paula Pļavniece, Klāvs Mellis, Reinis Boters, Āris Matesovičs, Anna Ulberte, Jette Loona Hermanis, Katrīna Neiburga, Karīna Zeļonka, Martina Buhagiar, Enigma Atholde, Niko Blūmane, Lilita Dunska, Ance Pudāne, Ingūna Levša, Laima Jaunzema, Ieva Jakuša ar kopējo atbalsta summu 47 255 *euro* apmērā.
- Sadarbības tīklu veidošanas modulī no 19 iesniegtajiem pieteikumiem atbalstu saņēma 3 īstermiņa projekti: *Cindy & Kate - Baltic grassroots live music platform 2023*, *Baltic lines : reflections on urban transformation and connectivity along rail Baltic's passage* un *Baltic Dance Platform* par kopējo atbalsta summu 52 000 *euro*.
- Papildus vēl 10 Latvijas institūcijas darbojās citu valstu apstiprinātos tīklu sadarbības projektos.
- Kopš 2021. gada Ziemeļvalstu Kultūras un mākslas programmas finansējums ir pieejams projektu pieteicējiem no visas pasaules. No Latvijas atbalstu 2023. gadā ieguva 2 projekti: *Expanding North* un *Witches revisited: Exploration of otherness through feminine archetypes*, kopējā atbalsta summa 54 680 eiro.
- Ikgadējā Ziemeļvalstu Literatūras nedēļa norisinājās no 13. - 19. novembrim un kopā pulcēja 312 bibliotēkas no visiem Latvijas novadiem.

**Programmas “Kultūras projekti un investīcijas”
valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, euro**

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2022. gadā (izpilde)	2023. gadā	
			apstiprināts likumā	izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	20 441 288	12 372 771	10 970 145
1.1.	dotācijas	20 441 288	12 372 771	10 970 145
1.2.	transferti	0	0	0
2.	Izdevumi (kopā)	20 441 288	12 372 771	10 970 145
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	15 007 827	11 190 875	9 238 271
2.1.1.	kārtējie izdevumi	4 642 192	5 353 675	4 576 266
2.1.2.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	10 048 464	5 461 419	4 189 953
2.1.3.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	58 343	67 382	67 085
2.1.4.	uzturēšanas izdevumu transferti	258 828	308 399	404 966
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	5 433 461	1 181 896	1 731 874

**Apakšprogrammas “Kultūras pasākumi, sadarbības līgumi un programmas”
valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, euro**

Nr.	Finansiālie rādītāji	2022. gadā	2023. gadā
-----	----------------------	------------	------------

p.k.		(izpilde)	apstiprināts likumā	izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	1 557 412	1 951 897	1.
1.1.	dotācijas	1 557 412	1 951 897	1.1.
1.2.	transferti	0	0	1.2.
2.	Izdevumi (kopā)	1 557 412	1 951 897	2.
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	1 552 912	1 951 897	2.1.
2.1.1.	kārtējie izdevumi	560 404	505 748	2.1.1.
2.1.2.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	865 280	1 260 312	2.1.2.
2.1.3.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	58 343	67 382	2.1.3.
2.1.4.	uzturēšanas izdevumu transferti	68 884	118 455	2.1.4.
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	4 500	0	2.2.

**Apakšprogrammas “Kultūras infrastruktūras attīstība”
valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, euro**

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2022. gadā (izpilde)	2023. gadā	
			apstiprināts likumā	izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	13 888 406	4 145 057	4 108 634
1.1.	dotācijas	13 888 406	4 145 057	4 108 634
2.	Izdevumi (kopā)	13 888 406	4 145 057	4 108 634
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	8 503 864	3 007 580	2 421 179
2.1.2.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	8 503 864	3 007 580	2 421 179
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	5 384 542	1 137 477	1 687 455

**Apakšprogrammas “Valsts vienotā bibliotēku informācijas sistēma”
valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, euro**

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2022. gadā (izpilde)	2023. gadā	
			apstiprināts likumā	izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	429 898	431 590	427 991
1.1.	dotācijas	429 898	431 590	427 991
2.	Izdevumi (kopā)	429 898	431 590	427 991
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	385 479	387 171	383 572
2.1.1.	kārtējie izdevumi	385 479	387 171	383 572
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	44 419	44 419	44 419

**Apakšprogrammas “Nomas maksas VAS “VNĪ” programmas “Mantojums – 2018” ietvaros”
valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, euro**

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2022. gadā (izpilde)	2023. gadā	
			apstiprināts likumā	izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	4 395 900	5 674 554	4 399 195
1.1.	dotācijas	4 395 900	5 674 554	4 399 195

2.	Izdevumi (kopā)	4 395 900	5 674 554	4 399 195
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	4 395 900	5 674 554	4 399 195
2.1.1.	kārtējie izdevumi	3 696 309	4 460 756	3 767 131
2.1.2.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	679 320	1 193 527	616 626
2.1.3.	uzturēšanas izdevumu transferti	20 271	20 271	15 438

**Apakšprogrammas “UNESCO Latvijas Nacionālā komisija”
valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, euro**

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2022. gadā (izpilde)	2023. gadā	
			apstiprināts likumā	izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	169 673	169 673	169 673
1.1.	dotācijas	169 673	169 673	169 673
2.	Izdevumi (kopā)	169 673	169 673	169 673
2.1.1.	uzturēšanas izdevumu transferti	169 673	169 673	169 673

BUDŽETA PROGRAMMA “VALSTS KULTŪRKAPITĀLA FONDS”

Darbības rezultāti:

VKKF organizēto projektu un mērķprogrammu konkursu skaits gadā	29
VKKF izvērtēto iesniegto projektu skaits	4842
VKKF atbalstīto projektu skaits	2338

Budžeta programmas “Valsts kultūrkapitāla fonds” ietvaros VKKF turpināja iepriekšējos gados uzsāktu darbību ar mērķi finansiāli atbalstīt un veicināt līdzsvarotu visu kultūras un mākslas nozaru jaunrades attīstību un kultūras mantojuma saglabāšanu.

- Reģionālās kultūrpolicies ietvaros ar VKKF atbalstu 2023. gadā īstenotas 5 kultūras atbalsta programmas Latviešu vēsturiskajās zemēs:
 - Vidzemes vēsturiskās zemes kultūras atbalsta programmā atbalstu guvuši 59 projekti (piešķirtais projektu finansējums – 172 050 *euro*);
 - Kurzemes vēsturiskās zemes kultūras atbalsta programmā atbalstu guvuši 53 projekti (piešķirtais projektu finansējums – 125 850 *euro*);
 - Zemgales vēsturiskās zemes kultūras atbalsta programmā atbalstu guvis 51 projekts (piešķirtais projektu finansējums – 74 400 *euro*);
 - Sēlijas vēsturiskās zemes kultūras atbalsta programmā atbalstu guvuši 42 projekti (piešķirtais projektu finansējums – 91 000 *euro*);
 - Latgales vēsturiskās zemes kultūras atbalsta programmā atbalstu guvuši 66 projekti (piešķirtais projektu finansējums – 186 000 *euro*).
- Radošo personu atbalsta pasākumu programmā 2023. gadā 302 personām tika veikta atbalsta stipendiju izmaksa.
- VKKF saņēmis uzņēmumu un privātpersonu mērķziedojumus par kopējo summu 152 089 *euro*.
- VKKF notikusi normatīvo dokumentu izstrāde – atbilstoši Valsts kultūrkapitāla fonda likumam ar MK rīkojumu mainīts Fonda padomes sastāvs, izstrādāti mērķprogrammu un projektu konkursu nolikumi.
- Saskaņā ar “Valsts kultūrkapitāla fonda darbības stratēģija 2022.-2024. gadam” rīcības plānā noteikto, fondā regulāri notika Padomes un nozaru ekspertu komisiju sēdes, kurās galvenā uzmanība tika pievērsta projektu izvērtēšanai un finansējuma sadalei, atbalstīto kultūras un mākslas projektu finansēšanas līgumu un piešķirtā finansējuma izlietojuma kontrolei, ekonomiskās un finansiālās darbības analīzei, efektīvai

finanšu līdzekļu apsaimniekošanai, kā arī fonda darba organizācijas pilnveidošanai, nosakot prioritāros darbības virzienus un īstenojamās programmas.

VKKF finansētās programmas un projektu konkursi sadalījumā pa nozarēm, programmām un piešķiruma veidiem 2022.- 2023. gadā (euro)

Nozare, programmas un projektu konkursi*	Kultūras projekti		Radošas stipendijas		Mācību stipendijas		Radošie braucieni*		Nozares mērķprogrammas**			
	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	Kopā 2022	Kopā 2023
Literatūras nozare	554283	815666	130984	144144	0	0	1155	0	92300	99000	778722	1058810
Mūzikas un dejas mākslas nozare	771356	737635	16321	28167	20812	39980	27133	0	401827	400000	1237449	1205782
Teātra mākslas nozare	345357	412162	28820	45216	13590	27454	12454	0	407600	433575	807821	918407
Filmu mākslas nozare	544120	644641	54261	55621	14570	13300	14739	12830	309000	281000	936690	1007392
Vizuālās mākslas nozare	501150	560458	148593	182690	31500	21500	23520	0	453400	442560	1158163	1207208
Kultūras mantojuma nozare	526298	558759	117368	122417	0	3350	10355	0	391900	392800	1045921	1077326
Tradicionālās kultūras nozare	175148	200881	31089	17647	0	3000	7669	0	142000	168000	355906	389528
Dizains un arhitektūra	261607	299417	58755	55707	11250	3960	7360	0	102411	97620	441383	456704
Starpnozare	203905	261642	50259	31707	10165	1551	17576	0	319621	320000	601526	614900
KOPĀ projektu konkursi un nozares mērķprogrammas	3883224	4491261	636450	683316	101887	114095	121961	12830	2620059	2634555	7363581	7936057
Starpdisciplināras mērķprogrammas un kultūras programmas									3964167	4534809	11327748	12470866
Mūža stipendijas											630409	614670
Radošo personu atbalsta pasākumu programma											452167	469679
Kopā noslēgtie līgumi	3078206	4491261	491048	683316	68334	114095	121961	12830	5596009	7169364	12410324	13555215

* Sākot ar 2023.gadu Radošo braucienu mērķprogramma atvērta Filmu mākslas nozarē;

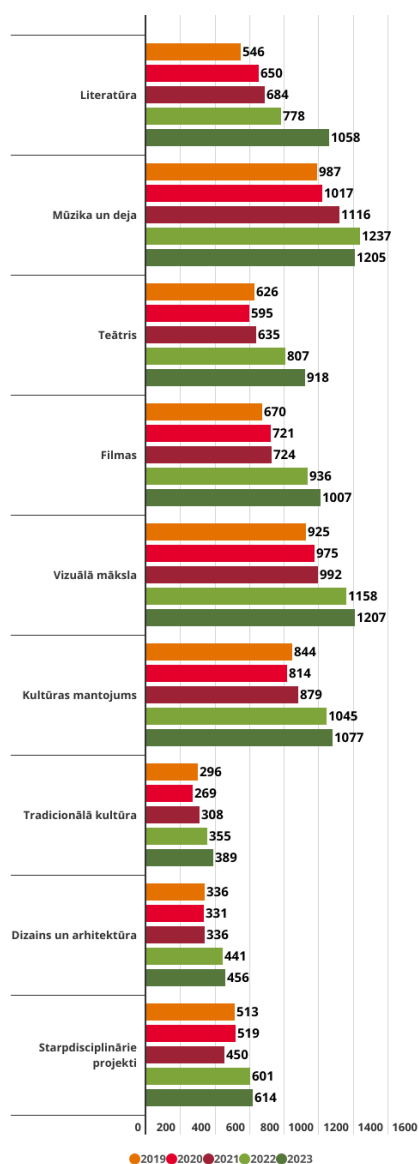
**Nozares mērķprogrammās netiek ieskaitīts mērķprogrammas Jaunrades veicināšanas stipendiju mērķprogramma finansējums.

VKKF Likums/plāns gadam apstiprināts 2022.–2023.gadā programmā “Valsts kultūrkapitāla fonds”

Budžetu izdevumu klasifikācija atbilstoši ekonomiskajām kategorijām (Kods)	Koda nosaukums	Likums/plāns gadam apstiprināts 2022 euro	Likums/plāns gadam apstiprināts 2023 euro	izmaiņas pret iepriekšējo pārskata periodu euro	izmaiņas pret iepriekšējo pārskata periodu proc
1000	Atlīdzība	610 661	660 323	49 662	7,52
2000	Pakalpojumi un preces	97 693	142 457	44 764	31,42
3000	Subsidijas, dotācijas	10 845 568	12 283 720	1 438 152	11,71
7000	Uzturēšanas izdevumu transferti	1 050 000	1 050 000	0	0
5000	Pamatkapitāla veidošana	4269	4269	0	0,00
	Kopā	12 608 191	14 140 769	1 532 578	10,84

VKKF Likums /plāns apstiprināts 2023.gadam ir 14 140 769 euro, kas salīdzinot ar 2022.gadu palielinājies par 1 532 578 euro jeb 10.84 %.

VKKF finansējuma sadalījums pa nozarēm (tūkst. eiro)

Dati:VKKF

VKKF finansētās programmas un projektu konkursi sadalījumā pa nozarēm un programmām 2021.–2023. gadā

Programmas un projektu konkursi	Nozaru finansējums kopā 2022 <i>euro</i>	% no VKKF programmu un projektu konkursu finansējuma	Nozaru finansējums kopā 2023 <i>euro</i>	% no VKKF programmu un projektu konkursu finansējuma	Nozares īpatsvars % kopējā programmu un projektu konkursu budžetā (palielinājums/samazinājums) % 2022 pret 2021
Literatūras nozare	778 722	6.27	1 058 810	7,81	1.54
Mūzikas un dejas mākslas nozare	1 237 449	9.97	1 205 782	8,90	-1.07
Teātra mākslas nozare	807 821	6.51	918 407	6,78	0.27

Filmu mākslas nozare	936 690	7.55	1 007 392	7,43	-0.12
Vizuālās mākslas nozare	1 158 163	9.33	1 207 208	8,91	-0.42
Kultūras mantojuma nozare	1 045 921	8.43	1 077 326	7,95	-0.48
Tradicionālās kultūras nozare	355 906	2.87	389 528	2,87	0.00
Dizaina un arhitektūras nozare	441 383	3.56	456 704	3,37	-0.19
Starpdisciplinārā nozare	601 526	4.85	614 900	4,54	-0.31
Starpdisciplinārās mērķprogrammās un kultūras programmas kopā	3 964 167	31.94	4 534 809	33.45	1.51
Mūža stipendijas	630 409	5.08	614 670	4,53	-0.55
Radošo personu atbalsta pasākumu programma	452 167	3.64	469 679	3,46	-0.18
Kopā	12 410 324	100	13 555 215	100	

BUDŽETA PROGRAMMA "SABIEDRĪBAS SALIEDĒTĪBAS PASĀKUMI"

Programmas "Sabiedrības saliedētības pasākumi" valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, euro

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2022. gadā (izpilde)	2023. gadā	
			apstiprināts likumā	izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	3 435 833	3 479 827	6 232 253
1.1.	dotācijas	3 435 833	3 479 827	6 232 253
2.	Izdevumi (kopā)	3 435 833	3 479 827	6 232 253
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	3 370 282	3 414 276	6 166 702
2.1.1.	kārtējie izdevumi	201 185	255 931	202 197
2.1.2.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	927 116	875 807	843 496
2.1.3.	uzturēšanas izdevumu transferti	2 241 981	2 282 538	5 121 010
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	65 551	65 551	65 551

Apakšprogrammas "Sabiedrības integrācijas pasākumu īstenošana" valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, euro

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2022. gadā (izpilde)	2023. gadā	
			apstiprināts likumā	izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	2 603 509	2 682 392	5 519 343
1.1.	dotācijas	2 603 509	2 682 392	5 519 343

2.	Izdevumi (kopā)	2 603 509	2 682 392	5 519 343
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	2 568 058	2 646 941	5 483 892
2.1.1.	kārtējie izdevumi	116 983	133 941	118 500
2.1.2.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	621 540	608 000	621 920
2.1.3.	uzturēšanas izdevumu transferti	1 829 536	1 905 000	4 743 472
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	35 451	35 451	35 451

**Apakšprogrammas “Diasporas pasākumu īstenošana”
valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, euro**

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2022. gadā (izpilde)	2023. gadā	
			apstiprināts likumā	izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	832 323	797 435	712 911
1.1.	dotācijas	832 323	797 435	712 911
2.	Izdevumi (kopā)	832 323	797 435	712 911
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	802 223	767 335	682 811
2.1.1.	kārtējie izdevumi	84 202	121 990	83 697
2.1.2.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	305 576	267 807	221 576
2.1.3.	uzturēšanas izdevumu transferti	412 445	377 538	377 538
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	30 100	30 100	30 100

BUDŽETA PROGRAMMA “MEDIJU POLITIKAS ĪSTENOŠANA”

**Programmas “Mediju politikas īstenošana”–
valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, euro**

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2022. gadā (izpilde)	2023. gadā	
			apstiprināts likumā	izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	4 721 965	4 513 862	4 497 400
1.1.	dotācijas	4 721 965	4 513 862	4 497 400
2.	Izdevumi (kopā)	4 721 965	4 513 862	4 497 400
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	4 721 965	4 513 862	4 497 400
2.1.1.	kārtējie izdevumi	77 688	193 563	135 861
2.1.2.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	88 406	0	41 240
2.1.3.	uzturēšanas izdevumu transferti	4 555 870	4 320 299	4 320 299

**ES FONDU UN ĀRVALSTU FINANŠU PALĪDZĪBAS LĪDZFINANSĒJUMU ĪSTENOTIE
PROJEKTI**

EIROPAS REĢIONĀLĀS ATTĪSTĪBAS FONDS

5.6.1.SAM “Veicināt Rīgas pilsētas revitalizāciju, nodrošinot teritorijas efektīvu sociālekonomisko izmantošanu”

- Sagatavoti un Ministru kabinetā apstiprināti grozījumi 2016. gada 29. marta noteikumos Nr. 188 "Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 5.6.1. specifiskā atbalsta mērķa "Veicināt Rīgas pilsētas

revitalizāciju, nodrošinot teritorijas efektīvu sociālekonomisko izmantošanu" īstenošanas noteikumi", lai turpinātu būvdarbus 5.6.1. specifiskā atbalsta mērķa "Veicināt Rīgas pilsētas revitalizāciju, nodrošinot teritorijas efektīvu sociālekonomisko izmantošanu" ietvaros apstiprināto projektu Starpdisciplinārā izglītības, kultūras un radošo industriju atbalsta centra "TabFab" izveide nekustamajā īpašumā Miera ielā 58a, Rīgā un Prototipēšanas darbnīcas „Riga Makerspace” izveide nekustamajā īpašumā A. Briāna ielā 13, Rīgā;

- Saskaņā ar grozījumiem (05.12.2023. MK Noteikumi Nr. 720) MK 29.03.2016. noteikumos Nr. 188 "Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 5.6.1. specifiskā atbalsta mērķa "Veicināt Rīgas pilsētas revitalizāciju, nodrošinot teritorijas efektīvu sociālekonomisko izmantošanu" īstenošanas noteikumi", pagarinot projektu īstenošanas termiņu līdz 31.10.2024., turpinās četru projektu īstenošana – "Kultūras un sporta kvartāla izveide Grīziņkalna apkaimē", "Prototipēšanas darbnīcas "Riga Makerspace" izveide nekustamajā īpašumā A. Briāna ielā 13, Rīgā", "Skatuves mākslu dekorāciju darbnīcu un mēģinājuma zāles kompleksa izveide Lubānas ielā 80, Rīgā" un "Starpdisciplinārā izglītības, kultūras un radošo industriju atbalsta centra "TabFab" izveide nekustamajā īpašumā Miera ielā 58a, Rīgā". Minētos objektos norit noslēguma darbi projektu pabeigšanai 2024. gada ietvaros.

- SAM ietvaros Rīgas pilsētas teritorijā izveidota un atjaunota sabiedriskā telpa 59 666 m² platībā, kā arī uzceltas un atjaunotas sabiedriskās, publiskās vai komercēkas 36 102 m² platībā, tādējādi iepriekš degradētājās teritorijās radot labvēlīgu vidi privāto investīciju piesaistei.

- Specifiskā atbalsta ietvaros plānotais kopējais finansējums ir ne mazāks kā 68 885 831 *euro*, tai skaitā Eiropas Reģionālās attīstības fonda finansējums granta veidā – 58 552 956 *euro*, kā arī nacionālais publiskais finansējums (valsts budžeta finansējums, tai skaitā valsts budžeta dotācija pašvaldībai, un pašvaldības finansējums) un privātais finansējums – ne mazāks kā 10 332 875 *euro*.

- SAM mērķis ir veicināt Rīgas pilsētas revitalizāciju, nodrošinot teritorijas efektīvu sociālekonomisko izmantošanu, veicot ieguldījumus tādu degradēto objektu un teritoriju revitalizācijā, kas, izveidojot un pārbūvējot maza mēroga sabiedrisku, kultūras, sporta un infrastruktūras objektus, kvantitatīvā izteiksmē paredzēs lielāko revitalizācijas efektu un lielākos privātos līdzieguldījumus, kā arī nodrošinās pievienoto vērtību nacionālajā līmenī atbilstoši mērķiem un uzdevumiem, kas noteikti nacionālajos plānošanas dokumentos kultūras, sporta, tūrisma vai citās nozarēs.

5.5.1.SAM "Saglabāt, aizsargāt un attīstīt nozīmīgu kultūras un dabas mantojumu, kā arī attīstīt ar to saistītos pakalpojumus"

- Saskaņā ar 2016. gada 20. decembrī Ministru kabinetā apstiprināto ES fondu 2014. – 2020. gada plānošanas perioda 5.5.1.SAM I un II atlases kārtas projekta iesniedzēju sarakstu, kas paredz 10 sadarbības projektu īstenošanu, lai veiktu ieguldījumus 56 kultūras un dabas mantojuma objektos, 2017. gada 6. martā tika uzsākta projektu iesniegumu atlase un kopumā noslēgtas 10 vienošanās par projekta īstenošanu. 2023. gadā pabeigta 9 projektu īstenošana, turpinās 1 projekta īstenošana. 5.5.1.SAM I un II kārtas ietvaros plānotais kopējais attiecināmais finansējums ir ne mazāk kā 41 152 663 *euro*, tai skaitā Eiropas Reģionālās attīstības fonda finansējums granta veidā – ne vairāk kā 34 979 763 *euro* un nacionālais finansējums (valsts budžeta finansējums, pašvaldības finansējums un privātais finansējums) – ne mazāk kā 6 172 900 *euro*. SAM mērķis ir saglabāt, aizsargāt un attīstīt pašvaldību attīstības programmās balstītu nozīmīgu kultūras un dabas mantojumu, attīstīt esošās funkcijas un piedāvāt jaunradītus pakalpojumus kultūras un dabas mantojuma objektos, nodrošinot investīciju ilgtspēju un ietekmi uz nozīmīgu kultūras un dabas mantojuma objektu sociālekonomiskā potenciāla attīstību un integrāciju vietējās ekonomikas struktūrā.

- 5.5.1.SAM III atlases kārtu "Ieguldījumi kultūras un dabas mantojuma attīstībai nacionālās nozīmes attīstības centru pašvaldībās" īsteno atbilstoši otrās daļas 17. punktam, vadošajai iestādei slēdzot deleģēšanas līgumu ar Daugavpils, Jelgavas, Jēkabpils, Jūrmalas, Liepājas, Valmieras un Ventspils pilsētas pašvaldību. 2023.gadā pabeigta 7 projektu īstenošana, veicot ieguldījumus Zinātnes centrā un bibliotēkā Gāliņciemā Ventspilī, Valmieras, Jēkabpils un Liepājas vēsturiskajā centrā u.c. Noslēgta Daugavpils cietokšņa Inženieru arsenāla ēkas atjaunošanas projekta īstenošana. 2023. gadā turpinās 2 projektu īstenošana. 5.5.1.SAM III atlases kārtas ietvaros plānotais kopējais attiecināmais finansējums granta veidā ir ne mazāks kā 30 211 833 *euro*, tai skaitā Eiropas Reģionālās attīstības fonda jeb virsisaistību finansējums – ne lielāks kā 25 680 058 *euro* un nacionālais finansējums (valsts budžeta finansējums, tai skaitā valsts budžeta dotācija pašvaldībai, pašvaldības finansējums un privātais finansējums) – 4 531 775 *euro*.

- 2023. gadā turpinājās 5.5.1. specifiskā atbalsta mērķa “Saglabāt, aizsargāt un attīstīt nozīmīgu kultūras un dabas mantojumu, kā arī attīstīt ar to saistītos pakalpojumus” IV projektu iesniegumu atlases kārtas “Kultūras mantojuma saglabāšana, atjaunošana un ar to saistītās infrastruktūras attīstība Rīgas vēsturiskā centra teritorijā” projektu ieviešana, nodrošinot Dailes teātra skvēra labiekārtošanu, Latviešu strēlnieku laukuma atjaunošanu, Rīgas cirka arēnas un publisko telpu aprikošanu un Rīgas pils Konventa (Kastelas) 1. un 2. kārtas pārbūvi un restaurāciju Pils laukumā 3, Rīgā, kā arī IV projektu iesniegumu atlases kārtas ietvaros īstenoja Lielās Ģildes Amatu ielā 6 pirmā kārtā, nodrošinot atjaunošanas darbu būvprojekta izstrādi un saskaņošanu. Līdz ar to 2023. gadā pabeigta 4 projektu īstenošana, bet turpinās 1 projekta - Lielās Ģildes īstenošana. Atlases kārtas ietvaros plānotais kopējais attiecināmais finansējums ir ne mazāk kā 8 055 897 *euro*, tai skaitā Eiropas Reģionālās attīstības fonda finansējums granta veidā – ne vairāk kā 6 847 512 *euro* un nacionālais finansējums (valsts budžeta finansējums un pašvaldības finansējums) – 1 208 385 *euro*.
- 5.5.1.SAM visu kārtu ietvaros līdz 2023. gadam veikti ieguldījumi 59 kultūras un dabas mantojuma objektos un attīstīti 105 jauni pakalpojumi.
- 2021.-2027. gada ES fondu plānošanas perioda ietvaros 10.10.2023. pieņemti MK noteikumi "Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021.-2027. gadam 5.1.1. specifiskā atbalsta mērķa "Vietējās teritorijas integrētās sociālās, ekonomiskās un vides attīstības un kultūras mantojuma, tūrisma un drošības veicināšana pilsētu funkcionālajās teritorijās" 5.1.1.7. pasākuma "Reģionālās kultūras infrastruktūras attīstība kultūras pakalpojumu piekļūstamības uzlabošanai" īstenošanas noteikumi" (23-TA-1258) par nacionālā dokumentārā mantojuma saglabāšanas infrastruktūras, tostarp Latvijas Nacionālā arhīva Vidzemes reģiona centra izveidi Cēsīs.
- Apstiprināti MK 2023. gada 10. oktobra noteikumi Nr. 576 "Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021.–2027. gadam 5.1.1. specifiskā atbalsta mērķa "Vietējās teritorijas integrētās sociālās, ekonomiskās un vides attīstības un kultūras mantojuma, tūrisma un drošības veicināšana pilsētu funkcionālajās teritorijās" 5.1.1.7. pasākuma "Reģionālās kultūras infrastruktūras attīstība kultūras pakalpojumu piekļūstamības uzlabošanai" īstenošanas noteikumi", izsludināta projektu iesniegumu atlase.
- MIKC "Nacionālā Mākslu vidusskola" un MIKC "Latgales Mākslu vidusskola" sagatavojušas projektu pieteikumus Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna 1.2. reformu un investīciju virziena “Energoefektivitātes uzlabošana” 1.2.1.4.i. investīcijas “Energoefektivitātes uzlabošana valsts sektora ēkās, t. sk. vēsturiskajās ēkās” ietvaros finansējuma saņemšanai.
- Veiktas konsultācijas ar Rīgas Svētā Pētera baznīcas nodibinājumu par koncepcijas izstrādi, lai sekmētu mērķētu investīciju piesaisti kultūras mantojuma saglabāšanā, tajā skaitā arī Riharda Vāgnera nama Rīgā atjaunošanas projektā.
- Uzsākta Riharda Vāgnera nama Rīgā atjaunošanas projekta īstenošana (21.05.2023. Vāgnera teātra laika kapsulas iemūrēšanas ceremonija, simboliski atzīmējot ēkas atjaunošanas darbu sākumu). Darbi veiksmīgi turpinās.
- Veikts Komercedarbības atbalsta izvērtējums un 2023. gada 11. aprīlī stājies spēkā Lielstraupes pils nodošanas un atjaunošanas likums.

PATVĒRUMA, MIGRĀCIJAS UN INTEGRĀCIJAS FONDS

- Uzsākta Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonda 2021.-2027. gada plānošanas perioda aktivitātes, kas nodrošina ilgtspējīgas nacionāla līmeņa koordinējošas institūcijas „Vienas pieturas aģentūra” darbības nodrošināšanu, projekta īstenošana, lai nodrošinātu kvalitatīvas informācijas un atbalsta pieejamību trešo valstu pilsoņiem.
- Īstenoja Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonda 2021.-2027. gada plānošanas perioda aktivitātes „13.2.Trešo valstu pilsoņu iekļaušana vietējā sabiedrībā, veicinot latviešu valodas lietošanas un apguves iespējas” atklātas projektu iesniegumu atlase „Latviešu valodas kursi un sarunu valodas klubi (1.posms)” un uzsākta 4 projektu īstenošana. Īstenoja Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonda 2021.-2027. gada plānošanas perioda aktivitātes „13.3.Trešo valstu pilsoņu integrācijas pasākumi, kas veicina mērķa grupas iekļaušanos sabiedrībā” atklātas projektu iesniegumu atlase „Ievadkurss trešo valstu pilsoņiem par dzīvi Latvijā (1.posms)” un uzsākta 3 projektu īstenošana.

EEZ UN NORVĒGIJAS FINANŠU INSTRUMENTI

- 2023. gadā Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta 2014. - 2021. gada perioda programmas „Vietējā attīstība, nabadzības mazināšana un kultūras sadarbība” atklātā konkursa „Atbalsts profesionālās mākslas un kultūras produktu radīšanai bērnu un jauniešu auditorijai” ietvaros nodrošināta 9 projektu īstenošana, nodrošinot jaunu profesionālās mākslas un kultūras produktu izveidi un pieejamību bērniem un jauniešiem.

LĪDZDALĪBA EIROPAS SAVIENĪBAS KULTŪRAS PROGRAMMĀS

- 2023. gadā KM no valsts budžeta apakšprogrammas 67.06.00 “Eiropas Kopienas iniciatīvas projektu un pasākumu īstenošana” līdzekļiem konkursa kārtībā ir piešķīrusi līdzfinansējumu šādu ES programmas “Radošā Eiropa” un ES programmas “Pilsoņi, vienlīdzība, tiesības un vērtības” ietvaros atbalstītu projektu ar Latvijas kultūras organizāciju un institūciju līdzdalību īstenošanai:

- 1)SIA “Apgāds Zvaigzne ABC”, projekts “Cilvēki laikā Eiropas daiļliteratūrā bērniem un pieaugušajiem (People in Time in European Literary Fiction for Children and Adults)”;
- 2)Biedrība “Latvijas Grāmatizdevēju asociācija (LGA)”, projekts “Atbalsts Latvijas Grāmatizdevēju asociācijas aktivitātēm projekta ALDUS UP ietvaros 2023.-2024. gadā”;
- 3)SIA “Liels un mazs”, projekts “Bērnu Eiropa (Children’s Europe) Lielā Eiropa”;
- 4)SIA “Liels un mazs”, projekts “Bērnu Eiropa (Children’s Europe) 2022-2025, 10105165 - CE Mazā Eiropa”;
- 5)SIA “Aminori”, projekts “Books on the Beach”;
- 6)SIA “Aminori”, projekts “Connecting Worlds”;
- 7)biedrība “Jauno mediju kultūras centrs RIXC”, projekts “Augmentētās Eiropas Nākotnes izaicinājumi: AUGENEXT (Augmented Europe Next challenges: AUGENEXT)”;
- 8)Biedrība “European Association “World-Our Home””, projekts “Don't call it change”;
- 9)Biedrība “Latvijas Jaunā teātra institūts”, projekts “Starptautiskās platformas “Magic Carpets” 2023. gada aktivitātes Latvijā”;
- 10)AS “LATVIJAS MEDIJI”, projekts “The High-Quality Literary Translations into Latvian: Promoting Individual Agency for Inclusion (HiQLit-Agency)”;
- 11)Biedrība “Latvijas Jaunā teātra institūts”, projekts “Art BEyond PARTicipation. [Vairāk nekā piedalīšanās māksla.] Ceļā uz varas, politikas, vietas un publikas savienošanos mākslas praksē / BE PART Art BEyond PARTicipation. Towards a better understanding of the entanglements between power, politics, place and publics in arts practice / BE PART”;
- 12)Biedrība “Jauno mediju kultūras centrs RIX – C”, projekts “Eiropas mediju mākslas platforma – paplašināta (European Media Art Platform Expanded)”;
- 13)Biedrība “Sansusī”, projekts “Festivallinks 2.0 [FL 2.0]”;
- 14)Rīgas Tehniskā universitāte, projekts “Sustainable Theatre Alliance for a Green Environmental Shift (STAGES) / Ilgtspējīga teātru alianse zaļai vides maiņai”;
- 15)Biedrība “Skaņu mežs”, projekts “TEKHNÉ – Sound, Technology and Innovative Usership (TEKHNÉ – skaņa, tehnoloģijas un novatoriskas izmantošanas iespējas)”;
- 16)Biedrība “Skaņu mežs”, projekts “Sound, Heterogenous Art and Performance in Europe SHAPE+ (Skaņa, daudzveidīgā māksla un performance Eiropā)”;
- 17)Biedrība “Latvijas Jaunā teātra institūts”, projekts “DemArt. Mākslas pasūtīšanas procesa demokratizēšana, iesaistot vietējās kopienas. Pirmais posms 2023.–2024.”;
- 18)Biedrība “Latvijas Jaunā teātra institūts”, projekts “The Big Green projekta aktivitātes 2023. gadā”;
- 19)Biedrība “Latvijas Jaunā teātra institūts”, projekts “ACT: Māksla. Klimats. Pārmaiņas 2023. gadā (ACT: Art. Climate. Transition 2023)”;
- 20)Biedrība “Baltic Analog Lab”, projekts “SPECTRAL”;

21) Biedrība "Latvijas Laikmetīgās mākslas centrs", projekts "Islands of Kinship: A Collective Manual for Sustainable and Inclusive Art Institutions (Līdzību salas: kolektīva rokasgrāmata ilgtspējīgām un iekļaujošām mākslas institūcijām)";

22) Vidzemes Augstskola, projekts "ImGame – An Innovative Digital Environment Based on Research with Elements of Immersive Aesthetics and Serious Gaming".

DALĪBA EIROPAS PADOMES ATBALSTA PROGRAMMĀ EURIMAGES

- 2023. gada aprīlī Eiropas Padomes kopražojuma filmu atbalsta fonds Eurimages 2023. gada 1. konkursā ar 400 000 euro atbalstījis Latvijas filmu studijas SIA "Dream Well Studio" producēto Ginta Zilbaloža pilnmetrāžas animācijas filmu "Straume", kas tiek veidota kā Dream Well Studio (Latvija), Sacrebleu Productions (Francija) un Take Five (Beļģija) kopražojums.
- 2023. gada 2. konkursā 150 000 euro atbalstu saņēma Latvijas filmu studijas SIA "Atom Art" producētā Edmunda Jansona pilnmetrāžas animācijas filma "Laimīgie", kas tiek veidota kā Atom Art (Latvija) un filmu studijas LETKO (Polija) kopražojums. Šajā konkursā ar 140 000 euro tika atbalstīts arī Norvēģijas filmu studijas "Studio Kozlovski" dokumentālās filmas projekts "Ziemeļi, Dienvidi, Vīrietis, Sieviete" (North, South, Man, Woman), režisors Mortens Traviks (Morten Traavik), kuru līdzproducē Latvijas filmu studija "VFS Films".
- 2023. gada 3. konkursā 150 000 euro atbalstu saņēma Lietuvas filmu studijas MB PO MOKYKLOS producētās režisora Laurynas Bareiša projekts "Sausi slīkstot" (Drowning Dry), ko no Latvijas puses kopproducē studija "Trickster Pictures".

"RADOŠĀ EIROPA" MEDIA

Nacionālā kino centra ietvarā darbojas Radošā Eiropa MEDIA informācijas centrs (Projekta nosaukums – NKC, RE MEDIA birojs), kas rīko izglītojošos pasākumus, seminārus, informācijas dienas nozares profesionāļiem. Kopumā projektā paveiktais laika posmā 2023. gada janvāris - decembris: Latvijas kino nozarei kopā piesaistīts 653 734 euro (2023. gada konkursu rezultāti), kā arī organizēti dažādi informatīvi pasākumi kino nozares atbalstam.

Programmas "Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projektu un pasākumu īstenošana" valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, euro

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2022. gadā (izpilde)	2023. gadā	
			apstiprināts likumā	izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	5 125 934	6 308 846	6 257 800
1.1.	dotācijas	4 966 514	4 938 272	4 887 751
1.2.	transferti	159 419	1 370 574	1 370 049
2.	Izdevumi (kopā)	5 125 934	6 308 846	6 257 800
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	2 726 967	5 050 145	4 999 099
2.1.1.	kārtējie izdevumi	1 290 242	270 006	218 960
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	2 398 967	1 258 701	1 258 701

Programmas "Eiropas Sociālā fonda (ESF) projektu un pasākumu īstenošana" valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, euro

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2022. gadā (izpilde)	2023. gadā	
			apstiprināts likumā	izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	154 234	25 955	25 954
1.1.	transferti	86 971	0	0

1.2.	dotācijas	67 263	25 955	25 954
2.	Izdevumi (kopā)	154 234	25 955	25 954
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	154 234	25 955	25 954
2.1.1.	kārtējie izdevumi	154 234	25 955	25 954
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	0	0	0

Programmas “Programma Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) projektu un pasākumu īstenošana” valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, euro

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2022. gadā (izpilde)	2023. gadā	
			apstiprināts likumā	izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	1 478	918	891
1.1.	transferti	1 478	918	891
2.	Izdevumi (kopā)	1 478	918	891
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	1 478	918	891
2.1.1.	kārtējie izdevumi	1 478	918	891

Programmas “Eiropas Kopienas iniciatīvas projektu un pasākumu īstenošana” valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, euro

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2022. gadā (izpilde)	2023. gadā	
			apstiprināts likumā	izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	374 769	628 702	688 050
1.1.	dotācijas	257 591	277 109	276 509
1.2.	ārvalstu finanšu palīdzība	117 178	351 593	411 541
2.	Izdevumi (kopā)	427 927	846 450	534 149
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	427 927	846 450	534 149
2.1.1.	kārtējie izdevumi	260 649	693 450	381 149
2.1.2.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	147 776	138 130	138 130
2.1.3.	uzturēšanas izdevumu transferti	15 644	14 870	14 870

Programmas ““Eiropas teritoriālā sadarbība” pārrobežu sadarbības programmu, projektu un pasākumu īstenošana” valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, euro

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2022. gadā (izpilde)	2023. gadā	
			apstiprināts likumā	izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	2 419	91 513	91 143
1.1.	transferti	1 731	28 272	28 272
1.2.	dotācijas	688	63 241	62 872
1.3.	Ārvalstu finanšu palīdzība	0	0	0
2.	Izdevumi (kopā)	2 419	91 513	87 408
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	2 419	49 105	45 000
2.1.1.	kārtējie izdevumi	0	49 105	45 000
2.1.2.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	2 419	0	0
2.1.3.	Uzturēšanas izdevumu transferti	0	0	0
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	0	42 408	42 408

**Programmas “Citu Eiropas Savienības politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošana”
valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, euro**

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2022. gadā (izpilde)	2023. gadā	
			apstiprināts likumā	izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	1 482 430	2 729 098	2 448 614
1.1.	dotācijas	1 106 253	2 066 334	1 925 081
1.2.	transferti	310 165	621 529	494 918
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	66 012	41 235	28 616
2.	Izdevumi (kopā)	1 806 434	3 046 230	2 559 104
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	1 805 784	3 043 230	2 559 104
2.1.1.	kārtējie izdevumi	782 702	1 484 207	1 000 084
2.1.2.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	866 400	740 548	740 547
2.1.3.	uzturēšanas izdevumu transferti	125 930	818 475	818 475
2.1.4.	Kārtējie maksājumi Eiropas Savienības budžetā un starptautiskā sadarbība	30 752	0	0
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	650	3000	0

**Apakšprogrammas “Latvijas pārstāvju ceļa izdevumu kompensācija,
dodoties uz Eiropas Savienības Padomes darba grupu sanāksmēm un Padomes sanāksmēm”
valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, euro**

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2022. gadā (izpilde)	2023. gadā	
			apstiprināts likumā	izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	5 320	16 217	16 217
1.1.	transferti	5 320	16 217	16 217
2.	Izdevumi (kopā)	5 320	16 217	16 217
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	5 320	16 217	16 217
2.1.1.	kārtējie izdevumi	5 320	16 217	16 217

**Apakšprogrammas “Eiropas Savienības programmas Erasmus + projektu īstenošana”
valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, euro**

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2022. gadā (izpilde)	2023. gadā	
			apstiprināts likumā	izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	370 857	646 547	507 316
1.1.	transferti	304 845	605 312	478 701
1.2.	ārvalstu finanšu palīdzība	66 012	41 235	28 616
2.	Izdevumi (kopā)	694 862	963 679	617 807
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	694 212	963 679	617 807
2.1.1.	kārtējie izdevumi	658 436	956 716	610 844
2.1.2.	uzturēšanas izdevumu transferti	5 024	6 963	6 963
2.1.3.	Kārtējie maksājumi Eiropas Savienības budžetā un starptautiskā sadarbība	30 752	0	0
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	650	0	0

**Apakšprogrammas “Iekšējās drošības un Patvēruma, migrācijas un integrācijas
fondu projektu un pasākumu īstenošana (2014-2020)”
valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, euro**

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2022. gadā (izpilde)	2023. gadā	
			apstiprināts likumā	izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	1 106 253	119 857	116 801
1.1.	Dotācijas	1 106 253	119 857	116 801
2.	Izdevumi (kopā)	1 106 253	119 857	116 801
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	1 106 253	119 857	116 801
2.1.1.	kārtējie izdevumi	118 946	104 849	101 794
2.1.2.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	866 400	15 001	15 001
2.1.3.	uzturēšanas izdevumu transferti	120 906	7	7
2.2.	Izdevumi kapitālieguldījumiem	0	0	0

**Apakšprogrammas “Iekšējās drošības un Patvēruma, migrācijas un integrācijas fondu un Finansiāla atbalsta instrumenta robežu pārvaldībai un vīzu politikai projektu un pasākumu īstenošana (2021–2027)”
valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, euro**

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2022. gadā (izpilde)	2023. gadā	
			apstiprināts likumā	izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	0	1 648 374	1 602 348
1.1.	Dotācijas	0	1 648 374	1 602 348
2.	Izdevumi (kopā)	0	1 648 374	1 602 348
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	0	1 648 374	1 602 348
2.1.1.	kārtējie izdevumi	0	111 322	65 297
2.1.2.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	0	725 547	725 546
2.1.3.	uzturēšanas izdevumu transferti	0	811 505	811 505
2.2.	Izdevumi kapitālieguldījumiem	0	0	0

**Apakšprogrammas “Tehniskā palīdzība ERAF, ESF+, KF, TPF finansējuma apgūšanai (2021–2027)”
valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, euro**

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2022. gadā (izpilde)	2023. gadā	
			apstiprināts likumā	izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	0	298 103	205 933
1.1.	Dotācijas	0	298 103	205 933
2.	Izdevumi (kopā)	0	298 103	205 933
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	0	295 103	205 933
2.1.1.	kārtējie izdevumi	0	295 103	205 933
2.1.2.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	0	0	0
2.1.3.	uzturēšanas izdevumu transferti	0	0	0
2.2.	Izdevumi kapitālieguldījumiem	0	3 000	0

**Programmas “Eiropas Ekonomikas zonas un Norvēģijas finanšu instrumentu finansēto programmu, projektu un pasākumu īstenošana”
valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, euro**

Nr.	Finansiālie rādītāji	2022. gadā	2023. gadā
-----	----------------------	------------	------------

p.k.		(izpilde)	apstiprināts likumā	izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	1 937 099	1 260 956	980 910
1.1.	dotācijas	1 937 099	1 260 956	980 910
2.	Izdevumi (kopā)	1 937 099	1 260 956	980 910
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	1 937 099	1 260 956	980 910
2.1.1.	kārtējie izdevumi	82 995	92 321	65 036
2.1.2	Subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	1 554 866	879 478	775 372
2.1.3	Uzturēšanas izdevumu transferti	299 239	289 157	140 503

**Programmas “Pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansētie projekti”
valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, euro**

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2022. gadā (izpilde)	2023. gadā	
			apstiprināts likumā	izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	243 027	296 982	341 289
1.1.	ārvalstu finanšu palīdzība	243 027	296 982	341 289
2.	Izdevumi (kopā)	269 330	322 055	277 744
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	269 330	322 055	277 744
2.1.1.	kārtējie izdevumi	66 335	122 055	77 744
2.1.2	Subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	200 000	200 000	200 000
2.1.3.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	2 668	0	0
2.1.4	Uzturēšanas izdevumu transferti	326	0	0
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	0		

**Programmas “Atveseļošanas un noturības mehānisma (ANM) projektu un pasākumu īstenošana”
valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, euro**

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2022. gadā (izpilde)	2023. gadā	
			apstiprināts likumā	izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	0	549 722	246 703
1.1.	dotācijas	0	549 722	246 703
2.	Izdevumi (kopā)	0	549 722	246 703
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	0	399 137	194 673
2.1.1.	kārtējie izdevumi	0	399 137	194 673
2.1.2	Subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	0	0	0
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	0	150 585	52 031

**Apakšprogrammas “ Atveseļošanas un noturības mehānisma (ANM) projekti un pasākumi”
valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, euro**

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2022. gadā (izpilde)	2023. gadā	
			apstiprināts likumā	izpilde

1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	0	519 732	222 237
1.1.	Dotācijas	0	519 732	222 237
2.	Izdevumi (kopā)	0	519 732	222 237
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	0	370 721	171 780
2.1.1.	kārtējie izdevumi	0	370 721	171 780
2.1.2.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	0	0	0
2.2.	Izdevumi kapitālieguldījumiem		149 011	50 457

**Apakšprogrammas “ Tehniskā palīdzība Atveseļošanas un noturības mehānisma (ANM) apgūšanai”
valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, euro**

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2022. gadā (izpilde)	2023. gadā	
			apstiprināts likumā	izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	0	1 228 169	1 106 253
1.1.	Dotācijas	1 067 998	1 228 169	1 106 253
2.	Izdevumi (kopā)	1 067 998	1 228 169	1 106 253
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	1 067 998	1 227 669	1 106 253
2.1.1.	kārtējie izdevumi	104 338	175 879	118 946
2.1.2.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	917 441	930 860	866 400
2.2.	Izdevumi kapitālieguldījumiem	0	500	0

BUDŽETA PROGRAMMA “LĪDZEKĻU NEPAREDZĒTIEM GADĪJUMIEM IZLIETOJUMS”

1)04.09.2023. Finanšu ministrijas rīkojums Nr. 285 – piešķirti 1 506 332 *euro*, pamatojoties uz MK 2023. gada 23. augusta rīkojumu Nr.532 (prot. Nr.41 21.§) “Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem””, lai atbilstoši Ministru kabineta 2023. gada 18. aprīļa rīkojumam Nr. 226 “Par pedagogu zemākās darba samaksas likmes pieauguma grafiku laikposmam no 2023. gada 1. septembra līdz 2025. gada 31. decembrim” no 2023. gada 1. septembra nodrošinātu pedagogu zemākās darba samaksas likmes paaugstināšanu.

Izpilde – 1 506 332 *euro*

2)07.09.2023. Finanšu ministrijas rīkojums Nr. 292 (atzīts par spēku zaudējušu ar 13.10.2023. Finanšu ministrijas rīkojumu Nr. 353) – piešķirti 1 078 *euro*, pamatojoties uz MK 2023. gada 31. augusta rīkojumu Nr. 558 (prot. Nr.42 52.§) “Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem”” un MK 2023. gada 3. oktobra rīkojumu Nr. 651 (prot. Nr.48 23.§) “Grozījums Ministru kabineta 2023. gada 31. augusta rīkojumā Nr. 558 “Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem””, lai nodrošinātu atbalstu pedagogiem, kuri īsteno secīgu pāreju uz mācībām valsts valodā mazākumtautību izglītojamiem pirmsskolas un pamatizglītības pakāpē.

Izpilde – 1 078 *euro*

3)18.10.2023. Finanšu ministrijas rīkojums Nr. 367 – piešķirti 90 000 *euro*, pamatojoties uz MK 2023. gada 10. oktobra rīkojumu Nr. 669 (prot. Nr.50 11.§) “Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem””, pārskaitīšanai biedrībai “Romu Kultūras centrs” Starptautiskā Romu kultūras festivāla “ROMA WORLD 2023” organizēšanai 2023. gada novembrī.

Izpilde – 90 000 *euro*

4)27.10.2023. Finanšu ministrijas rīkojums Nr.381 – piešķirti 47 449 *euro*, pamatojoties uz MK 2023. gada 10. oktobra rīkojumu Nr. 653 (prot. Nr.50 1.§) “Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta

programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem", lai nodrošinātu atlaišanas pabalsta un kompensācijas par neizmantotajām atvaļinājuma dienām izmaksu ministru konsultatīvajām amatpersonām, kā arī ministriju parlamentārajiem sekretāriem, beidzot pildīt amata pienākumus.

Izpilde – 47 448,18 *euro*

5)15.12.2023. Finanšu ministrijas rīkojums Nr. 478 – piešķirti 988 714 *euro* Kultūras ministrijai (Nacionālajai kultūras mantojuma pārvaldei), pamatojoties uz MK 2023. gada 5. decembra rīkojumu Nr. 854 (prot. Nr.60 52.§) "Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem", tai skaitā:

1. 626 714 *euro*, lai Sakrālā mantojuma finansēšanas programmas ietvaros nodrošinātu finansējumu:
 - 1.1. 341 714 *euro* Latvijas evaņģēliski luteriskās Baznīcas Kuldīgas Svētās Annas draudzei Kuldīgas Svētās Annas luterāņu baznīcas jumta atjaunošanai;
 - 1.2. 225 000 *euro* Liepājas Svētās Trīsvienības katedrāles pareizticīgo draudzei Liepājas Svētās Trīsvienības pareizticīgo baznīcas rietumu fasādes un galvenās ieejas restaurācijai;
 - 1.3. 60 000 *euro* Šķeltovas Svētītāja Nikolaja Brīnumdarītāja pareizticīgo draudzei Šķeltovas pareizticīgo baznīcas jumta atjaunošanas darbiem;
2. 362 000 *euro*, lai Kultūras pieminekļu konservācijas un restaurācijas programmas ietvaros nodrošinātu finansējumu Rīgas Metropolijas Romas katoļu kūrījai nepieciešamajiem darbiem Rīgas Svētā Jēkaba katoļu baznīcā un tās ēku kompleksā.

Izpilde – 988 714 *euro*

**Programmas "Līdzekļu neparedzētiem gadījumiem izlietojums"
valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, euro**

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2022. gadā (izpilde)	2023. gadā	
			apstiprināts likumā	izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	11 478 841	2 633 573	2 633 572
1.1.	dotācijas	11 478 841	2 633 573	2 633 572
2.	Izdevumi (kopā)	11 478 841	2 633 573	2 633 572
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	11 008 422	2 633 573	2 633 572
2.1.1.	kārtējie izdevumi	2 802 760	390 592	390 591
2.1.2.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	6 883 087	1 078 714	1 078 714
2.1.3.	uzturēšanas izdevumu transferti	1 322 575	1 164 267	1 164 267
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	470 419	0	0

AKTĪVI UN PASĪVI

Kopsavilkuma balance, euro

	Gada beigās	Gada sākumā
Aktīvi	874 707 648	820 397 700
Ilgtermiņa ieguldījumi	793 441 581	752 645 14
Apgrozāmie līdzekļi	81 266 067	67 752 554
Pasīvi	874 707 648	820 397 700

Pašu kapitāls	847 141 840	793 928 131
Uzkrājumi	6 567 241	5 673 180
Kreditore	20 998 567	20 796 389

Ziedojumi	Naudas plūsma (kases izpilde) pārskata periodā, euro
Ziedojumi un dāvinājumi no juridiskām personām	343 642
Ziedojumi un dāvinājumi no fiziskām personām	207 430
Kopā	551 072

SANEMTO ZIEDOJUMU UN DĀVINĀJUMU IZLIETOJUMS

Ziedojumu izlietojums	Naudas plūsma (kases izpilde) pārskata periodā, euro
Izdevumi kopā	548 166
t.sk. kārtējie izdevumi	308 535
subsīdijas un dotācijas, sociālie pabalsti	204 533
uzturēšanas izdevumu transferti	26 382
Izdevumi kapitālieguldījumiem	8 716
Kopā	548 166

IEMAKSAS STARPTAUTISKAJĀM ORGANIZĀCIJĀM

	Summa, euro
Dalība Ziemeļvalstu un Baltijas valstu mobilitātes un rezidenču programmā	33 796
Dalība Eiropas Savienības Jauniešu simfoniskajā orķestrī	5 000
Dalība Ziemeļu dimensijas Kultūras partnerībā	10 000
Dalība UNESCO Nemateriālā kultūras mantojuma aizsardzības fondā	1 594
Dalība Starptautiskajā kultūras vērtību saglabāšanas un restaurācijas pētniecības centrā ICCROM	1 880
Eiropas Digitālās bibliotēka Europeana	5 000
Dalība Starptautiskajā Bibliotēku asociāciju un institūciju federācijā IFLA/ <i>International Federation of the Library Association</i>	744
Dalība Eiropas Nacionālo bibliotēku direktoru konferencē CENL/ <i>Conference of European National Librarians/ Fondation</i>	1 900
Iemaksas UNESCO Apvienoto Nāciju Izglītības, zinātnes un kultūras organizācijas Starptautiskajā kultūras daudzveidības fondā (Cultural)	1 572
Dalība <i>International Centre for the Registration of Serial Publications/ ISSN/</i> Starptautiskais seriālo izdevumu standartnumurs, aģentūra	4 548
Dalība Eiropas zinātnisko bibliotēku konsorciā / <i>LIBER/ Association of European Research Libraries</i>	564
Dalība Bibliotēku, informācijas un dokumentēšanas asociāciju Eiropas birojā/ <i>EBLIDA/</i> <i>European Bureau of Library, information and documentation associations</i>	608
Dalība <i>INTERNATIONAL ISMN AGENCY /</i> Starptautiskais mūzikas standartnumurs, aģentūra	100

Dalība <i>INTERNATIONAL ISBN AGENCY</i> / Starptautiskais grāmatas standartnumurs, aģentūra	2 060
Dalība Eiropas zinātnisko bibliotēku konsorciņā / <i>CERL/ CONSORTIUM OF EUROPEAN RESEARCH LIBRARIES</i>	1 000
Dalība Starptautiskajā <i>Ex Libris</i> produktu lietotāju organizācijā	550
Dalība Eiropas grāmatniecības muzeju asociācija/Association of European Printing Museums	50
Dalība Association for the Advancement of Baltic Studies,INC //AABS// Executive Office/Baltijas studiju attīstības asociācija	95,57
Dalība Starptautiskā holandiešu un flāmu 15.-19.gs. mākslas kuratoru tīklā /CODART/	75
Dalība Juridisko informācijas centru un bibliotēku konsorciņā	200
Dalība <i>EURIMAGES</i> (Eiropas Padomes kopražojumu atbalsta fonds)	129 265
Dalība Eiropas Audiovizuālajā observatorijā / <i>European Audiovisual Observatory</i>	3 754
Dalība Starptautiskajā skaņas un audiovizuālā arhīva asociācijā/ The International Association of Sound and Audiovisual Archives	0
Dalība <i>Baltijas Audiovizuālajā arhīvu padomē /BAAC/ Baltic Audiovisual Archival Council</i>	150
Dalība Starptautiskajā grāmatu un papīra restauratoru asociācija (International Association of Book and Paper Conservators, IADA)	185
Dalība darba grupā Austrumeiropas, Centrālu Austrumeiropas un Dienvidaustrumeiropas pētniecībai (Die Arbeitsgemeinschaft der Bibliotheken und Dokumentationsstellen der Ost-, Ostmittel- und Südosteuropaforschung,ABDOS)	100
Dalība EUscreen nodibinājumā / EUscreen Foundation	600
Dalība Starptautiskajā muzeju padomē (International Council of Museums, ICOM)	350
Dalība Starptautiskajā arhīvu padomē / <i>International Council on Archives</i> (ICA)	1300
Dalība Starptautiskajā publikāciju saišu veidošanas asociācijā (Publishers International Linking Association, Crossref)	245,69
Latvijas iemaksas Eiropas Filmu aģentūru direktoru asociācijā	5 000
Dalība Bibliotēka Baltika apvienībā (BB)	100
Dalība Starptautiskā Mūzikas bibliotēku, arhīvu un dokumentācijas centra asociācijā (IAML)	74
Dalība Ziemeļvalstu digitālās humanitārās zinātnēs / <i>Digital humanities in the Nordic Countries</i> (DHNB)	40
Iemaksas Eiropas Padomes Eiropas Kultūras ceļu programmā	8 243,26
Kopā:	220 743,52

MAKSAS PAKALPOJUMI UN CITI PAŠU IEŅĒMUMI

ieņēmumu veids	ES fondi	Profesio- nālā māksla	Kultūr- izglītība	Kultūras mantojums	Kopā
ieņēmumi no vadošā partnera partneru grupas īstenotajiem ES politiku instrumentu projektiem					
Maksa par izglītības pakalpojumiem			370 979	23 859	394 838
ieņēmumi no dokumentu izsniegšanas un kancelejas pakalpojumiem			0	155 698	155 698

ieņēmumi no nomas un dienesta viesnīcu pakalpojumiem	243 974	803 444	1 047 418
ieņēmumi no biļešu realizācijas	0	9 605 172	9 605 172
ieņēmumi par komunālajiem pakalpojumiem	41 682	66 837	108 519
ieņēmumi no projektu īstenošanas	6693	3579	10 272
ieņēmumi par zinātnes projekta īstenošanu			
Pārējie ieņēmumi	32	44 907	2 620 721
Kopā	32	708 235	13 279 310
			13 987 545

PERSONĀLS

- Kopējais Kultūras ministrijas amata vietu skaits uz 2023. gada 31. decembri bija 124, tai skaitā no valsts budžeta finansēto amata vietu skaits bija 105.
- KM 2023. gadā netika samazināts amata vietu skaits.
- Gada laikā darbā Kultūras ministrijā pieņemti 23 darbinieki (t.sk. 9 darbinieku amatos un 14 ierēdņa amatos). Atbrīvoti 24 strādājošie.
- Notikuši 22 Kultūras ministrijas amatu konkursi, tai skaitā 2 amatu konkursi uz KM padotības iestāžu vadītāju amatam un 2 amatu konkursi uz valsts kapitālsabiedrību valdes locekļu amatam, apstrādāti 127 konkursa pretendentu pieteikumi.
- Pavisam kopā sagatavots 1516 personāla lietvedības dokuments par Kultūras ministrijas ierēdņiem un darbiniekiem, padotības iestāžu un VSIA, kurās Kultūras ministrija ir kapitāla daļu turētāja, vadītājiem un valdes locekļiem – 202 rīkojumi personāla jautājumos, 378 rīkojumi organizatoriskajos jautājumos, 192 rīkojumi par ārvalstu un vietējiem komandējumiem, 480 rīkojumi par atvaļinājumiem, 36 amatu apraksti, 113 darba līgumi un vienošanās, 6 āršatata līgumi un vienošanās, 10 personāla izziņas, 1 prakses un brīvprātīgā darba līgums, 13 lēmumi par atļauju savienot amatus, 85 nosūtāmās vēstules.
- Kultūras ministrijas darbinieki ir papildinājuši zināšanas kursus un semināros, profesionālo kvalifikāciju cēluši 79 darbinieki, tai skaitā mācību kursu “Par Interesu konfliktu valsts amatpersonu darbībā un valsts amatpersonu profesionālo ētiku” apmeklējuši 4 darbinieki. Kvalifikācija celta 44 dažādos mācībuursos un semināros.
- Koordinēta Kultūras ministrijas darbinieku darba izpildes novērtēšana pēc ilgstošas attaisnotas prombūtnes un pirms pārbaudes laika beigām, kā arī veikts ikgadējās darba izpildes novērtēšanas process par periodu no 01.01.2022. – 31.12.2022.
- Koordinēts un veikts Kultūras ministrijas padotībā esošo profesionālās vidējās izglītības 10 iestāžu vadītāju ikgadējās darba izpildes novērtēšanas process.
- Koordinēts un veikts Kultūras ministrijas padotības iestādes 15 vadītāja ikgadējais darba izpildes novērtēšanas process.
- Nodrošināta centralizētā Latvijas Nacionālā kultūras centra personāla lietvedības funkcija, pavisam kopā sagatavoti 764 personāla lietvedības dokumenti par Latvijas Nacionālā kultūras centra ierēdņiem un darbiniekiem – 347 rīkojumi personāla jautājumos, 225 rīkojumi par ārvalstu un vietējiem komandējumiem, 139 rīkojumi par atvaļinājumiem, 23 darba līgumi un vienošanās.
- Koordinēts Latvijas Nacionālā kultūras centra ikgadējās darba izpildes novērtēšanas process par periodu no 01.01.2022. – 31.12.2022., kā arī Latvijas Nacionālā kultūras centra darbinieku darba izpildes novērtēšana pēc ilgstošas attaisnotas prombūtnes un pirms pārbaudes laika beigām.
- Nodrošināta centralizētā Kultūras informācija sistēmu centra personāla lietvedības funkcija, pavisam kopā sagatavoti 253 personāla lietvedības dokumenti par Kultūras informācija sistēmu centra darbiniekiem – 98 rīkojumi personāla un organizatoriskajos jautājumos, 12 rīkojumi par ārvalstu un vietējiem komandējumiem, 68 rīkojumi par atvaļinājumiem, 75 darba līgumi un vienošanās.

- Nodrošināta centralizētā Nacionālā kino centra personāla lietvedības funkcija, pavisam kopā sagatavoti 99 personāla lietvedības dokumenti par Nacionālā kino centra ierēdņiem un darbiniekiem – 46 rīkojumi personāla jautājumos, 19 rīkojumi par ārvalstu un vietējiem komandējumiem, 25 rīkojumi par atvaļinājumiem, 9 darba līgumi un vienošanās.
- Nodrošināta centralizētā Nacionālā kultūras mantojuma pārvaldes personāla lietvedības funkcija, pavisam kopā sagatavoti 826 personāla lietvedības dokumenti par Nacionālā kultūras mantojuma pārvaldes ierēdņiem un darbiniekiem – 156 rīkojumi personāla jautājumos, 245 rīkojumi organizatoriskajos jautājumos, 24 rīkojums par ārvalstu un vietējiem komandējumiem, 343 rīkojumi par atvaļinājumiem, 67 darba līgumi un vienošanās un 1 personāla izziņa.

KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU

- KM aktualitātes regulāri atspoguļotas nacionāla mēroga un reģionālajos plašsaziņas līdzekļos. Kultūras ministrs Nauris Puntulis (līdz 15.09.2023.) un kultūras ministre Agnese Logina (no 15.09.2023.), valsts sekretāre un ministrijas amatpersonas regulāri sniegušas intervijas drukātajiem un elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem, informējot par ministrijas darba aktualitātēm un skaidrojot nozares jautājumus.
- KM pārskata gada laikā izplatījusi 169 paziņojumus plašsaziņas līdzekļiem. KM Sabiedrisko attiecību nodaļa, ministra sabiedrisko attiecību padomniece/ sabiedrisko attiecību padomnieks sadarbībā ar KM struktūrvienību un KM padotības iestāžu speciālistiem sagatavoja atbildes uz ziņu aģentūru, radio, TV, interneta mediju, nacionālo un reģionālo preses izdevumu žurnālistu jautājumiem.
- Kultūras ministrs Nauris Puntulis, kultūras ministre Agnese Logina, KM valsts sekretāre Dace Vilsone, citas amatpersonas, kā arī KM pārraudzībā esošo nozaru speciālisti piedalījušies gan KM, gan KM iestāžu un citu iestāžu organizētās tiešsaistes un klātienēs preses konferencēs, mediju pasākumos, brīfingos, ekspertu diskusijās un konferencēs ar mediju klātbūtni.
- **Komunikācijā ar sabiedrību prioritāri bijuši šādi KM 2023. gada sasniegumi:**
 - 2023. gada valsts budžets kultūras, sabiedrības integrācijas un mediju jomās palielināts par papildu 19 miljoniem eiro; svarīgākās prioritātes: Dziesmu svētku 150. gadadienas norises, VKKF finansējuma pieaugums un valsts kultūras iestādēs strādājošo atalgojuma pieaugums;
 - KM panāktie grozījumi VKKF likumā, nosakot visiem tajā noteiktajiem fonda finansējuma avotiem likmi 3% apmērā un turpmāk nodrošinot finansējuma pieaugumu;
 - Lai iegūtu augstvērtīgu, arhitektoniski un funkcionāli pārdomātu, ilgtspējīgu Rīgas Filharmonijas nākotnes attīstības vīziju, noritējis starptautisks metu konkurss, kurā uzvarējis projekts “Baltic Shine”;
 - Ar augstvērtīgiem pasākumiem un plašu apmeklētību jūlijā aizvadītas Dziesmu svētku 150. jubilejas norises – XXVII Vispārējo latviešu Dziesmu un XVII Deju svētki;
 - Piecu valstu kultūras ministri Rīgā parakstīja vienotu deklarāciju par Latvijas, Polijas, Lietuvas un Igaunijas atbalstu Ukrainas kultūras mantojuma atjaunošanai.
 - Skaidroti kultūras patēriņa un līdzdalības ietekmes pētījuma rezultāti, kas apstiprina – Covid 19 izplatības ierobežošanai noteiktie drošības pasākumi būtiski ietekmējuši kultūras procesus un apmeklējumu,
 - Izvērtēts kultūrizglītības programmas “Latvijas skolas soma” 5 gadu darbības perioda kopsavilkums;
 - Tūrisma veicinošas aktivitātes “Atrastā Latvija” ietvaros izvērtēti ar KM piešķirto ES fondu finansējumu atjaunotie kultūras un dabas mantojuma objekti, identificējot teju 40 no tiem kā pieejamus cilvēkiem ar kustību traucējumiem;
 - Izveidota un darbu uzsākusi Latgales Mūzikas un mākslas vidusskola, reorganizējot Jāņa Ivanova Rēzeknes Mūzikas vidusskolu un Rēzeknes Mākslas un dizaina vidusskolu;
 - Pie Latvijas Laikmetīgās mākslas muzeja projekta virzības strādā īpaši izveidota darba grupa;
 - Izstrādāta un apstiprināta valsts pētījumu programma “Latvijas kultūra – resurss valsts attīstībai” 2023. – 2026. gadam.
 - Turpinās kultūras infrastruktūras pilnveide, būvējot TabFab biznesa inkubatora ēku, LNOB dekorāciju un mēģinājumu zāļu kompleksu, prototipēšanas darbnīcu “Rīga Makerspace”;
 - Atklātas ar KM piesaistītā ES fondu finansējuma ieguldījumu atjaunotās kultūrvietas: Dailes teātra priekšlaukums, rekonstruētā Leļļu teātra ēka un Rīgas pils konvents;

- Īstenoti plaši un daudzveidīgi Rīgas Vēstures un kuģniecības muzeja 250 gadu jubilejas tematiskie pasākumi;
- Latvijas Neredzīgo Bibliotēkas reģionālās filiāles integrētas pašvaldība bibliotēku tīklā, lai uzlabotu bibliotēku pakalpojumu pieejamību un kvalitāti apmeklētājiem ar redzes traucējumiem un funkcionālo lasītnespēju;
- Atbalsta aktivitātes Ukrainai un tās civiliedzīvotājiem, kuri patvērumu no kara raduši Latvijā; vairākkārtēji finansējuma piešķirumi valodu apmācības, kultūrorentācijas un iekļaušanas pasākumu nodrošināšanai;
- Kuldīgas vecpilsēta iekļauta UNESCO Pasaules mantojuma sarakstā;
- Apstiprināts normatīvais regulējums unikālu valsts nozīmes kultūras pieminekļu, kas atrodas UNESCO Pasaules mantojuma sarakstā iekļautā teritorijā Rīgas vēsturiskajā centrā, saglabāšanai, aizsargāšanai un attīstīšanai;
- Medijpratības sekmēšanas projekta ietvaros uzsāktas nodarbības 80 Latvijas skolās, līdz gada beigām sasniegta 1 432 skolēnu auditorija;
- Turpinās Mediju politikas pamatnostādņu izstrāde, nozares profesionāļiem strādājot 6 darba grupās;
- Uzsākta valsts pētījumu programma "Latvijas kultūra – resurss valsts attīstībai" 2023.– 2026. gadam;
- Uzsākta valsts pētījumu programma "Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības attīstība";
- Vienošanās ar Rīgas domi par kopīgām prioritātēm Rīgas kultūras infrastruktūras projektu īstenošanā;
- Izcilības balva kultūrā atzīmē apbalvojuma iedibināšanas desmitgadi;
- Apstiprināta Brīvības pieminekļa un Rīgas Brāļu kapu saglabāšanas, uzturēšanas, izpētes un atjaunošanas programma līdz 2025. gadam;
- 2024. gada budžeta sagatavošanas procesā KM panākusi papildu 3,81 miljonu eiro atalgojuma celšanai nozarē;
- Rasts finansējums RMM ekspozīcijas izveidei muzeja jaunajā mājvietā Vecrīgā, Mārstaļu ielā 6.
- **Plašsaziņas līdzekļu pārstāvjiem skaidroti aktuālie nozares jautājumi un ministrijas darbības iniciatīvas šādos galvenajos jautājumos:**
 - Latvijas dalība Venēcijas biennāles 18. Starptautiskajā arhitektūras izstādē ar paviljonu "T/C Latvija";
 - MIKC NMV atklāts jauns mācību un sporta komplekss;
 - Bezmaksas konsultāciju programma radošām personām un radošajām savienībām (kultūras NVO) par jautājumiem, kas saistīti ar jaunākajām nodokļu izmaiņām, to grāmatvedības un juridiskiem jautājumiem;
 - Lielā Mūzikas balva 2022;
 - "Zelta Mikrofons" 2023;
 - Dejas balva par izciliem sasniegumiem 2021. un 2022. gadā;
 - Latvijas Dizaina balva 2023;
 - Konkurss uz Mihaila Čehova Rīgas krievu teātra vadītāja amata vietu;
 - Latvijas Nacionālā teātra vadības maiņa;
 - Jaunizveidotās Latgales Mūzikas un mākslas vidusskolas direktora amata konkurss;
 - 19. Muzeju nakts norises visā Latvijā;
 - Konkurss par Latvijas ekspozīciju Venēcijas biennāles 60. starptautiskajā mākslas izstādē;
 - Rīgas Latviešu biedrības nama atjaunošanas, izpētes, konservācijas un restaurācijas programmas īstenošanai piešķirts finansējums 2023.gada darbiem;
 - KM koordinētās darba grupas izstrādātais plāns Rasisma un antisemitisma mazināšanai Latvijā 2023. gadam;
 - Nodarbību cikls mediju nozares darbiniekiem "Jauda mobilajā žurnālistikā";
 - Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonda (PMIF) 2014.-2020. gada programmas ietvaros sasniegto rezultātu izvērtējums;
 - Latvijas Radio un LTV finansējuma palielinājums energoresursu cenu pieauguma kompensēšanai;
 - Atbalsts komerciālo elektronisko mediju tehnoloģiskās bāzes un infrastruktūras stiprināšanai;
 - Starptautiskās konferences "Nikosijas konvencija: krimināltiesiskā atbilde uz noziedzīgiem nodarījumiem, kas saistīti ar kultūras vērtībām" aktualizētie jautājumi;
 - Atbalsts māksliniekiem, sniedzot iespēju uzturēties un strādāt radošajā darbnīcā Parīzē;
 - Apstiprināts normatīvais regulējums ieguldījumiem reģionālās kultūras infrastruktūras sakārtošanai un kultūras pasākumu piekļūstamības uzlabošanai;

- Starptautiskā romu kultūras festivāla norise;
- Baltijas Muzeoloģijas vasaras skola;
- Konkurss par "Latvijas Dizaina gada balvas" nākamā perioda īstenošanu;
- Saliedētas, pilsoniski aktīvas sabiedrības veidošanas politika;
- Dailes teātra ēka un teritorija ieguldīta teātra pamatkapitālā;
- MIKC "Nacionālā Mākslu vidusskola" ēkas pārbūve, finansējuma piesaiste;
- Digitālo spēļu industrijas stiprinošu pasākumu plānošana;
- Pāreja uz daļēji centralizētu IKT pārvaldības modeli KM un tās iestādēs;
- Apstiprināts valsts profesionālās ievirzes izglītības standarts mākslu jomā;
- Jaunais Rīgas teātris iegādājas aprīkojumu un gatavojas uzsākt darbību savā vēsturiskajā ēkā Lāčplēša ielā 25 ;
- Atbalstīti un finansēti steidzami veicamie darbi 4 dievnamos;
- Nodokļu konsultāciju programma sadarbībā ar Latvijas Radošo savienību padomi;
- Valsts budžeta kultūrā, sabiedrības saliedētībā un mediju politikā veidošana un prioritātes 2024. gadam u.c.
- KM tīmekļvietnē www.km.gov.lv regulāri ievietota informācija par ministrijas un padotības iestāžu aktualitātēm un jaunumiem KM pārraudzības jomās. Pārskata gadā KM tīmekļvietne apmeklēta ~ 202 832 reizes. Intensīva komunikācija ar sabiedrību notikusi KM profilos sociālajos tīklos www.twitter.com, www.youtube.com, www.instagram.com un www.facebook.com.

SADARBĪBA AR NVO

- Ar NVO dalību 2023.gadā notika 4 Nacionālās kultūras padomes (NKP) sēdes, viena attālināti un trīs hibrīdformātā - klātienē un tiešsaistē. Šajās sēdēs Nacionālā kultūras padome izskatīja un pieņēma zināšanai Kultūras ministrijas sagatavotā Valdības rīcības plāna kultūras sadaļas projektu; izskatīja Kultūras ministrijas informatīvo ziņojumu par 2024. gada budžetu un tā prioritātēm, kā arī iepazinās ar Kultūras ministrijas sagatavoto informāciju par Valdības rīcības plāna projektu Deklarācijas par Evikas Siliņas vadītā Ministru kabineta iecerēto darbību īstenošanu un izteica priekšlikumus par rīcības plānā iekļaujamajiem pasākumiem.
- NKP saņēma un izvērtēja 7 pieteikumus par Izcilības balvai kultūrā pretendentiem un pieņēma lēmumu par priekšlikumiem Izcilības balvas kultūrā piešķiršanai.
- Ar NVO pārstāvju aktīvu līdzdalību darbojās KM konsultatīvās nozaru padomes, kas regulāri sanākušas, lai pārspriestu kultūras nozarēm aktuālus jautājumus, sniegtu priekšlikumus ministrijai kultūrpolitikas veidošanai: Latvijas Literatūras un grāmatniecības padome; Latvijas Teātra padome; Latvijas Mūzikas padome; Latvijas Dejas padome; Latvijas Bibliotēku padome; Latvijas Muzeju padome; Arhīvu padome; Latvijas Vizuālās mākslas padome; Nacionālā arhitektūras padome; Latvijas Dizaina padome; Latvijas Filmu padome; Kultūrizglītības padome; Latvijas Pasākumu rīkotāju un pasākumu producentu padome.
- 2023. gadā sabiedrības integrācijas un mediju politikas jomā darbojās:
 - Mediju politikas konsultatīvā padome,
 - Mazākumtautību nevalstisko organizāciju pārstāvju konsultatīvā padome,
 - Konsultatīvā padome romu līdzdalības veicināšanai,
 - Konsultatīvā padome trešo valstu pilsoņu integrācijai,
 - Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības attīstības pamatnostādņu 2021.–2027. gadam īstenošanas uzraudzības padome.
- Finansiāli atbalstīta Itas Kozakēvičas Latvijas Nacionālo kultūras biedrību asociācijas darbība – piešķirts finansējums 60 000 eiro apmērā.

▪ KONFERENCES UN SEMINĀRI

▪ ES kultūras kontaktpunkts:

- 16.01.2023 Radošās Eiropas kontaktpunkta vebinārs par uzsaukumu "Eiropas Sadarbības projekti";
- 19.01.2023 Pasākums par Radošās Eiropas kultūras un starpnozarju atzaru uzsaukumiem ESNS 2023 (Nīderlande, Groningena) konferencē sadarbībā ar Nīderlandes un Lietuvas Radošās Eiropas kontaktpunktiem;
- 02.02.2023 Radošās Eiropas kontaktpunkta vebinārs par uzsaukumu "Eiropas Literāro darbu aprīte";

- 09.02.2023. ES programmas “Pilsoņi, vienlīdzība, tiesības un vērtības” (turpmāk CERV) kontaktpunkta vebinārs par CERV programmas uzsaukumiem;
- 14.02.2023. CERV programmas kontaktpunkta vebinārs par uzsaukumu Tiesiskas, demokrātiskas vides stiprināšanai un atbalstam LITI23;
- 16.02.2023. CERV programmas prezentācija Ķekavā hibrīda formāta seminārā “Vietējās noturības un reakciju atspoguļojums saistībā ar COVID-19 ietekmi uz jaunatni (RE-ACT)”;
- 17.02.2023. CERV programmas kontaktpunkta vebinārs par Pilsētu tīklošanās uzsaukumu NT23;
- 20.02.2023. CERV programmas kontaktpunkta vebinārs par Pilsētu tīklošanās uzsaukumu NT23;
- 23.02.2023. CERV programmas kontaktpunkta vebinārs Pilsētu sadraudzības veicināšanai *Town Twinning* TT23;
- 28.02.2023. CERV programmas kontaktpunkta vebinārs par Pilsētu tīklošanās uzsaukumu NT23;
- 05.03.2024 Radošās Eiropas kontaktpunkta vebinārs par mobilitātes shēmas “Culture Moves Europe” uzsaukumiem;
- 14.03.2024 Radošās Eiropas kontaktpunktu organizētais ziņu mediju organizāciju ideju prezentēšanas vebinārs (pitching session) Radošās Eiropas uzsaukuma “NEWS-Journalism Partnerships” ietvaros;
- 21.03.2023. CERV programmas kontaktpunkta vebinārs par CERV programmas uzsaukumiem;
- 28.03.2023. darba seminārs *Do it using European programs!* bibliotēku un pašvaldību pārstāvjiem; kopā ar programmām Erasmus+ (*Elbida, e-panema*); ES Struktūrfondi; prezentācija par CERV programmu; prezentācija par Radošās Eiropas programmu;
- No 04.04.2023. līdz 13.04.2023. CERV programmas prezentācija tiekoties ar cilvēkiem un organizācijām pašvaldībās;
- 28.04.2023. CERV hibrīda formāta seminārs Okupācijas muzejā; prezentācija un darba seminārs par Eiropas vēstures atceres un piemiņas uzsaukumu *European Remembrance* REM23;
- 23.05.2023 līdzdalība klātienē seminārā ar programmu New Bauhaus; prezentācija par CERV programmu;
- 08.06.2023 vebinārs par CERV programmas uzsaukumu Pilsoņu iesaistīšanās un līdzdalības veicināšanai CIV23;
- 9.-10.06.2023 demokrātijas festivālā LAMPA līdzdalība diskusijas “Pilsoniskā dialoga iespējas - no mazām domām līdz lieliem darbiem” veidošanā Valsts kancelejas teltī “Valsts māja”;
- 13.06.2023 Pasākums par Radošās Eiropas kultūras un starpnozaru atzaru uzsaukumiem IETM 2023 (Dānija, Orhūsa) konferencē sadarbībā ar Nīderlandes, Dānijas, Polijas, Grieķijas, Slovākijas, Čehijas Radošās Eiropas kontaktpunktiem;
- 14.06.2023 līdzdalība Labklājības ministrijas seminārā ar CERV programmas prezentāciju;
- 05.07.2023 Pasākums par Radošās Eiropas kultūras uzsaukumiem Cuenca Culture and Ruralities Forum konferencē (Spānija, Kuenča) sadarbībā ar citiem Radošās Eiropas kontaktpunktiem;
- 28.-29.07.2023. līdzdalība Kuldīgas Demokrātijas festivāla aktivitātēs; CERV programmas prezentācija;
- 06.09.2023. CERV programmas kontaktpunkta vebinārs Pilsētu sadraudzības veicināšanai *Town Twinning* TT23;
- 08.11.2023 Radošās Eiropas Latvijas, Nīderlandes, Slovēnijas, Luksemburgas, Horvātijas un Beļģijas kontaktpunktu vebinārs par uzsaukumu “Eiropas Sadarbības projekti”;
- 30.11.2023 Radošās Eiropas kontaktpunktu ideju prezentēšanas un partneru meklēšanas sesija (pitching and matchmaking session) “Eiropas Sadarbības projekti” uzsaukuma ietvaros;
- 05.12.2023. vebinārs par EC finansējuma iespējām programmās CERV un Apvārsnis Eiropa;
- 05.12.2023 Radošās Eiropas Latvijas, Lietuvas un Igaunijas kontaktpunktu informatīvā sesija par Radošās Eiropas uzsaukumiem un finansējuma piesaistes iespējām ar Finora Bank;
- 12.12.2023. hibrīda formāta seminārs par EC finansējuma iespējām programmās CERV un Radošā Eiropa, Apvārsnis Eiropa, Erasmus+, New Bauhaus.

STARPTAUTISKĀ SADARBĪBA

- Parakstīta Latvijas un Izraēlas starpvaldību izglītības, zinātnes, kultūras, jaunatnes un sporta sadarbības programma.

- 2023. gada 4. aprīļa sēdē Ministru kabinets apstiprināja Latvijas Republikas valdības un Ziemeļmaķedonijas Republikas valdības līgumu par sadarbību kultūras jomā.
- 2023. gadā Ukrainas sabiedriskā raidorganizācija “*Suspilne Ukraine*” saņēma tās darbības nodrošināšanai kara apstākļos vitāli nepieciešamu aprīkojumu – 42 ģeneratorus, 23 nepārtrauktās elektroapgādes iekārtas (UPS), 24 autonomos sildītājus un 53 pārvietojamās uzlādes stacijas, kas tika nogādātas uz 21 Ukrainas sabiedriskā medija reģionālo pārstāvniecību visā valsts teritorijā. Šis aprīkojums tika iegādāts par finansējumu 559 640 *euro* apmērā, ko 2022. gada decembrī Ministru kabinets piešķīra Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomei.
- 2023. gada 9. jūlijā Rīgā piecu valstu kultūras ministri parakstīja vienotu deklarāciju par Latvijas, Polijas, Lietuvas un Igaunijas atbalstu Ukrainas kultūras mantojuma saglabāšanai un atjaunošanai.
- Nodrošināta dalība Starpinstitūciju darba grupā, kas sagatavoja Latvijas prezidentūru Eiropas Padomes Ministru komitejā. Kultūras ministrijas kompetences ietvaros notiek plānošana konferencei, kas tiks veltīta Nikosijas konvencijas ieviešanai un nepieciešamībai tālāk stiprināt savstarpējo sadarbību, lai kopīgiem spēkiem labāk aizsargātu mūsu kultūras vērtības pret noziedzīgiem nodarījumiem. Un otra konferencei rudenī, kas tiks veltīta žurnālistu drošības un vārda brīvības jautājumiem, tostarp konfliktu un hibrīdkara laikā.
- 2023. gadā notikušas kultūras ministra Naura Puntuļa tikšanās ar:
 - Spānijas vēstnieku Latvijā V.E. Manuelu Alhamu Orenesu;
 - Azerbaidžānas vēstnieku Latvijā V.E. Elnuru Sultanovu;
 - Turcijas vēstnieci Latvijā V.E. Šuli Eztunču;
 - Vācijas vēstnieku Latvijā V.E. Kristianu Heltu;
 - Šveices vēstnieku Latvijā V.E. Martēnu Ksavjē Mišlē;
 - Īrijas vēstnieci Latvijā V.E. Īmeru Frīlu;
 - Uzbekistānas vēstnieku Latvijā V.E. Kadambaju Sultanovu;
 - ASV vēstnieku Latvijā V.E. Kristoferu T. Robinsonu;
 - Polijas vēstnieci Latvijā V.E. Moniku Mihališinu;
 - Apvienoto Arābu Emirātu vēstnieci Latvijā V.E. Hananu Al Alīli;
 - Gruzijas vēstnieku Latvijā V.E. Irakli Kurašvili;
 - Ukrainas vēstnieku Latvijā V.E. Anatoliju Kucevolu;
 - Kanādas vēstnieku Latvijā V.E. Braienu Svorku.
- Kultūras ministrs Nauris Puntulis 2023. gadā devās komandējumā uz:
 - Berlīni, Vāciju, lai piedalītos Starptautiskā Berlīnes kinofestivāla atklāšanā un piedalījās pasākumos Eiropas Kino tirgū “Baltijas valstis fokusā”;
 - Dublinu, Īriju, lai piedalīties latviešu kultūras svētkos;
 - Kannām, Franciju, lai piedalītos Kannu Kinofestivāla atklāšanas pasākumos;
 - Venēciju, Itāliju, lai piedalītos Latvijas paviljona atklāšanā Venēcijas biennāles arhitektūras izstādē.
- 2023.gadā notikušas kultūras ministres Agnese Loginas tikšanās ar:
 - Ukrainas vēstnieku Latvijā V.E. Anatoliju Kucevolu;
 - Ukrainas kultūras ministra vietnieku Tarasu Ševčenko;
 - Ukrainas Parlamenta priekšsēdētāja vietnieci Oleni Kondratjuku;
 - Francijas vēstnieci Latvijā V.E. Aurēliju Ruajē-Gunēnu;
 - Vācijas vēstnieku Latvijā V.E. Kristianu Heltu;
 - Lietuvas vēstnieku Latvijā V.E. Valdu Lastausku.
- Kultūras ministre Agnese Logina 2023. gadā:
 - piedalījās ES Izglītības, jaunatnes, kultūras un sporta ministru padomē.;
- Valsts sekretāre Dace Vilsone:
 - tikās ar Kosovas kultūras, jaunatnes un sporta ministru Hajrulu Čeku;
 - tikās ar Vācijas vēstniecības Latvijā Kultūras, izglītības, preses nodaļas vadītāju Heiki Gabrieli un Rīgas Riharda Vāgnera biedrības valdes priekšsēdētājs Māri Gaili;
 - apmeklēja Igaunijas Nacionālā arhīva ēkas Tartu;
 - piedalījās Baltijas Kultūras komitejas sanāksmē Tallinas Mūzikas nedēļas ietvaros;
 - piedalījās pasaules mūzikas izstādē WOMEX.

Kultūras ministrijas darbības stratēģijas 2023.gada rezultātīvo rādītāju izvērtējums

1.Prioritāte: Motivēta, novērtēta, profesionāla, uz attīstību un rezultātu orientēta komanda.

Nr. p. k.	Sagaidāmais rezultāts	Izpildes termiņš, laikposms	Atbildīgā struktūrvienība, atbildīgā (-ās) persona (-as)	Datu (informācijas) avots	Informācija par izpildi
1.1.	Īstenota regulāra tikšanās ar augstāko vadību un domu apmaiņa ar kolēģiem (skaits).	31.12.2023.	Ministra birojs, Sabiedrisko attiecību nodaļa	Pasākumu organizatori	Notikuši 5 Kultūras ministrijas kolektīva saliedēšanas pasākumi klātienē ar ministra/-es, Kultūras ministrijas valsts sekretāres un valsts sekretāres vietnieku dalību; 11.04.2023. Lielienu svinības KM kolektīva lokā, 22.05.2023. Kultūras ministrijas 70 gadu un Kultūras ministrijas ēkas 150 gadu atzīmēšanas pasākums Mežaparka Lielās estrādes Kokaru zālē 22.06.2023. Jāņu ielīgošana ar orientēšanās elementiem J.Akuratera muzejā un Arkādijas parka teritorijā, 16.11.2023. Latvijas Nacionālā Mākslas muzeja jaunās retrospekcijas, veltītas Jāzepam Grosvaldam apskate, tikšanās Latvijas valsts 105. dzimšanas dienas noskaņā, 21.12.2023. Ziemassvētku ieskaņas pasākums Spīķeru Koncertzālē. 2023. gada 23. februārī TEAMS sapulce par KM Budžetu 2023.
1.2.	Veicināta darbinieku profesionālā pilnveide, pieredzes apmaiņa un zināšanu pārmantojamība (iesaistījušos darbinieku skaits).	31.12.2023.	Personāla nodaļa	Pilnveides pasākumu organizatori	Kultūras ministrijas darbinieki ir papildinājuši savas zināšanas dažādosursos un semināros. Profesionālo kvalifikāciju cēluš 77 darbinieki, tajā skaitā mācību kursu "Par Interesu konfliktu valsts amatpersonu darbībā un valsts amatpersonu profesionālo ētiku" noklausījušies 4 darbinieki. Kvalifikācija celta 45 dažādos mācībuursos un semināros. 2023. gada 3. februārī notika apmācības - Mākoņa lietošanas pieredze – 67 dalībnieki. 2023. gada 10. februārī notika apmācība KM vēstulu un prezentāciju noformēšanā - 64 dalībnieki. 2023. gada 2. jūnijā notika Kultūras ministrijas darbinieku apmācības darba drošības un elektrodrošības jautājumos, veicot darba pienākumus darba vietā un attālināti – 59 dalībnieki.
1.3.	Pilnveidotas darbinieku digitālās prasmes (iesaistījušos darbinieku skaits).	31.12.2023.	Informācijas un tehnoloģiju atbalsta nodaļa	Pilnveides pasākumu organizatori	Īstenotas Kultūras ministrijas un padotības iestāžu darbinieku apmācības IT drošības jautājumos ar sekojošu zināšanu pārbaudi un sertifikāciju. Piedalījās 537 iesaistīto iestāžu darbinieki KM, LNK, NKC, KISC, NKMP, LNA.
1.4.	Pilnveidota darbinieku atalgojuma sistēma.	31.12.2023.	Personāla nodaļa	Rīkojums	Apstiprināti Kultūras ministrijas 2023.gada 30.marta iekšējie noteikumi Nr.2.5-4-5 "Kultūras ministrijas amatpersonu (darbinieku) darba samaksas noteikšanas un atvaļinājuma, un sociālo garantiju piešķiršanas kārtība".
1.5.	Pilnveidota procesu un risku pārvaldība.	31.12.2023.	Iekšējā audita nodaļa	Rīkojums	Ir notikušas konsultācijas par risku vadības sistēmas izveidi, gala lēmums vēl nav pieņemts.

2.Prioritāte: Uz rezultātu vērsts sadarbības partneris, kuram rūp klienta viedoklis un vajadzības.

Nr. p. k.	Sagaidāmais rezultāts	Izpildes termiņš, laikposms	Atbildīgā struktūrvienība, atbildīgā (-ās) persona (-as)	Datu (informācijas) avots	Informācija par izpildi
2.1.	Nodrošinātas pastāvīgas konsultācijas un saziņa ar nozarē iesaistītajiem (skaits).	31.12.2023.	Departamentu un nodaļu vadītāji	Departamentu un nodaļu vadītāji	78 darba grupu un konsultatīvo padomju tikšanās gadā.
2.2.	Ieviests jauna sociālā medija konts (piesaistīto sekotāju skaits).	31.12.2023.	Sabiedrisko attiecību nodaļa	Sociālā medija tīmekļvietne	Tiktok izveide bērnu un jauniešu mērķauditorijas piesaistei atlikta, Valsts kanceļejai un Aizsardzības ministrijai šo mediju atzīstot par nedrošu.
2.3.	Īstenota sadarbība ar senioru un sociālā riska grupu mērķauditorijas pārstāvošām NVO (skaits).	31.12.2023.	Sabiedrisko attiecību nodaļa, Sabiedrības integrācijas departaments	Departamentu un nodaļu vadītāji	8 NVO cilvēkiem ar kustību traucējumiem aktīvās tūrisma sezonas laikā (maijs-septembris) īstenota komunikācijas kampaņa "Atrodi savu īpašo Latviju", kurā ciešā sadarbībā ar cilvēku ar īpašām vajadzībām NVO uzrunāti un SAM 5.5.1. objektus aicināti apmeklēt cilvēki ar kustību traucējumiem. 1)2023. gada 2. marta Konference "Informācijas pieklūstamība un vides pieejamība Kultūras ministrijas Eiropas Savienības (ES) fondu projektos". 2)2023. gada 4. decembra Seminārs "Vides pieejamības izvērtējuma rezultāti pašvaldību īstenotajos "Atrastā Latvija" objektos".

3.Prioritāte: Cilvēkam un dabai draudzīga, resursus saudzējoša darba vide

Nr. p. k.	Sagaidāmais rezultāts	Izpildes termiņš, laikposms	Atbildīgā struktūrvienība, atbildīgā (-ās) persona (-as)	Datu (informācijas) avots	Informācija par izpildi
3.1.	Pilnveidoti ministrijas darba procesa digitālie risinājumi (skaits).	31.12.2023.	Informācijas un tehnoloģiju atbalsta nodaļa	Ministrijas informācijas t.sk. lietvedības sistēmas	Veikta resursu vadības sistēmas Horizon/Hop darbības pilnveide, ieviests "Es iepazīnos" modulis, uzsākta materiālo resursu aprites īstenošana izmantojot moduli "Materiālie resursi". Uzsākti sagatavošanās darbi dokumentu vadības sistēmas "Namejs" ieviešanai.
3.2.	Atbalstīts attālināts darbs un elastīgā darba laika izmantošana (izmantoto attālinātā un elastīgā darba iespēju īpatsvars palielinās).	31.12.2023.	Personāla nodaļa	Nodarbināto aptauja	2024.gada aptaujas ietvaros par 1% ir pieaudzis to respondentu skaits, kas apgalvo, ka ir apmierināti ar iespēju strādāt attālināti, tie ir 80%, bet 2023.gadā - 79%. 2024.gada aptaujā par 7% ir samazinājies to respondentu skaits, kas norāda, ka viņi saskaras ar grūtībām privātās dzīves un darba sabalansēšanā, strādājot attālināti, tie ir 2%, bet 2023.gadā - 9%.
3.3.	Nodrošināta efektīva un ergonomiska darba vide (iekārtoto atvērto darba vietu skaits).	31.12.2023.	Saimniecības nodaļa, Informācijas tehnoloģiju atbalsta nodaļa	Nodarbināto aptauja, darba vides izvērtējums	Divi kabineti pilnībā aprīkoti ievērojot ergonomiskās prasības darba vietai.

3.4.	Pilnveidoti iekšējie procesi, ieviešot "zaļās domāšanas" resursu taupīšanas pasākumus (skaits).	31.12.2023.	Departamentu un nodaļu vadītāji	Iniciatīvu īstenotāji	Ikgadējā darbinieku aptaujā sniegti priekšlikumi jaunu zaļās domāšanas iniciatīvu īstenošanai.
------	---	-------------	---------------------------------	-----------------------	--

Galvenie snieguma rādītāji

Nr. p. k.	Sagaidāmais rezultāts	Izpildes termiņš, laikposms	Atbildīgā struktūrvienība, atbildīgā (-ās) persona (-as)	Datu (informācijas) avots	Informācija par izpildi
1.	Nodarbināto apmierinātība ar iekšējo sadarbību un komunikāciju ir ar pieaugošu tendenci.	31.12.2023.	Personāla nodaļa	Nodarbināto aptauja	2023.gadā vairāk respondenti ir atbildējuši, ka ministrijas iekšējā komunikācija noris pietiekami bieži – 2023.gadā tie ir 70%, bet 2024.gadā – 66%.
2.	Nodarbināto apmierinātība ar izglītības un attīstības iespējām ministrijā ir ar pieaugošu tendenci.	31.12.2023.	Personāla nodaļa	Nodarbināto aptauja	Nodarbināto apmierinātībā ar izglītības un attīstības iespējām ministrijā ir ar pieaugošu tendenci. Salīdzinot 2024.gada aptaujas atbildes ar 2023.gada atbildēm, par 9% ir palielināties to respondentu skaits, kas atbild ar "jā" vai "drīzāk jā" (2023.gadā – 87%, bet 2023.gadā – 96%).
3.	Personāla mainības līmenis nepārsniedz 10% gadā.	31.12.2023.	Personāla nodaļa	HORIZON personāla modulis	Tiks precizēts.
4.	Nodarbināto apmierinātība ar darba vidi un mikroklimatu ir ar pieaugošu tendenci.	31.12.2023.	Personāla nodaļa	Nodarbināto aptauja	Nodarbināto apmierinātība ar darba vidi un mikroklimatu ir ar pieaugošu tendenci. Uz apgalvojumu <i>Darba apstākļi Ministrijā ir vērtējami kā labi</i> 2024.gadā par 3% palielinājās to respondentu skaits, kas atbildēja apstiprinoši.
5.	Klientu un partneru apmierinātība ar sadarbību un komunikāciju ir ar pieaugošu tendenci.	31.12.2023.	Kultūrpolitikas departaments	Klientu aptauja	2023.gadā veikta aptauja par 2022.gadu, tendenci būs iespējams novērtēt pēc 2024.gadā veiktās aptaujas par 2023.gadu.
6.	Samazināts elektroenerģijas un siltumenerģijas patēriņš, salīdzinot ar 2019.gadu.	31.12.2023.	Saimniecības nodaļa, Grāmatvedības uzskaites un atskaites nodaļa	Pamatbudžeta izpildes rādītāji	Samazināts elektroenerģijas (42%) un siltumenerģijas (1%) patēriņš, salīdzinot ar 2019.gadu.
7.	Darba plāna pasākumu īstenošana noteiktajā laikā ir vismaz 75%.	31.12.2023.	Kultūrpolitikas departaments	Darba plāns	Darba plāna izpilde ir 77%.

Atbalsts Ukrainai un Ukrainas civiliedzīvotājiem Latvijā 2023

UNESCO sniegtais atbalsts:

- 2023. gada beigās UNESCO Latvijas Nacionālā komisija sadarbībā ar UNESCO nacionālajām komisijām, kā arī muzeju un bibliotēku organizācijām no Ukrainas, Igaunijas, Lietuvas, Moldovas un Gruzijas uzsāka darbu pie kopīga projekta “Muzeji un bibliotēkas mieram un izturētspējai” sagatavošanas. Projektā iesaistīto partneru mērķis ir atzīt un īstenot kultūras mantojuma potenciālu sociālās kohēzijas, dialoga un miera veicināšanā vietējā, nacionālā un starptautiskā līmenī. Tā ietvaros plānota starptautiska konference, kas notiks Ļvivā (Ukraina), kā arī tiešsaistes apmācību cikls muzeju un bibliotēku profesionāļiem. 2024. gada sākumā projekts tiks iesniegts UNESCO Līdzdalības programmas 2024.-2025. gadam finansiālajam atbalstam un lēmums par tā apstiprināšanu tiks pieņemts 2024.gada vidū.
- Latvija savu stingro atbalstu Ukrainai pauda arī vairākos nozīmīgos UNESCO starptautiskos pasākumos, kuros piedalījās UNESCO LNK pārstāvji t.sk. UNESCO Ģenerālās konferences 42.sesijas pasākumos un komisijās, UNESCO nacionālo komisiju Eiropas reģiona 7. sanāksmē, kā arī dažados UNESCO nacionālo komisiju semināros un darba grupās. Sadarbībā ar Latvijas Republikas Pastāvīgo pārstāvniecību OECD un UNESCO veicināja dažādu jomu Latvijas ekspertu kandidatūru pieteikšanu UNESCO veidotajām darba grupām un padomēm, lai mazinātu iespēju tajās tikt ievēlētiem - agresorvalsts Krievijas- pārstāvjiem.

Latvijas Nacionālās bibliotēkās sniegtais atbalsts:

- Arī 2023. gadā LNB tika papildināta īpašā Ukrainas grāmatu kolekcija – Українська книжкова полицька/ Ukrainas grāmatu plaukts, kas izvietota Uzziņu informācijas centrā un kuras kodolu veido 2022. gada oktobrī starptautiskā projekta ietvaros saņemtais ukraiņu grāmatu dāvinājums (projekta patronese Ukrainas pirmā lēdija Olena Zelenska). 2023. gadā tika iegādātas ap 40 Ukrainā pēdējos gados izdotas grāmatas ukraiņu un angļu valodā par Ukrainas vēsturi, kultūru, aktuālajiem kara notikumiem, arī daiļliteratūra, tai skaitā ar Ukrainas izdevumiem no izdevniecības "Intelektuālā grāmata" 471 *euro* apmērā. Kolekciju visa gada garumā papildināja arī atsevišķi dāvinājumi. Papildus tika sagatavots un nodots grāmatu dāvinājums ukraiņu bēgļu kopienas centram "Common Ground" Rīgā – ap 100 grāmatu par Latviju, latviešu literatūras tulkojumiem un grāmatām ukraiņu valodā.
- 2023. gada maija sākumā LNB uzņēma delegāciju no Ukrainas, lai iepazīstinātu ar dokumentārā mantojuma digitalizēšanas projekta realizēšanu. Ukrainas Bibliotēku asociācija ar Ukrainas Kultūras un informācijas politikas ministrijas, UNESCO, Starptautiskās Bibliotēku asociāciju un institūciju federācijas (IFLA) un Saving Ukrainian Cultural Heritage Online (SUCHO) atbalstu gatavo koncepciju projekta realizācijai, lai ar digitalizācijas palīdzību glābtu Ukrainas dokumentāro mantojumu.
- 2023. gadā LNB sniedza atbalstu Ukrainas vēstniecības Latvijā rīkotajiem pasākumiem, ukraiņu kopienas pasākumiem, kā arī pasākumiem, ko Latvijā reģistrētas organizācijas, tai skaitā nevalstiskās organizācijas, rīkoja Ukrainas atbalstam. LNB norisinājās 2 filmu seansi, 2 labdarības koncerti, 2 semināri un 3 izstādes.
- Kopumā LNB tieši vai pastarpināti Ukrainai atbalstam ir ieguldījusi finansējumu 7 484 *euro* apmērā. Sabiedriskā kārtā ar LNB iniciatīvu ir savākti ziedojumos līdzekļi 26 118 *euro* apmērā.

Ziemeļvalstu un Baltijas valstu mobilitātes programmas sniegtais atbalsts:

Papildus izsludinātajā Mākslinieku Rezidenču finansējuma konkursā Ukrainas mākslinieku atbalstam Starptautiskā Rakstnieku un Tulkotāju māja Ventspilī ieguva atbalstu 21 496 *euro* apjomā.

Valsts kultūrkapitāla fonda sniegtais atbalsts:

- 2023. gada tika turpināts īstenot VKKF mērķprogrammu “Radošo stipendiju programma Ukrainas pilsoņiem”, kas 2022. gadā tika izveidota ar mērķi sniegt atbalstu radošām personām kultūras nozarē – Ukrainas pilsoņiem, kara bēgļiem, kuri raduši patvērumu Latvijā, radošā darba veikšanai, tādējādi veicinot turpmāko radošo darbību un sadarbību ar Latvijas kultūras organizācijām. Stipendijas tiek piešķirtas šādās kultūras un mākslas nozarēs: Dizaina un arhitektūras, Filmu mākslas, Kultūras mantojuma, Literatūras, Mūzikas un dejas mākslas (baleta), Starpdisciplināru projektu, Teātra mākslas (teātra, laikmetīgās dejas un cirka), Tradicionālās kultūras un Vizuālās mākslas nozarē.

- Mērķprogrammas līdzekļi tiek sadalīti konkursa kārtībā, piešķirot radošai personai vienreizēju radošā darba stipendiju 3 mēnešu periodam (600 *euro* /mēnesī). 2023. gadā kopā piešķirtas 35 stipendijas, kopā programmā izlietojot 63 000 *euro*.

Atbalstu programmā varēja saņemt Ukrainas pilsoņi:

- kuriem ir izsniegta ilgtermiņa vīza ar tiesībām uz nodarbinātību;
- kuras pēdējo trīs gadu periodā ir radījušas autortiesību vai blakustiesību objektus Autortiesību likuma izpratnē;
- kuras sadarbojas ar Latvijas kultūras organizāciju.

Programmas apkopojums:

Mērķprogramma "Radošo stipendiju programma Ukrainas pilsoņiem" piešķirtās stipendijas:	
Filmu mākslas nozare	14
Literatūras nozare	5
Mūzikas nozare	6
Starpdisciplināri projekti	4
Skatuves mākslu (teātra mākslas) nozare	2
Vizuālās mākslas nozare	4
Kopā	35

Papildus šai mērķprogrammai, 2023. gadā atbalsts projektiem, kas saistīti ar Ukrainu vai, kuru īstenošanā iesaistīti Ukrainas pilsoņi tika sniegts arī VKKF regulāro projektu ietvaros.

Latvijas Nacionālā kultūras centra sniegtais atbalsts:

Kultūrizglītība

- Kultūrizglītības jomā pamatzglītības posma izglītojamajiem Ukrainas civiliedzīvotājiem Latvijā ir iespēja mācīties profesionālās ievirzes mūzikas, mākslas un dejas izglītības programmās ar valsts vai pašvaldības budžeta atbalstu, savukārt vidējās izglītības posma izglītojamajiem – profesionālās vidējās izglītības programmās par valsts budžeta līdzekļiem.

Kultūrizglītības programma "Latvijas skolas soma"

- Atbilstoši valsts finansētās kultūrizglītības programmas "Latvijas skolas soma" pamatprincipiem, visi Ukrainas bērni un jaunieši, kuri uzsākuši mācības pamata vai vidējās vispārējās vai profesionālās izglītības apguvei Latvijas izglītības iestādēs, kopā ar Latvijas skolēniem / saviem klasesbiedriem mācību procesa ietvaros regulāri iepazīst daudzveidīgas Latvijas kultūras vērtības un laikmetīgās izpausmes (mūzikā, teātrī, dejā, cirkā, vizuālajā mākslā, kino, arhitektūrā, dizainā, kultūras mantojumā, literatūrā un grāmatniecībā). Kultūras norišu pieredzēšana sekmē valsts pamatzglītības, vispārējās vidējās izglītības, profesionālās vidējās izglītības un arodizglītības standartos noteikto mērķu sasniegšanu, kā arī pozitīvi ietekmē skolēnu emocionālo labsajūtu, ļauj iepazīt Latvijas kultūru.
- 2023. gadā kultūrizglītības programma "Latvijas skolas soma" uzaicināta dalīties ar uzkrāto pieredzi starpnozaru sadarbībai kultūras un izglītības jomās trīs projekta "Atjaunosim Ukrainu kopā" ("Restoring Ukraine Together") forumos. Forumi snieguši unikālu iespēju pieredzes apmaiņai valstu starpā un veicinājuši tālākas sadarbības plānošanu nākotnē.

Nemateriālais kultūras mantojums

- 2023. gadā, no 30. jūnija līdz 9. jūlijam, Vispārējos latviešu XXVII Dziesmu un XVII Deju svētkos piedalījās ukraiņu mazākumtautību kolektīvi un izpildītāji, disaporas latviešu deju kolektīvs no Ukrainas, ārvalstu viesu kolektīvs no Ukrainas - Ļvivas Nacionālais Akadēmiskais vīru un zēnu koris "Dudaryk".
- 2023. gadā turpinās metodiskā atbalsta sniegšana ukraiņu mazākumtautību kolektīviem, kā arī Ukrainas kultūras popularizēšana, iekļaujot Ukrainas mūziku latviešu amatierkolektīvu repertuāros, t.sk. pūtēju orķestros, kas tiks turpināta arī 2024. gadā. 2024. gada 29.-30. jūnijā notiks Mazākumtautību festivāls, kurā plānota arī ukraiņu mazākumtautību kolektīvu dalība.

Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes sniegtais atbalsts:

- Iesaistoties Ukrainas civiliedzīvotāju nodarbināšanā, NKMP amatu sarakstā no 2022. gada 1. jūnija uz noteiktu laiku līdz 2023. gada 31. maijam tika izveidotas divas speciālista darbinieka amata vietas.
- Kultūras ministrija sadarbībā ar Sabiedrības integrācijas fondu nodrošināja valsts budžeta finansētās programmas „Latviešu valodas mācības Ukrainas civiliedzīvotājiem” un „Kultūrorientācijas kursi Ukrainas civiliedzīvotājiem” īstenošanu.

PLĀNI 2024.GADAM

Plānotie notikumi 2024.gadā

- Turpināt darbu pie Dziesmu un deju svētku procesā iesaistīto māksliniecisko kolektīvu vadītāju atalgojuma sistēmas sakārtošanas.
- Turpināt nodrošināt Dziesmu un deju svētku tradīcijas nepārtrauktību, veidojot ilgtspējīgu svētku organizēšanas modeli.
- Nodrošināt līdzsvarotu un ilgtspējīgu Latvijas kultūras procesu, stiprinot VKKF stabilitāti, neatkarību un lēmumu pieņemšanas kvalitāti.
- Turpināt Nacionālās akustiskās koncertzāles projektu, nodrošinot būvprojekta izstrādi pēc metu konkursa, kā arī turpināt darbu pie Laikmetīgās mākslas muzeja projekta attīstīšanas.
- Stiprināt kultūras nozarē nodarbināto atalgojuma konkurētspēju (tajā skaitā minimālā atalgojuma nodrošināšana valsts iestādēs), piesaistot nozarei kvalificētus profesionāļus un tuvinot atalgojumu vidējam atalgojumam sabiedriskajā sektorā.
- Nodrošināt Latvijas kultūras mantojuma kā nācijas identitātes un pašapziņas veidotāja komunikāciju sabiedrībai, īstenojot aktivitātes, kas apzina un izceļ nozīmīgu kultūras personību un vēsturisku notikumu lomu Latvijas kultūrā un vēsturē, nodrošina vēstures kvalitatīvu interpretāciju, kā arī rada jaunus kultūras produktus.
- Stiprināt Latvijas kultūras starptautisko atpazīstamību un konkurētspēju, nodrošinot profesionālās mākslas sasniegumu popularizēšanu ārvalstīs: Latvijas dalības sagatavošana Frankfurtes grāmatu tirgū viesu valsts statusā; Latvijas dalība 18. Starptautiskajā Venēcijas arhitektūras biennālē; Latvijas dalības sagatavošana 60. Starptautiskajā Venēcijas mākslas biennālē 2024. gadā.
- Administrēt konkursus filmu ražošanai, nodrošinot atbalstu kvalitatīvām, daudzveidīgām, mākslinieciski augstvērtīgām filmām. Turpināt Latvijas valsts simtgades ietvaros veicināto Latvijas filmu nozares izaugsmi. Mērķtiecīgi atbalstīt kino nozari Covid-19 seku pārvarēšanā, stiprināt tās kapacitāti. Veicināt Eiropas audiovizuālās direktīvas 13. panta pārņemšanu Latvijā, kas uzliktu par pienākumu straumēšanas platformām pēc pieprasījuma (VOD platformām) atbalstīt Latvijas kino attīstību. Turpināt reprezentēt Latvijas filmas ārvalstīs, stiprinot Latvijas kino konkurētspēju.
- Nodrošināt vēsturisku vietu, sakrālo celtņu un valsts nozīmes kultūras pieminekļu izpēti, saglabāšanu, atjaunošanu un atbildīgu izmantošanu, tai skaitā rūpējoties par Brīvības pieminekļa un Brāļu kapu uzturēšanu, Latvijas Etnogrāfiskā Brīvdabas muzeja eksponātu atjaunošanu.
- Nodrošināt, ka Stūra mājā (ēka Brīvības ielā 61, Rīgā) atrastos Latvijas Okupācijas muzeja izveidotā ekspozīcija un Stūra mājā tiktu saglabātas ilgtermiņa nomas attiecības ar Latvijas Okupācijas muzeju. KM izstrādāt un virzīt izskatīšanai valdībā informatīvo ziņojumu, kas paredz izvērtēt un MK lemt par diviem iespējamiem scenārijiem turpmākajā rīcībā.
- Stiprināt Latvijas informatīvo telpu un sabiedrības noturību pret dezinformāciju un hibrīdiem apdraudējumiem.
- Nodrošināt Latvijas interešu pārstāvību KM atbildībā esošajās ES Padomes darba grupās un ES Izglītības, jaunatnes, kultūras un sporta ministru padomes sanāksmēs, kā arī savlaicīgi apzināt kultūras un radošā sektora intereses Beļģijas un Ungārijas prezidentūru ietvaros.
- Nodrošināt grozījumu Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likumā pieņemšanu Saeimā, lai uzsāktu piekļuves ierobežošanu tīmekļvietnēm, kurās prettiesiski tiek izmantoti autortiesību vai blakustiesību objekti.
- Turpināt stiprināt Latvijas kultūrizglītības sistēmu, turpinot profesionālās vidējās izglītības iestāžu tīkla sakārtošanu un ieviešot profesionālās ievirzes izglītības valsts standartu.
- Turpināt kultūrizglītības programmas „Latvijas skolas soma” īstenošanu, mazinot sociālās atstumtības riskus, aktivizējot jaunu kultūras produktu veidošanu bērnu un jauniešu auditorijai un nostiprinot sabiedrības izpratni par kultūras īpašo lomu personības attīstībā un 21. gadsimta zināšanu ekonomikā. Īpašu uzmanību vērst metodiskā atbalsta sniegšanai pedagogiem, t.s. organizēt pedagogu profesionālās pilnveides programmu, izstrādāt metodiskos materiālus, lai veicinātu pedagogu izpratni par kultūras norišu kā mācību līdzekļu izmantošanu.
- Aktivizēt lasīšanas veicināšanu, turpinot LNB notikumu cikla “Latviešu grāmatai 500” realizēšanu un izvēršot sabiedrības iesaistes kustības “Restarts lasīšanai” pasākumus.

- Sadarbībā ar VAS "Valsts nekustamie īpašumi" turpināt nacionālas nozīmes kultūras institūciju – , Latvijas Nacionālā operas un baleta, Valmieras drāmas teātra, – kā arī KM profesionālās vidējās izglītības iestāžu, augstākās izglītības iestāžu (tostarp Tabakas fabrikas projekts) un citu kultūras infrastruktūras objektu pārbūvi, atjaunošanu un restaurāciju.
- Uzsākt darbu pie Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna 1.2. reformu un investīciju virziena "Energoefektivitātes uzlabošana" 1.2.1.4.i. investīcijas "Energoefektivitātes uzlabošana valsts sektora ēkās, t. sk. vēsturiskajās ēkās" projektu īstenošanas (LNOB, LNB, LNA, LEBM, Lielās ģildes, MIKC NMV un MIKC LMMV ēkās).
- Sākt īstenot konceptuālo ziņojumu "Par Latvijas Nacionālā arhīva Vidzemes reģiona centra, Cēsu Vēstures un mākslas muzeja krātuvi un Valsts zemes dienesta Vidzemes reģionālās pārvaldes centrālā arhīva izveidi Cēsīs" un uzsākt projekta īstenošanu sadarbībā ar Cēsu pilsētas pašvaldību.
- Sekmēt Latvijas kultūrtelpas un lokālās vides savdabības saglabāšanu, turpinot Latviešu vēsturisko zemju likuma ieviešanu (t.sk. nodrošinot Latviešu vēsturisko zemju attīstības padomes darbu) un atbalstot suitu, lībiešu un latgaliešu vēsturisko kultūrtelpu unikalitātes saglabāšanu.
- Nodrošināt sekmīgu Latvijas mazākumtautību festivāla norisi 2024. gada vasarā.
- Apstiprināt MK Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības attīstības plānu 2024.-2027. gadam, Plānu romu stratēģiskā ietvara pasākumu īstenošanai 2024.-2027. gadam un Plānu rasisma un antisemitisma mazināšanai 2024.-2027.gadam.
- 2024. gada februārī noslēdzies konkurss un plānots noslēgt līdzdarbības līgumu "Par atsevišķu valsts pārvaldes uzdevumu veikšanu mūsdienu ritmiskās, populārās mūzikas eksporta veicināšanai" ar konkursa uzvarētāju – biedrību "Latvijas Mūzikas attīstības biedrība/Latvijas Mūzikas eksports".
- 2024. gada februārī noslēdzies konkurss un plānots noslēgt līdzdarbības līgumu "Par atsevišķu valsts pārvaldes uzdevumu veikšanu vienotas komunikācijas nodrošināšanai par radošajām industrijām" ar konkursa uzvarētāju – biedrību "Latvijas Dizaina centrs".
- 2024. gada pirmajā ceturksnī plānots apstiprināt Latvijas populārās mūzikas stratēģiju 2024.-2027. gadam un uzsākt stratēģijā minēto rīcības virzienu īstenošanu.
- Arhitektūras likumprojekta sagatavošana ievietošanai tiesību aktu portālā un saskaņošana ar citām ministrijām. Likumprojekta virzīšana apstiprināšanai MK un darbs pie grozījumu izstrādes saistītajos likumos un MK noteikumos.
- Iepirkuma dokumentācijas sagatavošana un iepirkuma izsludināšana, izvērtēšana metu konkursam par Latvijas paviljona īstenošanu Venēcijas biennāles 19.starptautiskajā arhitektūras izstādē. Uzsākts sagatavošanas darbs Latvijas paviljona īstenošanai Venēcijas biennāles 19.starptautiskajā arhitektūras izstādē.
- Sadarbībā ar NVO (deleģējums) atbalsts un iesaiste nozaru balvu koordinēšanā un komunikācijā: Latvijas Arhitektūras gada balva 2024, Latvijas Dizaina gada balva 2024, Zelta mikrofons.
- Iesaiste un atbalsts Jaunā Eiropas Bauhaus (JEB) Latvijas kontaktpunkta darbības stratēģiskā nodrošināšanā, un arī Jaunā Eiropas Bauhaus vērtību un kritēriju iekļaušanā politikas dokumentos, ES fondu programmu kritērijos (MK noteikumos), kā arī Davosas kvalitātes sistēmas (Baukultur) popularizēšana un komunikācija publiskajā pārvaldē (atsauce uz Davosas deklarāciju).
- Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonda integrācijas pasākumu 2021.-2027. gadam ietvaros turpināt vienas pieturas aģentūras darbības, latviešu valodas mācību, sociālās iekļaušanās un integrācijas pasākumu īstenošanu.
- Nodrošināt ES programmu "Radošā Eiropa" un "Pilsoņi, vienlīdzība, tiesības un vērtības" koordinēšanu Latvijā un valsts līdzfinansējuma piesaisti atbalstītajiem projektiem.
- Turpināt KM valsts pētījumu programmas "Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības attīstība 2023.-2025. gadam" īstenošanu.
- Turpināt KM valsts pētījumu programmu "Latvijas kultūra – resurss valsts attīstībai" 2023.–2026. gadam.
- Nodrošināt Mākslu un kultūras universitāšu attīstības padomes darbību.
- Nodrošināt Diasporas likuma un Plāna darbam ar diasporu 2024.-2026. gadam īstenošanu KM kompetences jomā.
- ES fondu 2021.-2027. gada plānošanas perioda ietvaros uzsākt investīciju īstenošanu:
 - -integrētās sociālās, ekonomiskās un vides attīstības un kultūras mantojuma, tūrisma un drošības veicināšana pilsētu funkcionālajās teritorijās";5.1.1.7. pasākuma "Reģionālās kultūras infrastruktūras

attīstība kultūras pakalpojumu piekļūstamības uzlabošanai" īstenošana (Valmiera Drāmas teātra rekonstrukcija);

- -5.1.1.5. pasākuma "Unikāla Eiropas mēroga kultūras mantojuma atjaunošana, lai veicinātu to piekļūstamību, attīstot kultūras pakalpojumus" īstenošanu (Lielās ģildes pārbūve un atjaunošana, Arsenāla rekonstrukcija, Vecrīgas publiskās ārtelpas attīstība u.c.);
- -5.1.1.6. pasākuma "Kultūras mantojums saglabāšana un jaunu pakalpojumu attīstība.
- Uzsākt MK noteikumu izstrāde Atvēršanas fonda 2.2.1.5.i investīciju "Mediju nozares uzņēmumu digitālās transformācijas veicināšana" ieviešanu.
- Pabeigt ES fondu 2014. - 2020. gada plānošanas perioda šādu 5.6.1.SAM "Veicināt Rīgas pilsētas revitalizāciju, nodrošinot teritorijas efektīvu sociālekonomisko izmantošanu" projektu īstenošanu "Prototipēšanas darbnīcas "Riga Makerspace" izveide nekustamajā īpašumā A. Briāna ielā 13, Rīgā", "Starpdisciplinārā izglītības, kultūras un radošo industriju atbalsta centra "TabFab" izveide nekustamajā īpašumā Miera ielā 58a, Rīgā", "Skatuves mākslu dekorāciju darbnīcu un mēģinājuma zāles kompleksa izveide Lubānas ielā 80, Rīgā" un „Kultūras un sporta kvartāla izveide Grīziņkalna apkaimē”.
- Turpināt Patvēruma migrācijas un integrācijas fonda 2021.-2027. gada plānošanas perioda ietvaros īstenoto projektu uzraudzību un jaunu projektu atlašu veikšanu.
- Pabeigt Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) finanšu instrumenta 2014.-2021. gada perioda programmas „Vietējā attīstība, nabadzības mazināšana un kultūras sadarbība” atklātā konkursa „Atbalsts profesionālās mākslas un kultūras produktu radīšanai bērnu un jauniešu auditorijai” ietvaros projektu īstenošanu.
- Turpināt Vāgnera nama atjaunošanas projekta uzraudzību, Rīgas Sv.Pētera baznīcas un Lielstraupes pils atjaunošanas un saglabāšanas koncepcijas ieviešanas un veikto investīciju uzraudzību.
- KISC nodrošināt savu darbību KM resora IKT organizācijai.
- KISC pārbūvēt un modernizēt Valsts informācijas sistēmas „Nacionālais muzeju krājuma kopkatalogs” (NMKK) publisko vidi, padarot to par mūsdienīgu Latvijas akreditētajos muzejos uzkrātā kultūras mantojuma izplatīšanas un popularizēšanas platformu, vienlaicīgi pielāgojot to mūsdienu lietotāju vajadzībām un aktuālajām digitālās vides tendencēm.
- KISC izveidot jaunu Latvijas Nacionālā Arhīva (LNA) e-pakalpojumu portālu, lai nodrošinātu mūsdienīgu un ērtu e-pakalpojumu izpildi, ņemot vērā labāko praksi un lietotāju vajadzības, tai skaitā piekļūstamības prasības un ērtu piekļuvi no mobilajām iekārtām.
- KISC „3td E-GRĀMATU bibliotēka” pakalpojumā nodrošināt vismaz 770 e-grāmatu, kas dotu iespēju vairāk kā 22 000 lietotājiem veikt 30 000 lasījumus.
- LNA plāno pārmaiņu ieviešanu institūciju uzraudzībā un dokumentu uzkrāšanā saskaņā ar Valsts kontroles ieteikumiem, uzlabot LNA pakalpojumu kvalitāti, tai skaitā pilnveidot lasītavas pakalpojuma pieejamību, piedalīties jaunā LNA Pakalpojumu portāla izveidē.
- Turpināt attīstīt NKMP kā kompetenču centru, nodrošinot izglītības pasākumus, informācijas, praktisku padomu gatavošanu; ēku ansambļa „Trīs brāļi” darbība kā Eiropas mantojuma zīmes objektam. Uzturēt atmiņu par kultūras mantojuma sistēmas attīstību, aktivizēt notikumu analīzi un dokumentēšanu. Izcelt kultūras mantojuma atslēgas objektus, kas raksturo kultūras mantojuma saglabāšanas sistēmas darbību.
- Turpināt darbību starptautiskos projektos: Eiropas Savienības Erasmus+ programmas projekts "CHARTER", DEHIO Latvijas arhitektūras un mākslas pieminekļu rokasgrāmatas ("Dehio – Handbuch der Kunstdenkmäler in Lettland") gatavošana un publicēšana latviešu un vācu valodā, Latvijas un Norvēģijas sadarbības projekts "3D skenēšana un jaunās tehnoloģijas kultūras mantojuma pārvaldībā”.
- UNESCO LNK popularizēs UNESCO kultūras konvencijas, īpašu uzmanību pievēršot 1954. gada Hāgas konvencijai par kultūras vērtību aizsardzību bruņota konflikta gadījumā un konvencijas 70.gadadienas atzīmēšanai.

- UNESCO LNK sagatavos Latvijas pieteikumus UNESCO Līdzdalības programmai 2024.-2025. gadam, lai veicinātu UNESCO mērķu īstenošanu nacionālā līmenī un popularizētu Latvijas izglītības, zinātnes un kultūras sasniegumus, pozitīvo pieredzi un tradīcijas.
- UNESCO LNK nodrošinās Latvijas interešu pārstāvēniecību UNESCO un ar to saistītajās starpvaldību institūcijās un starptautiskos pasākumos.
- LNA plāno nodrošināt UNESCO programmas „Pasaules atmiņa” Latvijas nacionālajā reģistrā iekļauto Rīgas rātes protokolu, 1603 – 1890 saglabāšanas un attīstības plāna īstenošanu un UNESCO Pasaules atmiņas reģistrā iekļauto Hanzas vēstures dokumentu popularizēšanu.
- Nodrošināt LNB finansējuma stabilizēšanu. Dialogā ar IZM panākt skaidrību par LNB bāzes finansējumu zinātnei.
- Nostabilizēt LNB jauno pakalpojumu - tiešsaistes informācijas resursu iegādes un pieejamības pakalpojumu valsts akreditētajām bibliotēkām un zinātniskajiem institūtiem.
- Pabeigt jaunās LNB mājas lapas izstrādi un realizēt tās popularizēšanas kampaņu.
- Iedzīvināt LNB attīstības un darbības stratēģiju 2024.–2028. gadam.
- Ieviest papildu risinājumus energoresursu taupīšanai un klimatneitralitātes mērķu sasniegšanai.
- Apzināt potenciālās LNB krājuma kustības nākamajiem pieciem gadiem, lai nodrošinātu optimālu krājuma izvietojumu un pielāgotu krātuves infrastruktūru.
- Uzlabot LNB pakalpojumu saturu, pieejamību un apkalpošanas kultūru, lai katrs klients tiktu apkalpots, ievērojot viņa individuālās vajadzības.
- Turpināt LNB digitalizētā krājuma inventarizāciju un Digitālas bibliotēkas attīstību.
- Veidot homogēnu, uz RDA standarta principiem balstītu nacionālo bibliogrāfisko un autoritatīvo datu kopu.
- LNB dalība Atveseļošanas un noturības mehānisma finansētos projektos, jaunos Valsts pētījumu programmas un Latvijas Zinātnes padomes projektos, kā arī citos starptautiskos projektos pēc to apstiprināšanas.

LIETOTIE SAĪSINĀJUMI

AS	Akciju sabiedrība
ĀM	Ārlietu ministrija
CSP	Centrālā statistikas pārvalde
EEZ	Eiropas Ekonomikas zona
EK	Eiropas Komisija
EM	Ekonomikas ministrija
ERAF	Eiropas Reģionālās attīstības fonds
ES	Eiropas Savienība
ESF	Eiropas Sociālais fonds
ETVVIF	Eiropas Trešo valstu valstspiederīgo integrācijas fonds
EUR	<i>euro</i>
FM	Finanšu ministrija
IKT	Informācijas un komunikāciju tehnoloģijas
IZM	Izglītības un zinātnes ministrija
JRT	Jaunais Rīgas teātris
JVLMA	Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmija
KF	Kohēzijas fonds
KISC	Kultūras informācijas sistēmu centrs
KIP	Kultūrizglītības padome
KM	Kultūras ministrija
KN/TN	Kultūras nami/tautas nami
KPFI	Klimata pārmaiņu finanšu instruments
LAS	Latvijas Arhitektu savienība
LDKK	Latvijas digitālā kultūras karte
LDC	Latvijas Dizaina centrs
LIAA	Latvijas Investīciju attīstības aģentūra
LKA	Latvijas Kultūras akadēmija
LLC	Latvijas Literatūras centrs
LMA	Latvijas Mākslas akadēmija
LMM	Laikmetīgās mākslas muzejs
LNA	Latvijas Nacionālais arhīvs
LNB	Latvijas Nacionālā bibliotēka
LnerB	Latvijas Neredzīgo bibliotēka
LNKC	Latvijas Nacionālais kultūras centrs
LNMM	Latvijas Nacionālais mākslas muzejs
LNSO	Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris
LNOB	Latvijas Nacionālā opera un balets
LNT	Latvijas Nacionālais teātris
LNVM	Latvijas Nacionālais vēstures muzejs
LNKBA	Latvijas Nacionālo Kultūras biedrību asociācija
LRS	Latvijas Rakstnieku savienība
LRSP	Latvijas Radošo savienību padome
LSS	Latvijas skolas soma
LTF	Latvijas Tautas fronte
LU	Latvijas Universitāte
LVZ	Latviešu vēsturiskās zemes
MK	Ministru kabinets
NKMP	Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde
NKC	Nacionālais kino centrs
NKM	Nemateriālais kultūras mantojums
NMKK	Nacionālā muzeju krājuma kopkatalogs

NVO	Nevalstiskās organizācijas
PBLA	Pasaules brīvo latviešu apvienība
PVN	Pievienotās vērtības nodoklis
RIBI	Radošo industriju biznesa inkubators
RMM	Rakstniecības un mūzikas muzejs
SAM	Specifiskais atbalsta mērķis
SIA	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību
SRTM	Starptautiskā Rakstnieku un tulkotāju māja
UNESCO LNK	Apvienoto Nāciju izglītības, zinātnes un kultūras organizācijas Latvijas Nacionālā komisija
VARAM	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
VAS	Valsts akciju sabiedrība
VDK	Valsts drošības komiteja
V.E.	Viņa/Viņas ekseleņce
VKKF	Valsts Kultūrkapitāla fonds
VNĪ	Valsts akciju sabiedrība "Valsts nekustamie īpašumi"
VVAIS	Vienotā valsts arhīvu informācijas sistēma
VVBIS	Valsts vienotā bibliotēku informācijas sistēma

Vāka fotogrāfijas autors: Juris Pavlovs